

Қазақстан Республикасындағы қоршаған ортаны қорғау

2020-2024

**Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы**

Қазақстан Республикасындағы қоршаған ортаны қорғау

2020-2024

Статистикалық жинақ

Астана 2025

Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы

Жинақ Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық
статистика бюросының www.stat.gov.kz Интернет-ресурсында қол жетімді.

Мекен жай: 010000, Қазақстан Республикасы
Астана қаласы, Мәңгілік ел даңғылы, 8
Министрліктер Үйі, 4 кіреберіс
Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы
Бірыңғай байланыс орталығы: 1446
Электрондық мекенжай: e.stat@aspire.gov.kz
Интернет-ресурс: <http://stat.gov.kz>

Шартты белгілер:

- – құбылыс жоқ

0,0 – болмашы шама

X – құпия деректер

... – деректер жоқ

Жекелеген жағдайларда қорытынды мен қосылғыштар сомасы арасындағы шамалы
айырмашылықтар деректерді дөңгелектеумен түсіндіріледі.

Алғы сөз

Статистикалық жинақта қоршаған ортаның жағдайын, табиғи ресурстардың болуын және пайдаланылуын сипаттайтын ақпарат ұсынылған. Қоршаған ортаның жағдайын барынша толық сипаттау үшін жинақта атмосфералық ауаны, су, жер, орман, аншылық ресурстарын қорғау, өндіріс және тұтыну қалдықтарының пайда болуы мен пайдаланылуы, ерекше қорғалатын табиғат аумақтары бойынша материалдар, қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған 2020-2024 жылдардағы шығындар туралы мәліметтер жарияланады.

Статистикалық жинақ мемлекеттік органдар мен кәсіпорындардан, ұйымдардан, іріктеп зерттеу және басқа да статистикалық байқау нысандары, сондай-ақ қызметі табиғатты пайдалану, Экологиялық бақылау және қоршаған ортаны қорғаумен байланысты министрліктер мен ведомстволар (Қазақстан Республикасы экология және табиғи ресурстар министрлігі (одан әрі – ҚР ЭТРМ), Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігі, Қазақстан Республикасы ауыл шаруашылық министрлігі, ҚР ЭТРМ «Қазгидромет» Республикалық мемлекеттік кәсіпорны, «Жасыл даму» АҚ ұсынған деректер негізінде Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы дайындаған.

Жинақта БҰҰ ЕЭК ұсынған экологиялық көрсеткіш және ЭЫДҰ ұсынған «жасыл өсім» көрсеткіштері бойынша деректер келтірілген.

Жинақ пайдаланушылардың ауқымды тобына: экономистерге, экологтарға, статистиктерге, қаржы-экономикалық қызмет пен басқару органдарының қызметкерлеріне, кәсіпорындар мен ұйымдарға, ғылыми қызметкерлерге, кәсіпкерлерге, бұқаралық ақпарат құралдарына арналған.

Мазмұны

1. Қазақстан Республикасындағы географиялық сипаттамасы	6
2. Әлеуметтік факторлар	7
3. Экономикалық факторлар	42
4. Экологиялық факторлар	53
5. Жер ресурстары	71
6. Су ресурстары	81
7. Атмосфералық ауа	100
8. Қалдықтар	125
9. Орман ресурстары	131
10. Ерекше қорғалатын табиғат аумақтары	135
11. Жануарлар дүниесін қорғау	136
12. Энергетика	140
13. Халықаралық салыстырулар	143
Әдіснамалық түсініктемелер	150

1. Қазақстан Республикасының географиялық сипаттамасы

Астанасы - Астана қаласы

Республиканың аумағы – 2 724,9 мың шаршы км

Халықтың тығыздығы – 1 шаршы км-ге 7,4 адам

2025 жылғы 1 қаңтардағы халықтың саны (ағымдағы есеп бойынша) – 20 283,4 мың адам

Халықтың табиғи өсімі – 1 000 адамға 11,56 промилле

Ең ірі тау сілемдері, м

Хан Тәңірі шыңы (Сарыжаз жотасы) – 6 995

БГҚ 100 жылдығы шыңы (Меридианалды жотасы) – 6 276

Талғар шыңы (Іле Алатауы) – 4 979

Ишанбұлақ тауы (Күнгей Алатауы) – 4 653

Бесбасқан тауы (Жетісу Алатауы) – 4 622

Металлург тауы (Іле Алатауы) – 4 600

Мұзтау шыңы (Алтай таулары, Қатын жотасы) – 4 506

Манас шыңы (Талас жотасы) – 4 482

Ашутөр тауы (Теріскей Алатауы) – 4 427

Мұзтау тауы (Жетісу Алатауы) – 4 370

Комсомол шыңы (Іле Алатауы) – 4 330

Ең ірі көлдер, мың шаршы км

Каспий теңізі – 374

Арал теңізі (Орта Азия) – 41

Балқаш – 18,2

Республика шекарасының ұзындығы, км

Жалпы ұзындығы – 13 394

оның ішінде:

Ресей Федерациясымен – 7 591

Өзбекстан Республикасымен – 2 354

Түрікменстанмен – 426

Қырғыз Республикасымен – 1 241

Қытаймен – 1 782

Каспий теңізі бойынша – 600

Республика аумағында 85 022 өзендер мен уақытша ағын сулар ағады

Ең ұзын өзендер, км

Ертіс – 4 248

республика шегіндегі ұзындығы – 1 698

Есіл – 2 450

республика шегіндегі ұзындығы – 1 400

Жайық – 2 428

республика шегіндегі ұзындығы – 1 082

Сырдария – 2 219

республика шегіндегі ұзындығы – 1 400

Аумағы бойынша ең ірі облыс – Ақтөбе – 300 мың шаршы км

Халқы саны бойынша ең ірі қала – Алматы – 2 292,1 мың адам

2. Әлеуметтік факторлар

2.1 Негізгі әлеуметтік-демографиялық көрсеткіштер

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлық жер (аумақ), мың шаршы км ¹⁾	2 724,9	2 724,9	2 724,9	2 724,9	2 724,9
Халық саны жыл соңына, мың адам	18 630,9	18 879,0	19 503,2	19 766,8	20 033,8
Халық тығыздығы, 1 шаршы км-ге адам					
Қала халқының үлесі, пайызбен	59,0	59,3	61,8	62,1	62,4
Ауыл халқының үлесі, пайызбен	41,0	40,7	38,2	37,9	37,6
Туған кезден күтілетін өмір ұзақтығы, жыл	71,51	70,38	74,45	75,10	75,44
Сәбилер өлімінің коэффициенті, тірі туған 1000 балаға шаққанда	7,68	8,32	7,69	7,67	6,80
Дәрігерлер саны, халықтың 10 000 адамына шаққанда ²⁾	40,5	40,9	40,1	40,6	41,1
Жұмыспен қамтылу деңгейі, пайызбен	95,1	95,1	95,1	95,3	95,3
Жұмыссыздық деңгейі, пайызбен	4,9	4,9	4,9	4,7	4,7
Нақты жалақы индексі, өткен жылға пайызбен	106,8	108,8	107,6	102,7	102,4
Табысы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасынан төмен халықтың үлесі, пайызбен	5,3	5,2	5,2	5,2	5,0
Табысы азық-түлік қоржынының құнынан төмен халықтың үлесі, пайызбен	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Қылмыстылық деңгейі, 10 000 адамға шаққанда	862	810	797	700	655

¹⁾Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитетінің деректері бойынша.

²⁾Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.2 Халықтың табиғи қозғалысы

адам

	Туғандар			Өлгендер			Табиғи өсім		
	барлығы	оның ішінде		барлығы	оның ішінде		барлығы	оның ішінде	
		қыздар	ұлдар		қыздар	ұлдар		қыздар	ұлдар
2020	426 726	206 010	220 716	160 962	74 330	86 632	265 764	131 680	134 084
2021	445 875	215 902	229 973	181 216	87 117	94 099	264 659	128 785	135 874
2022	403 893	195 752	208 141	133 523	60 984	72 539	270 370	134 768	135 602
2023	388 428	187 869	200 559	130 686	59 247	71 439	257 742	128 622	129 120
2024	365 923	177 076	188 847	132 916	60 099	72 817	233 007	116 977	116 030

2.3 1 000 адамға шаққандағы халықтың табиғи қозғалысы

	Туғандар			Өлгендер			Табиғи өсім		
	барлығы	оның ішінде		барлығы	оның ішінде		барлығы	оның ішінде	
		қыздар	ұлдар		әйелдер	ерлер		әйелдер	ерлер
2020	22,75	21,33	24,26	8,58	7,70	9,52	14,17	13,63	14,74
2021	23,47	22,08	24,93	9,54	8,91	10,20	13,93	13,17	14,73
2022	20,57	19,47	21,72	6,80	6,07	7,57	13,77	13,40	14,15
2023	19,52	18,45	20,64	6,57	5,82	7,35	12,95	12,63	13,29
2024	18,15	17,17	19,18	6,59	5,83	7,39	11,56	11,34	11,78

2.4 Халықтың өсуі, құрылымы және тығыздығы

жылдың соңына

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлық халық, кезең соңына	18 878 966	19 503 159	19 766 807	20 033 842	20 283 399
оның ішінде:					
ерлер	9 159 956	9 513 784	9 647 701	9 783 814	9 910 837
әйелдер	9 719 010	9 989 375	10 119 106	10 250 028	10 372 562
Халықтың тығыздығы, 1 ш. км-ге адам	6,9	7,2	7,3	7,4	7,4
Демографиялық жүктеме коэффициенттері, еңбекке қабілетті жастағы 1000 адамға					
еңбекке қабілетті жастан кіші және одан жоғары	698	727	740	748	748
еңбекке қабілетті жастан кіші	521	537	542	542	535
еңбекке қабілетті жастан асқан	178	189	198	205	212

2.5 Мемлекетаралық көші-қон

адам

	2020			2021		
	келгені	кеткені	көші-қон сальдосы	келгені	кеткені	көші-қон сальдосы
Барлығы	11 370	29 088	-17 718	11 039	32 256	-21 217
соның ішінде:						
ТМД елдері	8 277	25 747	-17 470	9 435	27 505	-18 070
Әзірбайжан	176	32	144	377	47	330
Армения	23	2	21	57	0	57
Беларусь	42	234	-192	70	288	-218
Қырғызстан	465	85	380	561	122	439
Молдова	9	3	6	9	39	-30
Ресей	3 599	25 126	-21 527	3 456	26 717	-23 261
Тәжікстан	150	2	148	269	3	266
Түрікменстан	1 189	0	1 189	347	0	347
Өзбекстан	2 554	192	2 362	4 184	187	3 997
Украина	70	71	-1	105	102	3
Басқа елдер	3 093	3 341	-248	1 604	4 751	-3 147
Германия	175	2 249	-2074	183	3 138	-2 955
Израиль	9	61	-52	10	165	-155
Канада	21	111	-90	28	101	-73
Моңғолия	147	3	144	110	14	96
Түркия	312	53	259	217	97	120
АҚШ	72	247	-175	62	338	-276
Греция	3	9	-6	2	21	-19
Латвия	0	0	0	0	0	0
Литва	0	0	0	0	0	0
Эстония	0	0	0	0	0	0
Грузия	99	8	91	95	4	91
Өзге елдер	2 255	600	1 655	301	402	-101
елді көрсетпегендер	-	-	-	-	-	-

Жалғасы

	2022			2023			2024		
	келгені	кеткені	көші-қон сальдосы	келгені	кеткені	көші-қон сальдосы	келгені	кеткені	көші-қон сальдосы
Барлығы	17 425	24 147	-6 722	25 387	16 094	9 293	29 282	12 732	16 550
соның ішінде:									
ТМД елдері	15 000	20 128	-5 128	21 913	12 448	9 465	23 891	9 518	14 373
Әзірбайжан	290	31	259	269	32	237	403	26	377
Армения	50	2	48	77	1	76	73	9	64
Беларусь	90	233	-143	155	210	-55	179	226	-47
Қырғызстан	709	175	534	1 022	232	790	842	317	525
Молдова	11	4	7	16	7	9	25	2	23
Ресей	5 891	19 383	-13 492	11 711	11 737	-26	7 984	8 784	-800
Тәжікстан	491	3	488	639	-	639	749	-	749
Түрікменстан	633	1	632	1 166	2	1 164	1 123	-	1 123
Өзбекстан	6 631	266	6 365	6 519	172	6 347	12 140	113	12 027
Украина	204	30	174	339	55	284	373	41	332
Басқа елдер	2 425	4 019	-1 594	3 474	3 646	-172	5 391	3 214	2 177
Германия	276	2 518	-2 242	324	2 283	-1 959	403	1 993	-1 590
Израиль	33	123	-90	21	39	-18	46	21	25
Канада	37	129	-92	30	114	-84	41	113	-72
Моңғолия	287	40	247	657	12	645	1 271	17	1 254
Түркия	249	97	152	315	58	257	527	41	486
АҚШ	88	339	-251	128	452	-324	133	332	-199
Греция	5	21	-16	8	7	1	21	4	17
Латвия	-	-	-	12	4	8	10	6	4
Литва	-	-	-	13	6	7	3	7	-4
Эстония	-	-	-	1	1	-	3	2	1
Грузия	5	7	-2	236	8	228	238	3	235
басқасы	1 445	745	700	1 729	662	1 067	2695	2668	27
елді көрсетпегендер	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2.6 2024 жылы туғандардың күтілетін орташа өмір ұзақтығы

жас саны

	Барлық халық	Әйелдер	Ерлер
Қазақстан Республикасы	75,44	79,42	71,33
Абай	75,02	79,67	69,63
Ақмола	74,20	78,19	70,40
Ақтөбе	75,18	79,15	70,91
Алматы	74,79	78,61	71,12
Атырау	75,29	79,30	71,07
Батыс Қазақстан	74,17	78,86	69,42
Жамбыл	75,53	79,55	71,62
Жетісу	74,97	79,06	70,99
Қарағанды	73,97	78,30	69,26
Қостанай	74,28	79,10	69,41
Қызылорда	75,15	79,30	71,10
Маңғыстау	75,62	79,45	71,63
Павлодар	74,07	78,06	69,83
Солтүстік Қазақстан	73,68	78,68	68,30
Түркістан	75,32	78,90	71,87
Ұлытау	72,48	77,07	67,96
Шығыс Қазақстан	73,41	78,49	68,28
Астана қаласы	78,52	81,68	74,77
Алматы қаласы	78,78	81,82	75,64
Шымкент қаласы	77,22	80,63	73,35

2.7 Өмір сүру ұзақтығы

жас саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	71,37	70,23	74,44	75,09	75,44
оның ішінде:					
ерлер	67,09	66,33	70,26	70,99	71,33
әйелдер	75,53	74,03	78,41	79,06	79,42

2.8 2024 жылы себептердің жіктелімі бойынша өлім-жітім

Өлім себептерінің жіктелімі	Өлгендер саны, адам			Өлім-жітім коэффициенті, 100 000 адамға шаққанда		
	барлығы	оның ішінде		барлығы	оның ішінде	
		әйелдер	ерлер		әйелдер	ерлер
Барлығы	132 916	60 099	72 817	6,59	5,83	7,39
соның ішінде:						
қан айналымы жүйесінің аурулары	29 684	18 017	11 667	147,25	174,73	118,48
жазатайым оқиғалар, улану және жарақаттану	10 399	8 156	2 243	51,59	79,10	22,78
жаңа өскін	13 500	7 150	6 350	66,97	69,34	64,48
тыныс органдарының аурулары	13 245	8 152	5 093	65,70	79,06	51,72
ас қорыту органдарының аурулары	11 069	6 480	4 589	54,91	62,84	46,60
жұқпалы және паразиттік аурулар	1 151	687	464	5,71	6,66	4,71
басқа аурулар						

2.9 Аналардың өлімі*

	Жүкті, босанатын, босанған әйелдердің өлім саны, адам	100 000 тірі туғандарға шаққанда
2020	156	36,5
2021	200	44,7
2022	70	17,0
2023	45	11,4
2024	37	10,1

* Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.10 Нәресте өлімі

тірі туған 1000 балаға шаққанда 1 жасқа дейінгі өлген балалар саны

	Өлім коэффициенті		
	барлығы	қыздар	ұлдар
2020	7,7	6,8	8,5
2021	8,3	7,7	8,9
2022	7,7	6,8	8,5
2023	7,7	6,7	8,5
2024	6,8	6,2	7,3

2.11 5 жасқа дейінгі балалар өлімі

1000 туғандарға шаққанда

	Өлім коэффициенті		
	барлығы	қыздар	ұлдар
2020	9,28	8,13	10,36
2021	9,90	9,02	10,73
2022	9,88	8,76	10,93
2023	10,03	8,72	11,24
2024	9,30	8,45	10,10

2.12 Халықтың ауру топтары бойынша сырқаттанушылығы*

мың оқиға

	2020	2021	2022	2023	2024
Диагнозы өмірінде бірінші рет қойылып, тіркелген аурулар саны – барлығы	10 083,0	10 104,8	9 649,2	9 504,5	9 756,9
оның ішінде:					
жұқпалы және паразиттік аурулар	295,2	295,2	250,5	270,4	275,0
жаңа өскін	121,9	121,9	146,0	165,0	161,4
эндокриндік аурулар, тамақтану мен зат алмасудың бұзылуы	187,6	187,6	235,3	255,4	264,4
қан, қан жасау органдарының аурулары және иммунды механизмді шарпыған жекелеген ауытқулар	266,3	266,3	221,7	196,3	197,4
психиканың бұзылуы және мінез-құлықтың бұзылуы	8,5	8,5	11,5	13,1	13,2
психикаға әсер ететін күшті дәрі-дәрмектерді қолданудан болған психиканың және мінез-құлықтың бұзылуы	14,2	14,2	12,5	13,4	12,8
жүйке жүйесі аурулары	343,6	343,6	389,0	395,0	410,2
көз бен оның қосалқы мүшелерінің аурулары	386,7	386,7	425,9	467,0	470,4
құлақ пен емізік тәрізді өсіндінің аурулары	241,5	241,5	278,0	311,6	331,2
қан айналымы жүйесінің аурулары	567,2	567,2	514,1	553,5	563,5
тыныс алу мүшелерінің аурулары	4 333,1	4 333,1	3 934,4	3 660,9	3 781,1
ас қорыту мүшелерінің аурулары	781,1	781,1	763,3	782,4	792,2
несеп-жыныс жүйесінің аурулары	664,4	664,4	567,4	578,2	597,3
жүктіліктің, босану мен туғаннан кейінгі кезеңнің асқынуы	221,5	221,5	189,4	182,4	171,6
тері мен шел жасушасының аурулары	487,2	487,2	456,1	469,2	474,7
сүйек-бұлшық ет жүйесі мен дәнекер тін аурулары	391,3	391,3	433,2	472,8	499,6
іштен ауытқулармен туу (өсіп-жетілу кемістігі), деформациялар мен хромосомдық бұзылулар	72,8	72,8	73,9	73,6	75,8
симптомдар, белгілер және нормадан ауытқулар	34,3	34,3	51,8	73,5	78,6
Жарақаттар және уланулар және сыртқы себептер әсерінің кейбір басқа салдары	520,5	520,5	489,7	525,0	544,0
Перинаталды кезеңде пайда болатын жекелеген жағдайлар	4	4,1	25,3	45,7	42,4
Коронавирус инфекциясы	4,7	15,7	46,6	3,2	0,5

* Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.13 Халықтың жекелеген жұқпалы және паразиттік аурулармен сырқаттанушылығы*

	мың оқиға				
	2020	2021	2022	2023	2024
Өткір ішек жұқпасы	6,9	8,9	13,1	13,0	13,7
Іш сүзегі және А, В, С қылауы	-	-	-	-	-
Сальмонеллез жұқпалары	0,5	0,5	0,9	0,9	1,0
Вирусты гепатит, барлығы	0,6	0,2	0,5	2,0	2,5
Тұмау және өткір вирусты жұқпалар	613,1	1 162,4	1 502,4	4177,6	5 204,7
Жәншау	2,2	1,9	7,9	7,3	4,5
Көкжөтел	0,054	0,001	0,003	0,421	3,1
Сіреспе	-	-	-	-	-
Қызылша	3,3	0,002	0,04	29,7	28,1

2.14 Халықтың 100000 адамына шаққандағы халықтың жекелеген жұқпалы және паразиттік аурулармен сырқаттанушылығы*

	оқиға саны				
	2020	2021	2022	2023	2024
Өткір ішек жұқпасы	37,1	47	66,4	65,6	67,02
Іш сүзегі және А, В, С қылауы	-	-	-	-	-
Салмонеллез жұқпалары	2,7	2,6	4,9	4,7	4,8
Вирусты гепатит, барлығы	3,1	1,3	2,5	10,2	12,2
Тұмау және өткір вирусты жұқпалар	3269,0	6 117,5	7 610,7	20 992,7	25 818,5
Жәншау	11,7	10,3	40,4	36,9	22,2
Көкжөтел	0,3	0,01	0,02	2,1	15,3
Сіреспе	-	-	-	-	-
Қызылша	17,4	0,001	0,02	149,4	138,0

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Қоғамдық денсаулық сақтау ұлттық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы Республикалық мемлекеттік кәсіпорынының «Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама және мониторинг ғылыми-практикалық орталығы» филиалының деректері бойынша.

2.15 Сумен берілетін жолымен байлынысты сырқаттанушылық*

	оқиға саны				
	2020	2021	2022	2023	2024
Тырысқақ					
Қазақстан Республикасы	-	-	-	-	3
Алматы қаласы	-	-	-	-	3 (сырттан әкеліну жағдайы)
Астана қаласы	-	-	-	-	-
Іш сүзегі					
Қазақстан Республикасы	-	-	-	-	-
Астана қаласы	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-
Жұқпалары ішек инфекциясы					
Қазақстан Республикасы	179	8 932	13 116	13 048	13 669
Абай	-	-	-	298	245
Ақмола	3	299	323	394	324
Ақтөбе	16	915	1 209	1 090	1 359
Алматы	0	406	781	119	84
Атырау	-	244	269	379	579
Батыс Қазақстан	11	46	654	683	708
Жамбыл	36	1 112	1 327	1 152	732
Жетісу	-	-	-	1 139	1 179
Қарағанды	0	739	1 030	834	803
Қостанай	1	535	605	616	570
Қызылорда	30	893	1 838	1 542	1 265
Маңғыстау	1	144	197	156	609
Павлодар	8	330	394	471	380
Солтүстік Қазақстан	-	264	285	270	317
Түркістан	25	349	539	528	399
Ұлытау	-	-	-	75	37
Шығыс Қазақстан	8	870	931	578	594
Астана қаласы	28	944	1 355	1 611	2 011
Алматы қаласы	1	449	331	250	248
Шымкент қаласы	11	393	1 048	863	1 228

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Қоғамдық денсаулық сақтау ұлттық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы Республикалық мемлекеттік кәсіпорынының «Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама және мониторинг ғылыми-практикалық орталығы» филиалының деректері бойынша.

2.16 Ауа тамшы жолымен берілетін сырқаттанушылық*

оқиға саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Жұқпалы респираторлық вирустық инфекциясы					
Қазақстан Республикасы	610 453	1 161 815	1 501 338	4 175 491	5 204 661
Абай	-	-	-	51 819	70 595
Ақмола	32 687	69 338	106 963	219 238	223 219
Ақтөбе	11 655	15 336	29 442	288 834	425 992
Алматы	35 856	72 508	70 642	266 910	562 188
Атырау	3 508	3 620	6 700	177 774	152 075
Батыс Қазақстан	31 382	59 756	58 854	242 074	245 636
Жамбыл	12 122	18 629	65 763	344 142	290 414
Жетісу	-	-	-	114 597	250 629
Қарағанды	64 925	74 699	61 380	78 117	141 581
Қостанай	56 306	93 847	111 223	142 124	170 576
Қызылорда	20 114	30 176	28 543	80 030	135 510
Маңғыстау	14 424	26 237	23 181	26 244	121 143
Павлодар	44 632	92 199	65 807	245 407	503 044
Солтүстік Қазақстан	46 083	44 509	45 148	74 512	129 124
Түркістан	8 443	9 869	7 776	250 186	283 328
Ұлытау	-	-	-	5 934	10 173
Шығыс Қазақстан	80 084	114 084	134 157	220 402	316 140
Астана қаласы	33 639	93 969	143 798	871 852	271 631
Алматы қаласы	99 647	323 571	505 514	367 754	795 317
Шымкент қаласы	14 946	19 468	36 447	107 541	106 346
Тұмау					
Қазақстан Республикасы	2 678	569	3 055	2 098	1 804
Абай	-	-	-	88	126
Ақмола	375	1	40	1	5
Ақтөбе	201	16	257	30	150
Алматы	177	18	286	49	24
Атырау	14	7	30	162	109
Батыс Қазақстан	181	98	78	98	72
Жамбыл	105	4	89	90	82
Жетісу	-	-	-	182	30
Қарағанды	150	33	330	66	41
Қостанай	71	33	206	67	79
Қызылорда	188	7	300	322	79
Маңғыстау	122	101	83	118	162
Павлодар	187	12	14	67	55
Солтүстік Қазақстан	422	8	282	24	102
Түркістан	-	16	56	38	26
Ұлытау	-	-	-	6	3
Шығыс Қазақстан	113	55	434	57	242
Астана қаласы	139	96	296	272	175
Алматы қаласы	208	48	181	246	70
Шымкент қаласы	25	16	93	115	172

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Қоғамдық денсаулық сақтау ұлттық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы Республикалық мемлекеттік кәсіпорынының «Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама және мониторинг ғылыми-практикалық орталығы» филиалының деректері бойынша.

2.17 Туберкулезбен сырқаттанушылық*

халықтың 100 000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	35,7	35,9	36,5	34,7	33,4
Абай	-	-	-	39,7	37,0
Ақмола	42,0	41,5	39,0	38,7	34,4
Ақтөбе	36,8	35,5	39,3	37,3	36,3
Алматы	35,2	33,9	36,0	38,3	35,1
Атырау	54,8	62,3	57,3	45,5	44,5
Батыс Қазақстан	44,3	44,2	47,2	44,2	43,5
Жамбыл	35,8	37,4	32,9	34,2	32,6
Жетісу	-	-	-	38,4	37,9
Қарағанды	34,7	32,8	40,7	37,4	35,0
Қостанай	44,4	42,2	48,1	40,4	39,1
Қызылорда	48,5	46,1	48,8	47,9	45,1

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Маңғыстау	46,0	43,0	41,8	31,8	35,8
Павлодар	38,7	40,9	40,5	39,4	39,3
Солтүстік Қазақстан	40,1	33,9	39,3	40,6	35,7
Түркістан	26,5	27,5	26,1	24,4	24,0
Ұлытау	-	-	-	37,5	50,1
Шығыс Қазақстан	36,9	41,8	41,9	42,7	40,9
Астана қаласы	33,9	37,6	33,4	34,9	34,1
Алматы қаласы	25,8	23,1	22,3	22,0	21,4
Шымкент қаласы	23,5	28,3	27,2	25,7	23,8

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.18 Қатерлі жаңа өскін сырқаттанушылығы*

халықтың 100 000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	172,10	188,9	199,00	208,60	199,2
Абай			250,40	271,30	260,7
Ақмола	213,10	231,6	244,30	265,70	252
Ақтөбе	164,40	188,5	181,00	202,40	192,5
Алматы	126,20	136,0	138,90	139,90	136,2
Атырау	139,90	159,1	155,30	163,00	155,5
Батыс Қазақстан	199,30	211,2	226,80	244,00	227
Жамбыл	124,80	133,1	132,80	134,10	133,8
Жетісу			181,00	193,90	192,5
Қарағанды	235,70	270,6	301,70	323,30	316,5
Қостанай	260,10	277,0	320,60	329,70	305,1
Қызылорда	149,90	144,3	142,10	154,80	162,2
Маңғыстау	99,10	115,4	131,80	134,20	129
Павлодар	271,90	319,3	325,90	327,00	313,2
Солтүстік Қазақстан	304,00	320,5	328,50	347,30	331,7
Түркістан	78,90	78,0	89,60	95,40	98,9
Ұлытау				214,40	188,3
Шығыс Қазақстан	255,90	294,1	360,30	368,90	332,2
Астана қаласы	160,20	175,7	180,30	192,90	196,1
Алматы қаласы	194,00	221,3	232,20	250,10	223,4
Шымкент қаласы	113,20	120,7	115,30	124,80	120,4

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.19 Тыныс алу мүшелерінің ауруымен сырқаттанушылық*

халықтың 100 000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	23 102,6	18 103,1	20 130,8	18 396,4	18 756,6
Абай		0,0	21 414,1	21 039,3	21 329,0
Ақмола	20 106,7	16 390,6	15 343,2	15 302,2	18 326,4
Ақтөбе	15 760,9	12 810,3	15 498,4	14 904,4	14 933,6
Алматы	32 411,8	26 198,9	33 035,9	30 141,9	29 325,7
Атырау	16 858,7	15 950,3	12 106,0	12 502,7	14 315,2
Батыс Қазақстан	17 153,0	11 206,6	17 204,9	17 461,1	18 034,4
Жамбыл	28 848,8	18 716,9	24 848,6	21 824,8	22 180,0
Жетісу		0,0	16 992,4	13 830,2	14 225,5
Қарағанды	23 812,5	27 810,4	24 957,3	22 285,4	21 087,8
Қостанай	26 296,9	17 872,0	24 913,3	24 872,1	26 264,3
Қызылорда	17 511,7	12 269,1	14 477,6	14 299,0	14 780,7
Маңғыстау	15 473,7	13 850,3	11 923,2	10 305,6	8 721,8
Павлодар	33 197,8	24 013,3	25 376,4	24 454,7	26 156,5
Солтүстік Қазақстан	26 029,1	21 317,5	27 447,1	27 384,5	27 706,9
Түркістан	10 946,0	6 158,9	7 182,0	6 615,7	7 175,7
Ұлытау		0,0	15 594,4	12 979,2	12 906,1
Шығыс Қазақстан	24 305,1	20 076,7	22 225,2	22 069,7	24 661,3
Астана қаласы	26 924,5	26 998,2	34 729,4	28 053,7	25 706,8
Алматы қаласы	28 521,1	18 418,8	20 589,0	18 596,1	19 336,4
Шымкент қаласы	19 324,2	12 144,0	13 262,8	10 386,5	11 632,9

*Көрсеткіштер Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері негізінде есептелген.

2.20 Жас топтары бойынша анемиямен ауыру*

халықтың 100 000 адамына

Жас топтары	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	1 209,2	880,2	887,1	820,7	887,1
0-14 жастағы балалар	2 190,7	1 535,5	1 525,1	1 460,9	1 549,4
15-17 жастағы жасөспірімдер	2 126,2	1 758,0	1 651,0	1 385,6	1 457,9
18 және одан жоғары жастағы ересектер	728,1	534,2	549,9	494,5	551,5

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері негізінде есептелген.

2.21 Өңірлер бөлінісінде анемиямен сырқаттанушылық

халықтың 100 000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	123,4	132,9	520,1	875,5	887,1
Абай	-	-	1 083	999	1 005,5
Ақмола	586,2	623,7	395,9	548,2	768,9
Ақтөбе	-	114,4	371,6	1 238,9	1 198,6
Алматы	1 943,4	1 428,7	1 884,5	1 196,2	1 252,7
Атырау	1 548,6	1 602,6	1 603,1	1 528,5	1 527
Батыс Қазақстан	1 719,3	1 714,9	1 619	1 601	1 566,2
Жамбыл	1 988,7	922,4	1 030,1	1 232,7	1 163,6
Жетісу	-	-	1 052,1	1 252,3	1 274,2
Қарағанды	379,6	205,5	253,7	284,1	341,6
Қостанай	377,6	388,2	384	353,4	396,7
Кызылорда	2 846,1	2 675,4	2 331	2 040,3	1 842,9
Манғыстау	1 737,7	1 116	1 420,4	976,6	926,1
Павлодар	473,3	481	439,5	409,7	398,5
Солтүстік Қазақстан	-	-	536,3	462,9	444,6
Түркістан	1 431,7	648,4	659,1	606,8	693,8
Ұлытау	-	-	299,7	323,7	322,9
Шығыс Қазақстан	780,1	726,7	460,3	438,6	429,6
Астана қаласы	482,3	470,3	578,7	708,1	636,1
Алматы қаласы	-	-	-	605,9	666,7
Шымкент қаласы	2 191,7	1 661,6	1 021,9	1 008,1	1 015,9

2.22 Диспансерлік есепте тұрған анемиямен ауыратындар саны

адам

Жас топтары	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	270 908	246 691	255 764	241 395	229 772
0-14 жастағы балалар	138 407	123 148	130 407	123 463	118 537
15-17 жастағы жасөспірімдер	15 095	13 075	13 008	12 267	11 736
18 және одан жоғары жастағы ересектер	117 406	110 468	112 349	105 665	99 499

2.23 2024 жылы экологиясы қолайсыз өңірлерде және Алматы қаласы халқының сырқаттанушылығы*

халықтың 100 000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	Қазақстан Республикасы	Шығыс Қазақстан	Қызылорда	Қарағанды	Алматы қаласы
Өршіген туберкулез	33,4	40,9	45,1	35,0	21,4
Қатерлі жаңа өскіндер	199,2	332,2	162,2	316,5	223,4
Сүт безінің қатерлі жаңа өскіндері	27,7	39	19,5	40,7	33,4
Алкогольді тұтыну салдарынан психика мен мінез-құлықтың бұзылуы	51,8	102,5	77,1	61,1	22,6
Психика мен мінез-құлықтың бұзылуы	65,6	102,8	65,3	82,6	42,0

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.24 Сәуле әсерімен байланысты тері және тері асты клетчаткасы ауруларымен аурушаңдық

оқиғалар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Күнге күйіп қалу	2	9	0	16	54
Бірінші дәрежелі күнге күйіп қалу	8	9	0	7	31
Екінші дәрежелі күнге күйіп қалу	4	4	0	3	10
Үшінші дәрежелі күнге күйіп қалу	-	-	0	0	1
Басқада күнге күйіп қалу	5	2	0	9	20
Анықталмаған күнге күйіп қалу	5	2	0	14	19
Ультракүлгін сәулеленуден туындаған терінің басқа жедел өзгерістері	-	-	0	13	236
Дәрілік фототоксикалық реакция	-	1	0	3	0
Дәрілік фотоаллергиялық реакция	1	1	0	12	12
Фотоконтактті дерматит	73	110	25	231	174
Күн есекжемi	17	38	2	46	70
Полиморфты бөртпесі	-	1	0	0	20
Терінің басқа анықталмаған өткір өзгерістері ультракүлгін сәулелену	11	9	0	3	7
Терінің жедел өзгеруі ультракүлгін сәулелену, тазартылмаған	-	-	0	1	3
Созылмалы әсерден туындаған терінің өзгеруі иондаушы емес сәулелену	4	2	3	8	21
Актиникалық (фотохимиялық) кератоз	3	3	0	17	5
Актиникалық ретикулоид	-	-	0	1	9
Бастың артқы жағындағы (мойында) ромб тәрізді тері	-	-	0	1	3
Пойкилодермия Сиватта	-	-	0	0	0
Кәрілік атрофия терінің летаргиясы	2	1	0	10	12
Актиникалық (фотохимиялық) гранулема	-	1	0	0	0
Иондаушы емес сәулеленудің созылмалы әсерінен туындаған терінің бсқа өзгерістері	-	1	2	5	2
Иондаушы емес сәулеленудің созылмалы әсерінен туындаған терінің бсқа өзгерістері, нақтыланбаған	1	1	1	5	1
Сәулелік радиациялық дерматит	-	-	0	0	3
Жедел радиациялық дерматит	-	-	0	1	2
Асқынған радиациялық дерматит	-	-	0	0	1
Анықталмаған радиациялық дерматит	-	-	0	0	2
Сәулеленуге байланысты тері мен тері астында тіндердің басқа аурулары	2	2	4	23	7
Күйік эритемасы	3	1	1	11	12
Сәулеленуге байланысты тері мен тері астында тіндердің басқа анықталған аурулары	3	3	2	14	5
Сәулеленуге байланысты тері мен тері астында тіндердің басқа анықталмаған аурулары	3	3	1	8	4

2.25 Балалардың алдын ала егумен қамтылуы¹⁾²⁾

пайызбен

	2021	2022	2023	2024
БЦЖ ²⁾	96,1	93,4	93,0	94,3
АҚДС -3 ³⁾	95,3	98,6	96,7	98,0
ККП (2 жасқа дейін) ⁴⁾	97,4	99,2	99,0	92,7
ККП (6 жасында)	95,9	97,3	99,7	92,5

¹⁾ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша (имунитетке қарсы балалардың үлесі).

²⁾ БЦЖ- туберкулезге.

³⁾ АҚДС-3 – дифтерия, көкжөтел және сіреспе, В вирустық гепатиті, В типті гемофильді инфекциясы.

⁴⁾ ККП -үш инфекция: қызылша, паротит және қызылшадан қорғайтын біріктірілген вакцина.

2.26 2024 жылы 0-14 жастағы балаларды алдын ала қарау нәтижесі*

	1 000 баланы қарау кезінде анықталғаны			
	есту қабілетінің төмендеуі	көру қабілетінің төмендеуі	омыртқалардың қисаюы	мүсіннің бұзылуы
Қазақстан Республикасы	1,9	11,3	1,7	2,3
Абай	0,6	10,8	2,2	1,1
Ақмола	1,0	8,7	1,1	1,3
Ақтөбе	0,7	15,0	1,0	1,9
Алматы	4,7	4,2	3,8	5,2
Атырау	1,3	32,6	1,0	0,8
Батыс Қазақстан	3,5	23,0	3,2	3,8
Жамбыл	1,0	3,3	1,1	0,7
Жетісу	0,7	6,8	0,5	1,1
Қарағанды	3,7	27,2	3,2	6,1
Қостанай	0,6	10,4	2,0	2,4
Қызылорда	5,9	24,6	0,3	0,5
Маңғыстау	0,3	3,4	0,6	0,4
Павлодар	1,8	17,1	5,3	6,5
Солтүстік Қазақстан	3,1	13,9	5,6	6,0
Түркістан	0,7	1,9	0,3	0,2
Ұлытау	0,7	15,5	2,0	1,3
Шығыс Қазақстан	1,6	17,2	1,4	2,2
Астана қаласы	2,2	15,3	2,1	4,5
Алматы қаласы	0,9	9,0	1,8	2,2
Шымкент қаласы	1,5	6,6	1,0	0,6

*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша.

2.27 Туберкулезден өлгендер

халықтың 100 000 адамына шаққандағы өлгендер саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1,98	1,85	1,63	1,33	1,19
Абай	1,56	1,88	1,47	1,48	1,82
Ақмола	2,72	2,45	3,18	2,66	1,27
Ақтөбе	1,58	1,22	0,98	0,86	0,64
Алматы	1,21	1,12	0,67	0,79	0,84
Атырау	2,30	1,96	1,60	1,43	1,27
Батыс Қазақстан	2,28	2,26	2,04	1,88	1,58
Жамбыл	1,94	1,49	1,24	1,64	1,31
Жетісу	1,96	2,41	1,14	1,00	0,72
Қарағанды	2,70	2,88	2,56	1,76	1,85
Қостанай	3,00	2,91	1,92	1,80	1,69
Қызылорда	1,86	1,83	1,69	1,31	1,54
Маңғыстау	1,27	0,96	1,72	0,90	1,01
Павлодар	2,00	1,47	1,46	1,06	1,33
Солтүстік Қазақстан	2,93	3,15	2,80	2,82	1,71
Түркістан	0,84	0,87	0,52	0,56	0,23
Ұлытау	5,28	2,64	4,52	4,06	3,61
Шығыс Қазақстан	4,55	3,47	3,96	2,33	2,89
Астана қаласы	1,97	2,46	1,58	1,51	1,01
Алматы қаласы	2,05	1,40	1,88	1,09	1,19
Шымкент қаласы	0,76	1,74	0,93	0,41	0,65

2.28 Тыныс алу мүшелері ауруынан өлгендер

халықтың 100 000 адамына шаққандағы өлгендер саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	122,72	108,49	66,76	65,01	65,70
Абай	109,99	122,39	54,01	58,30	56,34
Ақмола	120,03	116,84	67,61	75,00	67,16
Ақтөбе	186,83	133,15	98,76	95,10	98,04
Алматы	133,07	129,10	91,21	84,82	77,51
Атырау	161,08	106,70	75,67	74,15	93,30
Батыс Қазақстан	139,63	145,76	97,41	99,61	99,48
Жамбыл	142,84	138,98	80,81	84,15	88,43
Жетісу	189,46	216,76	125,8	106,11	101,41
Қарағанды	92,54	75,97	49,08	47,40	52,53

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Қостанай	177,39	191,27	122,2	125,37	132,89
Қызылорда	136,45	58,25	45,75	50,73	47,51
Маңғыстау	97,92	44,47	27,23	28,57	36,43
Павлодар	155,87	135,03	99,11	83,24	75,75
Солтүстік Қазақстан	273,65	337,92	175,4	156,74	166,88
Түркістан	76,67	71,20	33,98	38,34	40,92
Ұлытау	124,11	60,81	47,93	41,53	45,16
Шығыс Қазақстан	92,16	152,98	69,71	51,33	48,10
Астана қаласы	52,12	33,57	24,45	25,86	27,58
Алматы қаласы	90,23	66,06	50,06	47,83	46,45
Шымкент қаласы	106,91	58,54	29,99	38,11	39,71

2.29 Қауіпсіз судың болмауынан, қауіпсіз санитария мен гигиена және байқаусыз уланудан болатын өлім (ТДМ 3.9.2, 3.9.3)

халықтың 100 000 адамына

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлық адамдар үшін қауіпсіз судың, қауіпсіз санитарияның және гигиенаның болмауынан өлім (барлық адамдар үшін сумен жабдықтау, санитария және гигиена (БСГ) саласында қауіпсіз қызметтердің болмауынан)	1,28	1,27	0,60	0,78	0,75
Байқаусыз тыс уланудан болатын өлім	2,02	1,65	1,46	1,33	0,75

2.30 Жазатайым жағдайдан, уланудан және жарақаттан

	Өлгендер саны, адам					100000 адамға				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	10 730	11 218	11 182	10 933	10 399	57,21	59,04	56,95	54,94	51,59
Абай	423	473	478	464	411	65,99	74,12	78,4	76,20	67,91
Ақмола	639	632	596	547	500	86,96	86,17	75,7	69,42	63,48
Ақтөбе	453	491	491	521	480	51,05	54,57	53,2	55,79	50,82
Алматы	784	761	964	866	890	55,91	53,36	64,8	57,03	57,58
Атырау	284	301	276	332	277	43,61	45,43	40,2	47,53	39,16
Батыс Қазақстан	477	472	485	480	472	72,39	71,15	70,7	69,50	67,95
Жамбыл	585	547	707	613	632	51,61	47,84	58,2	50,23	51,70
Жетісу	445	459	513	527	467	67,23	69,14	73,4	75,46	67,08
Қарағанды	859	887	878	879	854	74,78	77,37	77,4	77,44	75,27
Қостанай	822	875	752	649	577	94,93	101,68	90,3	78,09	69,70
Қызылорда	300	345	383	332	300	37,11	42,04	46,2	39,63	35,54
Маңғыстау	248	325	294	293	284	34,94	44,47	38,9	37,71	35,68
Павлодар	671	662	623	567	582	89,32	88,42	82,4	75,16	77,34
Солтүстік Қазақстан	555	510	442	411	399	101,72	94,49	82,4	77,24	75,84
Түркістан	818	951	890	925	872	40,33	46,22	42,4	43,41	40,59
Ұлытау	151	160	157	166	124	66,46	70,51	71,0	74,94	56,00
Шығыс Қазақстан	842	921	726	765	737	116,17	127,74	99,1	104,99	101,58
Астана қаласы	400	479	433	498	461	34,29	39,31	32,6	35,77	31,16
Алматы қаласы	602	589	694	674	661	30,84	29,37	32,4	30,70	29,24
Шымкент қаласы	372	378	400	424	419	35,22	34,58	33,7	35,12	33,81

Білім берудің қолжетімділігі

2.31 Жоғары біліммен қамтудың жалпы коэффициенті

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	64,1	62,6	59,1	54,4	56,5
оның ішінде:					
ерлер	58,1	56,3	53,6	49,9	50,9
әйелдер	70,4	69,2	64,9	59,1	62,3

Ескерту: Жоғары біліммен қамтудың жалпы коэффициенті техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында (БЖХС-5) және жоғары оқу орындарында (БЖХС 6-8) білім алатын оқушылар санының 18-22 жастағы халықтың жалпы санына қатынасы ретінде анықталады.

2.32 Орта біліммен қамтудың жалпы коэффициент

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	105,4	104,4	101,0	102,2	106,0
оның ішінде:					
ерлер	105,4	104,3	101,0	102,2	105,2
әйелдер	105,5	104,6	101,1	102,3	106,8

Ескерту: Орта біліммен қамтудың жалпы коэффициенті негізгі орта және жалпы орта білім берудің бірінші сатысында (БЖХС 2,3) және техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында (БЖХС-3) оқитын жасына қарамастан оқушылар санының 11-17 жастағы халықтың жалпы санына қатынасы ретінде айқындалады.

2.33 ЖОО-дағы бітірушілердің ондағы оқушылардың жалпы санына шаққандағы үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	26,6	26,4	28,0	26,5	23,6
оның ішінде:					
ерлер	11,8	11,9	12,5	11,6	10,5
әйелдер	14,8	14,5	15,5	14,9	13,1

2.34 Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарындағы оқушылардың жалпы санына шаққандағы түлектердің үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	30,6	29,8	26,4	25,7	28,5
оның ішінде:					
ерлер	16,3	15,6	13,8	13,5	13,7
әйелдер	14,3	14,2	12,6	12,2	14,8

2.35 Экология мамандықтары бойынша жоғарғы оқу орнын бітірген мамандар

адам

Мамандықтардың атауы	2020	2021	2022	2023	2024
Қоршаған орта	897	705	711	9	1 152
Өндірістегі еңбек гигиенасы мен еңбекті қорғау	1 483	1 183	1 022	2	1 430
Су ресурстары және суды пайдалану	275	287	220	134	113
Орман шаруашылығы	290	502	316	-	599
Экологиялық мамандықтар бойынша барлық түлектер	3 180	2 897	2 498	224	3 294
Жоғары оқу орындары түлектерінің жалпы санындағы экологиялық мамандықтар бойынша бітірушілердің үлесі	2,07	1,91	1,54	0,14	0,1
Анықтама үшін:					
Жоғары оқу орындарында студенттерді шығару	153 627	151 679	161 974	157 106	147 375

*Өзгерістер Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 13 қазандағы № 569 бұйрығымен бекітілген жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру кадрларын даярлау бағыттарының классификаторын бекітуге байланысты енгізілді. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2018 жылғы 17 қазанда № 17565 болып тіркелді

2.36 Зиянды және қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлердің саны

адам

	2020	2021	2022	2023
Қызметкерлер саны, барлығы	1 645 247	1 641 593	1 671 149	1 692 214
оның ішінде:				
санитарлық-гигиеналық талаптарға сай келмейтін жағдайларда жұмыс істейтіндер	366 898	374 987	386 349	410 318
одан:				
шумен дірілдің жоғары деңгейінің жағдайында жұмыс істейтіндер	169 802	169 438	180 975	187 709
ШРШ-дан асатын, жоғары жұмыс орнының шаңдатылған және газ жайлаған жағдайында жұмыс істейтіндер	119 666	120 556	128 135	131 389
қолайсыз температуралық режимде	62 202	61 660	64 571	65 575
ауыр физикалық еңбекпен шұғылданатындар	94 319	93 647	102 668	107 166
қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін жабдықтарда жұмыс істейтіндер	3 556	4 168	2 121	1 893
				Жалғасы
				2024
Қызметкерлердің тізімдік саны				1 719 268
Нақты қызметкерлер саны				1 614 995
оның ішінде:				
түнгі ауысымда жұмыс істейтіндер				428 630
өндірістік физикалық факторлардың әсеріне ұшырайтындар				250 283
өндірістік химиялық факторлардың әсеріне ұшырайтындар				57 116
өндірістік биологиялық факторлардың әсеріне ұшырайтындар				12 474
ауыр физикалық еңбекте жұмыс істейтіндер				122 611
қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін жабдықта жұмыс істейтіндер				2 758

¹⁾ "Статистикалық нысаны бойынша көрсеткіштер (индексі 1-Т (еңбек жағдайлары) кезеңділігі жылдық) 2024 жылы Қазақстан Республикасының 2024 – 2030 жылдарға арналған Қауіпсіз еңбек тұжырымдамасының бекітілуіне байланысты қайта қаралды.

2.37 Зиянды және қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлердің үлес салмағы

пайызбен

	2020	2021	2022	2023
Қызметкерлер саны, барлығы	100,0	100,0	100,0	100,0
оның ішінде:				
санитарлық-гигиеналық талаптарға сай келмейтін жағдайларда жұмыс істейтіндер	22,3	22,8	23,1	24,2
одан:				
шумен дірілдің жоғары деңгейінің жағдайында жұмыс істейтіндер	10,3	10,3	10,8	11,1
ШРШ-дан асатын, жоғары жұмыс орнының шаңдатылған және газ жайлаған жағдайында жұмыс істейтіндер	7,3	7,3	7,7	7,8
қолайсыз температуралық режимде	3,8	3,8	3,9	3,9
ауыр дене еңбегімен шұғылданатындар	5,7	5,7	6,1	6,3
қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін жабдықтарда жұмыс істейтіндер	0,2	0,3	0,1	0,1
				Жалғасы
				2024
Нақты қызметкерлер саны				100
оның ішінде:				
түнгі ауысымда жұмыс істейтіндер				26,5
өндірістік физикалық факторлардың әсеріне ұшырайтындар				15,5
өндірістік химиялық факторлардың әсеріне ұшырайтындар				3,5
өндірістік биологиялық факторлардың әсеріне ұшырайтындар				0,8
ауыр физикалық еңбекте жұмыс істейтіндер				7,6
қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін жабдықта жұмыс істейтіндер				0,2

2.38 2024 жылы зиянды және қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлердің саны

адам

	Қызмет-керлер саны, барлығы	Нақты қызмет-керлер саны	Одан	Оның ішінде					ауыр физикалық еңбекте жұмыс істейтіндер	қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін жабдықта жұмыс істейтіндер
				санитарлық-гигиеналық талаптарға сай келмейтін жағдайларда жұмыс істейтіндер	өндірістік физикалық факторлардың әсеріне ұшырайтындар	өндірістік химиялық факторлардың әсеріне ұшырайтындар	өндірістік биологиялық факторлардың әсеріне ұшырайтындар			
Өнеркәсіп, барлығы	653 672	625 445	234 200	192 505	40 885	1 709	67 148	2 129	653 672	
оның ішінде:										
кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	193 665	187 228	96 031	75 243	12 859	173	33 491	1 748	193 665	
өңдеу өнеркәсібі	312 491	297 278	100 218	80 921	20 838	297	21 308	114	312 491	
электр энергиясымен, газбен, бұмен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	105 869	101 326	27 206	29 114	3 945	121	6 673	132	105 869	
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	41 647	39 613	10 745	7 227	3 243	1 118	5 676	135	41 647	
Құрылыс	126 329	118 499	8 948	10 044	1 280	219	6 943	8	126 329	
Көлік және қоймалау	221 743	211 095	74 749	28 660	5 939	426	38 402	13	221 743	
Ақпарат және байланыс	69 145	65 525	2 988	525	1	-	167	-	69 145	
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	50 969	48 122	5 369	3 331	2 105	3 631	1 979	100	50 969	
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	493 243	449 133	89 595	12 540	5 884	5 425	5 169	502	493 243	

2.39 Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің саны, барлығы, адам	2 033	2 133	2 449	2 670	2 471
оның ішінде: өлімге әкелгені	203	176	205	246	185
Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің саны, 1000 адамға шаққанда, адам	0,4	0,4	-	-	-
оның ішінде: өлімге әкелгені	0,04	0,03	-	-	-

2.40 Жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің санын қызмет түріне қарай бөлу

	адам				
Топтардың атауы	2020	2021	2022	2023	2024
Басшылар және мемлекеттік қызметшілер	32	18	20	24	23
Кәсіби мамандар	180	186	221	253	250
Техник мамандар және басқа да кәсіби көмекші персонал	153	156	157	171	192
Әкімшілендіру саласындағы қызметшілер	13	20	8	17	16
Қызмет көрсету және сауда саласының жұмыскерлері	117	123	146	144	132
Фермерлер және ауыл мен орман шаруашылығының, балық шаруашылығының және балық аулау жұмысшылары	32	32	32	23	29
Өнеркәсіп, құрылыс, көлік және басқа тектес қызметтердің жұмысшылары	813	795	1 009	1 245	1 075
Өндірістік жабдық операторлары, құрастырушылары және жүргізушілер	361	519	602	514	453
Біліктілігі жоқ жұмысшылар	302	260	235	255	274
Басқа топтарға кірмейтін жұмыскерлер	30	24	19	24	27

2.41 Жазатайым оқиғалар себебінен зардап шеккендердің саны

	адам				
Жазатайым оқиғалардың себептері	2020	2021	2022	2023	2024
Машиналар, механизмдердің және жабдықтардың конструктивтік кемшіліктері	13	14	7	19	15
Ақаулы машиналарды, тетіктерді және жабдықтарды пайдалану	6	11	16	16	10
Технологиялық процестердің бұзылуы	22	17	10	14	20
Көлік құралдарын пайдалану кезінде қауіпсіздік талаптарының сақталмауы	34	54	49	42	43
Жол қозғалысы ережесін бұзу	200	165	163	165	168
Теміржол қозғалысы ережелерінің бұзылуы	3	-	1	1	9
Әуежол қозғалысы ережелерінің бұзылуы	-	-	2	-	1
Сужол қозғалысы ережелерінің бұзылуы	-	-	1	-	-
Өндіріс жұмыстарының қанағаттанарлықсыз ұйымдастырылуы	269	266	257	278	276
Ғимараттардың, құрылыстардың қанағаттанарлықсыз техникалық жай-күйі, аумақтардың ұсталуы, жұмыс орындарының ұйымдастырылуындағы кемшіліктер	34	34	44	42	47
Еңбектің қауіпсіз тәсілдерін оқытудағы кемшіліктер	33	41	32	38	48
Жеке қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етілмеуі немесе қолданбауы	23	19	18	28	20
Ұжымдық қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етілмеуі	4	11	7	6	1
Еңбек және өндірістік тәртіпті бұзу	34	39	40	40	26
Жұмыс аймағындағы ауаның шамадан тыс тозаңдануы мен газдануы	5	10	5	6	13
Шудың жоғары деңгейі	3	1	-	-	-
Дірілдің жоғары деңгейі	1	-	-	1	1
Иондаушы сәулелердің жоғары деңгейі	-	1	-	1	1
Жұқпалы ауру көздерімен қарым-қатынас	1	-	2	-	-
Адам ағзасына денеге түсетін ауыр салмақтың әсер етуі	5	3	6	2	5
Белгіленген еңбек режимін бұзу	4	6	6	1	1
Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі ережелерін бұзу	258	276	234	301	311
Апат	47	63	99	141	53

Жалғасы

Жазатайым оқиғалардың себептері	2020	2021	2022	2023	2024
Зардап шегушінің дәрежі абайсыздығы	733	688	687	775	744
Өзгелер	64	63	106	91	129

2.42 Жазатайым оқиғалар себебінен өлгендер саны

адам

Жазатайым оқиғалардың себептері	2020	2021	2022	2023	2024
Машиналар, механизмдердің және жабдықтардың конструктивтік кемшіліктері	1	1	1	3	3
Ақаулы машиналарды, тетіктерді және жабдықтарды пайдалану	2	-	2	1	-
Технологиялық процестердің бұзылуы	3	3	2	3	5
Көлік құралдарын пайдалану кезінде қауіпсіздік талаптарының сақталмауы	7	10	7	7	8
Жол қозғалысы ережесін бұзу	19	20	26	16	14
Әуежол қозғалысы ережелерінің бұзылуы	2	-	-	-	-
Теміржол қозғалысы ережелерінің бұзылуы	-	-	1	-	2
Өндіріс жұмыстарының қанағаттанарлықсыз ұйымдастырылуы	31	26	32	49	41
Ғимараттардың, құрылыстардың техникалық қанағаттанарлықсыз жай-күйі, аумақтардың ұсталуы, жұмыс орындарының ұйымдастырылуындағы кемшіліктер	5	3	10	2	3
Еңбектің қауіпсіз тәсілдерін оқытудағы кемшіліктер	1	5	4	1	1
Жеке қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етілмеуі немесе қолданбауы	1	1	2	3	2
Еңбек және өндірістік тәртіпті бұзу	10	9	8	6	5
Жұмыс аймағындағы ауаның шамадан тыс тозаңдануы мен газдануы	2	1	1	-	4
Шудың жоғары деңгейі	-	-	-	-	-
Адам ағзасына денеге түсетін ауыр салмақтың әсер етуі	-	-	-	-	1
Белгіленген еңбек режимін бұзу	1	-	1	-	-
Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі ережелерін бұзу	42	19	22	32	26
Апат	9	13	13	56	6
Зардап шегушінің дәрежі абайсыздығы	62	61	60	57	51
Өзгелер	5	4	11	9	12

2.43 Кәсіптік аурулардан зардап шеккендердің саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Кәсіптік ауруларға зардап шеккендердің саны, барлығы, адам	237	351	657	662	529
одан ауру түрлері бойынша ауру оқиғаларының саны:					
Металдардың уытты әсері	-	-	1	3	-
басқа да органикалық емес заттардың улағыш әсері	6	1	3	4	5
бруцеллез	-	-	-	-	-
Үшкіл нервті невралгиясы	-	-	-	-	-
химиялық заттардың, газдардың, түтіндердің және булардың салдарынан болған бронхит, пневмонит	4	22	28	97	10
Химиялық заттар, газдар, түтіндермен және басқа айдарларда классификацияланбаған заттардан болған жоғарғы тыныс алу жолдарының қабынуы	1	15	10	-	-
Химиялық заттармен, газдармен, түтіндермен: (созылмалы) (диффузиялық) Химиялық заттармен тыныс алу нәтижесінде болған эмфизема, (созылмалы) өкпе фиброзы (подстрый) облитерияланған (созылмалы) бронхит	10	38	38	97	12
Уытты заттар тудырған басқа полиневропатиялар	-	-	-	-	-
тері аурулары: эпидермоз, жұқпалы дерматит, фотодерматит, онехиялар, паранехиялар, улағыш меланодермия, майлы фолликулит	-	-	-	-	-
көмір өндіруші пневмокониозы	4	5	14	1	5
құрамында кремний бар шаңның салдарынан болған пневмокониоз	49	33	89	136	128

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
басқа да органикалық шаңның салдарынан болған пневмокониоз	1	1	2	1	1
Спецификалық органикалық шаңдардың әсерінен болған тыныс алу жолдары аурулары, (тағы басқаларды биссиноз)	1	-	4	-	1
туберкулезге қатысты пневмокониоз	-	-	-	-	-
кәсіби бронхит (шаңды, улы-шаңды), обструктивті және обструктивті емес бронхитті қоса	39	-	-	-	-
басқа созылмалы синуситтер	-	-	-	-	-
дірілді ауру	36	73	95	65	49
құлақтың екі жақты нейросонсорлық мүкістігі	28	22	33	39	33
құлақтың аралас кондуктивті екі жақты нейросонсорлық мүкістігі	7	20	24	17	3
қолдардың вегетативті –сенсорлық (ангионевроз) полиневропатиясы	1	-	-	-	-
басқа полиневропатиялар	1	1	-	1	-
коксартроз (ұршық буынының артрозы)	-	-	-	-	-
гонартроз (тізе буынының артрозы)	-	-	-	-	-
басқа артроздар	5	15	25	31	20
мойын бөлімінің омыртқа аралық дискілерінің зақымдануы	2	8	1	1	1
басқа бөліктердің омыртқа аралық дискілерінің зақымдануы	85	57	211	60	82
Басқа айдарларда жіктелмеген басқа дорсопатиялар	-	-	-	-	-
Басқа айдарда жіктелген аурулардың сүйек ұлпасының селдіреуі	-	-	-	-	-
бактериялық және гистологиялық дәлелденген тыныс алу органдарының туберкулезі	-	-	-	-	-
демікпе	3	-	-	2	-
Астматикалық статусы	2	-	-	-	-
басқа да сүйек-буын жүйелерінің және дәнекер тіннің табылған деформациялары	-	-	-	-	-
Серопозитивті ревматоидтық артрит	2	-	-	-	-
Уыттану энцефалопатиясы	1	-	-	-	-
Химия заттары, газдар, түтіндерден болған басқа респираторлы күйлер	1	-	-	-	2
дорсалгия	61	200	289	414	274

2.44 Жол апатынан болған өлім көрсеткіштері

	Өлгендер саны, адам					100 000 адамға				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	2126	2 261	2 715	2 635	2 443	11,34	11,90	13,8	13,2	12,1
Абай	39	62	86	85	74	6,08	9,72	14,1	14,0	12,2
Ақмола	90	89	150	89	87	12,25	12,13	19,1	11,3	11,1
Ақтөбе	93	153	154	142	135	10,48	17,01	16,7	15,2	14,3
Алматы	232	219	272	272	297	16,54	15,36	18,2	17,9	19,2
Атырау	95	61	75	98	70	14,59	9,21	10,9	14,0	9,9
Батыс Қазақстан	88	84	102	86	83	13,36	12,66	14,9	12,4	12,0
Жамбыл	170	159	209	200	215	15,00	13,91	17,2	16,4	17,6
Жетісу	106	130	126	156	130	16,02	19,58	18,0	22,3	18,7
Қарағанды	145	128	197	160	156	12,62	11,16	17,4	14,1	13,8
Қостанай	95	98	157	109	88	10,97	11,39	18,8	13,1	10,6
Қызылорда	99	120	129	114	113	12,25	14,62	15,6	13,6	13,4
Маңғыстау	84	78	89	113	109	11,84	10,67	11,8	14,5	13,7
Павлодар	67	69	116	84	82	8,92	9,22	15,3	11,1	10,9
Солтүстік Қазақстан	57	48	71	45	44	10,45	8,89	13,2	8,5	8,4
Түркістан	331	359	308	367	299	16,32	17,45	14,6	17,2	13,9
Ұлытау	35	32	34	36	37	15,40	14,10	15,4	16,2	16,7
Шығыс Қазақстан	39	45	91	73	42	5,38	6,24	12,4	10,0	5,8
Астана қаласы	65	93	113	126	110	5,57	7,63	8,5	9,0	7,4
Алматы қаласы	90	96	148	166	134	4,61	4,79	6,9	7,6	5,9
Шымкент қаласы	106	138	88	114	138	10,04	12,62	7,5	9,4	11,1

2.45 Табыстың біркелкі бөлінбеуі*

пайызбен

	Табысы төмен халық үлесі		Кедейліктің тереңдігі	Кедейліктің өткірлігі	Джини коэффициенті		Халықтың 10 пайыздық ең жоғары және ең төмен табыстары барларының ара қатынасы
	күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасынан	азық-түлік қоржынының құнынан			10 пайыздық топтар	20 пайыздық топтар	
2020	5,3	0,2	0,8	0,2	0,291	0,276	5,9
2021	5,2	0,1	0,8	0,2	0,294	0,279	6,0
2022	5,2	0,1	0,8	0,2	0,285	0,271	5,7
2023	5,2	0,2	0,9	0,3	0,290	0,275	6,0
2024	5,0	0,1	0,8	0,2	0,296	0,281	6,2

*Бұл жерде және бұдан әрі деректер табыс эквиваленттілігі шәкілін қолдану арқылы алынған.

2.46 Күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасынан төмен табыстары бар халықтың үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	5,3	5,2	5,2	5,2	5,0
Абай	10,2	6,8	5,9	8,0	7,3
Ақмола	5,9	6,4	6,0	5,3	5,0
Ақтөбе	3,5	3,7	4,4	4,2	4,5
Алматы	2,8	3,4	3,8	3,6	3,8
Атырау	3,0	3,3	3,3	2,6	2,9
Батыс Қазақстан	3,9	4,4	4,2	4,3	4,2
Жамбыл	5,8	5,3	5,0	5,2	5,5
Жетісу	5,7	5,7	5,5	7,8	7,6
Қарағанды	3,5	3,7	3,8	3,0	2,8
Қостанай	3,5	3,4	5,0	3,5	3,6
Қызылорда	5,8	5,5	5,0	6,2	5,0
Маңғыстау	5,7	8,6	8,1	7,0	7,3
Павлодар	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Солтүстік Қазақстан	6,7	5,5	5,7	4,9	4,4
Түркістан	12,2	9,8	9,7	9,0	8,5
Ұлытау	1,3	1,1	2,2	4,9	5,7
Шығыс Қазақстан	4,0	4,6	4,8	4,2	4,1
Астана қаласы	1,5	2,2	1,9	2,4	2,7
Алматы қаласы	4,9	5,2	4,8	5,1	4,5
Шымкент қаласы	5,0	5,5	6,6	6,4	5,6

2.47 Күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасынан төмен табыстары бар қала халқының үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	3,7	3,8	4,0	4,1	3,8
Абай	-	6,3	5,1	7,9	7,0
Ақмола	4,7	5,7	5,8	5,9	5,5
Ақтөбе	2,3	2,6	3,3	2,7	2,9
Алматы	2,6	2,7	4,6	3,6	4,3
Атырау	0,6	0,7	1,5	0,8	1,0
Батыс Қазақстан	2,1	2,4	2,3	2,5	2,3
Жамбыл	3,7	3,1	2,8	2,9	3,0
Жетісу	-	2,8	3,5	6,0	6,7
Қарағанды	3,0	3,8	4,0	3,1	2,9
Қостанай	2,1	2,3	3,4	1,8	2,9
Қызылорда	4,0	5,2	4,3	7,0	4,9
Маңғыстау	2,5	2,9	2,4	2,3	2,5
Павлодар	3,3	3,4	3,3	3,3	3,4
Солтүстік Қазақстан	5,1	3,9	3,1	3,5	2,4
Түркістан	9,9	7,6	7,2	5,4	5,2
Ұлытау	-	0,9	2,2	4,5	4,6
Шығыс Қазақстан	4,7	2,4	2,4	2,1	1,8
Астана қаласы	1,5	2,2	1,9	2,4	2,7
Алматы қаласы	4,9	5,2	4,8	5,1	4,5
Шымкент қаласы	5,0	5,5	6,6	6,4	5,6

2.48 Күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасынан төмен табыстары бар ауыл халқының үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	7,6	7,2	7,3	7,0	6,9
Абай	-	7,4	7,3	8,2	7,7
Ақмола	6,9	7,0	6,4	4,6	4,2
Ақтөбе	6,4	6,6	7,4	8,6	9,3
Алматы	4,3	3,5	3,7	3,6	3,6
Атырау	5,9	6,4	5,5	4,9	5,3
Батыс Қазақстан	6,0	6,5	6,6	6,7	6,7
Жамбыл	7,2	6,7	6,6	7,0	7,4
Жетісу	-	7,0	7,0	9,3	8,3
Қарағанды	3,0	3,6	2,7	2,3	2,5
Қостанай	5,6	4,9	7,7	6,3	4,8
Қызылорда	7,2	5,7	5,6	5,4	5,0
Маңғыстау	7,9	12,5	12,9	10,9	11,4
Павлодар	5,3	5,1	5,2	5,2	5,2
Солтүстік Қазақстан	8,0	7,0	8,2	6,3	6,3
Түркістан	12,7	10,5	10,5	10,1	9,6
Ұлытау	-	2,9	2,5	6,1	9,9
Шығыс Қазақстан	9,6	9,6	9,5	8,5	8,8

2.49 Азық-түлік қоржынының құнынан төмен табыстары бар халық үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Абай	-	0,1	0,1	1,1	0,4
Ақмола	0,3	0,5	0,4	0,5	0,2
Ақтөбе	...	...	...	...	...
Алматы	0,2	0,1	...	0,4	0,1
Атырау	...	...	...	...	...
Батыс Қазақстан	...	...	...	...	...
Жамбыл	0,1	0,2	...	...	0,1
Жетісу	-	...	0,2	0,8	0,1
Қарағанды	0,4	0,2	0,2	0,3	...
Қостанай	...	0,1	0,0	0,1	0,1
Қызылорда	...	0,1	...	...	...
Маңғыстау	0,2	0,5	0,1	0,3	...
Павлодар	0,2	...	...	...	...
Солтүстік Қазақстан	0,2	...	0,2	0,1	0,1
Түркістан	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1
Ұлытау	-	...	...	0,6	0,5
Шығыс Қазақстан	0,2	...	0,6	0,2	0,4
Астана қаласы	...	0,1	...	0,2	...
Алматы қаласы	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1
Шымкент қаласы	...	...	0,1	0,3	0,7

2.50 Азық-түлік қоржынының құнынан төмен табыстары бар қала халқының үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Абай	-	...	...	1,5	0,3
Ақмола	0,2	0,4	0,4	0,6	0,3
Ақтөбе	...	...	...	...	...
Алматы	...	...	...	...	0,5
Атырау	...	...	...	...	...
Батыс Қазақстан	...	...	...	...	...
Жамбыл	...	...	...	...	...
Жетісу	-	...	...	...	0,1
Қарағанды	0,6	0,2	0,2	0,4	...
Қостанай	...	...	...	...	...
Қызылорда	...	0,1	...	...	...
Маңғыстау	...	...	...	...	...
Павлодар	0,3	...	...	...	...
Солтүстік Қазақстан	0,1	...	0,1	...	0,3

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Түркістан	0,2	...	0,1	...	-
Ұлытау	0,4	...	...	0,6	0,4
Шығыс Қазақстан	...	...	...	...	0,3
Астана қаласы	...	0,1	...	0,2	...
Алматы қаласы	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1
Шымкент қаласы	...	...	0,1	0,3	0,7

2.51 Азық-түлік қоржынының құнынан төмен табыстары бар ауыл халқының үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1
Абай	-	...	0,2	0,4	0,6
Ақмола	0,5	0,6	0,4	0,4	0,1
Ақтөбе	0,2	...	...	...	...
Алматы	0,2	0,1	...	0,4	...
Атырау	...	...	...	...	...
Батыс Қазақстан	...	...	...	...	...
Жамбыл	0,1	0,4	...	...	0,1
Жетісу	-	...	0,4	1,5	0,1
Қарағанды	0,1	...	0,1	...	...
Қостанай	0,0	0,2	0,1	0,4	0,3
Қызылорда	...	0,1	...	...	...
Маңғыстау	0,4	0,8	0,1	0,5	...
Павлодар	...	...	...	...	...
Солтүстік Қазақстан	0,2	...	0,3	0,1	...
Түркістан	0,3	0,3	0,1	0,3	0,1
Ұлытау	-	...	...	0,6	0,8
Шығыс Қазақстан	0,5	0,1	1,7	0,7	0,7

2.52 Қазақстандағы кедейліктің таралуы

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Өңірлердегі халықтың жалпы республикалық халқы санындағы үлесі					
Қазақстан Республикасы	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Абай	-	3,1	3,1	3,0	3,0
Ақмола	3,9	3,8	4,0	3,9	3,9
Ақтөбе	4,7	4,8	4,7	4,7	4,7
Алматы	11,0	7,1	7,6	7,7	7,7
Атырау	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Батыс Қазақстан	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4
Жамбыл	6,0	6,0	6,2	6,1	6,0
Жетісу	-	4,0	3,5	3,5	3,4
Қарағанды	7,3	5,7	5,8	5,7	5,6
Қостанай	4,6	4,5	4,2	4,2	4,1
Қызылорда	4,3	4,1	4,0	4,0	4,2
Маңғыстау	3,8	3,9	3,9	3,9	4,0
Павлодар	4,0	3,9	3,8	3,8	3,7
Солтүстік Қазақстан	2,9	2,8	2,7	2,7	2,6
Түркістан	10,8	10,9	10,7	10,7	10,6
Ұлытау	-	1,5	1,1	1,1	1,1
Шығыс Қазақстан	7,2	4,0	3,7	3,6	3,6
Астана қаласы	6,3	6,5	6,9	7,2	7,5
Алматы қаласы	10,5	10,6	11,0	11,1	11,3
Шымкент қаласы	5,7	5,8	6,1	6,1	6,2

Өңірлердегі кедей халықтың жалпы республикалық кедейлердің санындағы үлесі

Қазақстан Республикасы	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Абай	-	4,1	3,5	4,7	4,4
Ақмола	4,3	4,7	4,6	4,0	3,9
Ақтөбе	3,1	3,4	3,9	3,8	4,2
Алматы	8,3	4,6	5,6	5,4	5,8
Атырау	2,0	2,2	2,2	1,8	2,1
Батыс Қазақстан	2,6	2,9	2,8	2,9	2,9
Жамбыл	6,7	6,1	5,9	6,2	6,6

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Жетісу	-	4,3	3,7	5,3	5,3
Қарағанды	4,1	4,1	4,1	3,2	3,2
Қостанай	3,1	2,9	4,1	2,8	3,0
Қызылорда	4,5	4,4	3,9	4,8	4,0
Маңғыстау	4,1	6,4	6,0	5,3	5,8
Павлодар	2,9	2,9	2,9	2,8	2,9
Солтүстік Қазақстан	3,6	3,0	2,9	2,5	2,3
Түркістан	25,0	20,6	19,9	18,6	18,1
Ұлытау	-	0,3	0,5	1,0	1,3
Шығыс Қазақстан	8,9	3,5	3,4	3,0	2,9
Астана қаласы	1,8	2,8	2,4	3,3	4,0
Алматы қаласы	9,6	10,5	10,0	11,0	10,3
Шымкент қаласы	5,4	6,1	7,7	7,6	7,0

2.53 Кедейлік көрсеткіштері

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Кедейлердің үлесі					
Қазақстан Республикасы	5,3	5,2	5,2	5,2	5,0
Абай	-	6,8	5,9	8,0	7,3
Ақмола	5,9	6,4	6,0	5,3	5,0
Ақтөбе	3,5	3,7	4,4	4,2	4,5
Алматы	4,0	3,4	3,8	3,6	3,8
Атырау	3,0	3,3	3,3	2,6	2,9
Батыс Қазақстан	3,9	4,4	4,2	4,3	4,2
Жамбыл	5,8	5,3	5,0	5,2	5,5
Жетісу	-	5,7	5,5	7,8	7,6
Қарағанды	3,0	3,7	3,8	3,0	2,8
Қостанай	3,5	3,4	5,0	3,5	3,6
Қызылорда	5,8	5,5	5,0	6,2	5,0
Маңғыстау	5,7	8,6	8,1	7,0	7,3
Павлодар	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Солтүстік Қазақстан	6,7	5,5	5,7	4,9	4,4
Түркістан	12,2	9,8	9,7	9,0	8,5
Ұлытау	-	1,1	2,2	4,9	5,7
Шығыс Қазақстан	6,5	4,6	4,8	4,2	4,1
Астана қаласы	1,5	2,2	1,9	2,4	2,7
Алматы қаласы	4,9	5,2	4,8	5,1	4,5
Шымкент қаласы	5,0	5,5	6,6	6,4	5,6
Кедейліктің тереңділігі					
Қазақстан Республикасы	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8
Абай	-	1,1	0,9	1,9	1,6
Ақмола	1,0	1,2	1,2	0,9	1,0
Ақтөбе	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8
Алматы	0,6	0,5	0,5	0,7	0,6
Атырау	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
Батыс Қазақстан	0,7	0,7	0,8	0,7	0,6
Жамбыл	0,7	0,5	0,5	0,7	0,3
Жетісу	-	0,9	0,9	1,2	1,1
Қарағанды	0,6	0,6	0,7	0,6	0,5
Қостанай	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5
Қызылорда	0,8	0,7	0,5	0,7	0,5
Маңғыстау	1,6	1,6	1,9	1,6	1,1
Павлодар	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
Солтүстік Қазақстан	1,2	0,8	0,9	0,6	0,6
Түркістан	1,6	1,3	1,2	1,4	1,1
Ұлытау	-	0,2	0,2	1,0	1,0
Шығыс Қазақстан	1,1	0,7	1,1	0,7	0,6
Астана қаласы	0,2	0,3	0,3	0,5	0,5
Алматы қаласы	0,8	1,0	1,0	0,9	0,7
Шымкент қаласы	0,7	0,9	1,1	1,4	1,6
Кедейліктің өткірлігі					
Қазақстан Республикасы	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
Абай	-	0,3	0,2	0,7	0,5
Ақмола	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ақтөбе	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Алматы	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2
Атырау	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Батыс Қазақстан	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Жамбыл	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Жетісу	-	0,2	0,2	0,4	0,3
Қарағанды	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Қостанай	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Қызылорда	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Маңғыстау	0,6	0,5	0,6	0,5	0,2
Павлодар	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Солтүстік Қазақстан	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1
Түркістан	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3
Ұлытау	-	0,0	...	0,3	0,3
Шығыс Қазақстан	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2
Астана қаласы	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1
Алматы қаласы	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
Шымкент қаласы	0,2	0,2	0,3	0,4	0,6

2.54 2024 жылғы үй шаруашылықтарының көлеміне байланысты табысы төмен халықтың үлесі

	Үй шаруашылықтары, құрамы				
	1 адам	2 адам	3 адам	4 адам	5 және одан көп адам
Халықтың жалпы саны, адам					
табысы төмен халықтың үлесі:					
күнкөрістің ең төменгі деңгейінің					
шамасынан пайызбен					
азық-түлік қоржынының құнынан пайызбен					
	0,12	0,50	1,17	2,45	9,33
	...	0,03	0,01	0,09	0,23

2.55 10 пайыздық (децильдік) халық топтары бойынша халықтың табыс үлесі*

	Децильдік топтар бойынша халық табысының үлесі										пайызбен
	1 (ең төменгі табыспен)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (ең жоғарғы табыспен)	
2020	4,15	5,27	6,05	6,81	7,67	8,71	10,05	11,90	14,78	24,61	
2021	4,22	5,31	6,02	6,75	7,56	8,58	9,92	11,76	14,73	25,15	
2022	4,30	5,47	6,14	6,84	7,66	8,65	9,95	11,76	14,68	24,55	
2023	4,11	5,38	6,08	6,81	7,68	8,71	10,0	11,86	14,78	24,59	
2024	4,03	5,26	5,99	6,76	7,60	8,66	10,03	11,87	14,84	24,98	

*Бұл жерде және бұдан әрі қалыптасқан табыстар бойынша эквиваленттілік шәкілінсіз.

2.56 2020 жыл 10 пайыздық (децильдік) халық топтары бойынша халықтың табыс үлесі

	пайызбен										Барлығы
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Қазақстан Республикасы	4,15	5,27	6,05	6,81	7,67	8,71	10,05	11,90	14,78	24,61	100,0
Ақмола	3,88	5,22	6,15	7,11	8,11	9,13	10,40	12,16	14,84	23,00	100,0
Ақтөбе	4,57	5,50	6,26	7,14	8,04	9,15	10,36	12,27	14,91	21,80	100,0
Алматы	4,18	5,35	6,07	6,89	7,73	8,82	10,19	11,95	15,08	23,74	100,0
Атырау	5,36	6,45	7,20	7,93	8,64	9,48	10,54	11,70	13,86	18,84	100,0
Батыс Қазақстан	4,76	5,96	6,68	7,38	8,20	9,28	10,48	12,06	14,40	20,80	100,0
Жамбыл	5,05	6,37	7,07	7,66	8,35	9,07	10,08	11,39	13,86	21,10	100,0
Қарағанды	3,58	4,77	5,73	6,82	7,91	9,11	10,51	12,06	15,00	24,51	100,0
Қостанай	4,57	5,63	6,41	7,23	8,11	9,11	10,24	11,74	14,13	22,83	100,0
Қызылорда	4,94	6,09	6,85	7,72	8,48	9,39	10,43	11,95	14,16	19,99	100,0
Маңғыстау	5,41	7,29	7,81	8,18	8,73	9,43	10,37	11,60	13,49	17,69	100,0
Павлодар	3,83	5,22	6,12	6,93	7,89	8,98	10,35	12,07	14,95	23,66	100,0
Солтүстік Қазақстан	3,47	4,88	5,98	6,85	7,94	9,15	10,55	12,50	15,37	23,31	100,0
Түркістан	5,64	6,89	7,44	8,08	8,73	9,42	10,32	11,54	13,37	18,57	100,0
Шығыс Қазақстан	3,60	4,51	5,36	6,40	7,53	8,87	10,46	12,51	15,77	24,99	100,0
Астана қаласы	5,34	6,29	6,75	7,44	8,17	9,05	10,28	11,80	13,97	20,91	100,0
Алматы қаласы	3,45	4,75	5,73	6,72	7,74	8,96	10,38	12,33	15,64	24,30	100,0
Шымкент қаласы	5,50	6,82	7,38	7,98	8,71	9,52	10,53	11,81	13,75	18,00	100,0

2.57 2021 жылғы 10 пайыздық (децильдік) халық топтары бойынша халықтың табыс үлесі

пайызбен

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Барлығы
Қазақстан Республикасы	4,22	5,31	6,02	6,75	7,56	8,58	9,92	11,76	14,73	25,15	100,0
Ақмола	3,96	5,1	6,09	7,05	8,03	9,07	10,39	12,06	14,73	23,52	100,0
Ақтөбе	4,54	5,27	5,83	6,78	7,8	8,82	10,29	12,23	14,75	23,7	100,0
Алматы	4,32	5,45	6,22	6,96	7,71	8,83	10,14	12,07	15,06	23,25	100,0
Атырау	5,39	6,32	6,99	7,65	8,36	9,22	10,18	11,67	13,86	20,36	100,0
Батыс Қазақстан	4,89	6,04	6,61	7,26	8,1	8,99	10,24	11,77	14,2	21,91	100,0
Жамбыл	5,38	6,59	7,15	7,66	8,23	9,00	10,03	11,35	13,86	20,74	100,0
Қарағанды	3,65	4,83	5,73	6,7	7,8	8,93	10,22	12,03	14,91	25,19	100,0
Қостанай	4,41	5,76	6,65	7,45	8,25	9,14	10,19	11,78	14,06	22,31	100,0
Қызылорда	5,00	6,28	7,00	7,73	8,43	9,15	10,03	11,46	13,75	21,17	100,0
Маңғыстау	5,40	7,10	7,70	8,20	8,90	9,50	10,50	11,70	13,30	17,80	100,0
Павлодар	3,98	4,95	5,71	6,54	7,48	8,65	10	11,87	14,91	25,92	100,0
Солтүстік Қазақстан	3,59	5,1	5,99	6,9	7,91	8,98	10,34	12,13	15,16	23,91	100,0
Түркістан	5,53	6,92	7,53	8,15	8,77	9,51	10,25	11,28	13,11	18,95	100,0
Шығыс Қазақстан	3,73	4,6	5,5	6,45	7,55	8,77	10,3	12,31	15,47	25,31	100,0
Астана қаласы	4,71	5,79	6,47	7,25	8,07	9,04	10,24	11,78	14,38	22,27	100,0
Алматы қаласы	3,4	4,74	5,65	6,55	7,55	8,74	10,17	12,36	15,52	25,32	100,0
Шымкент қаласы	5,67	7,1	7,6	8,15	8,61	9,37	10,25	11,47	13,49	18,28	100,0

2.58 2022 жылғы 10 пайыздық (децильдік) халық топтары бойынша халықтың табыс үлесі

пайызбен

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Барлығы
Қазақстан Республикасы	4,30	5,47	6,14	6,84	7,66	8,65	9,95	11,76	14,68	24,55	100,0
Абай	4,88	5,77	6,46	7,20	7,87	8,73	10,25	12,14	15,05	21,67	100,0
Ақмола	4,03	5,30	6,22	7,09	8,07	9,09	10,28	12,09	14,82	23,01	100,0
Ақтөбе	4,39	5,18	5,84	6,69	7,64	8,77	10,29	12,01	14,62	24,58	100,0
Алматы	4,72	5,79	6,30	7,03	7,78	8,66	9,90	11,74	14,45	23,64	100,0
Атырау	5,40	6,48	7,20	7,85	8,53	9,23	10,21	11,64	13,44	20,03	100,0
Батыс Қазақстан	5,02	6,41	6,93	7,57	8,27	9,27	10,47	12,15	14,44	19,47	100,0
Жамбыл	5,55	6,61	7,10	7,56	8,18	8,88	9,93	11,48	14,05	20,67	100,0
Жетісу	4,55	6,11	6,32	7,31	7,67	8,72	9,98	11,96	15,16	22,24	100,0
Қарағанды	3,50	4,90	5,74	6,66	7,70	8,85	10,24	12,14	14,94	25,33	100,0
Қостанай	4,48	5,62	6,57	7,48	8,43	9,41	10,58	11,99	14,30	21,15	100,0
Қызылорда	5,02	6,23	6,93	7,72	8,39	9,31	10,27	11,75	13,89	20,48	100,0
Маңғыстау	5,39	7,27	7,89	8,44	8,89	9,59	10,36	11,40	13,26	17,51	100,0
Павлодар	4,38	5,31	5,90	6,64	7,55	8,73	10,29	11,90	14,67	24,62	100,0
Солтүстік Қазақстан	3,79	5,17	6,14	7,16	8,15	9,26	10,47	11,97	14,77	23,12	100,0
Түркістан	5,27	6,60	7,28	8,00	8,62	9,41	10,28	11,50	13,46	19,58	100,0
Ұлытау	4,09	5,01	5,57	6,27	8,39	8,96	10,31	12,87	15,84	22,70	100,0
Шығыс Қазақстан	3,39	4,40	5,49	6,49	7,66	9,06	10,66	12,70	15,67	24,48	100,0
Астана қаласы	4,75	5,88	6,46	7,21	8,02	9,07	10,42	12,11	14,78	21,32	100,0
Алматы қаласы	3,50	4,87	5,73	6,65	7,58	8,75	10,18	12,13	15,34	25,26	100,0
Шымкент қаласы	5,44	7,06	7,62	8,17	8,72	9,21	10,03	11,42	13,45	18,89	100,0

2.59 2023 жылғы 10 пайыздық (децильдік) халық топтары бойынша халықтың табыс үлесі

пайызбен

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Барлығы
Қазақстан Республикасы	4,11	5,38	6,08	6,81	7,68	8,71	10,00	11,86	14,78	24,59	100,00
Абай	4,17	5,55	6,34	7,07	7,95	9,07	10,02	12,01	15,02	22,80	100,00
Ақмола	3,99	5,26	6,15	6,99	7,97	9,07	10,47	12,31	14,92	22,87	100,00
Ақтөбе	4,37	5,33	5,89	6,73	7,61	8,85	10,32	12,13	14,59	24,18	100,00
Алматы	4,92	6,19	6,79	7,40	8,08	9,04	10,13	11,68	14,47	21,30	100,00
Атырау	5,57	6,45	7,10	7,72	8,39	9,16	10,12	11,34	13,73	20,42	100,00
Батыс Қазақстан	4,94	6,34	6,95	7,62	8,40	9,32	10,31	11,70	13,65	20,77	100,00
Жамбыл	4,87	6,06	6,59	7,10	7,87	8,95	10,19	11,78	14,58	22,01	100,00
Жетісу	3,96	5,06	5,89	6,83	7,70	8,91	10,23	12,07	14,98	24,37	100,00
Қарағанды	3,64	4,90	5,90	6,82	7,83	8,99	10,38	12,25	15,02	24,27	100,00
Қостанай	4,19	5,54	6,47	7,28	8,16	9,06	10,24	11,80	14,10	23,16	100,00
Қызылорда	4,89	6,30	7,15	7,78	8,45	9,23	10,20	11,70	14,18	20,12	100,00
Маңғыстау	5,52	7,55	8,00	8,44	8,98	9,58	10,35	11,39	13,03	17,16	100,00
Павлодар	4,13	5,05	5,77	6,69	7,59	8,72	9,95	11,88	14,59	25,63	100,00
Солтүстік Қазақстан	3,72	5,12	6,13	7,07	7,90	8,91	10,26	11,85	14,60	24,44	100,00

											Жалғасы
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Барлығы
Түркістан	5,09	6,49	7,17	7,77	8,48	9,26	10,18	11,54	13,82	20,20	100,00
Ұлытау	3,27	4,61	5,45	6,32	7,30	8,36	10,00	12,75	15,92	26,02	100,00
Шығыс Қазақстан	3,73	4,71	5,58	6,74	8,03	9,28	10,68	12,78	15,87	22,60	100,00
Астана қаласы	4,24	5,41	6,24	6,93	7,78	8,85	10,02	11,61	14,29	24,63	100,00
Алматы қаласы	3,43	4,83	5,88	6,97	8,18	9,40	10,66	12,44	15,10	23,11	100,00
Шымкент қаласы	5,12	6,96	7,54	8,00	8,52	9,17	10,08	11,40	13,65	19,56	100,00

2.60 2024 жылғы 10 пайыздық (децильдік) халық топтары бойынша халықтың табыс үлесі

											пайызбен
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Барлығы
Қазақстан Республикасы	4,03	5,26	5,99	6,76	7,60	8,66	10,03	11,87	14,84	24,98	100,00
Абай	4,41	5,51	6,10	6,88	7,80	8,85	10,23	12,06	14,70	23,45	100,00
Ақмола	3,70	5,05	6,06	6,81	7,77	9,03	10,43	12,21	15,01	23,93	100,00
Ақтөбе	4,40	5,41	6,10	6,96	8,00	9,05	10,46	12,24	14,69	22,68	100,00
Алматы	5,03	6,15	6,75	7,46	8,22	9,02	10,09	11,59	14,52	21,16	100,00
Атырау	5,30	6,42	7,07	7,78	8,50	9,23	10,17	11,82	14,06	19,66	100,00
Батыс Қазақстан	4,82	6,15	6,74	7,45	8,21	9,07	10,26	11,66	14,09	21,56	100,00
Жамбыл	4,97	6,14	6,57	7,06	7,73	8,73	9,85	11,60	14,68	22,68	100,00
Жетісу	3,65	5,15	6,31	7,22	8,16	9,06	10,30	12,18	14,72	23,25	100,00
Қарағанды	3,57	4,93	5,84	6,90	7,96	9,08	10,57	12,54	15,54	23,06	100,00
Қостанай	4,13	5,54	6,45	7,31	8,29	9,30	10,44	12,00	14,50	22,04	100,00
Қызылорда	4,77	6,13	6,90	7,63	8,37	9,28	10,22	11,75	14,19	20,76	100,00
Маңғыстау	5,75	7,28	7,94	8,59	9,07	9,77	10,51	11,57	13,10	16,42	100,00
Павлодар	3,91	5,03	5,76	6,53	7,46	8,57	10,00	12,15	15,34	25,26	100,00
Солтүстік Қазақстан	3,79	5,12	6,00	6,89	7,79	8,86	10,19	12,00	14,81	24,55	100,00
Түркістан	5,20	6,45	7,13	7,85	8,62	9,39	10,43	11,64	13,77	19,55	100,00
Ұлытау	3,49	4,94	5,78	6,71	7,82	8,84	10,36	12,57	15,47	24,04	100,00
Шығыс Қазақстан	3,89	4,99	5,99	7,05	8,24	9,45	10,84	12,63	15,32	21,61	100,00
Астана қаласы	3,89	5,19	5,96	6,83	7,77	8,67	9,86	11,70	14,33	25,80	100,00
Алматы қаласы	3,42	4,64	5,65	6,76	7,88	9,03	10,32	12,09	15,30	24,90	100,00
Шымкент қаласы	5,08	7,14	7,75	8,13	8,67	9,19	10,10	11,40	13,47	19,07	100,00

2.61 Тұрғын үй қорын көркейту

пайызбен					
	2020	2021	2022	2023	2024
Жабдықталған барлық тұрғын үй қоры жалпы ауданының үлес салмағы:					
сүмен жабдықтау	98	98	98,2	98,3	98,4
кәрізбен	71	73	74,0	76,1	77,6
орталық жылумен	42	43	43,9	45,1	45,6
газбен	87	87	85,7	85,2	85,0
орталықтан ыстық сүмен жабдықталған	37	37	37,7	38,4	38,9
ваннамен немесе су себезгімен	43	43	44,2	45,7	46,3
жерге қойылатын электр плитасымен	12	12	13,2	13,7	14
Жабдықталған қалалық тұрғын үй қоры жалпы ауданының үлес салмағы:					
сүмен жабдықтау	100	100	99,7	99,7	99,8
кәрізбен	88	89	89,8	90,5	91,3
орталық жылумен	64	64	65,1	66,4	66,6
газбен	81	81	79,5	79,0	78,8
орталықтан ыстық сүмен жабдықталған	56	56	56,7	57,5	57,7
ваннамен немесе су себезгімен	63	62	63,2	64,4	64,4
жерге қойылатын электр плитасымен	17	18	19,4	20,0	20,3
Жабдықталған ауылдық тұрғын үй қоры жалпы ауданының үлес салмағы:					
сүмен жабдықтау	96	96	95,4	95,6	95,8
кәрізбен	41	42	44,5	48,8	51
орталық жылумен	4	4	4,3	4,6	4,7
газбен	97	97	97,2	97,1	97,1
орталықтан ыстық сүмен жабдықталған	2	2	2,1	2,1	2,1
ваннамен немесе су себезгімен	7	8	8,6	10,3	10,9
жерге қойылатын электр плитасымен	2	2	1,6	1,8	1,8

2.62 Есепті жылы орталықтандырылмаған сумен жабдықтау суының санитарлық-химиялық және микробиологиялық көрсеткіштер бойынша сапасы

	Санитариялық-химиялық көрсеткіштер			Микробиологиялық көрсеткіштер		
	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%
Қазақстан Республикасы	3922	286	7,3	3792	131	3,5
Абай	5	0	0,0	9	3	33,3
Ақмола	0	0	0,0	0	0	0,0
Ақтөбе	161	3	1,9	161	3	1,9
Алматы	6	0	0,0	4	0	0,0
Атырау	0	0	0,0	0	0	0,0
Батыс Қазақстан	0	0	0,0	0	0	0,0
Жамбыл	-	-	0,0	-	0	0,0
Жетісу	282	5	1,8	236	2	0,8
Қарағанды	399	3	0,8	247	0	0,0
Қостанай	1549	147	9,5	1523	45	3,0
Қызылорда	50	5	10,0	50	6	12,0
Маңғыстау	148	43	29,1	178	0	0,0
Павлодар	25	2	8,0	25	0	0,0
Солтүстік Қазақстан	740	55	7,4	742	8	1,1
Түркістан	8	1	12,5	6	5	83,3
Ұлытау	53	4	7,5	55	4	7,3
Шығыс Қазақстан	372	18	4,8	460	47	10,2
Астана қаласы	-	-	0,0	-	-	0,0
Алматы қаласы	120	0	0,0	92	8	8,7
Шымкент қаласы	-	-	0,0	-	-	0,0
Көліктегі СЭБД	4	0	0,0	4	0	0,0

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитетінің деректері бойынша.

2.63 Өңірлер бөлігінде су құбыры суы сапасының санитарлық-химиялық көрсеткіштері

	Санитариялық-химиялық көрсеткіштер					
	зерттелген сынамалар	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%	зерттелген сынамалар	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%
	2023			2024		
Қазақстан Республикасы	46 845	1 466	3,1	30 604	1 204	3,9
Абай	1 380	8	0,6	77	4	5,2
Ақмола	63	24	38,1	35	3	8,5
Ақтөбе	2 201	53	2,4	2 249	55	2,4
Алматы	6 779	119	1,8	0	0	0
Атырау	66	2	3,0	15	5	33,3
Батыс Қазақстан	3 592	308	8,6	24	1	4,2
Жамбыл	334	4	1,2	14	0	0
Жетісу	1 641	95	5,8	3 025	134	4,4
Қарағанды	5 850	79	1,4	6 031	111	1,8
Қостанай	3 588	173	4,8	4 142	212	5,1
Қызылорда	2 531	72	2,8	2 590	64	2,4
Маңғыстау	1 984	159	8,0	2 582	300	11,6
Павлодар	2 559	149	5,8	609	22	3,6
Солтүстік Қазақстан	1 362	14	1,0	2 232	138	6,2
Түркістан	6 230	85	1,4	146	13	8,9
Ұлытау	1 428	5	0,4	1 105	35	3,1
Шығыс Қазақстан	1 811	53	2,9	1 123	46	4,0
Астана қаласы	575	31	5,4	759	46	6,0
Алматы қаласы	885	0	0,0	2 377	0	0
Шымкент қаласы	1 737	31	1,8	438	6	1,3
Көліктегі СЭБД	249	2	0,8	1 031	9	0,8

2.64 Өңірлер бөлігінде су құбыры суы сапасының микробиологиялық көрсеткіштері

	Микробиологиялық көрсеткіштер					
	зерттелген сынамалар	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%	зерттелген сынамалар	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%
	2023			2024		
Қазақстан Республикасы	48 969	755	1,5	30 390	459	1,5
Абай	1 298	5	0,4	89	5	5,6
Ақмола	57	9	15,8	29	4	13,8
Ақтөбе	2 201	4	0,2	2 248	5	0,2
Алматы	6 341	68	1,1	0	0	0
Атырау	66	1	1,5	12	1	8,3
Батыс Қазақстан	3 668	189	5,2	31	0	0
Жамбыл	207	1	0,5	5	0	0
Жетісу	1 291	100	7,7	2 391	56	2,3
Қарағанды	5 342	1	0,0	4 683	4	0,08
Қостанай	3 318	33	1,0	4 082	25	0,6
Қызылорда	2 675	19	0,7	2 584	5	1,0
Маңғыстау	3 755	26	0,7	3 664	104	2,8
Павлодар	2 795	81	2,9	43	2	4,6
Солтүстік Қазақстан	1 437	8	0,6	2 481	5	0,2
Түркістан	6 876	91	1,3	177	17	9,6
Ұлытау	1 409	0	0,0	1 082	0	0
Шығыс Қазақстан	1 734	83	4,8	1 996	105	5,2
Астана қаласы	561	8	1,4	790	8	1,0
Алматы қаласы	896	2	0,2	2 210	3	0,1
Шымкент қаласы	2 746	18	0,7	776	0	0
Көліктегі СЭБД	296	8	2,7	1 017	110	10,8

2.65 Қазақстан Республикасындағы су құбыры суы сапасының микробиологиялық көрсеткіштер бойынша жағдайы

пайызбен

	Колифагтар индексі, бірліктер		Лямблия цисталары, бірліктер		
	зерттелген сынамалар	соның ішінде оң көрсеткіштер	зерттелген сынамалар	соның ішінде оң көрсеткіштер	%
2020	3 265	5	1 367	36	2,6
2021	1 341	2	1 204	3	0,2
2022	1 259	0	1 058	2	0,9
2023	1 449	0	1 880	1	0,05
2024	616	0	258	0	0,0

2.66 2023-2024 жылдары Қазақстан Республикасының аумақтары бөлігінде І-санаттағы су қоймалары суының санитариялық-химиялық және паразитологиялық көрсеткіштер бойынша сапасы

	Су пайдаланатын орындарда су сынамалары зерттелді.											
	санитариялық-химиялық көрсеткіштер, бірліктер				пестицидтердің мөлшері, бірліктер				қарапайымдылар цисталары, бірліктер			
	зерттелген сынамалар		соның ішінде РЕШШ-ден жоғары		зерттелген сынамалар		соның ішінде РЕШШ-ден жоғары		зерттелген сынамалар		соның ішінде оң нәтижелер	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1 548	1 915	168	310	936	896	0	0	3 758	3 853	102	115
Абай	10	8	0	0	0	0	0	0	92	111	0	0
Ақмола	157	154	32	29	0	0	0	0	192	621	48	62
Ақтөбе					0	200	0	0	109	200	0	1
Алматы	290	333	2	12	0	1	0	0	494	439	0	1
Атырау	211	379	35	209	278	222	0	0	278	426	11	10
Батыс Қазақстан	128	239	1	5	21	7	0	0	410	420	0	2
Жамбыл	143	67	65	21	0	0	0	0	0	28	0	0
Жетісу	73	133	0	7	0	14	0	0	213	173	0	0

Жалғасы

	Су пайдаланатын орындарда су сынамалары зерттелді.											
	санитариялық-химиялық көрсеткіштер, бірліктер				пестицидтердің мөлшері, бірліктер				қарапайымдылар цисталары, бірліктер			
	зерттелген сынамалар		соның ішінде РЕШШ-ден жоғары		зерттелген сынамалар		соның ішінде РЕШШ-ден жоғары		зерттелген сынамалар		соның ішінде оң нәтижелер	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Қарағанды	87	93	0	0	91	72	0	0	381	342	7	8
Қостанай	54	48	1	6	76	32	0	0	106	174	0	1
Қызылорда					4	0	0	0	119	82	6	8
Маңғыстау						0	0	0		0		0
Павлодар	47	99	2	2	71	7	0	0	187	167	0	0
Солтүстік Қазақстан	15	29	0	0	26	53	0	0	125	81	0	0
Түркістан	195	163	0	2	259	12	0	0	252	164	0	7
Ұлытау	18	8	11	1	13	14	0	0	97	69	1	0
Шығыс Қазақстан	61	97	7	5	7	7	0	0	87	84	0	0
Астана қаласы	8	12	0	1	36	160	0	0	238	170	14	15
Алматы қаласы	36	28	2	0	0	0	0	0	352	102	0	0
Шымкент қаласы					54	95	0	0	26	0	15	0
Көліктегі СЭБД	15	25	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0

2.67 2023-2024 жылдары Қазақстан Республикасының аумақтары бөлігінде I-санаттағы су қоймалары суының микробиологиялық көрсеткіштер бойынша сапасы

	Су пайдалану орындарында бактериологиялық көрсеткіштерге бойынша су сынамалары зерттелді											
	ЛІТ индекстері		оның ішінде белгіленген нормативтен жоғары		ауру қоздырғыштары		оның ішінде оң нәтиже көрсеткендері		колифагтарға зерттелді		оның ішінде нормативтен асатындары	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Қазақстан Республикасы	5 650	5 759	535	564	3 763	4 023	0	1	4 863	4 573	132	89
Абай	95	192	11	25	164	195	0	0	94	192	0	0
Ақмола	367	740	82	94	188	499	0	0	313	743	4	7
Ақтөбе	109	200	0	0	218	218	0	1	109	218	0	0
Алматы	587	456	32	22	6	0	0	0	587	430	0	17
Атырау	278	382	60	100	278	613	0	0	278	382	15	2
Батыс Қазақстан	734	599	47	24	126	118	0	0	114	152	2	2
Жамбыл	133	163	7	10	78	155	0	0	159	205	32	15
Жетісу	350	567	4	10	0	0	0	0	302	64	0	0
Қарағанды	558	428	2	0	294	222	0	0	665	461	1	0
Қостанай	245	202	6	6	179	202	0	0	234	202	0	3
Қызылорда	86	121	28	13	86	51	0	0	86	51	6	3
Маңғыстау		0		0		0		0		0		0
Павлодар	303	288	0	6	292	288	0	0	324	288	0	0
Солтүстік Қазақстан	255	70	0	3	255	51	0	0	255	70	0	0
Түркістан	434	284	6	10	458	284	0	0	434	284	0	4
Ұлытау	89	42	0	0	127	73	0	0	106	41	0	0
Шығыс Қазақстан	312	281	10	18	0	89	0	0	98	41	0	0
Астана қаласы	318	241	65	80	632	482	0	0	318	241	54	16
Алматы қаласы	336	308	164	126	336	308	0	0	336	308	18	20
Шымкент қаласы	46	175	6	17	46	175	0	0	46	175	0	0
Көліктегі СЭБД	15	20	5	0	0	0	0	0	5	25	0	0

2.68 2023-2024 жылдары Қазақстан Республикасының аумақтары бөлігінде І-санаттағы су қоймалары суының санитариялық-химиялық, паразитологиялық және микробиологиялық көрсеткіштер бойынша сапа көрсеткіштері

	Нормативтік талаптарға сәйкес келмейтін су сынамаларының үлес салмағы											
	санитариялық-химиялық		пестицид-тердің мөлшері		қарапайым-дылар цисталары		ЛІТ		санитариялық-химиялық		пестицид-тердің мөлшері	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Қазақстан Республикасы	10,9	16,2	0	0	0,7	1,0	6,0	6,9	0	0	3,0	2,7
Абай	0,0	0,0	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Ақмола	20,4	18,8	0	0	26,7	4,5	24,3	0,8	0	0	0	0
Ақтөбе												
Алматы	0,7	3,6	0	0	0,0	0	0	7,2	0	0	0	7,5
Атырау	16,6	55,1	0	0	0,5	0,2	15,2	22,4	0	0	1,0	0,6
Батыс Қазақстан	0,8	2,1	0	0	0,0	0	0,6	2,0	0	0	0	0
Жамбыл	45,5	31,3	0	0	0,0	0	0	0	0	0	45,7	14,4
Жетісу	0,0	5,3	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Қарағанды	0,0	0,0	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Қостанай	1,9	12,5	0	0	0,0	3,8	0	8,8	0	0	0	0
Қызылорда												
Маңғыстау												
Павлодар	4,3	2,0	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Солтүстік Қазақстан	0,0	0,0	0	0	0,0	0	0	23,0	0	0	0	0
Түркістан	0,0	1,2	0	0	0,0	10,5	0	7,4	0	0	0	0
Ұлытау	61,1	12,5	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Шығыс Қазақстан	11,5	5,2	0	0	0,0	0	0	3,7	0	0	0	0
Астана қаласы	0,0	8,3	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Алматы қаласы	5,6	0,0	0	0	0,0	0	19,0	10,7	0	0	0	0
Шымкент қаласы	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Көліктегі СЭБД	66,7	40,0	0	0	0,7	0	33,0	0	0	0	0	0

2.69 Қазақстан Республикасындағы судың сапасы

бірлік

	Санитариялық-химиялық көрсеткіштер			Микробиологиялық көрсеткіштер		
	зерттелген сынамалар	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%	зерттелген сынамалар	олардың ішінде санитариялық нормаларға сәйкес келмейтіндері	%
2020	31 205	1 786	5,7	32 299	983	3,0
2021	30 507	1 604	5,2	36 177	1 007	2,8
2022	30 692	1 278	4,2	33 702	779	2,3
2023	46 845	1 466	3,1	48 969	755	1,5
2024	30 604	1 204	3,9	30 390	459	1,5

*Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігінің «Қоғамдық денсаулық сақтау ұлттық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы Республикалық мемлекеттік кәсіпорынының «Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама және мониторинг ғылыми-практикалық орталығы» филиалының деректері бойынша.

2.70 Қазақстан Республикасында халықтың сумен жабдықтау және су бұру қызметтерімен қамтамасыз етілуі

	2020	2021	2022	2023	2024
Халықтың сумен жабдықтау қызметтеріне қол жеткізуі, оның ішінде					
қалаларда	97,5	98,1	98,4	98,9	99,42
ауылдарда(АЕМ)	90,1	93	94,8	96,6	98,0
Халықты орталықтандырылған сумен қамтамасыз ету, оның ішінде					
қалаларда	97,5	98,1	98,4	99	99,42
ауылдарда (АЕМ)	88,1	90,4	92,1	92,3	95,29
Халықтың орталықтандырылған су бұру жүйелеріне, оның ішінде					
қалаларда	...	...	...	...	...
ауылдарда(АЕМ)	...	...	...	...	...
Халықты Ағынды суларды тазартумен қамту, оның ішінде					

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
қалаларда	70,5	75,7	77,1 ¹	77,2	79
ауылдарда(АЕМ)	...	...	...	...	

*Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі деректері бойынша.

Республикалық маңызы бар қалаларда және облыс орталықтарында халықты ағынды суларды тазартумен қамту

2.71 Сумен жабдықтау қызметтеріне халықтың қолжетімділігі

халықтың жалпы санына пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы					
қалаларда:	97,5	98,1	98,4	98,9	99,42
ауылдарда	90,1	93	94,8	96,6	98,0
Абай облысы					
қалаларда:	-	-	92,8	92,8	94,28
ауылдарда	-	-	90,6	92,9	92,67
Ақмола облысы					
қалаларда:	98,8	95,1	95,3	97,2	99,0
ауылдарда	88,8	89,3	93	95,2	96,6
Ақтөбе облысы					
қалаларда:	99,5	99,6	100	100	100
ауылдарда	88,8	91,3	95	97	98,28
Алматы облысы					
қалаларда:	98,4	99,5	99,9	100	100
ауылдарда	98,3	99,1	99,3	99,3	99,38
Атырау облысы					
қалаларда:	100	100	100	100	100
ауылдарда	98,5	99,0	99,3	99,6	99,78
Батыс Қазақстан облысы					
қалаларда:	96,9	97,8	100	100	100
ауылдарда	88,0	89,8	92,0	95	97,3
Жамбыл облысы					
қалаларда:	88,9	91,0	92	97,5	98
ауылдарда	82,2	88,8	92	94,9	98
Жетісу облысы					
қалаларда:	-	-	100	100	100
ауылдарда	-	-	98,8	98,9	99,3
Қарағанды облысы					
қалаларда:	98,0	98,5	98,5	98,8	99,4
ауылдарда	90,8	91,8	92,9	93,6	97,9
Қостанай облысы					
қалаларда:	97,8	98,0	98,2	98,6	99
ауылдарда:	64,7	97,8	80,4	86,7	91,3
Қызылорда облысы					
қалаларда:	98,0	100	100	100	100
ауылдарда:	97,6	97,8	98,1	98,5	98,6
Маңғыстау облысы					
қалаларда:	100	100	100	100	100
ауылдарда:	92,2	96,2	100	100	100
Павлодар облысы					
қалаларда:	94,5	95,0	96	97	98,5
ауылдарда:	88,4	94	95,1	98,1	99,1
Солтүстік Қазақстан					
қалаларда:	100	100	100	100	100
ауылдарда:	82,1	83,5	85	88,3	97,5
Түркістан облысы					
қалаларда:	97,9	99,4	99,4	99,8	100
ауылдарда:	92,1	93,3	94,3	97,3	98,0
Ұлытау					
қалаларда:	-	-	100	100	100
ауылдарда:	-	-	95,1	97,2	97,3
Шығыс Қазақстан облысы					
қалаларда:	98,6	98,1	99,7	99,9	99,9
ауылдарда:	81,4	93	95,5	97	98,4
Астана қаласы					
қалаларда:	96,5	98,1	98,9	99	99,9
Алматы қаласы					
қалаларда:	98,3	98,5	99	99,3	99,6

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Шымкент қаласы					
қалаларда:	95,6	98,0	98,5	98,5	99,5

2.72 Халықты орталықтандырылған сумен қамтамасыз ету

халықтың жалпы санына пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы					
қалаларда:	97,5	98,1	98,4	99	99,42
ауылдарда:	88,1	90,4	92,1	92,3	95,29
Абай облысы					
қалаларда:	-	-	92,8	92,8	94,28
ауылдарда:	-	-	79	82	83,2
Ақмола облысы					
қалаларда:	98,8	95,1	95,3	97,8	99,0
ауылдарда:	82,7	82,9	86,7	88	89,1
Ақтөбе облысы					
қалаларда:	99,5	99,6	100	98,7	100
ауылдарда:	88,8	90,1	92,3	94	95,03
Алматы облысы					
қалаларда:	98,4	99,5	99,9	100	100
ауылдарда:	98,3	99,1	99,3	99,3	99,46
Атырау облысы					
қалаларда:	100	100	100	100	100
ауылдарда:	98,5	99,0	99,3	99,3	99,78
Батыс Қазақстан облысы					
қалаларда:	96,9	97,8	100	100	100
ауылдарда:	88,0	89,5	90,7	93,6	95,5
Жамбыл облысы					
қалаларда:	88,9	91,0	92	97,5	98
ауылдарда:	82,2	88,8	92	94,6	98,6
Жетісу облысы					
қалаларда:	-	-	100	100	100
ауылдарда:	-	-	98,8	98,9	99,3
Қарағанды облысы					
қалаларда:	98,0	98,5	98,5	98,8	99,4
ауылдарда:	90,8	91,8	92,9	91,7	96,5
Қостанай облысы					
қалаларда:	97,8	98,0	98,2	98,6	99
ауылдарда:	63,1	64,7	69,9	74	78,9
Қызылорда облысы					
қалаларда:	98,0	100	100	100	100
ауылдарда:	97,3	97,8	98,1	98,3	98,4
Маңғыстау облысы					
қалаларда:	100	100	100	100	100
ауылдарда:	92,2	96,2	99,3	99,9	99,71
Павлодар облысы					
қалаларда:	94,5	95	96	97	98,5
ауылдарда:	82,4	88	89,3	92,1	93,5
Солтүстік Қазақстан					
қалаларда:	100	100	100	100	100
ауылдарда:	51,9	49,9	57	60,3	66,1
Түркістан облысы					
қалаларда:	97,9	99,4	99,4	99,8	100
ауылдарда:	92,1	93,3	94,3	97,3	98,0
Ұлытау облысы					
қалаларда:	-	-	100	100	100
ауылдарда:	-	-	95,1	95,1	96,5
Шығыс Қазақстан облысы					
қалаларда:	98,6	99,1	99,7	99,9	99,9
ауылдарда:	77,9	87,2	89,5	90,7	92,8
Астана қаласы	96,5	98	98,9	100	99,9
Алматы қаласы	98,3	98,5	99	99,3	99,6
Шымкент қаласы	95,6	98	98,5	99	99,5

2.73 Халықты ағынды суларды тазартумен қамту

халықтың жалпы санына пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы					
қалаларда:	70,5	75,7	77,1	68,6	79
ауылдарда:	...	...	...	5,0	6,0
Абай облысы					
қалаларда:	-	-	67,7	37,6	41,80
ауылдарда:	-	-	...	3,0	0,0
Ақмола облысы					
қалаларда:	72,1	79,1	100	79,0	100
ауылдарда:	...	...	...	8,8	9,5
Ақтөбе облысы					
қалаларда:	67,4	95,6	100	92,8	100
ауылдарда:	...	...	...	0,0	0,0
Алматы облысы					
қалаларда:	95,1	55,9	100	72,0	87,2
ауылдарда:	...	...	...	3,0	2,68
Атырау облысы					
қалаларда:	37,2	54,1	65,9	66,8	66,8
ауылдарда:	...	...	...	0,0	6,81
Батыс Қазақстан облысы					
қалаларда:	91,2	91,2	91,5	94,7	98
ауылдарда:	...	...	...	0,0	0,0
Жамбыл облысы					
қалаларда:	0,0	0,0	0,0	0,0	0
ауылдарда:	...	...	...	0,0	0,3
Жетісу облысы					
қалаларда:	-	-	58	44,4	100
ауылдарда:	-	-	...	...	1,8
Қарағанды облысы					
қалаларда:	66,0	72,9	74,2	71,0	74,38
ауылдарда:	...	...	...	20,6	24,5
Қостанай облысы					
қалаларда:	100	94,8	0,0	37,2	0,0
ауылдарда:	...	...	...	8,7	9,0
Қызылорда облысы					
қалаларда:	48,9	55,0	57	40,0	61,8
ауылдарда:	...	...	...	1,2	1,05
Маңғыстау облысы					
қалаларда:	93,1	93,1	100	94,0	100
ауылдарда:	...	...	...	0,0	9,0
Павлодар облысы					
қалаларда:	76,1	88,0	88,5	89,0	89,5
ауылдарда:	...	...	...	0,0	0
Солтүстік Қазақстан					
қалаларда:	74,4	74,4	86,4	74,4	86,1
ауылдарда:	...	...	...	0,6	0,7
Түркістан облысы					
қалаларда:	25,7	33,2	27,9	37,9	47,1
ауылдарда:	...	...	...	8,7	8,8
Ұлытау облысы					
қалаларда:	-	-	86,2	56,1	88,10
ауылдарда:	-	-	...	0,0	38,23
Шығыс Қазақстан облысы					
қалаларда:	72,0	74,0	80,7	80,5	80,9
ауылдарда:	...	...	...	30,6	30,9
Астана қаласы	100,0	100,0	100,0	100,0	100
Алматы қаласы	80,0	92,5	92,5	85,7	94,1
Шымкент қаласы	50,2	54,0	60	65,0	70

*Ескерту: Республикалық маңызы бар қалаларда және облыс орталықтарында халықты ағынды суларды тазартумен қамту жөніндегі деректер.

2.74 Респонденттердің ауыз судың сапасымен қанағаттануы туралы пікірі

пайызбен

	Респонденттердің барлығы	2020					2021				
		қанағаттанған дар	ішінара қанағаттанған дар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанған дар	ішінара қанағаттанған дар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар
Қазақстан Республикасы	100,0	47,1	42,5	10,0	0,4	44,1	46,5	9,1	0,3		
Ақмола	100,0	45,4	33,5	20,4	0,7	42,6	35,1	21,5	0,8		
Ақтөбе	100,0	15,8	81,7	2,5	-	11,1	84,4	4,3	0,2		
Алматы	100,0	73,6	22,9	2,2	1,3	74,6	21,2	3,0	1,2		
Атырау	100,0	65,9	29,3	2,3	2,5	66,5	28,6	4,5	0,4		
Батыс Қазақстан	100,0	46,4	40,0	13,2	0,4	41,2	53,1	5,5	0,2		
Жамбыл	100,0	79,3	16,7	3,8	0,2	80,7	15,3	4,0	...		
Қарағанды	100,0	19,9	48,7	31,1	0,3	22,4	51,5	26,0	0,1		
Қостанай	100,0	24,0	60,6	15,2	0,2	24,4	52,2	23,2	0,2		
Қызылорда	100,0	65,3	31,5	2,4	0,8	63,2	35,4	1,1	0,3		
Маңғыстау	100,0	55,2	42,3	2,5	-	59,3	39,3	1,4	...		
Павлодар	100,0	44,4	46,2	9,3	0,1	43,6	51,7	4,7	...		
Солтүстік Қазақстан	100,0	31,7	55,6	12,7	-	32,2	58,2	9,6	...		
Түркістан	100,0	62,8	36,3	0,9	-	49,8	48,6	1,6	...		
Шығыс Қазақстан	100,0	55,4	37,0	7,5	0,1	50,6	46,3	3,1	...		
Астана қаласы	100,0	31,0	56,5	12,0	0,5	17,8	62,0	19,9	0,3		
Алматы қаласы	100,0	22,7	60,0	17,3	-	23,5	66,1	10,4	...		
Шымкент қаласы	100,0	79,5	19,7	0,2	0,6	68,3	30,0	0,2	1,5		
Жалғасы											

	Респонденттердің барлығы	2020					2021				
		қанағаттанған дар	ішінара қанағаттанған дар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанған дар	ішінара қанағаттанған дар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар
Қазақстан Республикасы	100,0	47,1	42,5	10,0	0,4	44,1	46,5	9,1	0,3		
Абай	100,0	45,4	33,5	20,4	0,7	42,6	35,1	21,5	0,8		
Ақмола	100,0	15,8	81,7	2,5	-	11,1	84,4	4,3	0,2		
Ақтөбе	100,0	73,6	22,9	2,2	1,3	74,6	21,2	3,0	1,2		
Алматы	100,0	65,9	29,3	2,3	2,5	66,5	28,6	4,5	0,4		
Атырау	100,0	46,4	40,0	13,2	0,4	41,2	53,1	5,5	0,2		
Батыс Қазақстан	100,0	79,3	16,7	3,8	0,2	80,7	15,3	4,0	...		
Жамбыл	100,0	19,9	48,7	31,1	0,3	22,4	51,5	26,0	0,1		
Жетісу	100,0	24,0	60,6	15,2	0,2	24,4	52,2	23,2	0,2		
Қарағанды	100,0	65,3	31,5	2,4	0,8	63,2	35,4	1,1	0,3		
Қостанай	100,0	55,2	42,3	2,5	-	59,3	39,3	1,4	...		
Қызылорда	100,0	44,4	46,2	9,3	0,1	43,6	51,7	4,7	...		
Маңғыстау	100,0	31,7	55,6	12,7	-	32,2	58,2	9,6	...		
Павлодар	100,0	62,8	36,3	0,9	-	49,8	48,6	1,6	...		
Солтүстік Қазақстан	100,0	55,4	37,0	7,5	0,1	50,6	46,3	3,1	...		
Түркістан	100,0	31,0	56,5	12,0	0,5	17,8	62,0	19,9	0,3		
Шығыс Қазақстан	100,0	22,7	60,0	17,3	-	23,5	66,1	10,4	...		
Шымкент қаласы	100,0	79,5	19,7	0,2	0,6	68,3	30,0	0,2	1,5		
Жалғасы											

	2022						Жалғасы
	2022			2022			
	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	жауап беруге қиналғандар	
Астана қаласы	43,0	47,5	9,0	47,5	9,0	0,5	0,5
Алматы қаласы	38,8	33,8	27,1	33,8	27,1	0,3	0,3
Шымкент қаласы	38,4	58,7	2,3	58,7	2,3	0,6	0,6
Жалғасы							
	2023			2024			Жалғасы
	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	
	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	
Қазақстан Республикасы	42,9	46,2	10,5	0,4	44,9	47,4	7,2
Абай	43,9	56,1	-	-	68,7	29,4	1,5
Ақмола	39,1	34,7	25,5	0,7	35,9	43,3	18,9
Ақтөбе	35,7	61,8	2,0	0,5	34,4	64,7	0,5
Алматы	74,3	23,7	0,8	1,2	61,5	33,5	2,8
Атырау	37,3	49,3	13,0	0,4	45,5	48,8	4,7
Батыс Қазақстан	32,2	51,5	15,3	1,0	46,2	44,2	9,6
Жамбыл	77,1	21,5	1,4	-	78,2	21,4	0,1
Жетісу	74,0	21,4	3,8	0,8	72,9	23,9	1,1
Қарағанды	23,4	44,3	31,6	0,7	22,7	60,7	16,6
Қостанай	32,8	60,8	6,4	-	24,2	72,4	3,4
Қызылорда	45,9	52,2	1,9	-	44,3	53,1	2,6
Маңғыстау	62,7	33,6	3,7	-	91,5	7,9	0,6
Павлодар	46,2	46,1	7,7	-	74,5	23,0	2,5
Солтүстік Қазақстан	21,5	68,6	9,9	-	18,5	74,7	6,7
Түркістан	52,1	47,3	0,4	0,2	67,0	33,0	-
Ұлытау	36,7	19,1	44,2	-	32,7	33,3	33,3
Шығыс Қазақстан	42,0	45,3	12,7	-	45,2	45,5	9,3
Астана қаласы	37,0	43,8	17,9	1,3	26,8	57,9	14,2
Алматы қаласы	15,7	67,9	16,3	0,1	16,0	70,6	13,4
Шымкент қаласы	64,8	33,3	1,5	0,4	63,7	34,8	1,5

2.75 Респонденттердің ауа тазалығымен (қалдықтардың, түтіннің, шаңның және топырақтың болмауы) қанағаттануы туралы пікірі

пайызбен

	Респонденттердің барлығы	2020				2021			
		қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар
Қазақстан Республикасы	100,0	45,2	46,7	7,8	0,3	44,8	47,8	7,0	0,4
Ақмола	100,0	50,0	41,5	7,0	1,5	50,9	41,8	6,7	0,6
Ақтөбе	100,0	14,8	81,8	3,3	0,1	12,7	83,8	3,3	0,2
Алматы	100,0	76,4	21,6	1,9	0,1	75,4	22,3	1,4	0,9
Атырау	100,0	58,3	35,9	2,3	3,5	58,4	34,2	7,0	0,4
Батыс Қазақстан	100,0	45,0	51,2	3,5	0,3	49,8	46,4	3,2	0,6
Жамбыл	100,0	73,7	25,0	1,0	0,3	76,2	23,3	0,5	...
Қарағанды	100,0	16,5	63,1	20,2	0,2	22,4	59,1	18,2	0,3
Қостанай	100,0	45,4	52,3	2,3	-	41,1	57,3	1,6	...
Қызылорда	100,0	58,9	37,4	3,7	-	64,5	34,5	0,7	0,3
Маңғыстау	100,0	43,5	50,7	5,8	-	52,2	46,6	0,8	0,4
Павлодар	100,0	34,8	54,1	11,1	-	39,2	49,2	11,6	...
Солтүстік Қазақстан	100,0	45,0	47,4	7,6	-	45,4	51,3	3,3	...
Түркістан	100,0	62,3	37,2	0,5	-	54,9	44,8	0,3	...
Шығыс Қазақстан	100,0	38,9	39,1	22,0	-	40,5	46,4	13,1	...
Астана қаласы	100,0	31,2	61,7	6,1	1,0	20,2	72,7	6,9	0,2
Алматы қаласы	100,0	17,7	68,7	13,4	0,2	22,2	60,0	17,8	...
Шымкент қаласы	100,0	56,1	43,7	...	0,2	64,6	32,4	0,6	2,4

Жалғасы

	2022				2023			
	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар
Қазақстан Республикасы	42,7	50,4	6,3	0,6	42,9	47,6	9,1	0,4
Абай	-	-	-	-	37,2	61,8	1,0	-
Ақмола	50,5	43,7	4,4	1,4	47,4	44,9	7,0	0,7
Ақтөбе	34,9	63,6	0,9	0,6	30,0	68,1	1,4	0,5
Алматы	70,8	27,0	1,0	1,2	73,6	24,2	0,4	1,8
Атырау	50,9	35,9	12,4	0,8	43,0	38,2	18,4	0,4
Батыс Қазақстан	43,7	52,0	2,1	2,2	41,0	52,7	5,9	0,4
Жамбыл	79,3	19,7	0,5	0,5	72,9	26,2	0,9	-
Жетісу	-	-	-	-	84,1	14,2	1,1	0,6
Қарағанды	25,2	52,6	20,9	1,3	22,2	55,5	22,0	0,3
Қостанай	38,7	61,1	0,2	-	47,3	52,5	-	0,2
Қызылорда	71,5	26,7	-	1,8	46,3	51,2	2,3	0,2
Маңғыстау	49,9	47,8	0,9	1,4	45,8	47,7	5,1	1,4
Павлодар	41,2	46,6	12,2	-	46,4	48,3	5,3	-
Солтүстік Қазақстан	36,6	59,5	3,9	-	34,2	60,6	5,2	-
Түркістан	57,5	42,2	0,3	-	52,5	47,2	0,3	-
Ұлытау	-	-	-	-	30,2	35,1	34,7	-
Шығыс Қазақстан	33,8	51,8	14,4	-	28,7	44,2	27,1	-
Астана қаласы	20,9	72,1	6,8	0,2	41,0	49,9	8,9	0,2
Алматы қаласы	12,0	78,5	9,4	0,1	12,8	63,8	23,4	-
Шымкент қаласы	56,6	38,5	4,2	0,7	60,7	35,2	3,3	0,8

Жалғасы

	2024			
	қанағаттанғандар	ішінара қанағаттанғандар	қанағаттанбағандар	жауап беруге қиналғандар
Қазақстан Республикасы	45,6	47,2	6,7	0,5
Абай	53,4	44,6	1,7	0,3
Ақмола	44,9	48,4	5,7	1,0
Ақтөбе	27,9	70,7	0,8	0,6
Алматы	64,8	31,4	1,4	2,4
Атырау	47,0	44,0	6,4	2,6
Батыс Қазақстан	47,5	49,3	3,1	0,1
Жамбыл	73,8	25,6	0,5	0,1
Жетісу	78,4	19,1	0,4	2,1
Қарағанды	24,6	56,4	19,0	-
Қостанай	62,1	37,9	-	-

	2024			
	қанағат танғандар	ішінара қанағаттан ғандар	қанағаттан бағандар	жауап беруге қиналғандар
Қызылорда	44,9	53,6	1,5	-
Маңғыстау	92,2	7,2	0,6	-
Павлодар	73,1	24,5	2,4	-
Солтүстік Қазақстан	27,3	68,7	4,0	-
Түркістан	63,2	36,7	0,1	-
Ұлытау	25,0	57,4	17,6	-
Шығыс Қазақстан	27,2	57,2	15,6	-
Астана қаласы	27,0	59,2	12,9	0,9
Алматы қаласы	14,9	69,2	15,9	-
Шымкент қаласы	60,8	37,7	1,5	-

*Тұрмыс деңгейін бағалау бойынша үй шаруашылықтарын іріктеме зерттеу бағдарламасының құрамдас бөлігі болып табылатын «Халықтың тұрмыс сапасы» зерттеуінің деректері бойынша.

2.76 Сумен жабдықтау кәсіпорындары қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2020	2021	2022	2023	2024
Су құбырлары имараттарының саны, бірлік	3 786	3 830	3 844	4 117	4 190
Жеке желілердің саны, бірлік	1 164	1 162	1 183	1 201	1 213
Көшедегі су тарататындардың (будкалар, шүмектер, крандар) саны, бірлік	16 689	16 085	15 124	14 687	13 732
Авариялар саны, бірлік	1 895	1 870	1 917	1 459	1 398
оның ішінде, жүйелерде	1 712	1 620	1 385	1 042	988
Су құбырларының ұзындығы, км	85 105,9	88 718,0	93 511,9	99 962,5	103 986,7
Ауыстырылды желілер, км	706,6	448,0	655,6	614,2	633,6
Тозу су құбыры желілерінің ұзындығы, км	17 241	17 412	18 529	18 588	19 946
Желілердің жөнделгені, км	567,5	471,8	389,0	501,6	464,7
одан, күрделі жөндеу, км	303,8	180,0	161,7	253,2	246,5
Сумен жабдықтау жүйесінің сорғы станцияларының өнімділігі, мың текше метр тәулігіне	32 918,1	33 127,6	32 428,4	32 568,3	33 075,6
Су құбырларының белгіленген өндірістік қуаты, мың текше метр тәулігіне	14 456,63	13 818,016	13 552,968	13 595,948	13 591,079
Сорғы станцияларының саны, бірлік	5 587	5 705	5 967	6 222	6 328
Су құбырлары тазарту құрылыстарының саны, бірлік	396	405	425	518	509
Желіге берілген су, мың текше метр	2 412 266,9	2 474 160,4	2 390 578,3	2 675 648,9	2 626 649,8
Тұтынушыларға жіберілген су, мың текше метр, одан халыққа	1 205 611,1	1 286 944,0	1 330 153,3	1 372 897,4	1 361 020,7
кәсіпорындардың коммуналдық қажеттіліктеріне	573 698,8	609 157,5	635 617,0	671 941,9	663 966,4
кәсіпорындардың өндірістік қажеттіліктеріне	154 427,4	166 717,8	182 534,8	176 694,6	176 096,2
өзге де тұтынушыларға	357 997,0	378 578,0	367 723,9	372 485,9	360 223,2
Жеке өндірістік мұқтаждықтарға жұмсалған су	119 488,0	132 490,8	144 277,7	151 775,1	160 735
Ағып кеткен және есепке кірмеген шығындар	960 901,2	938 561,7	834 680,9	1 052 514,6	1 018 671,7
Орташа тәулікте халыққа жіберілген бір адамға есептегенде, литр	246 752,5	249 735,9	226 382,3	248 484,9	252 836,6
	83,8	87,8	88,7	92,5	90,2

2.77 Су бұру кәсіпорындары қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2020	2021	2022	2023	2024
Су бұру жүйесі желілерінің ұзындығы, км	16 886,3	17 231,4	17 727,4	18 042,4	18 215,8
Ауыстырылды желілер, км	79,2	118,1	74,4	84,1	126,6
Су бұру жүйесінің сорғы станцияларының жобалық өнімділігі, тәулігіне мың текше метр	8 317,7	8 547,0	9 384,1	9 526,7	9 725,4
Су бұру жүйесінің сорғы станцияларының саны, бірлік	1 420	1 464	1 475	1 520	1 547
Ағызу станцияларының (пункттердің) саны, бірлік	73	76	73	76	79
Су бұру жүйесінің тазарту имараттарының саны, бірлік	244	245	252	290	288
Жіберілген сарқынды сулар, мың текше метр	682 889,2	706 702,1	713 986,7	722 574,8	736 587,5
Тазарту имараттарынан өткізілген сарқынды сулар, мың текше метр	578 676,2	596 913,9	621 967,7	632 189,6	633 329,5
одан, биологиялық тазарту имараттары	501 153,9	517 229,7	537 112,7	554 010,6	575 027,1
Тазартылған ағынды сулар табиғи су объектілеріне (өзен, көл, теңіз) ағызылды, мың текше метр	462 753,1	474 354,8	374 754,5	463 641,0	465 860,2

3. Экономикалық факторлар

3.1 Негізгі экономикалық көрсеткіштер

	2020	2021	2022	2023	2024
ЖІӨ нақты көлем индексі, алдындағы жылға пайызбен	97,5	104,3	103,2	105,1	105,0
ЖІӨ нақты көлем индексі, 1990 жылға пайызбен	215,8	225,1	...	244,1	256,3
ЖІӨ, ағымдағы бағамен, млн. теңге	70 649 033,2	83 951 587,9	103 765 518,2	119 442 289,7	136 693 318,3
ЖІӨ, ағымдағы бағамен, млн. АҚШ доллары	171 083,7	197 055,6	225 342,1	261 756,9	291 183,8
Халықтың жан басына шаққандағы ЖІӨ, теңге	3 766 810,2	4 418 504,6	5 284 726,7	6 002 027,1	6 780 886,4
Халықтың жан басына шаққандағы ЖІӨ, АҚШ доллары	9 121,7	10 371,3	11 476,6	13 153,4	14 444,6
Өнеркәсіп үлесі, ЖІӨ-гі пайызбен	27,1	29,6	29,5	26,8	26,1
Тұрғын үйлерді іске қосу, мың шаршы метр (жалпы көлемі)	15 332	16 910	15 666,5	17 827	19 124
ТМД-дан тыс елдермен сыртқы сауда айналымы*, млн. АҚШ доллары	61 269,6	68 498,5	98 393,1	102 659,4	104 245,9
оның ішінде:					
экспорт	38 389,5	47 827,5	69 004,9	62 622,9	65 867,1
импорт	22 880,1	20 671,0	29 388,2	40 036,5	38 378,7
ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы*, млн. АҚШ доллары	25 200,2	33 237,9	37 134,3	36 891,6	37 826,1
оның ішінде:					
экспорт	9 151,3	12 493,5	15 588,1	16 515,8	15 806,9
импорт	16 049,0	20 744,4	21 546,2	20 375,8	22 019,2

3.2 Жалпы ішкі өнімнің өсуі мен құрылымы

	ЖІӨ-нің жалпы көлеміндегі экономика салаларының үлес салмағы, пайызбен				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	5,4	5,1	5,2	3,8	3,8
Өнеркәсіп	27,1	29,6	29,5	26,8	26,1
Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	12,2	14,1	14,5	13,0	12,0
Өңдеу өнеркәсібі	13,1	13,6	13,4	12,2	12,4
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	1,6	1,6	1,4	1,4	1,5
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
Құрылыс	6,1	5,7	5,3	5,6	6,0
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдер мен мотоциклдерді жөндеу	17,2	16,8	16,4	18,2	19,0
Көлік және қоймалау	6,8	6,8	6,2	5,6	5,7
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2
Ақпарат және байланыс	2,4	2,3	2,1	2,2	2,2
Қаржы және сақтандыру қызметі	3,4	2,8	3,1	3,3	3,4
Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар	7,2	6,5	6,5	7,5	8,5
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	4,1	3,7	3,3	3,5	3,1
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	2,3	2,0	2,1	2,4	2,4
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамтамасыз ету	1,9	1,8	1,9	2,0	1,9
Білім беру	3,6	3,9	4,1	4,5	4,2
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	2,6	2,9	2,9	2,9	3,0
Өнер, ойын-сауық және демалыс	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Өзге де қызмет түрлерін ұсыну	2,5	2,3	2,3	2,1	2,3
Үй қызметшісін жалдайтын ұй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтыну үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша ұй шаруашылықтарының қызметі	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Салалар бойынша жиыны	94,6	94,2	92,9	92,6	93,9
Жалпы қосылған құн	94,6	94,2	92,9	92,6	93,9

	ЖІӨ-нің жалпы көлеміндегі экономика салаларының үлес салмағы, пайызбен				
	2020	2021	2022	2023	2024
Өнімдер мен импортқа таза салықтар	5,4	5,8	7,1	7,4	6,1
Өнімдер мен импортқа салынатын салықтар	5,8	6,1	7,5	7,7	6,4
Өнімдер мен импортқа субсидиялар	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Жалпы ішкі өнім	100	100	100	100	100

* Есептемелер Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2019 жылғы 8 тамызда №19215 болып тіркелген Бақыланбайтын экономиканы бағалаудың жаңа әдістемесіне сәйкес жүргізілген.

3.3 Қазақстан Республикасындағы жалпы қолда бар кіріс

млн. теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы қолда бар кіріс	64 951 498,4	73 295 142,5	91 300 066,9	106 967 044,9	-

3.4 Қазақстан Республикасындағы еңбек өнімділігінің индекстері

пайыз

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы экономика бойынша	97,5	103,3	101,3	104,7	103,7
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	105,2	98,4	116,3	101,4	117,2
Өнеркәсіп	100,0	102,8	99,1	104,4	100,1
Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	97,1	101,5	100,2	103,8	97,9
Өңдеу өнеркәсібі	104,3	104,0	98,9	105,4	103,3
Электр энергиясымен, газбен, бұмен, ыстықсумен және ауа-нықондициялаумен жабдықтау	100,7	105,2	101,8	104,9	97,4
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	97,0	107,2	95,4	95,5	102,2
Құрылыс	112,4	106,5	107,3	118,1	111,3
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдер мен мотоциклдерді жөндеу	97,4	102,4	101,4	106,7	107,9
Көлік және қоймалау	79,9	111,3	96,4	115,5	105,8
Тұружәнетамақтану бойынша қызмет көрсету	82,3	106,9	98,7	96,1	94,5
Ақпарат және байланыс	112,0	110,9	96,1	96,2	105,1
Қаржы және сақтандыру қызметі	101,9	102,9	102,4	93,6	101,0
Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар	93,7	95,7	103,7	116,9	100,2
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	95,6	104,9	91,8	94,6	100,3
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	97,7	99,3	105,9	105,8	97,9
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамтамасыз ету	102,6	105,9	98,2	100,0	103,4
Білім беру	105,5	102,2	102,8	98,7	100,0
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	101,8	100,6	96,5	98,9	100,3
Өнер, ойын-сауық және демалыс	106,1	108,2	100,3	94,1	83,5
Өзге де қызмет түрлерін ұсыну	79,8	95,2	99,3	92,6	92,9

3.5 Сауданың салыстырмалы маңыздылығы

	2020	2021	2022	2023	2024
2017 жылғы тұрақты бағалардағы жалпы ішкі өнім (СҚП), млрд. халықаралық доллар	475,2	494,6	512,0	...	...
2021 жылғы тұрақты бағалардағы жалпы ішкі өнім (СҚП), млрд. халықаралық доллар	623,7	650,5	671,3	705,5	739,4
Тауар айналымы, млрд. АҚШ доллары	86,5	101,7	135,5	139,6	142,1
Экспорт, млрд. АҚШ доллары	47,5	60,3	84,6	79,1	81,7
Импорт, млрд. АҚШ доллары	38,9	41,4	50,9	60,4	60,4
2017 жылғы бағаларға сауданың салыстырмалы маңыздылығы (ЖІӨ-ге тауар айналымы), пайызбен	18,2	20,6	26,5	...	...
2021 жылғы бағаларға сауданың салыстырмалы маңыздылығы (ЖІӨ-ге тауар айналымы), пайызбен	13,9	15,6	20,2	19,8	19,2

3.6 Жұмыс күшінің орташа құны

мың теңге

	2020		2021		2022		2023		2024	
	бір қызмет-керге	қызмет-кер жұмыс істеген 1 сағат үшін	бір қызмет-керге	қызмет-кер жұмыс істеген 1 сағат үшін	бір қызмет-керге	қызмет-кер жұмыс істеген 1 сағат үшін	бір қызмет-керге	қызмет-кер жұмыс істеген 1 сағат үшін	бір қызмет-керге	қызмет-кер жұмыс істеген 1 сағат үшін
Барлығы	2 776,4	1,7	3 255,3	2,0	4 113,7	2,4	4 813,0	2,9	5 348,6	3
Өнеркәсіп	4 246,6	2,6	4 576,2	2,8	5 897,0	3,5	7 070,6	4,2	7 965,3	4,7
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	1 520,5	0,9	1 806,6	1,0	2 325,4	1,3	2 757,9	1,6	3 308,5	1,9
Құрылысы	3 020,4	1,9	3 737,3	2,2	5 539,6	3,2	6 235,1	3,6	6 661,9	3,7
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	2 394,6	1,5	2 884,1	1,7	3 523,6	2,1	4 233,5	2,5	4 730,2	2,3
Көлік және қоймалау	3 300,7	2,0	3 896,6	2,4	5 375,1	3,3	6 334,3	3,7	7 233,3	4,3
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	2 216,5	1,4	2 718,0	1,6	3 559,1	2,0	4 084,3	2,2	4 545,8	2,6
Ақпарат және байланыс	3 626,6	2,2	4 273,6	2,6	5 476,7	3,3	7 514,1	4,4	9 264,4	5,3
Қаржы және сақтандыру қызметі	4 422,4	3,0	5 393,6	3,5	7 711,8	5,0	8 304,0	5,0	10 477,6	6,5
Жылжымалы мүлікпен жасалатын операциялар	2 230,1	1,3	2 319,9	1,4	2 989,2	1,6	3 260,0	2,2	3 940,2	2,6
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	2 407,0	1,4	2 753,2	1,6	3 541,9	2,0	4 229,8	2,4	4 564,1	2,5
Білім беру	2 083,9	1,3	2 613,8	1,6	3 191,2	1,9	3 625,4	2,2	3 935,9	2,3
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	2 114,2	1,3	2 813,2	1,7	3 121,1	1,9	3 650,0	2,2	3 955,2	2,3
Өнер, ойын-сауық және демалыс	2 046,3	1,2	2 035,7	1,3	2 592,2	1,5	3 003,2	1,7	3 590,2	2,1
Басқа да қызмет түрлерін көрсету	2 180,6	1,3	2 557,7	1,9	2 842,0	1,7	3 148,0	1,8	3 339,2	2,0

3.7 Тұтыну бағаларының индексі

пайыз

	2020	2021	2022	2023	2024
Тауарлар мен көрсетілетін қызметтер	106,8	108,0	115,0	114,5	108,7
Азық-түлік тауарлар	110,4	110,8	119,0	115,2	106,0
Азық-түлік емес тауарлар	105,5	106,9	114,0	114,8	107,9
Халыққа арналған ақылы қызметтер	103,3	105,5	110,3	113,2	113,5

3.8 Өнеркәсіп өндірісінің индекстері

өткен жылға пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	99,5	103,6	101,2	104,4	103,2
Абай	106,8	109,5	110,1	104,3	100,4
Ақмола	106,8	108,1	113,8	111,9	100,1
Ақтөбе	102,6	102,4	101,2	95,2	104,8
Алматы	102,5	111,9	109,1	106,9	106,3
Атырау	94,5	102,8	98,3	111,2	97,0
Батыс Қазақстан	103,9	92,6	99,5	106,7	102,4
Жамбыл	103,3	106,0	110,5	100,3	103,3
Жетісу	104,3	113,5	101,6	105,3	106,0
Қарағанды	101,2	100,9	98,1	97,9	113,3
Қостанай	107,8	110,6	96,0	105,7	102,7

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қызылорда	87,1	101,8	98,4	104,5	101,7
Маңғыстау	94,1	98,3	101,9	99,0	102,7
Павлодар	101,2	102,5	99,8	100,7	105,1
Солтүстік Қазақстан	105,1	107,2	104,6	114,4	104,6
Түркістан	96,1	105,6	93,1	103,0	112,0
Ұлытау	88,7	89,0	103,5	98,3	107,9
Шығыс Қазақстан	101,1	100,1	102,3	100,7	102,7
Астана қаласы	102,8	115,6	103,3	102,0	110,1
Алматы қаласы	105,2	125,3	109,1	110,1	98,6
Шымкент қаласы	99,1	105,2	106,1	102,9	104,6

3.9 Экономикалық қызмет түрлері бойынша өнеркәсіптік өнім өндірісінің (тауарлар, қызметтер) көлемі

	млн. теңге				
	2020	2021	2022	2023	2024
Өнеркәсіп – барлығы	27 028 506	37 606 243	48 777 089	46 991 787	51 469 084
соның ішінде:					
кен өндіру өнеркәсібі және					
карьерлерді қазу	11 785 557	17 976 976	24 926 378	21 925 282	22 902 616
көмір және лигнит өндіру	335 981	395 505	642 254	539 632	546 153
шикі мұнай және табиғи газды					
өндіру	8 274 652	13 181 562	19 372 319	16 086 957	16 349 010
металл кендерін өндіру	2 256 236	3 370 042	3 471 012	3 884 676	4 537 895
кен өндіру өнеркәсібінің басқа да					
салалары	231 665	341 134	501 785	409 590	429 861
кен өндіру өнеркәсібі					
саласындағы техникалық					
қызметтер	687 023	688 733	939 008	1 004 427	1 039 697
өңдеу өнеркәсібі	13 232 696	17 121 392	21 161 830	22 047 486	25 051 001
одан:					
тамақ өнімдерін өндіру	1 957 241	2287783	3 070 130	3 184 949	3 286 395
сусындарды өндіру	443 428	565 288	770 298	904 197	937 657
темекі өнімдерін өндіру	211 590	237 126	285 119	282 651	293 850
тоқыма бұйымдарын өндіру	75 997	84 888	109 313	129 311	118 801
киім өндіру	53 627	54 440	65 558	89 471	85 108
былғары және оған жататын					
өнімдерді өндіру	13 098	14 299	18 360	18 628	15 401
жиһаздан басқа ағаштан және					
тоздан жасалған бұйымдарды					
өндіру; сабаннан және өруге					
арналған материалдардан					
жасалған бұйымдар өндіру	26 283	29 667	40 207	64 207	65 033
қағаз және қағаздан жасалған					
өнімдерді өндіру	71 073	93 028	128 940	138 848	146 535
кокс және мұнай өңдеу өнімдерін					
өндіру	837 535	1 104 216	1 153 691	1 135 396	1 267 308
химиялық өнеркәсіп өнімдерін					
өндіру	476 329	573 589	924 575	1 006 761	1 190 833
резина және пластмасса					
бұйымдарын өндіру	257 931	343 216	455 830	448 755	451 694
өзге металл емес минералдық					
өнімдерді өндіру	732 210	965 149	1 205 247	1 281 368	1 441 926
металлургия өнеркәсібі	5 662 784	7 676 586	9 036 308	8 191 948	9 876 844
машиналар мен жабдықтардан					
басқа дайын металл бұйымдарын					
жасау	291 109	334 446	398 693	480 557	586 631
машина жасау	1 823 922	2 386 182	3 151 710	4 317 534	4 835 626
өзге де дайын бұйымдарды жасау	48 334	44 587	46 685	59 985	70 695
электрмен жабдықтау, газ, бу беру					
және ауа баптау	1 740 718	2 150 972	2 327 194	2 590 673	2 995 320
сумен жабдықтау; кәріз жүйесі,					
қалдықтардың жиналуын және					
таратылуын байқау	269 535	356 902	361 686	428 346	520 146
суды жинау, өңдеу және бөлу	112 616	127 525	139 610	200 399	233 969

3.10 Экономикадағы жұмыспен қамту

	2020	2021	2022	2023	2024
Жұмыспен қамтылған халық	8 732,0	8 807,1	8 971,5	9 081,9	9 214,2
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	1 175,1	1 176,4	1 108,9	1 078,0	1 027,9
Өнеркәсіп	1 089,2	1 098,0	1 121,2	1 121,7	1 157,8
Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	276,9	277,9	274,8	277,5	284,3
Өңдеу өнеркәсібі	581,8	585,6	613,7	605,6	625,9
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	149,0	150,1	148,1	149,2	155,1
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	81,5	84,3	84,6	89,6	92,5
Құрылыс	630,9	641,4	658,9	642,2	665,5
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдер мен мотоциклдерді жөндеу	1 421,3	1 451,9	1 497,9	1 514,0	1 529,0
Көлік және қоймалау	617,5	609,5	640,6	648,5	670,1
Тұружәнетамақтанубойыншақызметкөрсету	193,7	190,9	198,4	214,4	232,5
Ақпарат және байланыс	159,7	161,7	166,5	187,8	188,5
Қаржы және сақтандыру қызметі	189,0	184,9	186,3	201,8	202,5
Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар	158,4	168,4	166,1	151,1	162,9
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	254,7	247,3	253,7	265,1	263,6
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	285,5	287,5	280,8	272,8	277,2
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамтамасыз ету	489,3	484,1	508,5	524,3	517,0
Білім беру	1 109,5	1 120,1	1 142,3	1 183,0	1 198,4
Денсаулықсақтаужәнехалыққаәлеуметтікқызметкөрсету	512,4	526,0	561,2	577,7	583,9
Өнер, ойын-сауық және демалыс	138,4	134,7	137,9	139,4	154,2
Өзге де қызмет түрлерін ұсыну	307,5	324,4	342,5	360,2	383,3
Үй қызметшісін жалдайтын ұй шаруашылықтарының қызметі, өзіндіктің ұтынуы үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша ұй шаруашылықтарының қызметі	-	-	-	-	-
Аумақтық ұйымдар мен органдардың қызметі	-	-	-	-	-
Жұмыссыздар саны, мың адам	448,8	449,6	458,3	451,2	449,8

3.11 Жұмыс күшінің үлесі және жұмыссыздық деңгейі

	2020	2021	2022	2023	2024
Жұмыс күші	9 180,8	9 256,8	9 429,8	9 534,1	9 664,0
Жұмыспен қамтылған халық:	8 732,0	8 807,1	8 971,5	9 081,9	9 214,2
жалдамалы қызметкерлер	6 686,7	6 710,2	6 847,3	6 893,4	7 015,1
өзін-өзі жұмыспен қамтыған қызметкерлер	2 045,4	2 096,9	2 124,2	2 188,5	2 199,1
Жұмыс күшінің үлесі	69,2	69,3	68,7	68,5	68,2
Жұмыссыздық деңгейі	4,9	4,9	4,9	4,7	4,7

3.12 Ауыл шаруашылығы дақылдарының егіс алқабы

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы егістік жерлер одан:	22 656,2	22 978,4	23 365,1	24 016,9	23 311,2
Дәнді (күрішті қосқанда) және бұршақты дақылдар	15 861,9	16 065,5	16 096,2	17 480,3	16 676,9
Қант қызылшасы	20,9	21,7	11,6	19,7	25,2
Картоп	192,8	195,2	198,9	188,3	121,9
Көкөніс	162,7	168,1	169,7	164,8	125,1
Бақша дақылдары	101,9	109,8	100,4	107,6	98,1
Майлы дақылдар	2 898,3	3 093,3	3 463,4	2 799,5	2 935,0
одан күнбағыс	756,1	958,5	1 090,7	1 157,4	1 287,1

3.13 Ауыл шаруашылығы дақылдарының жиналған алқабы

	2020	2021	2022	2023	2024
Дәнді (күрішті қосқанда) және бұршақты дақылдар	15 685,9	15 800,7	16 011,7	16 657,3	16 551,8
Күнбағыс	749,9	939,8	1 090,5	1 127,1	1 256,7
Қант қызылшасы	14,4	12,1	9,0	13,5	25,0
Картоп	193,8	194,4	198,7	93,0*	120,2
Көкөністер	163,2	168,4	169,9	155,0*	125,6

3.14 Негізгі ауыл шаруашылығы дақылдарын жалпы жинау

шаруашылықтардың барлық санаттарында, мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Дәнді (күрішті қосқанда) және бұршақты дақылдар	20 065,3	16 375,9	22 030,5	17 096,6	25 204,8
Күнбағыс	844,3	1 031,8	1 304,3	1 236,4	1 834,4
Қант қызылшасы	466,3	332,2	305,6	510,2	1 268,8
Картоп	4 006,8	4 031,6	4 080,5	2 046,8*	2 634,6
Ашық топырақта өсірілген көкөністер	4 340,7	4 512,0	4 610,2	4 215,1*	3570,1

3.15 Негізгі ауыл шаруашылығы дақылдарының түсімі

шаруашылықтардың барлық санаттарында, бір гектардан центнерлер

	2020	2021	2022	2023	2024
Дәнді (күрішті қосқанда) және бұршақты дақылдар	12,8	10,4	13,8	10,3	15,2
Күнбағыс	11,3	11,0	12,0	11,0	14,6
Қант қызылшасы	323,2	275,5	341,4	379,0	507,3
Картоп	206,7	207,4	205,4	220,1*	219,1
Ашық топырақта өсірілген көкөністер	265,9	268,0	271,3	271,9*	284,2

3.16 Мал және құс басы

шаруашылықтардың барлық санаттарында, жыл соңына, мың бас

	2020	2021	2022	2023	2024
Ірі қара мал	7 850,0	8 192,4	6 536,3	6 616,8	7 976,7
Шошқа	816,7	776,1	509,8	483,3	479,7
Қой мен ешкі	20 057,6	20 876,8	18 843,0	18 667,4	20 224,4
Жылқы	3 139,8	3 489,8	3 790,2	3 851,2	4 353,0
Түйе	227,7	243,4	253,7	264,9	280,5
Құс	43 335,0	47 884,7	45 653,1	44 174,2	45 650,9

3.17 Мал шаруашылығы өнімінің негізгі түрлерін өндіру

	2020	2021	2022	2023	2024
Ет (сойыс салмағында), млн. тонна	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2
Сүт, млн. тонна	6,1	6,2	6,4	3,5	3,6
Жұмыртқа, млрд. дана	5,1	4,8	5,0	4,4	4,5

3.18 Көлік құралдарының қолда бары*

	Автомобильдер саны, мың бірлік	Оның ішінде			Халықтың жеке меншік жеңіл автомобильдерінің қамтамасыз етілуі, халықтың 100 адамына
		жүк көлігі	автобустар	жеңіл көлік	
2020	4 433,5	479,6	83,6	3 870,3	19,5
2021	4 386,9	506,6	82,2	3 798,1	18,9
2022	4 449,3	446,5	93,2	3 909,6	18,8
2023	5 326,8	523,5	112,4	4 690,9	22,4
2024	5 744,1	568,7	115,3	5 060,1	23,9

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің деректері бойынша.

3.19 Пайдаланатын отын типтері бойынша тіркелген жеңіл автокөлік құралдарының қолда бары

2025 жылғы 1 қаңтарға, бірлік

	барлығы	Оның ішінде					
		бензин	дизель отыны	газбалонды	аралас	электрлі	көрсетілмеген
Қазақстан Республикасы	5 060 083	4 437 616	91 117	10 073	400 138	12 624	108 514
Абай	62 335	59 391	607	61	2 248	27	1
Ақмола	208 889	189 021	2 690	371	12 534	68	4 205
Ақтөбе	194 151	147 477	1 304	279	23 704	98	1 289
Алматы	549 123	508 604	14 584	1 154	22 344	622	1 815

	барлығы	Оның ішінде					
		бензин	дизель отыны	газбалонды	аралас	электрлі	көрсетілмеген
Атырау	135 087	116 249	3 506	210	14 163	131	828
Батыс Қазақстан	156 016	133 753	3 133	85	18 088	142	815
Жамбыл	267 353	246 015	4 785	441	13 431	159	2 522
Жетісу	67 255	62 303	1 793	266	2 822	63	8
Қарағанды	323 985	297 392	6 705	462	14 632	210	4 584
Қостанай	211 390	192 339	4 927	69	12 801	122	1 132
Қызылорда	152 660	128 733	1 260	222	22 038	167	240
Маңғыстау	167 936	77 032	2 088	242	86 737	157	1 680
Оңтүстік Қазақстан	127 081	118 373	1 009	131	4 469	1	3 098
Павлодар	186 511	175 362	1 369	440	6 843	88	2 409
Солтүстік Қазақстан	152 014	133 780	2 165	359	13 638	54	2 018
Түркістан	302 344	263 673	3 012	1 032	34 450	128	1 734
Ұлытау	24 360	22 629	472	23	1 198	38	-
Шығыс Қазақстан	297 167	286 098	3 698	131	5 378	128	1 734
Астана қаласы	389 469	363 903	3 788	917	19 177	1 492	192
Алматы қаласы	611 062	555 324	21 074	1 521	23 778	7 531	1 834
Шымкент қаласы	224 284	200 300	3 061	1 293	19 058	505	67
Дипломатиялық нөмірлер	39 639	34 150	2 672	68	2 507	148	94
Өңірі көрсетілмеген	209 972	125 716	1 415	296	4 100	545	77 900

* Ескертпе: «электрлі» - электрлі аккумуляторды пайдаланумен; «аралас» - бензинді және электрлі отында.

3.20 Шығарылған жылы бойынша тіркелген жеңіл автокөлік құралдарының қолда бары

2025 жылғы 1 қаңтарға, бірлік

	барлығы	Соның ішінде					
		3 жылдан аспайтын	3 жылдан асатын, бірақ 7 жылдан кем	7 жылдан асатын, бірақ 10 жылдан кем	10 жылдан асатын, бірақ 20 жылдан кем	20 жылдан асатын	өзге де*
Қазақстан Республикасы	5 060 083	321 880	783 793	590 695	1 182 787	2 175 118	5 810
Абай	62 335	3 489	11 830	6 380	18 927	21 709	-
Ақмола	208 889	10 657	21 215	21 907	45 150	109 586	374
Ақтөбе	194 151	13 942	22 853	33 054	65 873	58 320	109
Алматы	549 123	21 524	49 047	44 923	109 065	323 928	636
Атырау	135 087	15 823	22 330	27 532	44 793	24 587	22
Батыс Қазақстан	156 016	14 400	24 546	23 778	43 691	49 417	184
Жамбыл	267 353	8 348	19 256	17 265	49 711	172 677	96
Жетісу	67 255	2 483	7 723	3 945	13 221	39 883	-
Қарағанды	323 985	18 597	41 241	34 468	66 987	162 329	363
Қостанай	211 390	14 848	33 823	25 058	47 243	90 080	338
Қызылорда	152 660	7 147	15 581	14 643	44 036	71 170	83
Маңғыстау	167 936	12 380	20 009	29 838	59 706	45 946	57
Оңтүстік Қазақстан	127 081	-	3 165	14 327	23 371	85 997	221
Павлодар	186 511	10 494	25 285	20 289	39 019	91 261	163
Солтүстік Қазақстан	152 014	7 162	13 803	14 309	34 001	122 914	-
Түркістан	302 344	14 322	42 133	34 584	88 391	122 914	-
Ұлытау	24 360	1 266	5 397	1 773	6 306	9 618	-
Шығыс Қазақстан	297 167	15 621	27 457	38 115	63 345	152 341	288
Астана қаласы	389 469	40 720	121 785	61 979	84 250	80 567	168
Алматы қаласы	611 062	51 336	143 014	75 934	151 127	189 452	199
Шымкент қаласы	224 284	17 472	52 748	29 280	57 564	67 219	1
Дипломатиялық нөмірлер	39 639	5 738	11 086	5 849	8 949	8 012	5
Өңірі көрсетілмеген	209 972	14 111	48 466	11 465	18 061	115 597	2 272

*Ескертпе: «өзге де» - шығу жылы анықталмаған.

3.21 Механикалық-жол көлік құралдары паркінің орташа жасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Жеңіл автомобильдер					
Жалпы саны 1 000 бірлікке	3 870,3	3 798,1	3 909,6	4 690,9	5 060,1
Оның ішінде					
< = 3 жылдан 1 000 бірлікке	462,6	516,8	319,8	286,2	321,9
< = 3 жылдан пайызбен	12,0	13,6	8,2	6,1	6,4

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
3< = 7 жылдан 1 000 бірлікке	570,9	494,7	250,3	549,6	783,8
3< = 7 жылдан пайызбен	14,7	13,1	6,4	11,7	15,5
7 < = 10 жылдан 1 000 бірлікке	268,3	317,3	572,0	620,1	590,7
7 < = 10 жылдан пайызбен	6,9	8,4	14,6	13,2	11,7
> 10 жылдан 1 000 бірлікке	2 495,4	2 407,0	2761,2	3229,0	3 357,9
> 10 жылдан пайызбен	64,5	63,3	70,6	68,8	66,4
өзгелер 1 000 бірлікке	73,1	62,2	6,3	6,1	5,8
өзгелер пайызбен	1,9	1,6	0,2	0,1	0,1
Автобустар					
Жалпы саны 1 000 бірлікке	83,6	82,0	93,2	112,4	115,3
Троллейбустар					
Жалпы саны 1 000 бірлікке	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
Жүк автомобильдері					
Жалпы саны 1 000 бірлікке	479,6	506,5	446,5	523,5	568,7

3.22 Барлық көлік түрлерінің жолаушылар айналымы

	млн. жкм				
	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	36 698,6	54 277,3	63 527,0	71 293,8	79 356,3
одан:					
теміржолда	9 163,3	12 750,0	16 690,9	16 459,5	16 445,6
автомобильде	19 009,3	26 675,6	26 794,6	28 934,8	34 605,1
өзенде	0,5	1,4	2,0	2,2	4,4
әуеде	8 525,2	14 849,8	20 038,8	25 897,1	28 300,7
Ел халқы, млн. адам	18,8	19,0	19,6	19,9	20,4
Жан басына шаққандағы жолаушылар айналымы, км	1 952,1	2 856,7	3 241,2	3 582,6	3 890,0

* 2010-2021 жылдардағы деректер автомобиль көлігімен жүктер мен жолаушыларды коммерциялық тасымалдауды жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер қызметінің көрсеткіштерін қалыптастырудағы әдіснамалық тәсілдегі өзгерістерді ескере отырып қайта есептелді.

* 2022 жылдан бастап және одан әрі деректер автомобиль көлігімен жүктер мен жолаушыларды коммерциялық тасымалдауды жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер қызметінің көрсеткіштерін қалыптастырудағы әдіснамалық тәсілдегі өзгерістерді ескере отырып қалыптастырылды.

Жолаушыларды метрополитенмен тасымалдау есепке алумен.

3.23 Барлық көлік түрлерінің жүк айналымы

	млрд. ткм				
	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	443,6	483,5	479,7	503,5	520,9
соның ішінде:					
теміржолда	299,2	297,4	307,6	328,7	332,1
автомобиль және қалалық электрінде	19,6	33,7	30,0	30,1	36,8
ішкі суда	0,02	0,05	0,05	0,02	0,1
құбырда	124,2	151,7	141,3	143,7	150,1
теңізде	0,6	0,6	0,7	0,9	1,8
әуеде	0,06	0,08	0,05	0,05	0,1
ЖІӨ (СҚЖ) 2017 жылғы тұрақты бағадағы, халықаралық млрд. доллар	475,2	494,6	512,0	...	...
ЖІӨ бірлігіне шаққандағы жүк айналымы, ткм / 1000 халықаралық доллары	933,5	977,6	936,9	...	...
2021 жылғы тұрақты бағалардағы ЖІӨ (СПМ), млрд. халықаралық долларда	623,7	650,5	671,3	705,5	739,4
ЖІӨ бірлігіне шаққандағы жүк айналымы, ткм / 1000 халықаралық доллары	711,2	743,3	714,6	713,7	704,5

* 2020-2021 жж. деректері автомобиль көлігімен жолаушыларды коммерциялық тасымалдауды жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлердің қызмет көрсеткіштерін қалыптастыру бойынша әдіснамалық тәсілдің өзгеруін ескере отырып қайта есептелді.

3.24 Пайдаланылатын отынның түрлері бойынша бөліністегі механикалық-жолкөлік құралдары паркінің құрамы

бірлігі

	2020	2021	2022	2023	2024
Жеңіл автомобильдер					
Барлығы	3 870 318	3 798 071	3 909 559	4 690 900	5 060 083
Бензин	3 426 786	3 343 736	3 451 775	4 107 974	4 437 617
Дизель отыны	75 758	73 867	75 982	86 772	91 117
Газ баллондық	3 951	3 886	4 160	6 782	10 073
Аралас	292 437	297 120	322 350	385 847	400 138
Электрлік	550	491	812	7 997	12 624
Отын түрі көрсетілмеген	70 836	78 971	54 480	95 526	108 514

3.25 Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға (ҒЗТҚЖ) шығындар көлемі

	2020	2021	2022	2023	2024
ҒЗТҚЖ-ға жұмсалатын шығыстардың жалпы көлемі, мың теңге	89 028,7	109 332,7	121 560,1	172 585,9	219 669,8
Бизнес саласындағы ҒЗТҚЖ-ға жұмсалатын шығыстардың жалпы көлемі	36 832,9	38 215,7	31 921,4	35 509,7	60 857,5
ҒЗТҚЖ-ға шығыстардың жалпы көлеміндегі бизнес саласындағы ҒЗТҚЖ-ға шығыстар көлемі, пайызбен	41,4	35,0	26,3	20,6	27,7

3.26 2024 жылы қоршаған ортаны қорғау және энергия тиімділігі саласында ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар өңірлер бойынша

мың теңге

	барлығы	соның ішінде қаржыландыру көздері бойынша				
		меншікті қаражат	республикалық бюджет	жергілікті бюджет	шетелдік қаражаттар	өзге де қаражаттар
Қазақстан Республикасы	39 882 858,2	2 512 462,0	36 022 347,8	33 822,0	90 8980	1 215 246,4
Абай	838 939,3	-	838 939,3	-	-	-
Ақмола	469 715,5	-	469 715,5	-	-	-
Алматы	766 198,0	-	766 198,0	-	-	-
Батыс Қазақстан	24 654,0	8 654,0	16 000,0	-	-	-
Жамбыл	5 047 209,6	-	4 818 501,0	4 143,0	-	224 565,6
Жетісу	2 000,0	2 000,0	-	-	-	-
Қарағанды	490 844,0	44 650,0	416 515,0	29 679,0	-	-
Қызылорда	240 791,7	-	240 791,7	-	-	-
Қостанай	2 635 661,0	248 184,0	2 387 477,0	-	-	-
Маңғыстау	173 158,4	-	173 158,4	-	-	-
Павлодар	90 303,0	90 303,0	-	-	-	-
Солтүстік Қазақстан	x	x	-	-	-	-
Ұлытау	6 699,0	6 699,0	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	926 218,8	515 198,4	163 572,1	-	-	247 448,3
Астана қаласы	12 277 611,6	97 890,6	11 567 689,5	-	-	612031,5
Алматы қаласы	14 511 700,3	626 167,0	13 659 942,3	-	90 8980	126 611,0
Шымкент қаласы	508 438,0	-	503 848,0	-	-	4 590,0

3.27 Қоршаған ортаны қорғау және энергия тиімділігі саласында өңірлер бойынша ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар

мың теңге

	2023			2024		
	барлығы	соның ішінде жұмыс түрлері бойынша		барлығы	соның ішінде жұмыс түрлері бойынша	
		ғылыми зерттеулер	тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер		ғылыми зерттеулер	тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер
Қазақстан Республикасы	32 341 566	30 662 212,4	1 679 353,6	39 882 858,2	38 462 716,5	1 420 141,8
Абай	752 336	752 336	-	838 939,3	838 939,3	-
Ақмола облысы	375 617	375 617	-	469 715,5	469 715,5	-
Алматы облысы				766 198	653 974	x

Жалғасы

	2023			2024		
	барлығы	соның ішінде жұмыс түрлері бойынша		барлығы	соның ішінде жұмыс түрлері бойынша	
		ғылыми зерттеулер	тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер		ғылыми зерттеулер	тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер
Батыс Қазақстан	466 419	466 419	-	24 654	21 274	3 380
Жамбыл	20 270	14 900	5 370	5 047 209,6	4 781 813,2	x
Жетісу	4 434 742,2	3 849 644,4	585 097,8	2 000	-	2 000
Қарағанды	34 280	34 280	-	490 844	460 855	29 989
Қостанай	581 907,2	545 404,2	36 503	240 791,7	240 791,7	-
Қызылорда	301 908	301 908	-	2 635 661	2 438 009	197 652
Маңғыстау				173 158,4	173 158,4	-
Павлодар	1 400 318,9	1 190 182	210 136,9	90 303,0	-	90 303
Солтүстік Қазақстан	393 727,4	101 200,4	292 527	x	x	-
Түркістан	153 040	-	153 040	6 699	-	6 699
Ұлытау				926 218,8	327 654,8	598 564
Шығыс Қазақстан				12 277 611,6	12 277 611,6	-
Астана қаласы	479 171	124 881,9	354 289,1	14 511 700,3	14 397 765,9	113 934,4
Алматы қаласы	2 732 934,7	2 730 752,9	2 181,8	508 438	508 438	-
Шымкент қаласы	32 341 566	30 662 212,4	1 679 353,6	39 882 858,2	38 462 716,5	1 420 141,8

3.28 2024 жылы қоршаған ортаны қорғау және энергия тиімділігі саласында ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар табиғат қорғау қызметінің түрлері бойынша

мың теңге

	барлығы	соның ішінде қаржыландыру көздері бойынша				
		меншікті қаражат	республикалық бюджет	жергілікті бюджет	шетелдік қаражаттар	өзге де қаражаттар
ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар	39 882 858,2	2 512 462,0	36 022 347,8	33 822,0	x	1 215 246,4
соның ішінде:						
атмосфералық ауаны және климатты қорғау бойынша	1 267 429,4	x	1 083 119,4	-	-	7 450,0
су объектілерін қорғау бойынша	1 388 974,4	150 002,0	1 139 992,4	-	x	-
қалдықтармен жұмыс жасау бойынша	1 158 726,8	256 372,0	902 354,8	-	-	-
топырақты және жерасты суларын қорғау бойынша	1 326 329,2	147 336,0	1 178 993,2	-	-	-
биологиялық түрлерді және мекендеу жерлерін (ареалдарды) қорғау бойынша	4 384 229,5	175 160,0	4 074 198,9	-	-	134 870,6
радиациялық әсерден қорғау бойынша	260 413,4	204 214,4	56 199,0	-	-	-
өзге де ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер	30 096 755,5	1 402 517,6	27 587 490,1	33 822,0	-	1 072 925,8
одан:						
жаңартылатын энергия көздері саласындағы энергия үнемдеу технологиялары және энергия тиімділігін арттыру саласындағы	2 066 919,3	411,0	2 066 508,3	-	-	-
	2 578 964,0	383 528,0	1 971 746,0	-	-	223 690,0

3.29 Қоршаған ортаны қорғау және энергия тиімділігі саласында табиғат қорғау қызметінің түрлері бойынша ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар

мың теңге

	2023			2024		
	барлығы	соның ішінде жұмыс түрлері бойынша		барлығы	соның ішінде жұмыс түрлері бойынша	
		ғылыми зерттеулер	тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер		ғылыми зерттеулер	тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер
ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар	32 341 566,0	30 662 212,4	1 679 353,6	39 882 858,2	38 462 716,5	1 420 141,8
соның ішінде:						
атмосфералық ауаны және климатты қорғау бойынша	605 007,0	596 027,0	8 980,0	1 267 429,4	1 267 429,4	-
су объектілерін қорғау бойынша	1 857 837,6	1 704 797,6	153 040,0	1 388 974,4	1 291 792,4	97 002
қалдықтармен жұмыс жасау бойынша	1 306 619,5	1 304 461,5	2 158,0	1 158 726,8	1 156 089,8	2 637
топырақты және жерасты суларын қорғау бойынша	611 513,8	607 543,8	3 970,0	1 326 329,3	1 324 829,2	1 500
шу мен дірілмен күресу бойынша	56 972,2	56 972,2	-	-	-	-
биологиялық түрлерді және мекендеу жерлерін (ареалдарды) қорғау бойынша	4 598 547,9	4 574 288,9	24 259,0	4 384 229,5	4 384 229,5	-
радиациялық әсерден қорғау бойынша	159 896,0	x	8,0	260 413,8	260 238,4	175
өзге де ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер	23 145 172,0	21 658 233,4	1 486 938,6	30 096 755,5	28 777 927,7	1 318 827,8
одан:						
жаңартылатын энергия көздері саласындағы	480 378,3	480 378,3	-	2 066 919,3	2 066 508,3	411
энергия үнемдеу технологиялары және энергия тиімділігін арттыру саласындағы	2 859 904,6	2 363 751,7	496 152,9	2 578 964	1 888 081	690 883

4. Экологиялық факторлар

4.1 Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған шығындар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	384 015 734	416 955 575	444 514 269	610 285 222	456 106 008
Абай	2 600 586	3 244 786	5 804 267	6 962 550	7 189 122
Ақмола	63 945 393	18 839 038	19 313 971	127 715 648	8 787 958
Ақтөбе	38 153 904	59 259 824	44 987 100	51 289 862	63 518 667
Алматы	1 472 042	1 814 394	2 096 057	2 876 627	2 440 135
Атырау	43 869 542	76 753 130	100 859 822	89 151 170	66 300 767
Батыс Қазақстан	16 593 098	13 014 366	9 678 433	15 116 668	32 488 426
Жамбыл	12 148 355	58 751 671	26 993 650	50 254 606	12 753 735
Жетісу	925 141	936 822	993 228	1 557 099	1 260 776
Қарағанды	25 663 529	24 173 817	45 973 744	41 843 002	56 362 628
Қостанай	23 327 794	25 046 596	22 624 807	43 035 888	22 461 716
Қызылорда	16 131 739	4 767 423	3 889 222	4 635 305	5 406 460
Маңғыстау	16 727 282	13 762 285	13 734 770	7 165 260	8 012 890
Павлодар	40 474 833	38 155 928	37 326 905	59 495 022	74 237 212
Солтүстік Қазақстан	4 328 499	4 924 202	11 771 800	7 193 159	6 932 511
Түркістан	2 768 430	1 948 430	8 544 944	18 334 526	3 700 689
Ұлытау	8 133 856	12 646 350	12 860 844	15 042 930	2 921 593
Шығыс Қазақстан	36 915 932	36 863 495	33 451 971	38 832 365	54 698 869
Астана қаласы	17 222 878	8 219 235	16 852 108	7 321 551	2 770 510
Алматы қаласы	5 060 060	8 893 841	7 519 421	12 505 140	11 259 381
Шымкент қаласы	7 552 841	4 939 942	19 237 205	9 956 844	12 601 963

4.2 Табиғатты қорғау қызметінің түрлері бойынша қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған шығындар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	384 015 734	416 955 575	444 514 269	610 285 222	456 106 008
соның ішінде					
атмосфералық ауаны және климатты қорғауға	88 476 190	82 513 454	127 995 826	122 068 658	153 604 916
ағынды суларды тазартуды басқару	66 978 966	94 165 799	113 096 310	115 266 558	83 299 392
қалдықтардың айналымын басқаруға	73 248 476	90 899 013	107 096 519	131 880 528	146 873 333
топырақты, жер асты сулары мен жер үсті суларының көздерін қорғауға және қалпына келтіруге	16 180 047	26 808 738	23 695 591	15 948 797	12 571 630
шүмен және дірілмен күресуге	38 788	94 492	163 944	174 250	77 303
биоәртүрлілік пен ландшафттарды қорғауға	6 038 736	2 199 854	3 307 758	2 599 208	3 272 484
радиациялық әсерден қорғауға	955 709	779 270	880 252	879 505	1 091 097
ғылыми-зерттеулер және әзірле-мелерге (ҒЗТҚЖ)	4 502 777	4 921 332	3 479 430	5 063 347	6 480 244
қоршаған ортаны қорғау бойынша басқа да қызметтерге	127 596 045	114 573 623	64 798 639	216 404 371	48 835 609

4.3 Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған ағымдағы шығындар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	210 397 122	245 790 216	284 853 377	343 024 440	347 853 239
Абай	2 600 586	3 244 786	4 569 245	6 590 398	6 514 411
Ақмола	3 261 696	4 791 410	4 783 079	5 731 226	7 506 458
Ақтөбе	26 847 144	32 455 655	40 651 798	49 463 645	40 204 595
Алматы	860 967	1 367 871	1 965 645	2 136 758	2 420 261
Атырау	39 940 657	52 132 403	56 508 271	54 505 203	58 112 772
Батыс Қазақстан	13 685 551	9 038 468	8 434 895	14 247 478	17 064 931

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Жамбыл	4 951 362	5 765 390	7 328 188	8 008 858	10 496 219
Жетісу	925 141	936 822	973 288	1 473 286	1 259 613
Қарағанды	20 369 294	24 124 305	32 904 100	37 822 671	39 430 327
Қостанай	10 423 346	13 722 916	18 068 017	23 335 280	22 461 716
Қызылорда	2 863 434	3 300 927	3 827 088	4 489 312	5 129 781
Маңғыстау	9 632 475	7 823 690	7 783 851	7 165 260	7 633 053
Павлодар	25 259 670	30 579 926	30 291 043	49 792 296	50 716 103
Солтүстік Қазақстан	3 102 405	4 919 885	4 419 072	4 407 484	5 827 451
Түркістан	1 294 883	1 472 529	1 649 601	1 999 229	3 344 787
Ұлытау	8 133 856	12 646 350	12 860 844	15 041 253	2 919 916
Шығыс Қазақстан	23 034 866	25 567 469	29 156 691	33 827 877	46 306 215
Астана қаласы	1 032 748	955 667	6 057 361	7 321 551	2 770 510
Алматы қаласы	4 984 200	6 003 805	7 326 231	9 925 654	10 005 846
Шымкент қаласы	7 552 841	4 939 942	5 295 069	5 739 721	7 728 274

4.4 Табиғатты қорғау қызметінің түрлері бойынша қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған ағымдағы шығындар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	210 397 122	245 790 216	284 853 377	343 024 440	347 853 239
соның ішінде					
атмосфералық ауаны және климатты қорғауға	73 049 345	74 466 978	89 897 029	100 093 829	90 034 437
ағынды суларды тазартуды басқару	55 203 897	63 149 240	69 640 426	86 306 812	76 171 058
қалдықтардың айналымын басқаруға	62 097 465	76 490 710	98 376 788	126 820 792	138 570 566
топырақты, жер асты сулары мен жер үсті суларының көздерін қорғауға және қалпына келтіруге	9 071 184	16 323 180	12 403 139	12 998 142	11 778 918
шумен және дірілмен күресуге	38 788	70 892	163944	148 407	75 844
биоәртүрлілік пен ландшафттарды қорғауға	801 745	1 443 986	1322879	2 599 208	3 249 796
радиациялық әсерден қорғауға	921 317	630 128	619965	746 234	962 738
ғылыми-зерттеулер және әзірлемелерге (ҒЗТҚЖ)	4 027 575	4 593 547	3395026	5 008 168	6 237 245
қоршаған ортаны қорғау бойынша басқа да қызметтерге	5 185 806	8 621 555	9034181	8 302 848	20 772 637

4.5 2024 жылы табиғатты қорғау қызметінің түрлері бойынша қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған ағымдағы шығындар

Мың теңге

	барлығы	Оның ішінде								ғылыми-зерттеулер және әзірлемелерге (ҒЗТҚЖ)	радиациялық әсерден қорғауға	биоәртүрлік пен ландшафттарды қорғауға	шуммен және дірілмен күресуге	топырақты, жер асты сулары мен жер үсті суларының көздерін қорғауға және қалпына келтіруге	қалдықтардың айналымын басқаруға	ағынды суларды тазартуды басқару	атмосфералық ауаны және климатты қорғауға	қоршаған ортаны қорғау бойынша басқа да қызметтерге
Қазақстан Республикасы	347 853 239	90 034 437	76 171 058	138 570 566	11 778 918	75 844	3 249 796	962 738	6 237 245	20 772 637								
Абай	6 514 411	896 012	2 029 166	2 406 957	215 576	9 126	22 631	18 801	666 870	249 272								
Ақмола	7 506 458	741 412	1 031 188	1 813 787	427 405	1 375	225 413	8 985	79 935	3 176 958								
Ақтөбе	40 204 595	12 920 417	6 732 378	19 083 075	1 101 456	3 420	14 236	31 993	-	317 620								
Алматы	2 420 261	678 097	519 818	942 500	171 046	x	12 278	11 355	42 470	40 782								
Атырау	58 112 772	20 310 698	10 552 073	16 418 181	5 366 984	213	1 938 597	213 614	865 516	2 446 896								
Батыс Қазақстан	17 064 931	346 642	655 133	13 541 899	317 358	11	19 557	2 036	648 271	1 534 024								
Жамбыл	10 496 219	2 379 845	4 017 103	3 637 769	159 301	8 924	-	102 007	-	191 270								
Жетісу	1 259 613	135 118	926 533	138 428	16 928	6	x	501	15 095	26 974								
Қарағанды	39 430 327	7 867 478	10 601 515	18 154 584	396 204	5 795	119 733	5 364	645 107	1 634 547								
Қостанай	22 461 716	3 367 973	12 838 422	4 879 908	654 029	8 506	10 386	45 727	131 593	525 172								
Қызылорда	5 129 781	532 161	284 706	2 598 430	137 642	11 472	312 050	48 984	847 819	356 517								
Маңғыстау	7 633 053	1 060 951	1 489 259	4 270 046	286 681	5 290	69 005	44 030	260 832	146 959								
Павлодар	50 716 103	9 193 218	8 074 037	25 693 113	279 481	184	351 471	18 257	128 462	6 977 880								
Солтүстік Қазақстан	5 827 451	1 617 822	2 400 805	1 285 247	279 708	2 214	13 136	x	93 466	134 148								
Түркістан	3 344 787	194 395	720 491	708 036	198 674	8 315	32 728	355 752	448 604	677 792								
Ұлытау	2 919 916	911 394	1 130 840	644 519	50 389	3 309	29 901	8 717	96 772	44 075								
Шығыс Қазақстан	46 306 215	21 843 381	6 603 513	13 935 001	556 342	18	28 793	39 563	1 202 894	2 096 710								
Астана қаласы	2 770 510	778 570	707 512	1 144 715	18 775	x	19 364	1 776	29 356	69 642								
Алматы қаласы	10 005 846	2 000 221	1 758 52	6 619 087	1 137 552	4 750	-	3 292	8 472	56 620								
Шымкент қаласы	7 728 274	2 258 632	4 680 714	655 284	7 387	201	30 487	1 079	25 711	68 779								

4.6 Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған инвестициялар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	173 618 612	171 165 359	159 660 892	267 260 782	108 252 769
Абай	10 856 704	557 633	1 235 022	372 152	674 711
Ақмола	60 683 697	14 047 628	14 530 892	121 984 422	1 281 500
Ақтөбе	11 306 760	26 804 169	4 335 302	1 826 217	23 314 072
Алматы	27 849	441 007	130 412	739 869	19 874
Атырау	3 928 885	24 620 727	44 351 551	34 645 967	8 187 995
Батыс Қазақстан	2 907 547	3 975 898	1 243 538	869 190	15 423 495
Жамбыл	7 556 993	52 986 281	19 665 462	42 245 748	x
Жетісу	583 226	5 516	19 940	83 813	x
Қарағанды	5 294 235	48 951	13 069 644	4 020 331	16 932 301
Қостанай	12 904 448	11 323 680	4 556 790	19 700 608	-
Қызылорда	13 268 305	1 466 496	62 134	145 993	276 679
Маңғыстау	7 094 807	5 938 595	5 950 919	-	379 837
Павлодар	15 215 163	7 576 002	7 035 862	9 702 726	23 521 109
Солтүстік Қазақстан	1 226 094	4 317	7 352 728	2 785 675	1 105 060
Түркістан	1 473 547	475 901	6 895 343	16 335 297	355 902
Ұлытау	-	561	-	1 677	1 677
Шығыс Қазақстан	3024362	10 738 393	4 295 280	5 004 488	8 392 654
Астана қаласы	16 190 130	7 263 568	10 794 747	-	-
Алматы қаласы	75 860	2 890 036	193 190	2 579 486	1 253 535
Шымкент қаласы	-	-	13 942 136	4 217 123	4 873 689

4.7 Табиғатты қорғау қызметінің түрлері бойынша қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған инвестициялар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Қоршаған ортаны қорғауға бағытталған инвестициялар	173 618 612	171 165 359	159 660 892	267 260 782	108 252 769
оның ішінде:					
атмосфералық ауаны қорғау және климаттың өзгеру мәселелері	15 426 845	8 046 476	38 098 797	21 974 829	63 570 479
ағынды суларды тазалауға	11 775 069	31 016 559	43 455 884	28 959 746	7 128 334
қалдықтармен жұмыс істеуге	11 151 011	14 408 303	8 719 731	5 059 736	8 302 767
топырақты, жер асты және жер үсті суларын қорғау және қалпына келтіру	7 108 863	10 485 558	11 292 452	2 950 655	792 712
шуды және дірілді әсерді Төмендетуге	-	x	-	x	1 459
биоалуантүрлілікті және мекендеу ортасын сақтауға	5 236 991	755 868	1 984 879	-	22 688
радиациялық қауіпсіздікке	34 392	149 142	260 287	x	128 359
ғылыми-зерттеу жұмыстарына	475 202	327 785	84 404	55 179	242 999
"жасыл экономикаға қатысы бар табиғат қорғау қызметінің басқа да бағыттарына"	122 410 239	105 952 068	55 764 458	208 101 523	28 062 972
оның ішінде:					
жаңартылатын энергия көздеріне инвестициялар	114 218 620	98 901 557	44 910 238	199 829 816	22 526 809
энергия үнемдеу технологияларына инвестициялар және энергия тиімділігін арттыру	5 959 183	4 833 394	6 843 924	186 024	1 537 471
парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған инвестициялар	65 385	31988	1 145 120	1 013 456	2 897 200

4.8 2024 жылы табиғатты қорғау қызметінің түрлері бойынша қоршаған ортаны қорғауға бағытталған инвестициялар

мың теңге

	барлығы	Оның ішінде								табиғатты қорғау қызметінің басқа бағыттарына
		атмосфералық ауаны қорғауға және климаттың өзгеру проблемалары	ақаба суларды тазалауға	қалдықтармен айналысуға	топырақты, жерасты және жерүсті суларды қорғау мен оңалтуға	шу және вибрациялық әсер етуді азайтуға	био әртүрлілік және мекендеу ортасын сақтауға	радиациялық қауіпсіздікке	ғылыми-зерттеу жұмыстарына	
Қазақстан Республикасы	108 252 769	63 570 479	7 128 334	8 302 767	792 712	1 459	22 688	128 359	242 999	28 062 972
Абай	674 711	625 000	49 711	-	-	-	-	-	-	-
Ақмола	1 281 500	-	-	-	-	-	-	-	-	1 281 500
Ақтөбе	23 314 072	3 367 125	-	1 000 022	11 693	-	-	-	-	18 935 232
Алматы	19 874	x	x	389	7 733	-	x	-	x	-
Атырау	8 187 995	x	2 262 132	-	-	-	-	-	-	x
Батыс Қазақстан	15 423 495	15 411 505	5 702	6 288	-	-	-	-	-	-
Жамбыл	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Жетісу	x	-	-	-	-	-	x	-	-	-
Қарағанды	16 932 301	16 313 396	53 639	225 253	-	-	-	-	-	340 013
Қостанай	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Қызылорда	276 679	-	x	152 068	14 581	1 459	-	x	-	82 145
Маңғыстау	379 837	-	-	-	379 837	-	-	-	-	-
Павлодар	23 521 109	19 784 627	909 755	1 911 487	x	-	-	-	-	x
Солтүстік Қазақстан	1 105 060	161 004	-	-	-	-	17 539	-	771	925 746
Түркістан	355 902	-	x	-	-	-	-	x	-	-
Ұлытау	1 677	-	-	-	-	-	-	-	-	1 677
Шығыс Қазақстан	8 392 654	2 284 197	1 320 625	4 218 078	293 395	-	-	-	x	x
Астана қаласы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	1 253 535	726 072	-	411 751	78 580	-	2 366	-	-	x
Шымкент қаласы	4 873 689	2 168 509	x	377 431	x	-	-	-	4 942	x

4.9 Инвестордың экономикалық қызмет түрлері бойынша қоршаған ортаны қорғауға бағытталған инвестициялар

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы	173 618 612	171 165 359	159 660 892	267 260 782	108 252 769
ішкі инвестициялар	105 256 779	92 134 392	101010042	84 256 956	74 653 577
сыртқы инвестициялар	68 361 834	79 030 967	58650851	183 003 826	33 599 192
соның ішінде экономикалық қызмет түрлері бойынша:					
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	2 136 487	255 309	9 552	308	-
Өнеркәсіп	151 867 132	146 193 242	140 081 084	264 828 086	108 169 341
соның ішінде:					
Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	14 537 196	32 975 370	50 961 402	31 738 914	27 211 514
Өңдеу өнеркәсібі	21 063 395	3 287 298	36 727 267	23 196 417	64 128 030
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық су мен және ауаны кондициялау мен жабдықтау	115 784 294	107 404 049	51 879 047	209 515 306	15 820 283
Су мен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	482 247	2 526 525	513 368	377 449	1 009 514
Құрылыс	5 795 366	5 468 649	9 896 944	-	200
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	2 223	31 051	-	x	-
Көлік және қоймалау	-	-	x	193 080	-
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	-	-	-	-	-
Ақпарат және байланыс	x	-	-	-	-
Қаржы және сақтандыру қызметі	-	-	-	-	-
Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар	-	-	x	-	35 315
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	53 425	633 760	14 574	1 655	36 611
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	-	-	-	59	-
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамтамасыз ету	13 760 979	17 038 832	8 119 164	2 234 596	5 600
Білім беру	2 136 487	x	-	-	-
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	151 867 132	-	-	2 568	5 702
Өнер, ойын-сауық және демалыс	-	20 616	-	-	-
Өзге де қызметтер түрлерін ұсыну	14 537 196	x	-	-	-

4.10 2024 жылы «Жасыл экономикаға» бағытталған инвестициялар

мың теңге

	барлығы	Соның ішінде		
		энергияның жаңартылатын көздеріне салынған инвестициялар	энергия сақтау технологияларына салынған инвестициялар және энергия тиімділігін арттыру	парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған инвестициялар
Қазақстан Республикасы	26 961 480	22 526 809	1 537 471	2 897 200
Абай	625 000	-	-	625 000
Ақмола	1 281 500	1 281 500	-	-
Ақтөбе	19 760 583	18 935 232	-	825 351
Алматы	-	-	-	-
Атырау	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	-	-	-	-
Жамбыл	2 257 516	2 257 516	-	-
Жетісу	-	-	-	-
Қарағанды	-	-	-	-
Қостанай	-	-	-	-
Қызылорда	82 145	17 795	64 350	-
Маңғыстау	-	-	-	-
Павлодар	985 165	-	547 375	437 790
Түркістан	925 746	-	925 746	-
Ұлытау	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	-	-	-	-
Астана қаласы	-	-	-	-
Алматы қаласы	752 431	34 766	-	717 665
Шымкент қаласы	291 394	-	-	291 394

4.11 Гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру шеңберінде «Жасыл экономика» бойынша ғылыми және ғылыми-техникалық жобаларды қаржыландыруға бөлінген қаражат көлемі*

	2020	2021	2022	2023	2024
"Жасыл экономика" бойынша ғылыми және ғылыми-техникалық жобалар саны	7	3	8	11	13
«Жасыл экономикаға» байланысты ғылыми және ғылыми-техникалық жобалар бойынша шығыстар, мың теңге	163 998,4	175 215,8	221 931,8	1 566 782,9	1 768 727,5

* Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ұлттық мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама орталығының деректері бойынша (Ұлттық ғылыми кеңестермен бекітілген ғылыми және ғылыми-техникалық жобаларды қаржыландыру көлемі).

4.12 «Жасыл» құрылыста орындалған жұмыстардың көлемі

	2020	2021	2022	2023	2024
Орындалған құрылыс жұмыстарының көлемі (қызметтер)	4 934 069,2	5 530 680,7	6 304 274,1	7 612 810,3	9 062 096,5
Жасыл құрылыста орындалған жұмыстардың көлемі	13 884	58 329	165 447,4	38 930,5	1 930,8
Жасыл құрылыста орындалған жұмыстардың үлесі	0,3	1,1	2,6	0,5	0,02

4.13 Экологиялық таза өнім өндіру

	2020	2021	2022	2023	2024
Құндық көріністегі өнеркәсіп өндірісінің көлемі, млн. теңге	27 028 506	37 606 243	48 777 089	46 991 787	51 469 084
оның ішінде экологиялық таза өнім, млн. теңге	57 987	58 329	162 219	163 324	170 616
Өндірістің көлемдегі экологиялық таза өнімнің үлесі, пайызбен	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3

4.14 2024 жылы органикалық өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі

центнер 2024 жылғы 1 қарашаға

	Дәнді дақылдар (күрішті қосқанда) және бұршақты дақылдар	Олардың ішінде			Майлы дақылдар
		бидай	Жаздық арпа	бұршақты көкөністер	
Қазақстан Республикасы	38 246,8	20 279,7	2 742,1	407,0	14 818,0
Қостанай	38 246,8	20 279,7	2 742,1	407,0	14 818,0
Органикалық өсімдік шаруашылығы өнімінің үлесі	0,015	0,000	0,007	0,006	0,044
Өсімдік шаруашылығы өнімінің жалпы түсімі	252 048 188,1	185 766 941,5	38 313 932,6	6 387 159,0	33 375 528,1

* Өзге де дәнді дақылдар (қарақұмық, тритикале, масақтылар қоспасы).

4.15 Қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету үшін берілген лицензиялардың саны*

	2020	2021	2022	2023	2024
Қоршаған ортаны қорғау саласында берілген лицензиялардың саны	109	154	297	223	145

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің деректері бойынша.

4.16 ҚОӘБ келісілген жобаларының саны

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
ҚОӘБ (қоршаған ортаға әсерді бағалау) келісілген жобаларының саны	800	107	559	666	854

4.17 Қоршаған ортаға саласындағы жарияланымдардың саны

бірлік

	2020	2021*	2022*	2023*	2024*
Қоршаған ортаға саласындағы жарияланымдардың саны	13 829	13 192	6 155	6 500	1416

*Кестеде ҚР ЭГТРМ ресми сайтында және оның Instagram, Telegram, Facebook әлеуметтік желілеріндегі ресми парақшаларында орналастырылған жарияланымдардың саны көрсетілген.

4.18 Қоршаған ортаны қорғау саласында берілген патенттердің саны*

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы берілген патенттердің саны	1 816	1 773	1 449	1 475	1 772
одан					
энергия тиімділігі және қоршаған ортаны қорғау саласындағы берілген патенттер саны	110	142	166	101	146
оның ішінде					
энергетикалық технологияларға	58	65	63	44	67
оның ішінде ЖЭК байланысты	13	19	28	25	32
табиғатты қорғау технологияларына	52	77	103	57	61

*Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Ұлттық зияткерлік меншік институты» РМК деректері бойынша.

4.19 Экологиялық инновациялары бар кәсіпорындар саны

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
Экологиялық инновациялары бар кәсіпорындар саны	65	88	97	98	104
Экологиялық инновациялар саласындағы белсенділік деңгейі, пайызбен	0,2	0,3	0,3	0,3	0,34
Инновациялардың жалпы санындағы экологиялық инновациялардың үлесі, пайызбен	2,0	3,0	3,0	2,7	2,84

4.20 Инновация түрлері бойынша экологиялық инновациялар саны

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
Өнім инновациялары	23	29	49	43	38
Үдерістік инновациялар	47	58	61	67	79
Маркетингтік инновациялар	3	5	...	...	...
Ұйымдастырушылық инновациялар	11	20	...	...	...

*2022 жылдан бастап Бизнес-үдерістік инновациялар маркетингтік және ұйымдастырушылық инновацияларға қосылды.

4.21 2024 жылы экологиялық инновациялары мен қызмет түрлері бойынша шығындары бар кәсіпорындар саны

	Экологиялық инновациялары бар кәсіпорындар саны	Экологиялық инновациялар саласындағы белсенділік деңгейі, пайызбен	Инновациялардың жалпы санындағы экологиялық инновациялардың үлесі, пайызбен	Инновация түрлері бойынша экологиялық инновациялар саны, бірлік	Оның ішінде түрлер бойынша		Экологиялық инновацияларға шығындар
					Өнім инновациялары	Бизнес-процестік инновациялар	
Барлығы	104	0,34	2,84	104	38	79	20 146,3
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	3	0,16	1,49	3	1	2	8,0
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	19	2,15	14,50	19	3	19	1 574,7
Өңдеу өнеркәсібі	26	0,57	4,98	26	10	19	15 617,4
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	9	2,02	20,00	9	2	7	1 524,6
Суды жинау, өңдеу және тарату	1	0,44	6,67	1	-	1	2,8
Қалдықтарды жинау, өңдеу және жою; материалдарды кәдеге жарату (қалпына келтіру)	1	0,42	11,11	1	1	1	-
Құрылыс	1	0,02	0,56	1	1	-	-
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	3	0,03	0,18	3	-	3	-
Көлік және қоймалау	2	0,09	1,98	2	-	2	x
Ақпарат және байланыс	8	0,51	3,96	8	5	3	-
Архитектура, инженерлік зерттеулер, техникалық сынақтар мен талдаулар саласындағы қызмет	5	0,45	7,81	5	-	5	-
Ғылыми зерттеулер және әзірлемелер	5	2,44	9,09	5	4	2	701,4
Жоғары білім беру	14	11,97	20,90	14	8	10	646,0
Денсаулық сақтау саласындағы қызмет	5	0,19	1,22	5	3	3	3,5
Өзге де кәсібі, ғылыми және техникалық қызмет	2	0,65	12,50	2	-	2	1,0

4.22 Тіркелген қауіпті табиғи құбылыстар саны*

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	123	142	159	276	244
Абай	-	-	5	15	14
Ақмола	4	11	10	24	18
Ақтөбе	3	2	8	15	30
Алматы	9	15	6	12	16
Атырау	-	22	7	2	8
Батыс Қазақстан	6	10	13	15	12
Жамбыл	4	8	7	17	8
Жетісу	-	-	4	3	6
Қарағанды	6	12	17	21	13
Қостанай	15	9	8	43	16
Қызылорда	3	4	8	21	1
Маңғыстау	1	2	11	13	3
Павлодар	3	4	4	6	7
Солтүстік Қазақстан	13	7	4	10	14
Түркістан	21	15	12	17	5
Ұлытау	-	-	3	7	7
Шығыс Қазақстан	22	18	20	15	27
Астана қаласы	1	-	1	2	1
Алматы қаласы	8	-	7	11	34
Шымкент қаласы	4	3	4	7	4

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Төтенше жағдай министрлігінің деректері бойынша.

4.23 Табиғи және техногендік ТЖ саны

	2020		2021		2022		2023		2024		бірлік
	табиғи	техногендік	табиғи	техногендік	табиғи	техногендік	табиғи	техногендік	табиғи	техногендік	
Қазақстан Республикасы	1438	13258	1476	11562	1518	11837	1610	11294	946	11570	
Абай	-	-	-	-	302	786	243	850	148	823	
Ақмола	67	929	180	888	95	905	159	884	33	919	
Ақтөбе	56	770	67	623	46	601	46	572	48	565	
Алматы	120	1141	133	1056	66	847	68	893	53	927	
Атырау	28	264	64	339	45	320	26	268	29	289	
Батыс Қазақстан	123	535	88	527	59	549	49	568	45	731	
Жамбыл	132	718	21	666	27	760	62	804	50	753	
Жетісу	-	-	-	-	24	508	14	424	17	421	
Қарағанды	53	1410	122	1020	150	766	108	665	40	590	
Қостанай	98	1088	152	903	100	786	153	721	96	740	
Қызылорда	101	562	51	457	55	470	75	444	33	437	
Маңғыстау	4	269	14	268	23	264	33	270	22	290	
Павлодар	155	940	152	583	168	357	229	291	66	313	
Солтүстік Қазақстан	54	704	80	719	53	662	47	584	19	471	
Түркістан	111	590	56	512	145	514	139	537	117	505	
Ұлытау	-	-	-	-	14	197	24	195	18	189	
Шығыс Қазақстан	290	1823	269	1287	110	757	98	731	52	768	
Астана қаласы	5	627	10	721	12	834	12	649	7	756	
Алматы қаласы	11	671	5	765	7	725	12	677	38	686	
Шымкент қаласы	30	217	12	228	17	229	13	267	15	397	

4.24 ТЖ-дан зардап шеккендердің саны

адам

	Техногендік сипаттағы ТЖ-дан					Табиғи сипаттағы ТЖ-дан				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021*	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	875	1 052	939	1110	1170	142 981	783	1019	832	616
Абай	-	-	72	46	88	-	-	25	46	27
Ақмола	49	69	60	50	86	7 252	40	12	38	13
Ақтөбе	33	49	32	51	38	3 699	29	26	12	13
Алматы	86	81	46	80	60	7 154	77	33	87	41
Атырау	13	22	17	19	37	13 497	52	85	16	25
Батыс Қазақстан	32	20	22	29	39	9 222	41	146	29	17
Жамбыл	25	152	25	59	35	5 094	22	17	75	11
Жетісу	-	-	20	26	28	-	-	5	-	6
Қарағанды	92	112	74	160	85	12 074	48	47	47	19
Қостанай	59	62	80	69	54	7 590	28	44	75	53
Қызылорда	21	39	24	19	32	3 422	41	35	60	29
Маңғыстау	14	27	23	36	87	1 699	11	11	32	135
Павлодар	62	48	55	47	44	4 030	31	80	7	27
Солтүстік Қазақстан	67	96	70	64	93	8 632	42	8	6	9
Түркістан	40	35	42	61	42	3 691	66	206	224	136
Ұлытау	-	-	25	13	19	-	-	1	-	4
Шығыс Қазақстан	123	104	86	80	114	12 806	197	17	6	10
Астана қаласы	82	36	53	61	77	18 535	10	207	50	23
Алматы қаласы	57	71	72	97	63	19 030	5	5	1	11
Шымкент қаласы	20	29	41	43	49	5 554	43	9	21	7

*Зардап шеккендердің санына жарақаттанған және қаза болғандар саны кіреді.

4.25 ТЖ-дан қаза болғандар саны

адам

	Техногендік сипаттағы ТЖ-дан					Табиғи сипаттағы ТЖ-дан				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	414	460	396	486	452	2 379	436	267	258	216
Абай	-	-	24	14	24	-	-	21	7	17
Ақмола	30	36	35	37	39	100	38	11	1	12
Ақтөбе	7	19	14	29	16	42	26	20	19	13
Алматы	43	38	24	31	26	83	63	25	15	18
Атырау	6	10	6	16	12	101	28	21	11	11
Батыс Қазақстан	12	8	12	5	12	169	33	19	11	15
Жамбыл	13	39	9	40	15	62	9	7	6	6
Жетісу	-	-	14	23	11	-	-	5	11	6
Қарағанды	41	54	37	17	37	292	25	18	17	13
Қостанай	38	47	55	87	33	49	24	28	18	16
Қызылорда	8	15	9	10	8	15	23	18	18	11
Маңғыстау	4	12	11	41	43	76	11	11	26	14
Павлодар	32	22	16	13	25	51	29	11	15	10
Солтүстік Қазақстан	47	53	39	23	35	41	22	6	7	7
Түркістан	15	18	10	35	11	47	39	20	5	21
Ұлытау	-	-	6	11	12	-	-	1	23	4
Шығыс Қазақстан	63	48	31	22	41	415	48	12	0	10
Астана қаласы	22	11	22	15	28	365	10	6	35	4
Алматы қаласы	26	22	11	8	11	389	5	2	8	5
Шымкент қаласы	7	8	11	9	13	82	3	5	5	3

4.26 Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің аумағындағы табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жоюға арналған ҚР Үкіметінің төтенше резерві*

миллион теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы қаражат бөлінді	19 087,4	3 450,8	65 532,4	13 597,0	44 494,9

*Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің деректері бойынша.

4.27 Төтенше жағдайлар мен оның салдарларын жоюға бағытталған шығындар (жергілікті бюджет қаражаты есебінен)¹⁾

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Табиғи сипаттағы ТЖ					
Қазақстан Республикасы	6 886 312,2	6 735 976,2	15 656 025,0	19 949 972,1	140 947 183,6
Абай	-	-	101 420,0	119 111,2	11 537,6
Ақмола	477 505,0	56 747,4	60 534,3	192 490,1	561 500,0
Ақтөбе	-	-	1 020 331,5	6 708 704,8	29 182 406,8
Алматы	1 006 824,0	595 676,9	266 769,0	699 186,0	579 782,0
Атырау	1 080,0	2 800,0	334 914,0	114756,6	56 671 294,8
Батыс Қазақстан	19 241,8	313 357,6	1 054 607,4	2 417 745,2	23 015 198,8
Жамбыл	-	300 460,9	141 218,0	903 983,3	925 816,4
Жетісу	-	-	244 716,7	526 088,4	67 959,0
Қарағанды	50 781,5	457 892,1	156 206,6	1 151 618,2	859 211,3
Қостанай	508 056,5	51 812,7	631 204,5	403 317,0	474 752,5
Қызылорда	-	244 769,9	30 698,4	223 357,6	7 989,00
Маңғыстау	-	-	3 894,0	-	-
Павлодар	-	-	491 405,4	1 074 471,9	1 898 932,5
Солтүстік Қазақстан	43 753,8	-	-	66 556,1	16 746 902,1
Түркістан	348 687,0	270 802,0	1 860 077,3	174 171,0	-
Ұлытау	-	-	6 377,0	46 676,5	250 207,1
Шығыс Қазақстан	486 711,6	134 418,0	109 849,2	134 986,6	261 693,5
Астана қаласы	2 256 052,9	-	-	-	-
Алматы қаласы	1 687 618,1	4 307 238,7	9 141 801,7	5 107 508,2	9 432 000,2
Шымкент қаласы	-	-	-	-	-
Техногендік сипаттағы ТЖ					
Қазақстан Республикасы	2 770 183,9	2 107 174,0	2 297 183,5	6 873 804,7	5 785 934,6
Абай	-	-	-	40 000,0	-
Ақмола	126 111,8	9 228,2	-	8 328,6	-
Ақтөбе	-	-	-	-	-
Алматы	88 336,0	-	333 447,0	243 131,0	527 840,0
Атырау	899 667,8	-	-	86 203,7	-
Батыс Қазақстан	-	26 706,5	43 610,8	-	-
Жамбыл	260 369,6	41 969,6	491 873,3	92 248,5	-
Жетісу	-	-	249 342,4	-	-
Қарағанды	-	26 035,0	81 985,9	225 604,2	277 732,7
Қостанай	-	-	-	-	-
Қызылорда	-	-	332 261,0	-	-
Маңғыстау	259 258,7	-	-	-	-
Павлодар	-	1 458,0	321 796,1	179 065,7	374 241,1
Солтүстік Қазақстан	-	20 110,4	-	652 096,5	1 431 617,6
Түркістан	108 282,0	55 300,0	-	-	-
Ұлытау	-	-	8 694,0	89 719,0	53 968,0
Шығыс Қазақстан	32 120,4	29 142,0	269 319,2	1 274 149,8	2 028 192,4
Астана қаласы	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	270 493,7	1 897 224,3	164 853,8	3 983 257,7	1 092 342,8
Шымкент қаласы	725 543,90	-	-	-	-

¹⁾Жергілікті атқарушы органдардың деректері бойынша.²⁾Төтенше сипаттағы пандемия кезінде дағдарысқа қарсы іс-шараларды жүргізуге.

4.28 Табиғи ресурстарды қорғау қуаттарын іске қосу*

	2020	2021	2022	2023	2024
Ақба суларды тазартуға арналған ғимараттар, тәулігіне мың текше метр су	275,7	89,2	71,1	490,7	24,9
Айналымдағы сумен жабдықтау жүйелері, тәулігіне мың текше метр су	2,0	7,2	0,1	188,8	-
Атмосфералық ауаны ластайтын зиянды заттарды ұстайтын және арарсыздандыратын ғимараттар, қондырғылар және құрал-жабдықтар, тәулігіне мың текше м газ	1 080,0	28,8	-	-	-

*Қайта жаңартылған, кеңейтілген және техникалық жарақтандырылған қуаттарды ескере отырып.

4.29 Су ресурстарын ластаудан қорғау қуаттарын іске қосу (ақаба суларды тазартуға арналған қондырғылар)

тәулігіне мың текше метр

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	275,7	89,9	71,7	490,7	24,9
Абай	-	0,7	0,4	-	-
Ақмола	210	-	-	-	1,6
Алматы	-	-	-	-	-
Атырау	-	-	-	490,7	12,0
Жамбыл	-	87,5	1,9	-	-
Маңғыстау	0,1	0,1	-	-	-
Павлодар	0,3	-	26,4	-	7,7
Түркістан	-	0,9	-	-	3,6
Ұлытау	-	-	0,1	-	-
Шығыс Қазақстан	-	0,7	-	-	-
Астана қаласы	65,3	-	42,3	-	-

4.30 Атмосфералық ауаны ластаудан қорғау бойынша қуаттарды іске қосу (газ қалдықтарынан зиянды заттарды ұстау және залалсыздандыру үшін қондырғылар)

тәулігіне мың текше м

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1 080,0	28,8	-	-	-
Павлодар	-	28,8	-	-	-
Шығыс Қазақстан	1 080,0	-	-	-	-
Астана қаласы	-	-	-	-	-

4.31 Экологиялық салық салу

Экологиялық салықтың түрі	Өлшеу бірлігі	2020	2021	2022	2023	2024	мың теңге
Энергия тасығыштарға салынатын салықтар		881 692 071,7	1 592 128 228,9	2 742 055 473,5	2 537 067 615,9	2 521 650 309,9	
Көлік салықтары		63 439 188,1	77 638 335,1	87 760 624,3	103 295 791,7	131 807 823,2	
Қоршаған ортаны ластауға салынатын салықтар		85 593 121,1	110 934 387,7	98 604 623,9	97 944 008,0	115 672 060,7	
Ресурстарды пайдалануға салынатын салықтар		359 187 841,9	487 890 932,3	586 621 414,1	766 574 994,5	975 168 720,9	
Экологиялық салықтардың жалпы мөлшері		1 389 912 222,8	2 268 591 884,0	3 515 042 135,8	3 504 882 410,1	3 744 298 914,7	
Экологиялық салықтардың ЖІӨ-дегі үлесі							
Энергия тасығыштарға салынатын салықтар		1,2	1,9	2,6	2,1	1,8	
Көлік салықтары		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Қоршаған ортаны ластауға салынатын салықтар		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Ресурстарды пайдалануға салынатын салықтар	Пайызбен	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	
Экологиялық салықтардың жалпы мөлшері		2,0	2,7	3,4	2,9	2,7	
Экологиялық салықтардың құрылымы							
Энергия тасығыштарға салынатын салықтар		63,4	70,2	78,0	72,4	67,3	
Көлік салықтары		4,6	3,4	2,5	2,9	3,5	
Қоршаған ортаны ластауға салынатын салықтар	Жиынтыққа пайызбен	6,2	4,9	2,8	2,8	3,1	
Ресурстарды пайдалануға салынатын салықтар		25,8	21,5	16,7	21,9	26,0	
Экологиялық салықтардың жалпы мөлшері		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Деректер Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің мәліметтері бойынша ЭЫДҰ халықаралық сарапшыларының ұсынымдары ескеріле отырып қалыптастырылды

4.32 2024 жылғы табиғи ресурстармен пайдаланған үшін төлемдер (Ұлттық қорына түскен сомаларын қоса)

мың теңге

	Жерүсті көздерінің су ресурстары пайдаланғаны үшін төлемдер	Орманды пайдаланғаны үшін	Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды пайдаланғаны үшін төлемдер	Жер учаскелері пайдаланған үшін төлемдер	Залалдың орнын толтыру туралы өтініштер бойынша табиғатты пайдаланушылардан алынатын қаражат	Қоршаған ортаға эмиссия үшін төленетін төлемақы
Қазақстан Республикасы	2 395 677	2 534 399	2 363 641	1 017 577	24 304 828	1 220 614	115 672 062
Абай	124 886	193 468	36 831	22 937	775 157	5 774	8 007 901
Ақмола	37 648	227 610	118 758	304 933	1 423 215	13 389	4 950 954
Ақтөбе	8 880	720	67 921	22	1 223 662	99 460	10 811 265
Алматы	195 749	39 384	211 203	223 723	205 183	15 795	1 582 823
Атырау	53 344	1 857	255 007	709	566 059	593 315	10 003 491
Батыс Қазақстан	7 902	23 103	54 656	3	362 246	85 773	1 965 713
Жамбыл	69 981	112 696	66 959	0	450 622	49 110	3 135 787
Жетісу	53 691	32 545	142 848	13 916	189 084	32 009	714 056
Қарағанды	374 152	7 616	65 553	70 719	3 042 169	9 132	20 837 774
Қостанай	18 520	1 043 202	138 084	338	3 221 850	23 678	10 414 575
Қызылорда	23 315	23 944	194 163	962	192 878	31 206	1 663 515
Маңғыстау	137 214	722	17 547	673	1 039 724	49 536	2 307 009
Павлодар	698 499	47 110	179 461	53 480	2 837 763	43 068	15 818 075
Солтүстік Қазақстан	60 858	433 582	77 557	11 703	1 577 008	28 450	2 187 969
Түркістан	94 030	75 115	93 003	26 188	439 907	33 239	1 089 321
Ұлытау	53 924	427	5 105	0	2 353 382	16 434	6 416 926
Шығыс Қазақстан	354 762	270 590	264 429	4 331	808 573	26 526	6 350 930
Астана қаласы	9 834	4	374 503	18	1 436 545	183	3 556 952
Алматы қаласы	17 041	487	53	282 604	1 797 082	63 173	2 282 232
Шымкент қаласы	1 447	217	0	318	362 719	1 364	1 574 794

4.33 2024 жылы «жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің саны

	Қызметкерлердің тізімдік саны, адам	«Жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің саны, адам	«Жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің үлес салмағы, пайызбен
Қазақстан Республикасы	5 697 940	54 187	1,0
Абай	154 940	1 691	1,1
Ақмола	216 152	2 417	1,1
Ақтөбе	257 174	3 610	1,4
Алматы	251 234	1 454	0,6
Атырау	262 653	2 500	1,0
Батыс Қазақстан	192 597	2 537	1,3
Жамбыл	218 751	1 416	0,6
Жетісу	132 995	1 665	1,3
Қарағанды	371 435	5 346	1,4
Қостанай	229 011	2 475	1,1
Қызылорда	186 784	3 186	1,7
Маңғыстау	218 441	2 214	1,0
Павлодар	251 039	3 627	1,4
Солтүстік Қазақстан	158 374	2 195	1,4
Түркістан	305 923	2 292	0,7
Ұлытау	731 70	583	0,8
Шығыс Қазақстан	228 428	2 749	1,2
Астана қаласы	626 621	4 833	0,8
Алматы қаласы	1 099 178	5 603	0,5
Шымкент қаласы	263 040	1 794	0,7
Экономиканың негізгі салалары бойынша*			
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	138 479	547	5,2
Өнеркәсіп	891 448	46 689	71,8
одан			
сумен жабдықтау;			
кәріз жүйесі,			
қалдықтардың			
жиналуын және			
таратылуын бақылау	60 985	43 789	0,4
Өзге қызмет түрлері	4 668 013	6 951	0,1

*Кәсіпкерлік қызметпен айналысатын шағын кәсіпорындарды ескере отырып.

4.34 «Жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің саны

	2023			2024		
	қызметкер-лердің тізімдік саны, адам	«жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің саны, адам	«жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің үлес салмағы, пайызбен	қызметкер-лердің тізімдік саны, адам	«жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің саны, адам	«жасыл жұмыс орындарында» жұмыс істейтіндердің үлес салмағы, пайызбен
Қазақстан Республикасы	5 683 302	57 135	1,0	5 697 940	54 187	1,0
Абай	152 606	1 777	1,2	154 940	1 691	1,1
Ақмола	214 023	2 217	1,0	216 152	2 417	1,1
Ақтөбе	259 318	4 050	1,6	257 174	3 610	1,4
Алматы	234 662	2 003	0,9	251 234	1 454	0,6
Атырау	271 460	2 485	0,9	262 653	2 500	1,0
Батыс Қазақстан	185 361	2 578	1,4	192 597	2 537	1,3
Жамбыл	217 969	1 313	0,6	218 751	1 416	0,6
Жетісу	127 819	1 660	1,3	132 995	1 665	1,3
Қарағанды	381 657	5 699	1,5	371 435	5 346	1,4
Қостанай	236 222	2 476	1,0	229 011	2 475	1,1
Қызылорда	183 667	3 124	1,7	186 784	3 186	1,7
Маңғыстау	214 394	2 349	1,1	218 441	2 214	1,0
Павлодар	246 180	3 741	1,5	251 039	3 627	1,4
Солтүстік Қазақстан	157 631	2 489	1,6	158 374	2 195	1,4
Түркістан	294 348	2 705	0,9	305 923	2 292	0,7
Ұлытау	74 309	627	0,8	731 70	583	0,8
Шығыс Қазақстан	237 217	3 082	1,3	228 428	2 749	1,2
Астана қаласы	629 222	5 263	0,8	626 621	4 833	0,8
Алматы қаласы	1 095 707	5 739	0,5	1 099 178	5 603	0,5
Шымкент қаласы	269 530	1 758	0,7	263 040	1 794	0,7

Жалғасы

	2023			2024		
	қызметкер- лердің тізімдік саны, адам	"жасыл жұмыс орындарында" жұмыс істейтіндердің саны, адам	"жасыл жұмыс орындарында" жұмыс істейтіндердің үлес салмағы, пайызбен	қызметкер- лердің тізімдік саны, адам	"жасыл жұмыс орындарында" жұмыс істейтіндердің саны, адам	"жасыл жұмыс орындарында" жұмыс істейтіндердің үлес салмағы, пайызбен
Экономиканың негізгі салалары бойынша*						
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	142 029	551	5,6	138 479	547	5,2
Өнеркәсіп	882 910	49 776	77,4	891 448	46 689	71,8
одан						
сүмен жабдықтау; кәріз жүйесі, қалдықтардың жиналуын және таратылуын бақылау	60 820	47 088	0,4	60 985	43 789	0,4
Өзге қызмет түрлері	4 658 363	6 808	0,1	4 668 013	6 951	0,1

*Кәсіпкерлік қызметпен айналысатын шағын кәсіпорындарды ескере отырып.

4.35 ЖЭК қызметінің негізгі көрсеткіштері, оның ішінде ЖЭК объектілерінде жұмыспен қамтылғандар саны*

есепті жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша

	Объектілер саны, бірлік	Белгіленген қуаты, МВт	Өндіру, млн. кВт сағат	ЖЭК объектілерінде жұмыс орындарының жалпы саны, адам	соның ішінде	
					әйелдер	ерлер
2022 жылғы 1 қаңтарға						
Жел электр станциялары	40	683,95	1 776,4	425	77	348
Су электр станциялары	40	280,98	799,74	696	108	588
Күн электр станциялары	49	1 037,61	1 641,09	354	50	304
Биогаздағы электр станциялары	5	7,82	3,04	23	-	23
ЖЭК барлық объектілері бойынша жиыны	134	2 010,32	4 220,29	1 498	235	1 263
2023 жылғы 1 қаңтарға						
Жел электр станциялары	46	958	2 411	512	84	428
Су электр станциялары	37	280	934	696	108	588
Күн электр станциялары	44	1 148	1 763	429	66	363
Биогаздағы электр станциялары	3	1,77	1,98	23	0	23
ЖЭК барлық объектілері бойынша жиыны	130	2 388	5 110	1 660	258	1 402
2024 жылғы 1 қаңтарға						
Жел электр станциялары	57	1 394,6	3 824,99	607	133	474
Су электр станциялары	39	269,605	993,87	713	111	602
Күн электр станциялары	45	1 202,61	1 853,95	451	71	380
Биогаздағы электр станциялары	3	1,77	2,71	23	0	23
ЖЭК барлық объектілері бойынша жиыны	144	2 868,6	6 675	1 794	315	1 479
2025 жылғы 1 қаңтарға						
Жел электр станциялары	63	1 570,05	4 513,02	746	125	621
Су электр станциялары	42	287,685	1 177,13	640	78	562
Күн электр станциялары	48	1 262,61	1 889,59	674	88	586
Биогаздағы электр станциялары	3	1,77	1,58	23	0	23
ЖЭК барлық объектілері бойынша жиыны	156	3 122,12	7 581,33	2084	291	1793

*Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің деректері бойынша, қуаты 35 кВт дейінгі электрстанциялары бойынша (ірі гидроэлектрстанцияларын есептемегенде), ЖЭК объектілерінде жұмыспен қамтылғандарды есепке алу 2019 жылдан бастап жүзеге асырылады.

5. Жер ресурстары

5.1 Есептік санаттар бойынша жер қорының бөлінуі*

1 қарашадағы жағдай бойынша; мың га

Жер санаттары	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасының пайдалануындағы барлық жерлер	262 918,4	262 930,8	262 930,8	262 930,8	262 930,8
соның ішінде:					
ауыл шаруашылығына арналған жер	108 562,7	113 961,4	115 966,2	116 447,8	117 124,1
үлес салмағы, пайызбен	41,3	43,3	44,1	44,3	44,5
елді мекендер жері	24 192,2	24 288,7	24 592,8	25 037,4	25 325,6
үлес салмағы, пайызбен	9,2	9,2	9,4	9,5	9,6
өнеркәсіп, көлік, байланыс, қорғаныс және басқа да ауыл шаруашылығына арналмаған жерлер	2 209,0	2 239,1	2 273,0	2 436,3	2 480,9
үлес салмағы, пайызбен	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
ерекше қорғалатын табиғат аумақтарының жері	7 705,7	7 810,7	7 811,3	8 154,3	8 151,4
үлес салмағы, пайызбен	2,9	3,0	2,9	3,1	3,1
орман қорындағы жер	22 398,3	22 435,3	22 963,5	22 965,0	23 025,2
үлес салмағы, пайызбен	8,5	8,5	8,7	8,7	8,8
су қорындағы жер	4 208,4	4 206,5	4 209,4	3 907,8	3 908,8
үлес салмағы, пайызбен	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5
босалқы жерлер	93 642,1	87 989,1	85 114,6	83 982,2	82 914,8
үлес салмағы, пайызбен	35,6	33,5	32,4	31,9	31,5

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитетінің деректері бойынша.

5.2 Ауыл шаруашылығына арналған жерлер

мың га

	2020	2021	2022	2023	2024
Ауыл шаруашылығына арналған жер	108 562,7	113 961,4	115 966,2	116 447,8	117 124,1
оның ішінде:					
азаматтардың бау шаруашылығы мен саяжай құрылысын жүргізуге арналған жері	36,4	33,5	33,5	33,0	23,1
азаматтардың шаруа қожалығын жүргізуге арналған жері	66 207,3	70 184,9	72 792,1	73 796,4	74 896,2
басқа да мемлекеттік емес ауыл шаруашылығы заңды тұлғаларының жерлері	40 282,4	41 605,6	40 945,1	40 665,5	40 210,8
мемлекеттік ауыл шаруашылығы заңды тұлғаларының жерлері	845,3	882,6	870,1	548,0	563,2

5.3 Елді мекен (қалалар, кенттер және ауылдық елді мекендер) жерлері

мың га

	2020	2021	2022	2023	2024
Елді мекендер (қалалар, кенттер және ауылдық елді мекендер) жері	23 777,95	24 288,7	24 592,8	25 037,4	25 206
соның ішінде:					
қалалар мен кенттер	3 655,45	4 190,9	4 106,2	4 112,4	3 483,6
ауылдық елді мекендер	20 122,5	20 097,8	20 486,6	20 925,0	21 842

5.4 Өнеркәсіп, көлік, байланыс, қорғаныс және өзге ауылшаруашылық емес мақсаттағы жерлер

мың га

	2020	2021	2022	2023	2024
Өнеркәсіп, көлік, байланыс, қорғаныс және өзге ауылшаруашылық емес мақсаттағы жерлер	2 209,0	2 239,1	2 273,0	2 436,3	2 480,9
оның ішінде:					
Өнеркәсіп	1 403,4	1 294,3	1 302,0	1 451,0	1 499,7
Автомобиль көлігі	304,5	310,9	311,1	300,4	299,8
Темір жол көлігі	190,8	187,3	191,4	195,3	195,0
Байланыс	16,9	19,4	18,5	18,8	20
Өзге ауылшаруашылық емес мақсаттағы кәсіпорындар	293,4	427,2	450,0	470,8	466,4

5.5 Пайдалы жер құрамы бойынша жер қорының бөлінуі

1 қарашаға, мың га

	Жалпы ауданы	Оның ішінде								
		егістік жерлер	көпжылдық екпе ағаштар	тыңайған жерлер	шабындықтар	жайылым	орман көлемі	батпақ	су астында	өзгелері
2020	272 490,2	26 324,5	147,7	3 848,0	5 117,4	184 318,2	15 340,8	1 137,0	7 654,7	28 601,9
2021	272 491,0	26 660,5	148,0	3 681,7	5 104,6	183 994,2	15 714,6	1 165,4	7 609,4	28 412,6
2022	272 491,0	26 985,9	146,9	3 457,2	5 104,3	183 405,5	16 273,5	1 163,8	7 611,0	28 342,9
2023	272 491,0	27 089,2	148,0	3 492,6	5 105,9	183 209,0	16 311,4	1 163,1	7 610,2	28 361,6
2024	272 491,0	26 907,1	148,1	3 784,5	5 104,9	183 092,6	16 364,4	1 162,6	7 609,9	28 316,9

5.6 Өнімді айналымнан жерлерді шығару

мың км²

	2020	2021	2022	2023	2024
Өнімді айналымнан шығарылған жердің жалпы алаңы	264,1	265,3	268,6	274,8	278,1
Тау-кен өндіру кәсіпорындары және карьерлерді қазу үшін өнімді айналымнан жерді шығару (тау-кен өндіру және өңдеу өнеркәсібінің жерлері)	14,0	13,0	13,0	14,5	14,9
Техникалық инфрақұрылымға бөлінген жерлерді өнімді айналымнан шығару (байланыс жерлері)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Көлік үшін өнімді айналымнан жерді шығару	5,1	5,0	5,0	5,1	5,1
Коммерциялық, қаржылық және коммуналдық ұйымдар үшін өнімді айналымнан жерді шығару (өзге де жерлер)	2,9	4,2	4,5	4,6	4,6
Қоныстану аумағы, елді мекендердің жерлері үшін өнімді айналымнан жерді шығару	241,9	242,9	245,9	250,4	253,3
Ел аумағындағы өнімді айналымнан жерлерді шығару					
Ел аумағы	2 724,9	2 724,9	2 724,9	2 724,9	2 724,9
Елдегі өнімді айналымнан шығарылған жерлердің үлесі, пайызбен	9,7	9,7	9,8	10,1	10,2

5.7 Жер санаттары бөлігінде алқаптардың құрамы бойынша жер қорының бөлінуі

	Жалпы ауданы	Оның ішінде							2024 жылғы 1 қарашаға, мың га			
		егістік жерлер	көпжылдық екпе ағаштар	тыңайған жерлер	шабындықтар	жайылым	орман көлемі	батпақ	су астында	өзгелері		
Республика аумағы*	262 930,8	26 907,2	148	3 784,4	4 885,3	177 915	16 364,2	1 162,6	7 610	24 154,1		
оның ішінде:												
арналуы бойынша												
арналуы бойынша	117 124,1	26 322,4	61,5	2 095,2	2 383,8	83 497	1,1	120,2	185,3	2 457,6		
егді мекендер жері (қалалар мен кенттер, ауылдық елді мекендер)	25 325,6	404,2	68,4	215,8	225,7	21 779,5	46,9	62,5	269,8	2 252,8		
Өнеркәсіп, көлік, байланыс, қорғаныс және өзге ауылшаруашылық емес мақсаттағы жерлер	2 480,9	8,4	0,2	14,0	2	905	3,7	4,1	70,3	1 473,2		
ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың жері	8 151,4	2	0,7	1,4	126,3	3 655,1	2 181,6	226,5	423	1 534,8		
орман қорындағы жер	23 025,2	95,3	0,5	9,8	229,8	6 529,5	14 045,4	29,9	50,1	2 034,9		
су қорындағы жер	3 908,8	-	0,2	0,1	30,6	115,4	0,1	38,4	3 581,9	142,1		
босалқы жерлер	82 914,8	74,9	16,5	1 448,1	1 887,1	61 433,5	85,34	681,0	3 029,6	14 258,8		

* «Республика аумағы» жолында, басқа мемлекеттермен пайдаланылатын, жерлерсіз.

5.8 Алқаптардың құрамы бойынша ауыл шаруашылығы мақсаттарындағы жерлердің бөлінуі

	Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің жалпы ауданы	Оның ішінде							2024 жылғы 1 қарашаға, мың га			
		егістік жерлер	көпжылдық екпе ағаштар	тыңайған жерлер	шабындықтар	жайылым	орман көлемі	батпақ	су астында	өзгелері		
Қазақстан Республикасы	117 124,1	26 322,4	61,5	2 095,2	2 383,8	83 497,0	1,1	120,2	185,3	27 642,2		
Абай	9241,4	806,7	0,3	112,0	247,3	7 935,6	0,1	0,5	4,3	139,5		
Ақмола	10784,9	6104,4	1,0	257,8	160,3	4235,9	-	2,1	6,5	25,5		
Ақтөбе	13341,1	703,4		249,6	126,9	12 098,4	-	6,6	16,8	162,8		
Алматы	4522,1	438,2	18,7	50,4	61,6	3 898,5	-	0,3	2,0	54,7		
Атырау	3043,5	6,3	0,2	7,6	47,3	2 923,6	-	18,5	7,5	58,5		
Батыс Қазақстан	4718,2	533,4	3,3	52,3	126,4	3 934,1	0,1	0,2	2,9	56,7		
Жамбыл	7913,9	606,7	1,9	548,1	499,9	6 200,6	0,1	2,7	7,2	133,5		
Жетісу	4624,8	785,1	3,7		126,6	3 575,9	-	2,2	2,0	68,7		
Қарағанды	11932,4	1201,2	0,3	312,2	186,3	9 865,0	-	6,3	19,1	367,4		
Қостанай	11164,1	6370,1	1,0	41,8	145,6	4 454,0	-	30,0	21,1	151,6		
Қызылорда	2898,2	174,9	0,8	51,5	32,7	2 113,5	-	1,9	3,5	524,8		
Маңғыстау	3007,5	0,6		0,1	-	2 636,9	-	-	-	369,9		
Павлодар	7682,1	2037,0	0,9	207,9	199,2	5 141,6	-	5,2	13,1	95,5		

	Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің жалпы ауданы	Оның ішінде							Жалғасы
		егістік жерлер	көпжылдық егде ағаштар	тыңайған жерлер	шабындықтар	жайылым	орман көлемі	батпақ	
Солтүстік Қазақстан	7163,1	4982,2	0,8	8,5	17,5	1926,7	0,2	42,0	61,7
Түркістан	4547,3	882,1	27,8	97,6	66,4	3356,4	0,2	0,1	7,6
Ұлытау	6987,4	47,6		56,4	61,1	6734,1		1,3	6,9
Шығыс Қазақстан	3551,3	642,3	0,6	41,4	278,7	2465,8	0,4	0,3	3,1
Астана қаласы	0,8	0,2	0,2	-	-	0,4	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Шымкент қаласы	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5.9 Құнарлылығына ықпал ететін белгілері бойынша ауыл шаруашылығы алқаптардың сипаттамасы

	ауыл шаруашылығы мақсатындағы алқаптардың жалпы көлемі	Одан										өзгелері
		жағымсыз белгілерімен шиеленістірілмеген		ұсақталған	тұз басқан	сортаңдалған	шайылған	азған	су және жел эрозиясына ұшыраған	артық ылғалданған	батпақ-танған	
		барлығы	одан сөзсіз жарамдысы									
Қазақстан Республикасы*	213 639,9	41 462,1	19 366,9	42 148,3	38 251,7	54 757,5	5 119,6	24 556,3	249,8	2 847,6	1 083,4	3 163,6
Абай	16 332,8	1 947,3	1 017,7	8 408,4	1 221,5	3 501,9	193,7	647,8		246,6	78,7	86,9
Ақмола	13 084,2	4 986,8	4 986,8	2 384,3	1 596,3	3 169,5	567,6	9,6		164,5	111,6	94,0
Ақтөбе	26 545,6	7 872,9	1 447,0	2 137,3	1 390,1	11 453,6	479,5	2145,8	50,9	269	25,9	720,6
Алматы	6 242,7	1 117,7	286,8	240,9	1 634,7	302,8	612,7	2050,5		133,4	149,4	0,6
Атырау	9 659,5	538,2	0,4	136,6	2 282,6	3 396,0		3133,9		45,7	3,1	123,4
Батыс Қазақстан	12 753,7	1 528,3	1 073,2	295,2	1 337,4	7 109,5	274,9	1409,5	197,3	326,4	72,5	202,7
Жамбыл	8 096,2	669,6	333,8	2 800,1	757,0	406,3	202,9	3034,9		124	87,0	14,4
Жетісу	9 018,8	1 803,0	494,3	2 336,7	1 829,8	271	222,8	2414,1		66,3	38,2	36,9
Қарағанды	19 856,1	1 893,3	1019,0	8 771,3	1 690,7	6 250,2	216,8	128,7		430,6	48,3	426,2
Қостанай	18 012,1	5 896,7	5 403,4	590,7	9 803,5	641,6	160,4	622	0,1	94,5	79,1	123,5
Қызылорда	11 789,0	1 127,2	4,3	263,8	3 133,1	3 439,1	5,9	3044,7	-	294,5	183,6	297,1
Маңғыстау	12 634,3	1 600,9	0,2	925,5	6 870,0	1 635,4	800	656,3	-			146,2
Павлодар	11 157,2	1 605,7	1 596,5	2 917,5	775,5	3 943,8	0,9	1 296,4	-	57,9	34,8	524,7
Солтүстік Қазақстан	8 395,6	4 176,5	-	410,2	573	2 790,4	56,2		-	144,5	115,6	129,2
Түркістан	10 041,5	1 584,1	1 093,5	1 059,2	2 096,4	1 007,5	1052,9	3112,9	-	112,3	7,7	8,5
Ұлытау	13 567,0	1 760,1	155,2	4 742,5	895,3	5 193,5	2,2	631	-	144	13,5	184,9
Шығыс Қазақстан	6 331,8	1 282,8	406,9	3 721,9	350,2	242,4	246,9	-	1,5	191,1	33,0	43,8
Астана қаласы	14	2,7	2,7	0,3	4,6	3			-	2	1,4	-
Алматы қаласы	27	23,7	0,6	2,9			0,1	-	-	0,3	-	-
Шымкент қаласы	80,8	44,6	44,6	3	10	-	23,2	-	-	-	-	-

*«Қазақстан Республикасы» жолында, басқа мемлекеттермен пайдаланылатын, жерлерсіз.

5.10 Ауыл шаруашылығы алқаптарының құрамындағы эрозияға ұшыраған жерлердің алаңы, пайызбен жалпы жер алаңына салыстырғанда

мың га

	2021		2022		2023		2024	
	алаңы	пайызбен жалпы жер алаңына салыстырғанда	алаңы	пайызбен жалпы жер алаңына салыстырғанда	алаңы	пайызбен жалпы жер алаңына салыстырғанда	алаңы	пайызбен жалпы жер алаңына салыстырғанда
Су эрозиясына ұшыраған аудандар								
Ауыл шаруашылығы алқаптарының жалпы көлемі	214 191,9		213 702,6		213 647,5		213 639,9	
	оның ішінде							
Эрозияның әлсіз әсері	2 848,1	1,33	2 848,1	1,33	2 848,1	1,33	2 848,1	1,33
Эрозияның орташа әсері	1 893,0	0,88	1 893,0	0,88	1 893,0	0,88	1 893,0	0,88
Эрозияның күшті әсері	209,2	0,1	209,2	0,1	209,2	0,1	209,2	0,1
Жалпы жел эрозиясы	4 950,3	2,31	4 950,3	2,3	4 950,3	2,3	5 119,6	2,4
Жел эрозиясына ұшыраған аудандар								
Ауыл шаруашылығы алқаптарының жалпы көлемі	214 191,9		213 702,6		213 647,5		213 639,9	
	оның ішінде							
Эрозияның әлсіз әсері	2 168,1	1,01	2 200	1,03	2 200	1,03	2 200	1,03
Эрозияның орташа әсері	4 900	2,29	4 900	2,3	4 900	2,3	4 900	2,3
Эрозияның күшті әсері	17 100	7,98	17 100	8	17 100	8,00	17 100	8
Жалпы жел эрозиясы	24 168,1	11,28	24 168,1	11,3	24 168,1	11,3	24 556,3	11,5
Су және жел эрозиясына бірлесіп ұшыраған аудандар								
Ауыл шаруашылығы алқаптарының жалпы көлемі	214 191,9		213 702,6		213 647,5		213 639,9	
	оның ішінде							
Бірлесіп су және жел эрозиясы	201,7	0,1	201,7	0,1	201,7	0,1	201,7	0,1

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитетінің деректері бойынша, зерттеу 5 жылда 1 рет өткізіледі.

5.11 Бүлінген, жұмыс істелінген, қайта өңделген жерлер

га

	2020	2021	2022	2023	2024
Бүлінген жерлер (жыл басындағы)	243 381,8	245 259,2	245 758,0	245 667,1	250 739,3
Бүлінген жерлерде жұмыс істелді (жыл басындағы)	55 831,3	55 753,9	55 754,0	53 889,7	53 849,2
Қайта өңделді	5 826,9	61,1	61,0	-	17,8
оның ішінде:					
егістік жерлерге	-	-	-	-	-
басқа ауыл шаруашылығына пайдалы жерлер	5 826,9	19,0	19,0	-	13
орманды, екпе ағаштар	-	-	-	-	-
су қоймалары және басқа мақсаттар	-	37,0	37,0	-	4,8

5.12 Бүлінген және жұмыс істелінген жерлер

га

	2020 жылдың басына		2021 жылдың басына	
	бүлінген жерлер	бүлініп, жұмыс істелінген жерлер	бүлінген жерлер	бүлініп, жұмыс істелінген жерлер
Қазақстан Республикасы	248 060	50 151,8	233 257,8	52 130,3
Абай	-	-	-	-
Ақмола	19 720	7 288	20 374,0	7 288,0
Ақтөбе	13 475,8	660,7	13 475,8	660,7
Алматы	7 373	971	7 436,0	971,0
Атырау	2 242	59	2 242,0	59,0
Батыс Қазақстан	4 424	392	4 424,0	392,0
Жамбыл	6 605	1 983	6 205,0	1 983,0
Жетісу	-	-	-	-
Қарағанды	45 242	10 679	45 355,0	10 679,0
Қостанай	38 298,6	13 848,5	38 298,6	13 848,5
Қызылорда	2 700	711	2,7	711,0
Маңғыстау	76 300	3 592	70 477,0	9 415,0
Павлодар	3 933	3 701	3 933	3 701
Солтүстік Қазақстан	12 146	1 232	12 146,0	1 232,0
Түркістан	2 378	-	2 378,0	-
Ұлытау	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	12 719,1	4 869,4	12 821,7	4 891,1
Астана қаласы	335	-	168,5	-
Алматы қаласы	-	-	-	-
Шымкент қаласы	168,5	147,4	357,0	-

Жалғасы

	2022 жылдың басына		2023 жылдың басына		2024 жылдың басына	
	бүлінген жерлер	бүлініп, жұмыс істелінген жерлер	бүлінген жерлер	бүлініп, жұмыс істелінген жерлер	бүлінген жерлер	бүлініп, жұмыс істелінген жерлер
Қазақстан Республикасы	241 334,3	55 316,9	245 667,1	53 889,7	250 739,3	53 849,2
Абай	-	-	7 173,0	-	7 179,7	-
Ақмола	20 927,0	7 288,0	20 927,0	7 288,0	21 191	7 288
Ақтөбе	13 475,8	660,7	13 475,8	1 574,6	13 475,8	1 574,6
Алматы	4 141,0	881,0	4 141,0	881,0	4 141	881
Атырау	2 238,0	63,0	2 238,0	63,0	2 238	63
Батыс Қазақстан	6 205,0	1 938,0	4 424,0	392,0	4 424	392
Жамбыл	2 739,0	90	6 205,0	1 983,0	6 205	-
Жетісу	-	-	2 739,0	90,0	2 742	1 983
Қарағанды	45 862,0	10 679,0	33 138,9	8 530,6	33 361,4	8 572,6
Қостанай	40 435,6	13 749,5	40 435,6	13 749,5	41 888,4	13 749,5
Қызылорда	3 019,0	711,0	3 019,0	711,0	5 967	711
Маңғыстау	70 477,0	9 415,0	70 477,0	9 415,0	70 477	9 415
Павлодар	3933	3701	12 146,0	1 232,0	12 146	1 232
Солтүстік Қазақстан	12 146,0	1 232,0	3 933,0	3 701,0	3 933	3 701
Түркістан	2 378,0	-	2 359,0	-	2 359	-
Ұлытау	-	-	13 251,0	2 156,0	13 251	2 156
Шығыс Қазақстан	12 832,4	4 908,7	5 584,8	2 123,0	5 591,5	2 130,5
Астана қаласы	168,5	-	-	-	168,5	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-	-
Шымкент қаласы	357	-	-	-	-	-

5.13 Санаттар бойынша суармалы жерлердің қолда бары

1-ші қараша бойынша, мың га

	2020	2021	2022	2023	2024
Суармалы жерлердің көлемі, барлығы	2 251,1	2 271,9	2 302,7	2 333,8	2 369,4
одан:					
ауыл шаруашылығына арналған жер	1 809,9	1 826,0	1 890,4	1 920,8	1 928,3
елді мекендер жері (қалалар мен кенттер және ауылдық елді мекендер)	200,7	205,1	205,1	206,3	225
өнеркәсіп, көлік, байланыс қорғаныс және басқа да ауыл шаруашылығына пайдаланылмайтын жерлер	2,5	2,6	2,6	2,5	2,5
ерекше қорғалатын табиғи аумақтарының жері	0,6	0,6	0,6	0,8	0,6
орман қорындағы жер	7,7	7,7	15,5	16,3	16,1
су қорындағы жер	0,5	0,6	0,7	0,3	0,2
босалқы жерлер	229,2	229,3	187,8	186,8	196,7

5.14 Суармалы жерлердің қолда бары

мың га

	2020		2021	
	жалпы көлемі	одан егістік жер	жалпы көлемі	одан егістік жер
Қазақстан Республикасы	2 251,1	1 714,9	2 271,8	1 736,2
Абай	-	-	-	-
Ақмола	31,6	17	31,9	17,2
Ақтөбе	30,3	12,3	30,3	12,3
Алматы	584,3	476,5	584,6	478
Атырау	21,8	9,2	21,8	9,1
Батыс Қазақстан	55,8	16	57,2	17,8
Жамбыл	230,9	205	230,9	205
Жетісу	-	-	-	-
Қарағанды	93,1	57,6	96,5	63,6
Қостанай	32,3	6,3	32,3	6,3
Қызылорда	252	188	254,1	192,2
Маңғыстау	2,3	1	2,3	0,8
Павлодар	126,8	102,6	137,1	111,4
Солтүстік Қазақстан	17	11,4	17,2	11,7
Түркістан	548,5	456,9	550,5	456,9
Ұлытау	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	195,9	133,1	196,7	132,6
Астана қаласы	0,3	0,1	0,3	0,1
Алматы қаласы	2,9	2,3	2,9	1,6
Шымкент қаласы	25,3	19,6	25,3	19,6

Жалғасы

	2022		2023		2024	
	жалпы көлемі	одан егістік жер	жалпы көлемі	одан егістік жер	жалпы көлемі	одан егістік жер
Қазақстан Республикасы	2 302,7	1 778,9	2 333,8	1 815,7	2369,4	1803,8
Абай	112,3	75,5	113,2	74,7	113,4	75,0
Ақмола	31,9	17,2	32,6	18,0	32,9	17,9
Ақтөбе	30,3	12,3	30,6	12,9	33,3	12,3
Алматы	327,2	263,8	328,6	270,5	328,9	261,2
Атырау	21,8	9,1	23,2	9,4	23,2	9,4
Батыс Қазақстан	58,6	27,4	59,6	28,4	60,8	27,1
Жамбыл	232,2	206,3	232,4	207,1	235,9	210,6
Жетісу	258,4	215,2	260,6	215,7	262,2	212,2
Қарағанды	89,7	66,3	91,9	68,8	97,9	65,7
Қостанай	29,6	9,1	29,8	9,6	29,8	11,2
Қызылорда	265,3	187,0	268,0	191,2	268,7	190,1
Маңғыстау	2,3	0,8	1,9	0,8	1,9	0,8
Павлодар	150,2	130,0	166,9	146,1	179,6	155,1
Солтүстік Қазақстан	19,1	13,6	23,0	17,5	25,6	20,1
Түркістан	551,1	458,8	552,3	459,8	553,6	462,1
Ұлытау	9,7	1,3	9,5	1,2	9,5	1,2
Шығыс Қазақстан	84,6	64,1	81,8	62,8	84,6	50,8
Астана қаласы	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1
Алматы қаласы	2,9	1,6	2,3	1,6	2,2	1,5
Шымкент қаласы	25,2	19,4	25,3	19,5	25,1	19,4

5.15 Суарылатын жерлер және суару тәсілдері туралы

мың га

	2020	2021	2022	2023	2024
Үнемі суарылатын жерлердің бары*	2 234,2	2 243,4	2 302,7	2 333,8	2 369,4
Пайдаланылатын суармалы жерлердің көлемі	1 451,4	1 557,6	1 612,8	1 472,5	1 484
соның ішінде, суару тәсілдері бойынша					
Жырлап суару	1 229,9	1 298,8	1 333,2	1 160,2	10,13
Тамшылатып суару	60,4	73,0	79,5	84,9	128,3
Жаңбырлатып суару	161,1	185,8	200,1	227,4	285,1
Лазерлік	-	-	-	-	57,6
Жайып суарылатын жерлер ауданы	864,2	864,2	864,5	858,9	858,6

* Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің деректері. Суару тәсілдері бойынша – облыс әкімдерінің деректері.

5.16 Су үнемдеу технологиялары қолданылатын суармалы алаңдар туралы

мың га

	2020		2021		2022		2023		2024		
	жаңбыр- лы	тамы- зып суару	жаңбыр- лы	тамы- зып суару	жаңбыр- лы	тамы- зып суару	жаңбыр- лы	тамы- зып суару	жаңбыр- лы	тамы- зып суару	лазер- лік
Қазақстан Республикасы	161,1	60,4	185,8	73,0	200,1	79,5	227,4	84,9	285,1	128,3	57,6
Абай	-	-	-	-	8,5	1,3	9,1	2,7	10,5	3,3	-
Ақмола	23,9	0,2	29,4	0,1	21,8	0,1	23,1	0,1	25,4	0,1	-
Ақтөбе	5,9	0,6	20,9	0,6	20,5	0,6	20,5	0,6	26,8	0,7	-
Алматы	6,4	10,8	10,1	10,6	10,1	7,6	10,9	9,6	19,8	16,2	-
Атырау	0,7	3,0	0,9	3,2	1,3	3,2	2,0	3,8	2,5	4,1	-
Батыс Қазақстан	2,6	0,9	4,3	0,9	5,3	0,7	6,8	1,1	8,3	1,3	-
Жамбыл	7,4	22,3	12,3	28,3	16,1	34,8	18,1	39,1	20,6	50	1,8
Жетісу	-	-	-	-	5,9	2,0	6,7	2,5	17,8	8,5	-
Қарағанды	21,9	0	22,9	0,0	26,3	0,08	28,7	0,6	33,5	0,7	-
Қостанай	3,9	0,3	5,8	0,3	6,2	0,3	6,5	0,2	8,2	0,2	-
Қызылорда	0	0,6	0,1	0,2	0,5	0,3	1,8	0,3	3	3,5	55
Маңғыстау	0	0,7	0,1	0,9	0,06	0,9	0,1	0,9	0,1	0,9	-
Павлодар	76,3	0,6	63,4	0,7	65,5	1,0	72,8	0,5	77,7	0,4	-
Солтүстік Қазақстан	2,0	0,2	1,6	0,3	2,4	0,2	4,2	0,5	7,8	0,5	-
Түркістан	0,9	19,3	4,2	26,1	4,1	26,1	10,4	21,9	16,5	37	0,8
Ұлытау	-	-	-	-	-	-	0	0	0,6	0	-
Шығыс Қазақстан	9,2	0,8	9,9	0,9	5,4	0,02	5,5	0,3	6	0,9	-
Астана қаласы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Шымкент қаласы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5.17 Шаруашылықтың барлық санаттарымен органикалық тыңайтқыштарды енгізу

мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1 214,1	995,2	515,5	260,0	191,7
Абай	-	-	2,1	1,6	1,6
Ақмола	69,3	83,4	13,5	0,7	2,7
Ақтөбе	54,9	12,3	14,0	14,4	15,3
Алматы	24,7	32,2	9,0	2,9	3,4
Атырау	67,0	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	0,4	0,4	0,4	1,0	0,0
Жамбыл	621,4	511,3	170,1	41,2	4,0
Жетісу	-	-	28,7	4,9	9,6
Қарағанды	85,3	29,6	55,7	66,9	25,3
Қостанай	58,4	67,2	65,1	13,6	66,6
Қызылорда	0,5	-	0,1	-	0,0
Маңғыстау	2,2	1,7	0,0	0,0	0,0
Павлодар	51,6	11,9	10,0	2,8	3,6
Солтүстік Қазақстан	66,3	41,1	35,4	63,8	33,3
Түркістан	3,3	41,6	5,2	4,3	3,5
Ұлытау	-	-	6,9	-	-
Шығыс Қазақстан	108,7	162,5	99,0	41,8	22,8
Астана қаласы	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Шымкент қаласы	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1

5.18 Шаруашылықтың барлық санаттарымен минералдық тыңайтқыштарды енгізу

қоректі заттардың 100% қайта есептегенде, мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	165,5	133,2	115,8	116,3	109,4
Абай	-	-	0,4	0,4	0,8
Ақмола	71,8	24,8	16,7	20,3	15,2
Ақтөбе	0,3	0,7	0,6	0,7	1,0
Алматы	1,6	1,8	1,4	1,2	1,1
Атырау	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Батыс Қазақстан	0,2	0,2	0,3	1,2	1,4
Жамбыл	3,8	3,7	4,0	1,2	1,1
Жетісу	-	-	0,5	0,7	0,7
Қарағанды	3,4	5,3	5,6	4,9	4,0

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Қостанай	11,3	13,1	9,8	10,1	14,2
Қызылорда	15,0	14,5	8,5	11,0	10,5
Маңғыстау	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Павлодар	1,7	2,5	3,8	3,3	2,4
Солтүстік Қазақстан	39,5	41,8	37,7	35,8	28,6
Түркістан	10,2	17,9	20,7	17,6	21,9
Ұлытау	-	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	6,5	6,9	5,5	7,9	6,4
Астана қаласы	0,0	0,0	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-
Шымкент қаласы	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

5.19 Тыңайтқыштармен тыңайтылған, өңделген жердің бірлік алқапына шашылған минералды және органикалық тыңайтқыштардың саны

гектарына кг

	2020	2021	2022	2023	2024
Минералдық					
Қазақстан Республикасы	54,1	35,0	34,8	32,6	34,7
Абай	-	-	19,9	21,4	54,0
Ақмола	139,4	25,6	22,9	29,0	25,9
Ақтөбе	12,1	10,8	21,1	25,0	24,9
Алматы	52,4	51,8	71,7	77,5	73,8
Атырау	189,2	58,3	61,7	37,1	1,9
Батыс Қазақстан	98,0	87,0	23,7	40,9	32,0
Жамбыл	129,6	284,5	271,0	72,5	47,6
Жетісу	-	-	33,6	19,1	19,8
Қарағанды	41,5	44,3	39,9	34,0	34,0
Қостанай	16,7	18,4	17,7	14,2	21,1
Қызылорда	181,1	173,3	146,6	154,1	153,6
Маңғыстау	12,4	13,1	16,7	28,5	13,3
Павлодар	34,8	63,1	89,6	112,9	83,1
Солтүстік Қазақстан	33,7	30,2	32,1	28,1	28,2
Түркістан	41,9	75,9	59,6	54,4	69,3
Ұлытау	-	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	43,7	43,5	33,2	47,4	37,1
Астана қаласы	18,5	3,9	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-
Шымкент қаласы	41,8	57,5	-	104,8	69,0
Органикалық					
Қазақстан Республикасы	14 579,1	8 878,2	5 946,9	2 720,3	2708,5
Абай	-	-	2 977,7	1 498,9	546,2
Ақмола	2 131,0	2 982,9	1 110,5	37,0	279,8
Ақтөбе	9 711,3	1 569,5	2 179,1	1 681,3	2 246,4
Алматы	16 247,4	10 703,4	4 068,4	2 816,9	2 387,5
Атырау	-	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	896,4	869,2	920,3	195,8	2,6
Жамбыл	277 374,5	277 256,7	126 560,8	25 881,3	8 216,8
Жетісу	-	-	52 010,9	2 309,5	3 966,5
Қарағанды	24 894,1	12 559,0	21 720,7	8 889,7	4 915,1
Қостанай	11 637,9	21 667,5	56 955,0	1 258,7	4 390,2
Қызылорда	1 004,2	-	10 000,0	-	400,0
Маңғыстау	5715,5	5 007,6	48,9	34,4	116,4
Павлодар	66 116,5	35 162,1	2 039,1	2 862,0	3 318,6
Солтүстік Қазақстан	2 916,4	795,3	849,7	2 138,3	1 639,3
Түркістан	1 204,2	6 493,9	12 14,3	977,7	1367,2
Ұлытау	-	-	15 676,2	-	-
Шығыс Қазақстан	20 295,1	24 150,1	14 470,4	11 918,3	8 884,5
Астана қаласы	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	9 800,0	-	-
Шымкент қаласы	-	-	-	36 000,0	40 000,0

5.20 Пестицидтерді қолдану*

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы егістік алқабы, мың га	22 656,24	22 925,72	21 658,3	22 854,2	22 239,4
Инсектицидтерді қолдану, тонна	601,3	1 117,3	738,6	2 939,2	2 098,3
Ауыл шаруашылығы жерлері алаңының бірлігіне инсектицидтерді қолдану, кг/га	0,03	0,05	0,15	0,12	0,13
Гербицидтер мен десиканттарды қолдану, тонна	12 866,01	15 779,4	7 093,5	11 108,2	12 431,7
Гербицидтер мен десиканттарды ауыл шаруашылығы жерлерінің жеке алаңдарына қолдану, кг/га	0,57	0,69	2,66	0,48	0,96
Фунгицидтер мен бактерицидтерді қолдану, тонна	1 021,6	1 325,2	868,5	985,1	1 495,7
Ауыл шаруашылығы алаңының бірлігіне фунгицидтер мен бактерицидтерді қолдану, кг/га	0,045	0,058	0,055	0,04	0,57
Өсімдіктердің өсуін реттегіштерді қолдану, тонна	3,13	101,7	109,8	4,5	23,8
Ауыл шаруашылығы жерлері алаңының бірлігіне өсімдіктердің өсуін реттегіштерді қолдану, кг/га	0,00014	0,004	0,44	0,0	0,36
Родентицидтерді қолдану, тонна	-	-	0,2	-	-
Ауыл шаруашылығы жерлері алаңының бірлігіне родентицидтерді қолдану, кг/га	-	-	2,0	-	-
Басқа пестицидтерді қолдану (мысалы, минералды майлар), тонна	-	-	-	2,5	-
Ауыл шаруашылығы жерлері алаңының бірлігіне басқа пестицидтерді қолдану (мысалы, минералды майлар), кг/га	-	-	-	-	-
Пестицидтерді жалпы қолдану, тонна	14 492,04	18 323,6	8 810,6	15 039,5	16 049,5
Ауыл шаруашылығы жерлері алаңының бірлігіне пестицидтерді қолдану, кг/га	0,64	0,8	0,4	0,7	0,5

*Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитетінің деректері бойынша.

5.21 Ауыл шаруашылығы алқаптарының 100 гектарына есептегенде ауыл шаруашылығы өнімдерінің (қызметтерінің) жалпы шығарылымы

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	6 048,7	6 772,4	8 383,2	6 667,7	7 267,4
Абай	-	-	5 487,9	4 753,4	5 089,0
Ақмола	6 233,0	6 802,2	10 039,0	6 465,2	9 034,0
Ақтөбе	2 885,5	3 025,0	3 520,2	2 766,5	2 793,2
Алматы	11 756,2	12 790,5	18 113,0	15 665,9	15 108,4
Атырау	3 168,3	3 856,4	4 354,3	3 724,7	4 098,9
Батыс Қазақстан	2 739,9	3 143,0	3 830,0	3 698,4	3 737,3
Жамбыл	8 560,7	10 490,2	12 751,9	11 517,5	10 538,7
Жетісу	-	-	11 018,0	10 218,8	9 384,4
Қарағанды	2 396,0	2 805,9	4 143,8	3 723,0	4 124,1
Қостанай	5 743,0	5 656,1	9 393,6	5 854,8	6 829,4
Қызылорда	6 357,0	7 211,2	7 965,4	9 049,7	9 436,2
Маңғыстау	692,8	744,7	1 071,4	1 246,5	1 348,6
Павлодар	5 172,6	6 088,5	7 087,9	5 182,0	6 229,9
Солтүстік Қазақстан	10 987,7	12 762,3	16 681,2	10 820,7	13 541,0
Түркістан	17 977,2	21 361,1	23 894,0	22 140,4	22 896,8
Ұлытау	-	-	1 571,1	1 027,8	986,4
Шығыс Қазақстан	5 966,2	7 300,1	16 790,3	13 704,1	13 490,5

6. Су ресурстары

6.1 Ірі өзендердің негізгі сипаттамасы

Аса ірі өзендердің атауы	Ұзындығы, км		Бассейннің жалпы көлемі (су жиыны, мың шаршы км)	Жылдық ағынның көлемі, текше км	
	жалпы ұзындығы	Қазақстан Республикасы аумағындағы		2024	орташа көпжылдық
Ертіс	4 248	1 700	210 (16430)	34,3 (Семиярка)	28,0
Есіл	2 450	1 400	113 (155)	10,7 (Петропавл)	2,09
Тобыл	1 591	800	130 (395)	1,7 (Қостанай)	0,26
Нұра	978	978	55,1	2,5 (Р. Қошқарбаев)	0,94
Жайық	2 428	1 082	72,5 (231)	16,4 ((Көшім) каналсыз)	9,81
Сырдария	2 212	1 400	219 (462)	10,2 (Шардара су қоймасы)	14,4
Шу	1 186	800	62,5 (148)	1,6 (Қайнар)	1,72
Талас	661	227	52,7	- (жалпы)	
Іле	1 001	815	68,4 (131)	11,7 (164 км)	14,1

¹⁾Ескерту: 2023 жылға деректер бастапқы өңдеуден кейін, Жасөрген ауылы – Талас өзені гидрологиялық бекеті 2021 жылы РМК балансынан Жамбыл облысының коммуналдық меншігіне берілді, бақылау жүргізілген жоқ.

²⁾Дерек: «Гидрологиялық зерттеу» анықтамалығы 1970 ж.

³⁾Ақпарат жаңартылды

6.2 Аса ірі көлдердің негізгі сипаттамасы

Көлдің атауы	Су бетінің көлемі (су беті), шаршы км	Су көлемі, млн. текше м	Тереңдік, м	
			орташа	ең үлкен
Балқаш	18 200	106,0	5,8	26,5
Алакөл	2 650	58,6	22,0	54,0
Марқакөл	449	6,3	14,0	25,0

* Ескерту: Дереккөз – анықтамалық «Гидрологиялық зерттеу», 1970 ж.

6.3 Аса ірі су қоймаларындағы су көлемі*

Су қоймаларының атауы	Су беті көлемі, шаршы км	Су көлемі, млрд. текше м	
		толық	пайдалы
Бұқтарма	5 500	49,0	30,2
Сергеевск	117	0,70	0,6
Вячеславск	61	0,41	0,4
Қапшағай	1 847	18,5	10,3
Шардара	400	5,20	4,2

* Ескерту: Дереккөз – анықтамалық «Гидрологиялық зерттеу», 1970 ж.

6.4 Негізгі су нысандарының сапалық жағдайы

	2021		2022		2023		2024	
	Судың ластануының кешенді индексі		Судың ластануының кешенді индексі		Судың ластануының кешенді индексі		Судың ластануының кешенді индексі	
	Су сапасының класы		Су сапасының класы		Су сапасының класы		Су сапасының класы	
Ертіс (ШҚО)	1 класс		1 класс		2 класс		2 класс	
Ертіс(Павлодар)	1 класс		1 класс		1 класс		1 класс	
Жайық (Атырау)	4 класс		3 класс		4 класс		4 класс	
Жайық (БҚО)	нормаланбайды (>3 класс)		3 класс		2 класс		5 класс	
Сырдария (ОҚО)	нормаланбайды (>5 класс)		4 класс		4 класс		4 класс	
Сырдария (Қызылорда)	4 класс		4 класс		4 класс		3 класс	
Нұра (Ақмола)	нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)	
Нұра (Қарағанды)	4 класс		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)	
Іле	3 класс		3 класс		3 класс		3 класс	
Есіл (ОҚО)	4 класс		4 класс		нормаланбайды (>3 класс)		4 класс	
Есіл(Ақмола)	нормаланбайды (>4 класс)		4 класс		4 класс		4 класс	
Шу	нормаланбайды (>3 класс)		3 класс		3 класс		3 класс	
Талас	нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		3 класс	
Тобыл	нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)		нормаланбайды (>5 класс)	
Балқаш (Қарағанды)	*		*		*		*	
Балқаш (Алматы)	*		*		*		*	

* 2019 жылдан бастап «Қазгидромет» РМК өз жұмысында Қазақстан Республикасының су объектілері суының сапасын бағалау үшін АШМ СРК 9.11.2016 жылғы №151 бұйрығымен бекітілген «Су объектілері суының сапасын бірыңғай сыныптау» нормативтік құжатын қолданады. «ҚР жер үсті суларының сапасын бірыңғай жіктеу» нормативтік құжаты 2020 жылдан бастап ҚР ЭГТРМ вице-министрінің 16.01.2020 ж. № 29-02-01-05 / 6591хаты негізінде Шығыс Қазақстан облысының көлдер мен теңіздердің сапасын бағалау үшін қолданылмайды.

6.5 2024 жылы гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша Қазақстандағы жер беті сулары сапасының жағдайы

Су нысанының атауы	Су сапасының класы	Физикалық және химиялық заттардың атауы	Өлшем бірлігі	Физикалық және химиялық заттардың құрамы
Бұқтырма өзені (Шығыс Қазақстан)	2 класс	марганец	мг/дм ³	0,013
Брекса өзені (Шығыс Қазақстан)	2 класс	нитраты	мг/дм ³	0,16
		марганец	мг/дм ³	0,024
Тихая өзені (Шығыс Қазақстан)	3 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	0,63
		кадмий	мг/дм ³	0,0017
Үлбі өзені (Шығыс Қазақстан)	3 класс	кадмий	мг/дм ³	0,0012
Глубочанка ө. (Шығыс Қазақстан)	3 класс	магний	мг/дм ³	25,3
Красноярка ө. (Шығыс Қазақстан)	3 класс	кадмий	мг/дм ³	0,0012
		магний	мг/дм ³	22,5
Оба ө. (Шығыс Қазақстан)	2 класс	марганец	мг/дм ³	0,020
Емел өзені (Шығыс Қазақстан)	4 класс	магний	мг/дм ³	36,7
Аягөз өзені (Шығыс Қазақстан)	5 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	14,3
Жайық өзені (Атырау)	4 класс	магний	мг/дм ³	34,3
Шаронова өзені (Атырау)	4 класс	магний	мг/дм ³	34,1
Қиғаш өзені (Атырау)	Нормаланбайды (>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм ³	155,3
Жем (Ембі) өзені (Атырау)	4 класс	магний	мг/дм ³	34,5
Жайық өзені (Батыс Қазақстан)	2 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	21,0
Перетаска өз. (Атырау обл.)	4 класс	магний	мг/дм ³	37,0
Яик өз. (Атырау обл.)	4 класс	магний	мг/дм ³	37,7
Шаған ө. (Батыс Қазақстан)	1 класс	-	мг/дм ³	-
Деркөл өзені (Батыс Қазақстан)	1 класс	-	мг/дм ³	-
Қараөзен өзені (Батыс Қазақстан)	3 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	22,8
		магний	мг/дм ³	22,5
Сарыөзен өзені (Батыс Қазақстан)	4 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	22,9
Көшім арнасы (Батыс Қазақстан)	4 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	21,3
Елек өзені (Батыс Қазақстан)	2 класс	хлоридтер	мг/дм ³	306,5
Шыңғырлау өзені (Батыс Қазақстан)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм ³	409,44
		аммоний-иондары	мг/дм ³	1,108
Елек өзені (Ақтөбе)	4 класс	хром (6+)	мг/дм ³	0,059
		фенолдар	мг/дм ³	0,0016
Ор өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,169
		фенолдар	мг/дм ³	0,0018
Ырғыз өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,23
		фенолдар	мг/дм ³	0,0014
Емба өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,251
		фенолдар	мг/дм ³	0,0017
Қарғалы өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,139
		фенолдар	мг/дм ³	0,0015
		аммоний-иондары	мг/дм ³	1,257
Қосестек өзені (Ақтөбе)	4 класс	фенолдар	мг/дм ³	0,0016
		магний	мг/дм ³	30,33
Ақтасты өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,337
		фенолдар	мг/дм ³	0,0018
Ойыл өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,188
		фенолдар	мг/дм ³	0,0019
		аммоний-иондары	мг/дм ³	1,346
Үлкен Қобда өзені (Ақтөбе)	4 класс	фенолдар	мг/дм ³	0,0017
		магний	мг/дм ³	30,4
		аммоний-иондары	мг/дм ³	1,384
Қара Қобда өзені (Ақтөбе)	4 класс	фенолдар	мг/дм ³	0,0016
		магний	мг/дм ³	30,4
Темір өзені (Ақтөбе)	4 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	1,175
		фенолдар	мг/дм ³	0,0017
		хлоридтер	мг/дм ³	742
Тобыл өзені (Қостанай)	Нормаланбайды (>5 класс)	магний	мг/дм ³	122,283
		минерализация	мг/дм ³	2408,947
		қалқыма заттары	мг/дм ³	36,185
Айет өзені (Қостанай)	4 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	25,783
		магний	мг/дм ³	52,5
Тоғызақ өзені (Қостанай)	4 класс	қалқыма заттары	мг/дм ³	31,079
		магний	мг/дм ³	63,308

Су нысанының атауы	Су сапасының класы	Физикалық және химиялық заттардың атауы	Өлшем бірлігі	Физикалық және химиялық заттардың құрамы
Обаған өзені (Қостанай)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм3	1559,442
		магний	мг/дм3	244,225
		минерализация	мг/дм3	5425,567
		кальций	мг/дм3	195,3
		қалқыма заттары	мг/дм3	56,033
Үй өзені (Қостанай)	4 класс	сульфаттар	мг/дм3	1694,7
		магний	мг/дм3	48,817
Желқуар өзені (Қостанай)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм3	375,717
Аманкелді су қоймасы (Қостанай)	Нормаланбайды (>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм3	44,133
Жоғарғы Тобыл су қоймасы (Қостанай)	Нормаланбайды (>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм3	39,217
Торғай өзені (Қостанай)	4 класс	магний	мг/дм3	42,055
Қаратомар су қоймасы (Қостанай)	Нормаланбайды (>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм3	51,617
Шортанды су қоймасы (Қостанай)	4 класс	магний	мг/дм3	32,133
Есіл өзені (Солтүстік-Қазақстан)	Нормаланбайды (>3 класс)	фенолдар	мг/дм3	0,0017
Сергеевск су қоймасы (Солтүстік Қазақстан)	Нормаланбайды (>3 класс)	фенолдар	мг/дм3	0,0011
Есіл өзені (Ақмола)	4 класс	магний	мг/дм3	40,69
		жалпы фосфор	мг/дм3	0,59
Ақбұлақ өзені (Астана қаласы)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм3	378,5
		ОХТ	мг/дм3	37,3
Сарыбұлақ өзені (Астана қаласы)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм3	559,9
Жабай өзені (Ақмола)	Нормаланбайды (>5 класс)	магний	мг/дм3	38,67
Вячеславское су қоймасы (Ақмола)	3 класс	магний	мг/дм3	22,6
Нұра-Есіл арнасы (Ақмола)	4 класс	магний	мг/дм3	49,3
Нұра өзені (Ақмола)	Нормаланбайды (>5 класс)	жалпы темір	мг/дм3	0,319
		марганец	мг/дм3	0,122
Нұра өзені (Қарағанды)	Нормаланбайды (>5 класс)	марганец	мг/дм3	0,119
Сілеті өзені (Ақмола)	3 класс	БПК5	мг/дм3	3,07
Ақсу өзені (Ақмола)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм3	554
		ОХТ	мг/дм3	36,1
Қылшықты өзені (Ақмола)	Нормаланбайды (>5 класс)	хлоридтер	мг/дм3	1027
		минерализация	мг/дм3	3304
Шағалалы өзені (Ақмола)	4 класс	магний	мг/дм3	40,4
		хлоридтер	мг/дм3	422
		магний	мг/дм3	114,9
		минерализация	мг/дм3	2135
		кальций	мг/дм3	201
Қара Кеңгір өзені (Қарағанды)	Нормаланбайды (>5 класс)	аммоний-иондары	мг/дм3	6,0
		марганец	мг/дм3	0,196
		аммоний-иондары	мг/дм3	3,96
Шерубайнұра өзені (Қарағанды)	Нормаланбайды (>5 класс)	марганец	мг/дм3	0,163
Кеңгір су қоймасы (Қарағанды)	Нормаланбайды (>5 класс)	марганец	мг/дм3	0,134
Самарқан су қоймасы (Қарағанды)	4 класс	магний	мг/дм3	38,1
Қ.Сатпаев атындағы арнасы (Қарағанды)	4 класс	магний	мг/дм3	33,1
		аммоний-иондары	мг/дм3	4,46
		марганец	мг/дм3	0,159
Соқыр өзені (Қарағанды)	Нормаланбайды (>5 класс)	магний	мг/дм3	23,856
Текес өзені (Алматы)	3 класс	магний	мг/дм3	20,675
Темірлік өзені (Алматы)	3 класс	магний	мг/дм3	0,115
Түрген өзені (Алматы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм3	0,115
Шарын өзені (Алматы)	3 класс	магний	мг/дм3	22,008
Шілік өзені (Алматы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм3	0,128
Қорғас өзені (Алматы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм3	0,164
Баянкөл өзені (Алматы)	3 класс	жалпы фосфор	мг/дм3	0,231
Қарқара өзені (Алматы)	3 класс	магний	мг/дм3	22,692
Есік өзені (Алматы)	4 класс	қалқыма заттары	мг/дм3	11,833

Жалғасы

Су нысанының атауы	Су сапасының класы	Физикалық және химиялық заттардың атауы	Өлшем бірлігі	Физикалық және химиялық заттардың құрамы
Қаскелен өзені (Алматы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм ³	0,2
Қапшағай су қоймасы (Алматы)	3 класс	магний	мг/дм ³	24,208
Лепсі өзені (Алматы)	2 класс	аммоний-иондары	мг/дм ³	0,581
Ақсу өзені (Алматы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм ³	0,193
Қаратал өзені (Алматы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм ³	0,133
Үржар өзені (ШҚО)	1 класс	жалпы фосфор	мг/дм ³	0,169
Кіші Алматы өзені (Алматы қаласы)	3 класс	нитриттер	мг/дм ³	0,171
Есентай өзені (Алматы қаласы)	2 класс	магний	мг/дм ³	29,52
Үлкен Алматы өзені (Алматы қаласы)	2 класс	жалпы фосфор	мг/дм ³	0,114
Талас өзені (Жамбыл)	Нормаланбайды	жалпы фосфор	мг/дм ³	0,134
Шу өзені (Жамбыл)	(>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм ³	54,8
Асса өзені (Жамбыл)	3 класс	магний	мг/дм ³	27,7
Ақсу өзені (Жамбыл)	3 класс	магний	мг/дм ³	29,8
Қарабалта өзені (Жамбыл)	4 класс	магний	мг/дм ³	52,7
Тоқташ өзені (Жамбыл)	5 класс	сульфаттар	мг/дм ³	370,5
Сарықау өзені (Жамбыл)	Нормаланбайды	сульфаттар	мг/дм ³	645,1
Тасөткел су қоймасы (Жамбыл)	(>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм ³	95,0
Келес өзені (Түркістан)	4 класс	сульфаттар	мг/дм ³	614,0
Бадам өзені (Түркістан)	3 класс	магний	мг/дм ³	63,5
Арыс өзені (Түркістан)	3 класс	магний	мг/дм ³	358,20
Қатта-Бугун өзені (Түркістан)	Нормаланбайды	магний	мг/дм ³	22,55
Шардара су қоймасы (Түркістан)	(>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм ³	20,6
Сырдария өзені (Түркістан)	Нормаланбайды	қалқыма заттары	мг/дм ³	44,63
Сырдария өзені (Қызылорда)	(>5 класс)	қалқыма заттары	мг/дм ³	78,7
	4 класс	магний	мг/дм ³	33,3
	4 класс	магний	мг/дм ³	36,6

1) 1 класс су «үздік сапалы».

2) 5 класс су «ең нашар сапалы».

Осы класс үшін заттар нормаланбайды.

6.6 Тәуліктегі оттегіні биохимикалық тұтыну (ОБТ) және өзен суындағы тұзды аммонийдің шоғырлануы

Өзендер	2020	2021	2022	2023	2024
ОБТ ₅ мг О ₂ /л ²					
Ертіс өзені					
Сынаманың 1 нүктесі - Боран ауылы	1,78	1,73	2,08	1,64	1,53
Сынаманың 2 нүктесі - Өскемен қаласы	1,68	1,35	1,4	1,69	2,29
Сынаманың 3 нүктесі - Прииртыш ауылы	1,78	1,69	1,77	1,61	1,71
Тұзды аммоний, мг/л ³					
Ертіс өзені					
Сынаманың 1 нүктесі - Боран ауылы	0,06	0,04	0,012	0,19	0,45
Сынаманың 2 нүктесі - Өскемен қаласы	0,66	0,20	0,391	0,82	0,42
Сынаманың 3 нүктесі - Прииртыш ауылы	0,131	0,11	0,255	0,17	0,18

6.7 Тұщы судағы биогендік заттар

	2020	2021	2022	2023	2024
Фосфаттар, мг/л					
Ертіс өзені					
Сынаманың 1 нүктесі - Боран ауылы	0,053	0,07	0,069	0,062	0,03
Сынаманың 2 нүктесі - Өскемен қаласы	0,987	0,0922	0,59	0,51	0,26

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Сынаманың 3 нүктесі – Прииртыш ауылы	0,022	0,0137	0,023	0,025	0,03
Жалпы құрамдағы (P) фосфор, мг/л					
Балқаш көлі					
Сынаманың 1 нүктесі - Балқаш қаласы					
С жағасынан А175, 8 шақырым	0,0015	0,006	0,015	0,009	0,011
Сынаманың 2 нүктесі - Балқаш қаласы					
С жағасынан А175, 20 шақырым	0,0022	0,005	0,012	0,012	0,01
Сынаманың 3 нүктесі - Балқаш қаласы					
С жағасынан А175, 38,5 шақырым	0,0013	...	...	...	...
Нитратты азот, мг/л					
Ертіс өзені					
Сынаманың 1 нүктесі - Боран ауылы	0,704	0,890	0,995	1,374	0,76
Сынаманың 2 нүктесі - Өскемен қаласы	2,30	1,121	1,176	2,16	0,91
Сынаманың 3 нүктесі – Прииртыш ауылы	0,24	0,28	0,089	0,55	0,16
Балқаш көлі					
Сынаманың 1 нүктесі - Балқаш қаласы					
С жағасынан А175, 8 шақырым	0,255	0,50	0,235	0,165	0,24
Сынаманың 2 нүктесі - Балқаш қаласы					
С жағасынан А175, 20 шақырым	0,425	0,63	0,207	0,272	0,39
Сынаманың 3 нүктесі - Балқаш қаласы					
С жағасынан А175, 38,5 шақырым	0,167	...	...	...	...

6.8 Теңіз суының жағасындағы биогендік заттар

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы құрамдағы (P) фосфор, (P) – жаз, мг/л					
Каспий теңізі					
Кеме жүзетін теңіз каналы,					
кеме жүзетін каналдың басынан 1					
шақырым төмен, 1 станса	0,0143	0,0233	0,008	0,008	0,006
Каспий (Тенгиз), 11 станса	-	-	-	-	-
Орал өз. Теңіз жағалау, 4 станса	0,015	0,08	0,007	0,008	0,004
Шалыги-Кулалы, 1 станса	0,016	0,07	0,005	0,007	0,005
Жалпы құрамдағы (N) азот, (N) – жаз, мг/л					
Каспий теңізі					
Кеме жүзетін теңіз каналы,					
кеме жүзетін каналдың басынан 1					
шақырым төмен, 1 станса	4,3	-	-	-	-
Каспий (Тенгиз), 11 станса	-	-	-	-	-
Орал өз. Теңіз жағалау, 4 станса	4,42	-	-	-	-
Шалыги-Кулалы, 1 станса	4,47	-	-	-	-
Жалпы құрамдағы (P) фосфор, (P) – күз, мг/л					
Каспий теңізі					
Кеме жүзетін теңіз каналы,					
кеме жүзетін каналдың басынан 1					
шақырым төмен, 1 станса	0,06	0,013	0,006	0,006	0,006
Каспий (Тенгиз), 11 станса	-	-	-	-	-
Орал өз. Теңіз жағалау, 4 станса	0,060	0,007	0,007	0,009	0,008
Шалыги-Кулалы, 1 станса	0,075	0,0055	0,005	0,007	0,006
Жалпы құрамдағы (N) азот, (N) – күз, мг/л					
Каспий теңізі					
Кеме жүзетін теңіз каналы,					
кеме жүзетін каналдың басынан 1					
шақырым төмен, 1 станса	4,36	-	0,001	-	-
Каспий (Тенгиз), 11 станса	-	-	-	-	-
Орал өз. Теңіз жағалау, 4 станса	4,18	-	0,003	-	-
Шалыги-Кулалы, 1 станса	4,3	-	0,008	-	-
Жалпы құрамдағы (P) фосфор, (P) – көктем, мг/л					
Каспий теңізі					
Кеме жүзетін теңіз каналы,					
кеме жүзетін каналдың басынан 1					
шақырым төмен, 1 станса	0,0023	0,009	-	0,003	0,005
Каспий (Тенгиз), 11 станса	-	-	-	-	-
Орал өз. Теңіз жағалау, 4 станса	0,002	0,006	-	0,004	0,006
Шалыги-Кулалы, 1 станса	0,003	0,006	-	0,006	0,009

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы құрамдағы (N) азот, (N) – көктем, мг/л					
Каспий теңізі					
Кеме жүзетін теңіз каналы,					
кеме жүзетін каналдың басынан 1					
шақырым төмен, 1 станса	2,9	-	-	-	-
Каспий (Тенгиз), 11 станса	-	-	-	-	-
Орал өз. Теңіз жағалау, 4 станса	3,1	-	-	-	-
Шалыги-Кулалы, 1 станса	3,93	-	-	-	-

6.9 Тұщы сулардың жаңартылатын ресурстары (жылдық өзен ағысының ресурстары)¹⁾

	2020 ²⁾	2021	2022	2023	2024
текше км					
Ішкі ағып келу	48,8	43,0	43,8	65,2	97,5
Жер үсті және жерасты судың ағып келуі	38,6	33,9	38,9	38,7	65,7
Жаңғыртылмалы тұщы су ресурстары	87,3	76,8	82,7	103,9	163,2

¹⁾ Мемлекеттік су кадастрының деректері бойынша.²⁾ 2023 жылдан жедел деректер бойынша.**6.10 Жер астындағы су ресурстарының қоры***

	2020	2021	2022	2023	2024
жылдың аяғына, млн. текше метр					
Жер астындағы су ресурстарының қоры	43,1	43,1	43,06	42,99	43,36

*Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің Геология комитетінің деректері бойынша.

6.11 Өңірлері бойынша жер астындағы су ресурстарының қоры*

	2020	2021	2022	2023	2024
мың текше метр					
Қазақстан Республикасы	43 076,865	43 120,557	43 062,467	42 990,964	43 364,373
Абай	-	-	-	3 280,788	3 243,718
Ақмола	497,806	511,644	517,318	517,318	543,572
Ақтөбе	1 915,057	1 927,815	1 931,423	1 931,423	1 942,896
Алматы	16 732,886	16 736,504	16 743,563	16 743,563	16 799,252
Атырау	266,286	266,287	266,287	266,287	276,525
Батыс Қазақстан	335,912	336,404	336,838	336,838	372,085
Жамбыл	4 729,650	4 707,593	4 707,593	4 707,593	4 713,995
Жетісу	-	-	-	-	-
Қарағанды	2 971,389	2 982,876	2 887,534	2 325,921	2 424,364
Қостанай	1 065,624	1 478,059	1 065,960	1 058,044	1 057,268
Қызылорда	1 477,193	1 068,142	1 478,833	1 478,833	1 487,022
Маңғыстау	398,598	395,038	401,069	401,089	401,033
Павлодар	3 901,907	3 901,907	3 904,091	3 841,051	3 916,928
Солтүстік Қазақстан	209,257	209,727	209,727	209,727	211,411
Түркістан	2 091,910	2 112,917	2 122,973	2 122,973	2 143,930
Ұлытау	-	-	-	561,614	590,907
Шығыс Қазақстан	6 483,390	6 485,644	6 489,259	3 207,923	3 239,055

*Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің Геология комитетінің деректері бойынша.

6.12 Су ресурстарына жүктеме деңгейі

	2020 ²⁾	2021	2022	2023	2024
Тұщы сулардың жаңартылатын ресурстары ¹⁾ (өзен ағысының ресурстары), м³					
Су тұщы алумлн. м³	87 300	79 800	82 700	103 900	163 200
Су ресурстарына жүктеме деңгейі, пайызбен	24 585	24 518	24 966,7	24 366	25 557,9
Жан басына тұщы су алу, м³	28,2	34,9	30,2	23,5	15,7
Жан басына тұщы су алу, м³	1 307,8	1 290,4	1 271,5	1 224,4	1 240,6

¹⁾Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің министрлігінің деректері²⁾2020 жылдан жедел деректер бойынша есеп

6.13 Тұщы су алу

млн.текше.м/жылына

	2020 ²⁾	2021	2022	2023	2024
Жер үсті және жер асты суын алу					
Тұщы жер үсті суын алу	23 586	23 453	23 915	23 336,2	24 427,8
Тұщы жер асты суын алу	999	1 064	1 050,9	1 029,8	1 130,1
Тұщы су алу					
Тұщы су алу (барлығы) (=1+2)	24 585	24 517	24 967	24 366	25 557,9
одан су алу жүзеге асырылады:					
сумен жабдықтау кәсіпорындары (ХССЖ 36)	2 412	2 474	2 391	2 675,6	2 626,6
үй шаруашылықтары	388,1	432,7	644	390,5	437,8
ауылшаруашылығы, орманшаруашылығы және балық аулау (ХССЖ 01-03)	15 421	14 706,3	14 238	14 031,4	14 724
өңдеу өнеркәсібі (ХССЖ 10-33)	341,4	318,2	283	287	249,9
электр энергиясымен, газбен, бумен және кондиционерленген ауамен жабдықтау (ХССЖ 35)	4 200,5	4 923,8	4 748,8	4 830	3 196,9
басқа да экономикалық қызмет түрлері	1 822	1 663	2 661,1	2 151,3	4 322,7

6.14 Су ресурстарын қорғау және пайдалануды сипаттайтын негізгі көрсеткіштер*

млн.текше.м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Табиғи су көздерінен суды алу – барлығы	24 585	24 517	24 966,7	24 365,8	25 557,9
одан:					
жер асты қабаттарынан	999	1 064	1 050,9	1 029,8	1 130,1
Тасымалдау кезіндегі су шығыны	3 769	3 670	3 409,1	3 398,9	3 756,4
Суды тұтыну (суды пайдалану) – барлығы	20 307	19 999	20 443	20 480	21 440,3
одан:					
өндірістік қажеттілікке	5 685	5 752	5 806,3	5 908,4	5 573,9
Суды айналымдық және біртіндеп пайдаланудың көлемі	9 789	9 891	9 348,4	9 460,7	10 157,4
Пайдаланылған судың жалпы көлеміндегі қайталама пайдаланылған және айналымдық судың үлесі, пайызбен	48	40,3	37,4	38,8	40,1
Нормативті–тазартылған судың ағызылу көлемі	316	333	327,5	344,5	347,9
Ластанған ақаба суды ағызып жіберу көлемі (тазартылмаған және толық тазартылмаған)	0	0,02	0,04	2,3	0,650
одан:					
тазартылмаған	0	0,02	0,04	2,3	0,650

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің деректері бойынша.

6.15 Жер бетіндегі және жерасты көздерінен суды алу

млн.текше.м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	24 585	24 517	24 967	24 366	25 557
Абай	-	-	155	226	193
Ақмола	52	65	55	67	65,7
Ақтөбе	181	194	369	540	1 115,6
Алматы	3 387	3 460	1 862	1 865	1 795
Атырау	288	276	299	265	240,1
Батыс Қазақстан	436	450	637	916	1 159,5
Жамбыл	1 644	1 504	1 559	1 527	1 727,5
Жетісу	-	-	1 694	1 479	1 391
Қарағанды	1 605	1 616	1 547	1 499	1 344

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Қостанай	123	128	132	101	95,8
Қызылорда	5 331	4 840	4 701	5 095	4 967,6
Маңғыстау	1 476	1 472	1 414	1 439	1 450
Павлодар	3 199	3 395	3 164	2 887	3 084
Солтүстік Қазақстан	260	246	227	274	274
Түркістан	5 373	5 699	5 710	4 925	5 396
Ұлытау	-	-	227	232	230
Шығыс Қазақстан	538	536	371	323	309
Астана қаласы	122	116	108	127	127
Алматы қаласы	263	272	273	285	278,2
Шымкент қаласы	306	249	463	295	314

6.16 Суды табиғи ресурстардан алу, халықтың жан басына шаққанда

халықтың жан басына шаққанда мың текшем

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3
Абай	-	-	0,3	0,3	0,3
Ақмола	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ақтөбе	0,3	0,2	0,2	0,4	1,2
Алматы	1,6	1,6	1,7	1,2	1,2
Атырау	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3
Батыс Қазақстан	0,4	0,7	0,7	0,9	1,7
Жамбыл	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4
Жетісу	-	-	-	2,4	2,0
Қарағанды	1,2	1,2	1,2	1,4	1,2
Қостанай	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Қызылорда	6,6	6,6	5,9	5,7	5,9
Маңғыстау	2,1	2,1	2,0	1,9	1,8
Павлодар	4,0	4,3	4,5	4,2	4,1
Солтүстік Қазақстан	0,5	0,5	0,1	0,4	0,5
Түркістан	3,1	2,6	2,9	2,7	2,5
Ұлытау	-	-	-	1,0	1,0
Шығыс Қазақстан	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4
Астана қаласы	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Алматы қаласы	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Шымкент қаласы	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3

6.17 Су шаруашылығы бассейндері бөлігінде су алу

млн.текше.м/жылына

	2021	2022	2023	2024
Арал-Сырдария	10 192	10 431	9 941	10 325
Балқаш-Алакөл	3 965	4 184	3 897	3 668
Ертіс	3 884	3 662	3 391	3 541
Есіл	424	382	461	462
Жайық-Каспий	2 390	2 735	3 151	3 964
Нұра-Сарысу	1 415	1 616	1 665	1 413
Тобыл-Торғай	128	132	148	134
Шу- Талас	2 098	1 823	1 739	2 050

6.18 Халықтың жан басына шаққандағы шаруашылық үшін су тұтыну

млн.текше.м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Коммуналдық сумен қамтамасыз ету					
Елдегі коммуналдық салада суды тұтыну	573,7	609,1	635,6	671,9	663,9
Коммуналдық сумен қамтамасыз етуге қосылған халық, млн. адам	17,8	18,6	18,8	19,1	19,7

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Жылына халықтың жан басына шаққандағы суды тұтыну, текше м	32,2	30,6	33,8	35,2	33,7
Өзін-өзі қамтамасыз ету					
Коммуналдық сумен қамтамасыз етуге (өзін-өзі қамтамасыз етуге) қосылмаған халық, млн. адам	1,0	0,4	0,8	0,8	0,5
Халықтың жан басына шаққандағы суды есептік тұтыну, текше м	30,5	32	32,4	33,8	32,9
Елдегі коммуналдық салада суды тұтыну өзін-өзі қамтамасыз ету	30,5	12,8	25,9	27,0	16,5
Суды жалпы тұтыну (коммуналдық сумен және өзін-өзі қамтамасыз ету)					
Суды жалпы тұтыну	604,2	621,9	661,5	698,9	680,4
Халықтың жалпы саны, млн. адам	18,8	19,0	19,6	19,9	20,2
Жылына халықтың жан басына шаққандағы суды тұтыну, текше м	32,1	32,7	33,8	35,1	33,7

6.19 Су тұтыну

	млн. текше.м/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қолжетімді тұщы су					
Тұщы су алу	24 585	24 517	24 966,7	24 365,8	25 557,9
Тұщыланған су	182	61,2	60,3	59	58,4
Екінші рет пайдаланылатын су	842	507,9	1 082,9	783,1	587,6
Пайдаланылған тұщы су					
Пайдаланылған тұщы судың жалпы көлемі	20 307	19 999	20 443	20 480	21 440,3
<i>одан су алу жүзеге асырылды:</i>					
Үй шаруашылықтары, ауыл шаруашылығы, орман шаруашылығы және балық шаруашылығы (ҰСЖС 01–03)	800,4	867	1 125,6	908,4	959,5
сумен жабдықтау кәсіпорындары (ХССЖ 36)	12 361	11 743	11 546,3	11 646,7	12 469,1
үй шаруашылықтарымен	429,6	426,9	358	424,7	329,1
ауыл шаруашылығы, орман шаруашылығы және балық аулау (ХССЖ 01-03)	5 049,8	5 068,7	4 680	4 741	4 558,3
өңдеу өнеркәсібі (ХССЖ 10-33)	1 666,2	1 893,4	2 733,1	2 759,2	3 124,3
электр энергетикасы кәсіпорындарымен (ХССЖ 351)	800,4	867	1 125,6	908,4	959,5
экономикалық қызметтің басқа да түрлері					

6.20 Су шығындар

	млн. текше.м/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Коммуналдық сумен қамтамасыз ету					
Алынған су	24 585	24 517	24 967	24 366	25 557,9
Соңғы тұтынушыларға жеткізілген су	20 307	19 999	20 443	20 480	21 440
Су шығындары	3 769	3 670	3 409	3 399	3 756
Тасымалдау кезіндегі пайызбен алынғын су шығыны					
Су шығындары	15,3	14,9	13,7	14,0	14,7

6.21 Тасымалдау кезіндегі су шығыны

	млн. текше.м/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	3 769	3 670	3 409	3 399	3 756
Абай	-	-	76	18	17
Ақмола	6	6	69	6	6
Ақтөбе	19	7	52	7	7
Алматы	601	618	423	345	318
Атырау	63	57	111	48	40
Батыс Қазақстан	73	76	129	149	184
Жамбыл	565	560	635	549	646

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Жетісу	-	-	313	253	238
Қарағанды	21	21	76	18	16
Қостанай	8	7	67	7	6
Қызылорда	931	841	883	952	929
Маңғыстау	1	1	1	0	-
Павлодар	25	24	9	19	15
Солтүстік Қазақстан	3	3	2	1	1
Түркістан	1 332	1 323	286	939	1 271
Ұлытау	-	-	47	6	5
Шығыс Қазақстан	56	52	50	26	20
Астана қаласы	17	19	45	22	22
Алматы қаласы	12	13	38	11	-
Шымкент қаласы	38	43	97	25	15

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің деректері бойынша.

6.22 Суды пайдалану

млн.текше.м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	20 307	19 999	20 443	20 480	21 440
Абай	-	-	146	211	194
Ақмола	49	59	56	61	60
Ақтөбе	159	183	363	534	1 103
Алматы	2 945	2 843	1 630	1 521	1 497
Атырау	205	219	226	199	183
Батыс Қазақстан	363	374	532	766	975
Жамбыл	1 078	942	991	978	1 082
Жетісу	-	-	1 440	1 226	1 153
Қарағанды	1 662	1 573	1 552	1 590	1 312
Қостанай	87	88	92	95	89
Қызылорда	4 400	3 999	3 886	4 021	4 038
Маңғыстау	1 512	1 471	1 450	1 444	1 466
Павлодар	3 099	3 225	3 004	2 669	3 018
Солтүстік Қазақстан	251	243	217	273	272
Түркістан	3 495	3 803	3 798	3 701	3 820
Ұлытау	-	-	218	224	294
Шығыс Қазақстан	455	457	320	295	243
Астана қаласы	105	97	91	105	86
Алматы қаласы	251	259	259	273	205
Шымкент қаласы	189	164	171	295	350

6.23 Су шаруашылығы бассейндері бөлігінде суды пайдалану

млн.текше.м/жылына

	2021	2022	2023	2024
Арал-Сырдария	7 487	7 641	7 873	7 994
Балқаш-Алакөл	3 327	3 550	3 281	3 108
Ертіс	3 640	3 445	3 104	3 415
Есіл	397	362	433	434
Жайық-Каспий	2 246	2 570	2 942	3 727
Нұра-Сарысу	1 371	1 577	1 629	1 377
Тобыл-Торғай	88	92	95	90
Шу-Талас	1 419	1 204	1 119	1 295

6.24 Айналымдық сумен жабдықтау көлемі

млн.текше.м/жылына

	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	9 891	9 348,4	9 460,7	9 569,3
Абай	-	13,7	...	14,6
Ақмола	145,4	113,2	122,8	31,9
Ақтөбе	152,7	115,3	165,7	142
Алматы	146,5	140,3	178,1	109,9
Атырау	291,9	298	190,7	323,7
Батыс Қазақстан	-	-	...	-

Жалғасы

	2021	2022	2023	2024
Жамбыл	254,4	260,6	359,2	339,6
Жетісу	-	0,5	...	62,5
Қарағанды	2 267,8	1 927,1	2 334,1	2 027,8
Қостанай	547,7	390	417,5	427,2
Қызылорда	0,11	0,1	0,1	39,6
Маңғыстау	1,1	-	...	-
Павлодар	4 370,8	4 360,5	4 268,5	4 417
Солтүстік Қазақстан	204,4	22,6	...	221
Түркістан	249,4	2,6	250,1	3,2
Ұлытау	-	243,6	...	164,5
Шығыс Қазақстан	497	426,2	418,5	429,7
Астана қаласы	467,6	484,2	478,7	421,5
Алматы қаласы	293,7	275,4	276,6	267
Шымкент қаласы	*	274,8	...	126,6

6.25 Қайта пайдаланылған сумен жабдықтау көлемі

млн. текше. м/жылына

	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	507,9	1 082,9	783,1	587,6
Абай	-	0,7	0,7	0,7
Ақмола	3	2	2,4	-
Ақтөбе	4	0,1	1	1,9
Алматы	1,1	1,1	1	1
Атырау	4,5	4,7	1,9	4,9
Батыс Қазақстан	-	-	-	-
Жамбыл	1,4	1,2	1,1	1,2
Жетісу	0,1	2,5	2,5	2,7
Қарағанды	253,8	505,7	497,2	523
Қостанай	-	-	-	-
Қызылорда	-	-	-	-
Маңғыстау	1,1	1,1	-	1,1
Павлодар	24,5	361,9	27,3	27,4
Солтүстік Қазақстан	199,8	175,7	220,3	-
Түркістан	0	0	0,5	0,1
Ұлытау	*	9,5	6,1	5,6
Шығыс Қазақстан	7,3	10,5	9,8	10,8
Астана қаласы	4,8	5	6,7	1,7
Алматы қаласы	1,5	0,1	3,4	4,2
Шымкент қаласы	1	1,1	1,2	1,3

6.26 Өндірістік қажеттіліктерге суды пайдалану

млн. текше. м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	5685	5 752,6	5 806,3	5 908,4	5 573,9
Абай	-	-	16,3	49,3	18,9
Ақмола	24	29,4	17,6	24,6	26,8
Ақтөбе	18	17,0	17,6	15,7	14,9
Алматы	62	54,5	20,7	12,6	16
Атырау	86	89,0	89,6	79,7	81,6
Батыс Қазақстан	9	12,5	11,9	10,2	4,3
Жамбыл	29	32,1	29,2	36,5	39,7
Жетісу	-	-	33,8	33,3	34,7
Қарағанды	1411	1 310,4	1 320,8	1 366,5	1 137,9
Қостанай	38	32,3	34,8	34,8	36,9
Қызылорда	12	12,7	12,5	11,4	7,6
Маңғыстау	1445	1 398,0	1 376,9	1378	1 361,8
Павлодар	2020	2 205,7	2 135,1	2 097,2	2 067,7
Солтүстік Қазақстан	229	216,9	191,3	245,4	245,4
Түркістан	6	14,7	5,0	0,9	3,2
Ұлытау	-	-	191	200	197
Шығыс Қазақстан	201	208,9	179,9	168,5	163,9
Астана қаласы	12	22,8	19,4	25,7	18
Алматы қаласы	76	75,0	74,3	81,3	72,3
Шымкент қаласы	9	20	28,3	37,8	25,3

6.27 Суды шаруашылық-ауыз су қажеттіліктеріне пайдалану

	млн.текше.м/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	800	868	1 125,6	908,3	959,4
Абай	-	-	16,1	20,3	32,7
Ақмола	15	17	33,1	21,9	19,9
Ақтөбе	39	36	38	40,7	41,1
Алматы	42	57	45,8	40,8	55,7
Атырау	25	28	27	28,9	29,9
Батыс Қазақстан	23	23	22,4	23,5	23,8
Жамбыл	31	32	37,6	34,4	33,9
Жетісу	-	-	220,5	23,8	16,3
Қарағанды	90	142	87,8	58,4	51,5
Қостанай	34	37	36,4	37,1	36,3
Қызылорда	22	23	26,7	24,6	29,4
Маңғыстау	37	35	36,3	35	70,4
Павлодар	44	43	55,1	46,5	49,2
Солтүстік Қазақстан	18	21	20,4	22,3	24,9
Түркістан	11	47	44,1	23,8	20,9
Ұлытау	-	-	24,3	20,1	19,6
Шығыс Қазақстан	60	64	60,2	62,6	61,3
Астана қаласы	88	69	70,7	78,3	86,2
Алматы қаласы	175	175	176,6	191,1	205,4
Шымкент қаласы	49	19	46,4	74,2	51

6.28 Халықтың жан басына шаққанда суды шаруашылық-ауыз су қажеттіліктеріне пайдалану

	халықтың жан басына шаққанда мың текше м				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	0,04	0,05	0,06	0,05	0,05
Абай	-	-	0,03	0,03	0,05
Ақмола	0,02	0,02	0,04	0,03	0,03
Ақтөбе	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Алматы	0,02	0,03	0,03	0,03	0,04
Атырау	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Батыс Қазақстан	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Жамбыл	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Жетісу	-	-	0,32	0,03	0,02
Қарағанды	0,07	0,10	0,08	0,05	0,05
Қостанай	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Қызылорда	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Маңғыстау	0,05	0,05	0,05	0,05	0,09
Павлодар	0,06	0,06	0,07	0,06	0,07
Солтүстік Қазақстан	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05
Түркістан	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01
Ұлытау	-	-	0,11	0,09	0,09
Шығыс Қазақстан	0,04	0,05	0,08	0,09	0,08
Астана қаласы	0,08	0,06	0,05	0,06	0,06
Алматы қаласы	0,09	0,09	0,08	0,09	0,09
Шымкент қаласы	0,05	0,02	0,04	0,06	0,04

6.29 Лиманды суаруға қолданылған су

	млн.текше.м/жылына			
	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	263	280,4	196,1	226
Абай	-	12,3	14,5	13,9
Ақмола	-	-	-	-
Ақтөбе	-	6,8	8,6	-
Алматы	-	-	-	-
Атырау	31,3	41,8	24,9	22,5
Батыс Қазақстан	9,9	14,4	11,4	10,8
Жамбыл	-	-	-	-
Жетісу	-	-	-	-
Қарағанды	-	-	-	-
Қостанай	-	-	-	-
Қызылорда	-	-	-	-
Маңғыстау	210,6	205,1	136,7	178,8

Жалғасы

	2021	2022	2023	2024
Павлодар	-	-	-	-
Солтүстік Қазақстан	-	-	-	-
Түркістан	-	-	-	-
Ұлытау	11,2	-	-	-
Шығыс Қазақстан	-	-	-	-
Астана қаласы	-	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-
Шымкент қаласы	-	-	-	-

6.30 Тұрақты суаруға колданылған су

млн.текше.м/жылына

	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	8 848,7	9 032,8	9 266,9	8 883,7
Абай	29,9	73,8	90,8	70,6
Ақмола	6,3	2,4	13	10,8
Ақтөбе	18,4	19,9	16,3	16,7
Алматы	1 302,9	1 290,4	1 209,5	1 152,8
Атырау	18,9	14,5	16	7,6
Батыс Қазақстан	10,8	12,8	15,9	14,4
Жамбыл	582,6	627,7	611	551
Жетісу	1 401,8	1 446,5	1 419,7	1 337
Қарағанды	37,9	69,7	81,4	59,3
Қостанай	17,3	20,4	21,5	14,8
Қызылорда	2 955,7	2 840,6	3 003,1	3 003,9
Маңғыстау	59,2	68,8	74,6	70,8
Павлодар	2,2	1,4	1,6	0,5
Солтүстік Қазақстан	2 311,2	2 488,7	2 634,7	2 541,8
Түркістан	-	1,9	3,2	2,4
Ұлытау	87	51,7	52,7	28,7
Шығыс Қазақстан	5,4	1	1,3	0,5
Астана қаласы	1,2	0,6	0,6	0,1
Алматы қаласы	-	-	-	-
Шымкент қаласы	-	-	-	-

6.31 Суды суаруға, суландыруға және ауыл шаруашылығын сумен қамтамасыз етуге пайдалану

млн.текше.м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	12 361	11 742	11 546,3	11 329,5	11 585
Абай	-	-	113,5	141,1	123,6
Ақмола	10	12	5,1	14	12,6
Ақтөбе	17	18	26,7	24,8	16,7
Алматы	2 824	2 706	1 551	1 461	1 387,3
Атырау	54	64	71,5	56,3	43,6
Батыс Қазақстан	22	21	28,4	29,2	26,7
Жамбыл	1 018	878	923,9	907	1 008,6
Жетісу	-	-	1 185,6	1 168,4	1 102,5
Қарағанды	70	40	71,4	83,2	63,3
Қостанай	15	17	20,9	21,9	15,5
Қызылорда	4 358	3 958	3 841,5	3 979,3	3 993,2
Маңғыстау	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Павлодар	1 019	941	814,1	489,8	891,7
Солтүстік Қазақстан	5	5	5,4	5,2	2,3
Түркістан	2 676	2 824	2 770,1	2 815,1	2 712,1
Ұлытау	-	-	2,6	3,8	0,4
Шығыс Қазақстан	194	183	79,3	60,8	34,1
Астана қаласы	6	5	1	1,3	0,5
Алматы қаласы	0	1	0,6	0,7	0,1
Шымкент қаласы	72	66	33,3	66,5	150

6.32 Жайылымдарды суаруға қолданылған су

	млн.текше.м/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	102	97	103,7	102,3	99,5
Абай	-	-	7,9	7,2	7,9
Ақмола	0,5	0,4	0,6	0,4	0,5
Ақтөбе	-	-	-	-	-
Алматы	-	-	-	0,08	-
Атырау	15	14	15,0	14,9	12,8
Батыс Қазақстан	2	0,2	1,1	1,7	1,6
Жамбыл	-	-	-	-	-
Жетісу	-	-	-	-	-
Қарағанды	-	-	-	-	-
Қостанай	-	-	-	-	-
Қызылорда	7	7	6,8	6,8	6,7
Маңғыстау	-	-	-	-	-
Павлодар	15	13	13,6	14,7	12,9
Солтүстік Қазақстан	-	-	-	-	-
Түркістан	56	56	56,3	56,3	56,9
Ұлытау	-	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	7	7	2,4	0,2	0,2
Астана қаласы	-	-	-	-	-
Алматы қаласы	-	-	-	-	-
Шымкент қаласы	-	-	-	-	-

6.33 Суды пайдалану бағасы

	кезең соңына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Халыққа көрсетілетін ақылы қызметтерге орташа бағалар мен тарифтер					
Ыстық су	234	263	260,04	377,31	468,64
Суық су	69	71	70,64	74,21	105,45
Кәріз	47	50	50,22	68,19	88,85
Өнеркәсіп кәсіпорындарының өндірістік-техникалық мақсаттағы өнімдердің жекелеген түрлеріне сатып алу бағалары					
Бу және ыстық су (жылу энергиясы)	5 924	6 128	6 636	7 977	10 018

6.34 Суды жинауды, өңдеуді және бөлуді, сондай-ақ су бұруды жүзеге асыратын кәсіпорындар өндірісінің тиімділігі (шығындылығы)

	пайызбен				
	2020	2021	2022	2023	2024
Суды жинау, өңдеу және тарату	-7,4	-11,9	-27,3	-9,3	-76,4
Ақаба суларды жинау және өңдеу	-0,7	-6,0	7,3	11,5	-7,4

6.35 Ластанған ағынды сулар

	2020	2021	2022	2023	2024
Су объектілеріне ағызылған ағынды сулардың жалпы көлемі, млн. соның ішінде, су объектілеріне тазартудан өтпеген ағынды судың ағызылған жалпы көлемі, млн.	5 426	5 483,0	5 862,8	5 412,0	5 194,8
су объектілеріне ағызылған тазартылмаған ағынды судың үлесі, су объектілеріне ағызылған ағынды сулардың жалпы көлемі, пайызбен	-	-	0,0	2,3	0,6
	0	0	0,0	0,04	0,01

6.36 Суды пайдалану және ағынды суларды жер үсті су объектілеріне жіберу

	млн.текше.м/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Суды пайдалану - барлығы	20 307	19 999	20 443	20 480	21 440
Судың айналымдық және қайта пайдаланылған көлемі, барлығы	843	10 398,9	10 431,3	10 243,8	10 157,4
Ағынды суларды жер үсті су қоймаларына ағызу - барлығы	5 426	5 483,0	5 862,8	5 412,0	5 194,8
оның ішінде ластанған	-	-	-	2,3	0,6
олардан тазартусыз	-	-	-	2,3	0,6

6.37 Экономикалық қызмет түрлері бойынша суды пайдалану және сарқынды суларды ағызу

млн. текше. м/жылына

	2020	2021	2022	2023	2024
Суды пайдалану	20 307	19 999	20 443	20 480	21 440
оның ішінде:					
ауыл шаруашылығы, аңшылық және					
орман шаруашылығы	12 361	11 838,1	11 727,5	11 649,3	12 469,1
өндіруші өнеркәсіп	206	230,5	227,8	251,2	209,2
өңдеу өнеркәсібі	429,6	372,7	426	422	425
электр энергиясын, газды және					
суды өндіру және тарату	5 050	4 596,7	4 680,9	4 741,3	4 558,3
құрылыс					
көтерме және бөлшек сауда,					
автомобильдерді, тұрмыстық					
тауарларды және жеке					
пайдаланылатын заттарды жөндеу	12	12	12	15	17
көлік, қойма және байланыс	33	33	28	32	30
экономикалық қызметтің басқа					
түрлері	6	6	204,7	7,8	5
Ағынды суларды жер үсті су					
қоймаларына ағызу	2 209,4	2 910	3 136,1	3 361,4	3 726,4
оның ішінде:	5426	5 483	5 862,8	5 412	5 194,8
ауыл шаруашылығы, аңшылық және					
орман шаруашылығы	493	354,8	452,2	315	516,8
өндіруші өнеркәсіп	131,4	129,4	100,7	116,5	120,7
өңдеу өнеркәсібі	231,5	372,7	228,1	237,6	204,1
электр энергиясын, газды және					
суды өндіру және тарату	3 926	4 596,7	4 417	4 462,5	4 256,3
Экономикалық қызметтің басқа					
туллері	644,1	29,4	664,8	280,4	96,9

6.38 Сарқынды сулардың жалпы көлеміндегі нормативтік тазартылған сарқынды сулардың үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Сарқынды сулардың жалпы көлеміндегі					
нормативтік тазартылған сарқынды					
сулардың үлесі (жалпы ел бойынша)	65,8	65,2	50,7	61,1	60,4
оның ішінде қалалық жерде	67,2	66,4	51,5	62,3	61,3

6.39 Су ресурстарын басқаруға азаматтардың қатысу қағидалары мен рәсімдері қолданылатын бассейндік кеңестердің үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Су ресурстарын басқаруға					
азаматтардың қатысу қағидалары мен					
рәсімдері қолданылатын бассейндік					
кеңестердің үлесі	-	-	-	-	100

6.40 2024 жылға ірі су қоймаларындағы судың қолданылуы

Су қоймасының атауы	Облыс	Өзен немесе су қоймасының пайда болу аймағы	Су қоймасының жобалық көлемі	Өткен жылдың басындағы көлем	Жыл басынан бергі ағын	Шығыс бөлігі, км³			Толтыру (+), Іске қосу (-)	Ағымдағы жылдың басындағы көлем
						барлығы	Су қоймасынан су алу	Төмен ағысын өткізіп жіберу		
Қапшағай	Алматы облысы	Іле өзені	18,45	16,47	14,595	16,099	-	14,53	+0,32	16,79
Күрті	Алматы облысы	Күрті өзені	0,12	0,03444	0,19534	0,17538	-	0,16584	+0,01996	0,0544
Бартоғай	Алматы облысы	Шелек өзені	0,32	0,184	1,44282	1,44052	-	1,39544	+0,0023	0,1863
Бестөбе	Алматы облысы	Кеген өзені	0,238	0,07736	1,030999	0,985159	-	0,950678	+0,04584	0,1232
Астана	Астана қаласы	Есіл өзені	0,410	0,285	0,304	0,565	0,109	0,409		0,339
Сергеевка	Солтүстік Қазақстан облысы	Есіл өзені	0,693	0,609	0,701	9,29	0,010	9,26	+0,088	0,697
Петропавл	Солтүстік Қазақстан облысы	Есіл өзені	0,0245	0,0217	0,023	9,46	0,027	9,42	+0,010	0,0243
Сілеті	Ақмола облысы	Сілеті өзені	0,230	0,166	0,160	0,470	0,0207	0,417	-0,004	0,162
Шағалалы	Көкшетау қаласы	Шағалалы өзені	0,028	0,023	0,0158	0,0148	0,009	0,135	-0,003	0,020
Ақтөбе	Ақтөбе облысы	Елек өзені	0,245	0,143	0,524	0,634	0	0,634	+0,102	0,245
Қарғалы	Ақтөбе облысы	Қарғалы өзені	0,280	0,150	0,317	0,382	0	0,382	+0,130	0,280
Бұқтырма	Шығыс Қазақстан облысы	Ертіс өзені	49,62	30,4	33,136	24,445	0,002	20,248	+8,691	39,112
Шұлбі	Абай облысы	Ертіс өзені	2,780	2,241	32,870	32,799	0,003	32,571	0,071	2,312
Өскемен	Шығыс Қазақстан облысы	Ертіс өзені	0,655	0,634	20,028	20,029	0,0001	20,066	-0,002	0,632
Үйдене	Шығыс Қазақстан облысы	Үйдене өзені	0,076	0,011	0,164	0,164	0,014	0,145	0,0002	0,011
Қандысу	Шығыс Қазақстан облысы	Қандысу өзені	0,044	0,002	0,155	0,155	0,000	0,155	0,000	0,002
Шар	Шығыс Қазақстан облысы	Шар өзені	0,080	0,026	0,393	0,418	0,007	0,407	-0,025	0,001
Егінсу	Абай облысы	Егінсу өзені	-	-	-	-	-	-	-	-
Тасөткел	Жамбыл облысы	Шу өзені	0,62	0,3008	1,909	1,908	0,274	1,61	0,024	300,8
Ынтығалы	Жамбыл облысы	Шабақты өзені	0,03	0,0037	0,026	0,026	0,016	0,010	+0,000132	0,0038
Қақпатас	Жамбыл облысы	Қақпатас өзені	0,0085	0,0042	0,067	0,068	0,0126	0,055	-0,0000896	0,003
Қарақоңыз	Жамбыл облысы	Қарақоңыз өзені	0,158	0,037	0,262	0,251	0,248	0,003	+0,014	0,048
Теріс-Ащыбұлақ	Жамбыл облысы	Терс өзені	0,2537	0,206	0,93084	0,91091	0,03532	0,84523	0,01993	0,213
Самарқан	Қарағанды облысы	Нұра өзені	0,274	0,2017	0,63848	0,58069	0,00157	0,550	0,05778	0,242
Шерубай-Нұра	Қарағанды облысы	Шерубай-Нұра өзені	0,02	0,0108	0,2333	0,22915	0	0,22615	0,00416	0,00915
Ащысу	Қарағанды облысы	Ащысу өзені	0,01051	0,001951	0,622279	0,621887	0,025262	0,592135	0,000392	0,00893
Жартас	Қарағанды облысы	Шерубай-Нұра өзені	0,190	0,076	1,57657	1,57203	0	1,56295	0,00454	0,06946
Ынтымақ	Қарағанды облысы	Нұра өзені	0,076	0,030	0,16761	0,14721	0	0,13053	0,0204	0,065
Жезді	Ұлытау облысы	Жезді өзені	0,077	0,015730	0,024236	0,010156	0	0,009215	0,014	0,0226

Су қоймасының атауы	Облыс	Өзен немесе су қоймасының пайда болу аймағы	Су қоймасының жобалық көлемі	Өткен жылдың басындағы көлем	Жыл басынан бергі ағын	Шығыс бөлігі, км³			Толтыру (+), Іске қосу (-)	Ағымдағы жылдың басындағы көлем
						барлығы	Су қоймасынан су алу	Төмен ағысын өткізіп жіберу		
Актасты	Ұлытау облысы	Ақтасты өзені	0,8166	0,532	1,124	1,071	0,004	1,010	+ 0,053	0,585
Жоғары-Тобыл	Қостанай облысы	Тобыл өзені	0,586	0,315	1,933	1,953	0,019	1,899	- 0,02	0,295
Қаратомар	Қостанай облысы	Тобыл өзені	0,0288	0,024	0,710	0,713	0,002	0,702	- 0,003	0,021
Желқуар	Қостанай облысы	Желқуар өзені	0,0164	0,0115	0,049	0,049	-	0,046	0	0,0115
Ақжар	Қостанай облысы	Ақжар өзені	0,0629	0,040	0,737	0,754	0,0788	0,621	-0,0017	0,0225
Киров	Батыс Қазақстан облысы	Күршім өзені	0,1067	0,0235	0,6212	0,609	0,0	0,592	0,0117	0,0353
Бітік	Батыс Қазақстан облысы	Күршім өзені	0,0574	0,026	0,592	0,588	0,0934	0,479	0,003	0,0291
Дөңгелек	Батыс Қазақстан облысы	Күршім өзені	0,0333	0,025	0,479	0,479	0,0472	0,424	0,0	0,0259
Пятимарское	Батыс Қазақстан облысы	Күршім өзені								
Шардара	Түркістан облысы	Сырдария өзені	5,2	2,3	14,9	12,8	1,8	10,3	2,1	4,4
Бадам	Шымкент қаласы	Бадам өзені	0,0615	0,0259	0,0488	0,0547	0,0117	0,0400	-0,0059	0,020
Бөген	Түркістан облысы	Бөген/Арыс өзендері	0,37	0,193	0,898	0,908	0,468	0,328	-0,01	0,183
Қапшағай	Түркістан облысы	Шаян өзені	0,0345	0,0052	0,0815	0,0821	0,0299	0,0505	0,0004	0,0046
(Түркістан обл)	Түркістан облысы	Қарашық өзені	0,0373	0,001	0,0927	0,0927	0,04363	0,0457	0	0,001
Қошқорған	Қызылорда облысы	Бесарық өзені	0,015	0,00009	0,02574	0,02445	0,00425	0,014	+0,0013	0,00138
Бесарық										

Жалғасы

6.41 2024 жылға Қазақстан Республикасының су қоймаларындағы су қоры мен деңгейінің өзгеруі

Атауы	Орташа көп жылғы		Су қоры, км ³			Су деңгейі, м		
	көлемі, км ³	деңгейі, м	өткен жылдың 1 қаңтарына	ағымдағы жылдың 1 қаңтарына	жылдық өзгеріс	өткен жылдың 1 қаңтарына	ағымдағы	жылдық өзгеріс
Капшагай су қоймасы	16 470	477,48	15,9	16,5	+5,7	477,02	477,48	+0,46
Бұқтырма су қоймасы	37,33	392,37	26,363	30,421	+4,058	389,92	390,90	+0,98
Шардара су қоймасы	2,96	248,66	2,3	4,4	+2,1	247,37	250,9	+3,53

6.42 Қазақстандағы мұздықтардың ашық бөлігінің саны мен ауданы

км²

Бассейн	1955		2018		2024	
	Саны	Ауданы, км ²	Саны	Ауданы, км ²	Саны	Ауданы, км ²
Балқаш-Алакөл	2 117	1 583	2 055	897	-	-
Ертіс	341	86	149	50	-	-
Арал-Сырдария	243	85	212	54	-	-
Шу-Талас	49	14	64	13	-	-
Барлығы	2 750	1 768	2 480	1 014	2 400	930

*Деректер ЮНЕСКОНЫҢ қамқорлығындағы 2 санаттағы Орталық Азия өңірлік гляциологиялық орталығынан алынды, бассейндер бойынша мұздықтар.

6.43 Судың жер үсті су объектілеріне түсуі

км³/жыл

	2020	2021	2022	2023	2024
Арал теңізі	21,6	20,1	18,9	20,49	26,02
Каспи теңізі	-	10,9	12,8	13,1	18,3

6.44 Жағалау аймақтарында немесе өзен бассейндерінде бейімделу

бірлік

	2023	2024
Гидротехникалық құрылыстар	1 502	1 395
Қанағаттанарлық	998	835
Қанағаттанарлықсыз	480	540
Төтенше жағдай	24	20

7. Атмосфералық ауа

7.1 Қалалық елді мекендердегі атмосфералық ауаның сапасы*

	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ақтау	4,0	6,0	9,0	5,0	4,0
Ақтөбе	7,0	7,0	2,0	2,3	2,0
Алматы	7,0	7,0	5,0	5,9	5,8
Астана	7,0	7,0	9,0	7,0	11,0
Атырау	7,0	7,0	1,0	3,5	2,1
Балқаш	7,0	7,0	2,0	2,0	1,7
Глубокое кенті	5,0	4,0	3,0	2,6	2,7
Жезқазған	7,0	6,0	5,0	5,9	6,2
Қарағанды	7,0	11,0	13,0	16	13,0
Қостанай	3,0	4,0	8,0	4,6	4,8
Қызылорда	2,0	3,0	5,0	5,2	3,1
Павлодар	3,0	3,0	3,0	4,0	3,0
Петропавл	4,0	3,0	4,0	3,7	3,4
Риддер	5,0	3,0	2,0	2,0	2,2
Семей	5,0	2,0	5,0	-	3,4
Тараз	4,0	5,0	3,0	4,2	4,1
Теміртау	8,0	8,0	8,0	9,1	9,3
Өскемен	7,0	7,0	7,0	4,8	7,3
Шымкент	7,0	7,0	5,0	4,0	7,0
Екібастұз	2,0	1,0	2,0	1,0	1,0

*Бұл жерде және одан әрі Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің «Қазгидромет» РМК-ның деректері бойынша.

7.2 Қалалық елді мекендердегі атмосфералық ауаның сапасы

	мг/м³				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қарағанды қаласы					
Шаң - ЖБК орташа тәуліктік мәні	0,15	0,058	0,13	0,13	0,21
Шаң - ЖБК орташа жылдық мәні, ЖБК еселігі	0,33	0,386	0,85	0,89	1,42
Шаң - Орташа жылдық концентрация	0,05	1,0	2,00	2,4	4,5
Шаң - Ең жоғарғы орташа тәуліктік концентрация	0,7	2,0	4,0	4,8	9
Шаң - >1 ЖБК шегінен арту жағдайларының саны	27	21	106	138	1416
SO₂ - күкірт диоксиді					
ЖБК орташа тәуліктік мәні	0,05	0,024	0,02	0,02	0,02
ЖБК орташа жылдық мәні, ЖБК еселігінің шегінен шығуы	0,47	0,488	0,46	0,40	0,37
Орташа жылдық концентрация	0,02	0,42	1,25	2,68	0,1
Ең жоғарғы орташа тәуліктік концентрация	0,26	0,84	2,5	5,35	0,21
NO₂ - азот диоксиді					
ЖБК орташа тәуліктік мәні	0,04	0,036	0,05	0,04	0,03
ЖБК орташа жылдық мәні, ЖБК еселігінің шегінен шығуы	0,8	0,898	1,3	1,0	0,79
Орташа жылдық концентрация	0,03	0,375	1,51	2,22	0,27
Ең жоғарғы орташа тәуліктік концентрация	0,19	1,873	7,5	11,1	1,35
>1 ЖБК шегінен арту жағдайларының саны	-	13	4012	1614	2
NO_x - азот оксидтері					
ЖБК орташа тәуліктік мәні	0,06	0,009	0,03	0,02	0,02
ЖБК орташа жылдық мәні, ЖБК еселігінің шегінен шығуы	0,08	0,149	0,42	0,30	0,39
Орташа жылдық концентрация	0,01	0,430	2,22	2,22	2,18
Ең жоғарғы орташа тәуліктік концентрация	0,67	1,075	5,6	5,6	5,46
CO - көмірқышқыл оксидтері					
ЖБК орташа тәуліктік мәні	3,0	0,978	1,01	1,17	1,19
ЖБК орташа жылдық мәні, ЖБК еселігінің шегінен шығуы	0,4	0,326	0,34	0,39	0,4
Орташа жылдық концентрация	1,27	16,6	16,90	20,8	20,7
Ең жоғарғы орташа тәуліктік концентрация	45,19	2,72	3,4	4,2	4,1
> 1 ЖБК шегінен арту жағдайларының саны	837	477	767	669	698

7.3 Қалалардағы жерүсті озон концентрациясы (орташа жылдық мәні)

	2020	2021	2022	2023	2024
	мг/м ³				
Астана	-	0,053	0,09	0,06	0,10
Алматы	-	0,024	0,01	0,04	0,04
Шымкент	0,014	0,017	0,007	0,009	-
Көкшетау	-	-	-	-	-
Ақтөбе	0,0450	-	-	-	-
Талдықорған	-	-	-	-	-
Атырау	0,043	0,0273	0,0202	0,03	0,0332
Орал	0,03	0,017	0,021	0,01	0,01
Тараз	0,02	0,04	0,001	-	-
Қарағанды	0,03	0,03	0,04	0,02	0,03
Балқаш	0,06	-	-	-	-
Жезқазған	0,01	-	-	-	0,01
Теміртау	-	-	-	-	-
Қостанай	-	-	0,0292	0,0523	0,0037
Арқалық	-	0,0214	0,0048	0,0031	0,0830
Рудный	-	-	-	-	-
Қызылорда	-	0,0325	0,0537	0,04	0,01
Ақтау	0,030	0,07	0,09	0,01	0,01
Павлодар	0,0277	0,02	0,02	0,01	0,0217
Ақсу	-	-	-	-	-
Екібастұз	-	-	-	-	-
Петропавл	0,037	0,032	0,045	0,0343	-
Өскемен	0,0411	0,06	0,07	0,038	0,053
Риддер	0,0398	-	-	-	-
Семей	0,0346	-	-	-	0,0305
Глубокое кенті	0,0524	-	-	-	-

7.4 Қалаларда өлшенген заттардың (PM-10) шоғырлануы (орташа жылдық мәні)

	2020	2021	2022	2023	2024
	мг/м ³				
Астана	0,0599	0,047	0,06	0,04	0,08
Алматы	0,042	0,047	0,04	0,02	0,03
Шымкент	0,076	0,036	0,007	0,0053	-
Көкшетау	0,003	0,047	0,03	0,03	0,022
Ақтөбе	0,0208	0,098	0,0006	0,0005	0,0015
Талдықорған	0,057	0,041	0,08	0,01	0,009
Атырау	0,056	0,0083	0,005	0,02	0,0092
Орал	0,02	0,010	-	-	-
Тараз	0,022	0,035	0,005	-	-
Қарағанды	0,04	0,16	0,18	0,27	0,19
Балқаш	0,03	0,16	0,00	-	-
Жезқазған	-	0,09	0,008	0,01	0,007
Теміртау	0,02	0,063	0,04	0,05	0,07
Қостанай	0,03	0,05	0,0682	0,0046	0,0488
Арқалық	-	0,0146	0,0108	-	-
Рудный	0,00	0,0	0,00	0,00	-
Қызылорда	0,001	0,0142	0,0696	0,05	0,01
Ақтау	0,105	0,10	0,11	0,20	0,20
Павлодар	0,0171	0,04	0,04	0,11	-
Ақсу	-	0,02	0,00	0,00	-
Екібастұз	0,00	0,02	0,03	0,01	-
Петропавл	0,007	0,006	0,003	0,002	-
Өскемен	0,0476	0,028	0,038	0,002	0,0014
Риддер	0,0498	0,019	0,008	0,002	0,0
Семей	0,0214	0,016	0,04	-	-
Глубокое кенті	0,0183	0,028	0,03	-	-

7.5 Жекелеген қалаларда өлшенген бөлшектердің шоғырлануы (PM-2,5) (орташа жылдық мәні)

	2020	2021	2022	2023	2024
	мг/м ³				
Астана	0,05	0,036	0,05	0,03	0,06
Алматы	0,034	0,036	0,03	0,02	0,02
Шымкент	0,048	0,023	0,004	0,0090	-

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Көкшетау	0,003	0,038	0,02	0,02	0,017
Ақтөбе	0,0136	0,1257	0,0016	0,0015	0,0014
Талдықорған	-	0,06	0,10	0,02	0,001
Атырау	0,035	0,088	0,0051	0,02	0,0099
Орал	0,003	0,004	-	-	-
Тараз	-	0,030	0,002	-	-
Қарағанды	0,04	0,152	0,18	0,27	0,18
Балқаш	0,03	0,06	0,00	-	-
Жезқазған	-	-	0,003	-	0,003
Теміртау	0,02	0,036	0,04	0,05	0,07
Қостанай	0,00	0,1	0,0682	0,0105	0,0488
Арқалық	-	0,0105	0,0057	-	-
Рудный	-	-	-	-	-
Қызылорда	0,001	0,0013	0,0084	0,01	0,00
Ақтау	0,013	0,01	0,006	0,004	0,001
Павлодар	0,0072	0,01	0,01	0,01	-
Ақсу	-	-	-	-	-
Екібастұз	-	-	-	-	-
Петропавл	0,004	0,002	0,002	0,002	-
Өскемен	-	0,025	0,029	0,002	0,0012
Риддер	-	-	-	-	-
Семей	0,0169	-	-	-	-
Глубокое кенті	0,0149	0,019	0,018	-	-

7.6 Өнеркәсіп салаларының әсеріне байланысты қалалардағы атмосфералық ауаның сапасы

атмосфераның ластану индексі (АЛИ)

Қала	2020	2021	2022	2023	2024
Ауаның ластануына әсер ететін өнеркәсіп салалары					
химиялық	4,0	6	9	5	4
қара металлургия, химиялық	7,0	7	2	2,3	2
энергетика, автокөлік	7,0	7	5	5,9	5,8
энергетика, автокөлік	7,0	7	9	7	11
мұнайды қайта өңдеу	7,0	7	1	3,5	3,1
түсті металлургия, энергетика	7,0	7	2	2	1,71
түсті металлургия, энергетика	7,0	6	5	5,9	6,2
энергетика, көмір өндіруші автокөлік	7,0	11	13	16	13
энергетика	3,0	4	8	4,6	4,8
түсті металлургия, энергетика	5,0	3	2	2	2,2
мұнайды қайта өңдеу, энергетика	3,0	3	3	4	3
энергетика, құрал жасау	4,0	3	4	3,7	3,4
энергетика, құрылыс материалдары	5,0	2	5	-	5,4
химиялық	4,0	5	3	4,2	4,2
қара металлургия, химиялық	8,0	8	8	9,1	9,3
энергетика	2,0	2	2	1,5	2
түсті металлургия, энергетика	7,0	7	7	4,8	7,3
түсті металлургия, химиялық, мұнайды қайта өңдеу	7,0	7	5	4	7
энергетика, көмір өндіру	2,0	1	2	1	1

7.7 2024 жылы Қазақстан қалалары ауа бассейнінің ластануы

	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Орташа шоғырлану		Ең жоғарғы шоғырлану	
			мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі	мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі
Ақтау	4 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,03	0,22	0,30	0,60
		Взвешенные частицы PM-2,5	0,001	0,04	0,020	0,12
		Взвешенные частицы PM-10	0,20	3,35	0,21	0,71
		Диоксид серы	0,01	0,21	0,05	0,11
		Оксид углерода	0,53	0,18	6,45	1,29
		Диоксид азота	0,02	0,52	0,07	0,35
		Оксид азота	0,01	0,20	0,09	0,23
		Сероводород	0,01	0,19	0,08	0,52
		Озон	0,003		0,05	5,7
		Серная кислота	0,04	0,40	0,09	0,30
		Взвешенные частицы (пыль)	0,0135	0,0899	0,1000	0,2000
		Взвешенные частицы PM-2,5	0,0014	0,0392	0,0015	0,0094
		Взвешенные частицы PM-10	0,0015	0,0253	0,0017	0,0057
		Диоксид серы	0,0025	0,0498	0,0500	0,1000
Ақтөбе	2 Төмен	Оксид углерода	0,5406	0,1802	46,0004	9,2001
		Диоксид азота	0,0386	0,9652	0,6396	3,1980
		Оксид азота	0,0314	0,5229	0,3855	0,9638
		Сероводород	0,0021		0,1705	21,3125
		Формальдегид	0,0030	0,2971	0,0060	0,1200
		Хром	0,0003	0,2175	0,0030	
		Взвешенные частицы (пыль)	0,15	1,0	0,66	1,3
		Взвешенные частицы PM-2,5	0,02	0,64	0,92	5,7
		Взвешенные частицы PM-10	0,03	0,46	0,93	3,1
		Диоксид серы	0,03	0,65	1,37	2,7
		Оксид углерода	0,86	0,29	28,68	5,7
		Диоксид азота	0,06	1,6	1,02	5,1
		Оксид азота	0,05	0,78	1,00	2,5
		Озон	0,04	1,3	1,26	7,9
Алматы	5,8 Көтеріңкі	Сероводород	0,001	0,34	0,008	0,80
		Фенол	0,01	0,76	0,11	2,20
		Формальдегид	0,007	0,07	0,02	0,07
		Бензол	0,005		0,01	0,10
		Хлорбензол	0,005		0,01	0,50
		Этилбензол	0,03	0,22	0,30	0,60
		Бензапирен	0,0006	0,56	0,001	
		Параксиллол	0,01		0,02	0,10
		Метаксиллол	0,00		0,02	0,10
		Ортоксиллол	0,00		0,02	0,10
		Кумол	0,01		0,02	1,43
		Кадмий	0,001	0,00		
		Свинец	0,015	0,05		
		Мышьяк	0,001	0,00		
		Хром	0,005	0,00		
		Медь	0,012	0,01		
		Никель	0,001	0,00		
		Цинк	0,033	0,00		

	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Орташа шоғырлану		Ең жоғарғы шоғырлану	
			мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі	мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі
Астана	11 Жоғары	Взвешенные частицы (пыль)	0,20	1,3	2,09	4,2
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,06	1,8	1,08	6,7
		Взвешенные частицы РМ-10	0,08	1,3	1,30	4,3
		Диоксид серы	0,05	1,0	2,00	4,0
		Оксид углерода	0,36	0,1	15,87	3,2
		Диоксид азота	0,04	1,0	0,99	4,9
		Оксид азота	0,02	0,3	1,00	2,5
		Сероводород	0,01		0,09	11,3
		Озон	0,10	3,2	1,12	7,0
		Фтористый водород	0,0003	0,05	0,007	0,4
		Бензапирен	0,00008	0,08	0,0003	
		Бензол	0,00	0,0	0,00	0,0
		Этилбензол	0,00		0,00	0,0
		Хлорбензол	0,00		0,00	0,0
		Параксилон	0,00		0,00	0,0
		Метаксилон	0,00		0,00	0,0
		Кумол	0,00		0,00	0,0
		Ортоксилон	0,00		0,00	0,0
		Кадмий	0,0001	0,5		
		Медь	0,001	0,5		
		Свинец	0,0002	0,5		
		Цинк	0,004	0,1		
		Хром	0,0006	0,4		
		Мышьяк	0,00	0,0		
Атырау	3,1 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,02	0,14	0,7	1,4
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,0099	0,28	0,1834	1,1
		Взвешенные частицы РМ-10	0,0092	0,15	0,1946	0,6
		Диоксид серы	0,007	0,13	0,1300	0,3
		Оксид углерода	0,18	0,06	8,00	1,6
		Диоксид азота	0,02	0,46	0,68	3,4
		Оксид азота	0,0159	0,26	0,35	0,9
		Озон	0,0266	0,89	0,4225	2,6
		Сероводород	0,0012		0,0210	2,6
		Фенол	0,002	0,71	0,005	0,5
		Аммиак	0,002	0,06	0,1340	0,7
		Формальдегид	0,002	0,20	0,010	0,2
		Бензол	0,000	0,00	0,000	0,0
		Толуол	0,000		0,001	0,0
		Этилбензол	0,000	0,00	0,000	0,0
		Ортоксилон	0,000		0,000	0,0
		Взвешенные частицы (пыль)	0,07	0,46	0,40	0,80
		Диоксид серы	0,05	0,97	1,22	2,45
		Оксид углерода	0,44	0,15	5,64	1,13
		Диоксид азота	0,006	0,15	0,04	0,20
		Оксид азота	0,001	0,02	0,02	0,05
		Сероводород	0,001		0,06	7,49
		Кадмий	0,0000012	0,04		
		Свинец	0,00023	0,758		
		Мышьяк	0,0000016	0,005		
		Хром	0,0000007	0,0005		
		Медь	0,0000061	0,003		
Балқаш	1,71 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,0487	0,32	0,300	0,60
		Диоксид серы	0,0614	1,23	0,09	0,18
		Оксид углерода	0,3432	0,11	6,4763	1,30
		Диоксид азота	0,0275	0,69	0,090	0,45
		Оксид азота	0,0050	0,08	0,009	0,02
		Фенол	0,0013	0,44	0,009	0,90
Глубокое кенті	2,7 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,0487	0,32	0,300	0,60
		Диоксид серы	0,0614	1,23	0,09	0,18
		Оксид углерода	0,3432	0,11	6,4763	1,30
		Диоксид азота	0,0275	0,69	0,090	0,45
		Оксид азота	0,0050	0,08	0,009	0,02
		Фенол	0,0013	0,44	0,009	0,90

Жалғасы

	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Орташа шоғырлану		Ең жоғарғы шоғырлану	
			мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі	мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі
Жезқазған	6,2 Көтеріңкі	Взвешенные частицы (пыль)	0,28	1,9	0,60	1,2
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,003	0,1	0,07	0,4
		Взвешенные частицы РМ-10	0,007	0,1	0,21	0,7
		Оксид углерода	0,29	0,1	5,00	1,0
		Диоксид азота	0,04	1,0	0,08	0,4
		Оксид азота	0,01	0,2	0,02	0,1
		Озон	0,009	0,3	0,12	0,8
		Фенол	0,007	2,2	0,02	2,0
		Сероводород	0,002		0,024	3,1
		Кадмий	0,0000257	0,09		
		Свинец	0,000242	0,81		
		Мышьяк	0,000002	0,01		
		Хром	0,00000001	0,0008		
		Медь	0,000114	0,057		
		Взвешенные частицы (пыль)	0,21	1,42	4,50	9,00
Қарағанды	13 жоғары	Взвешенные частицы РМ-2,5	0,18	5,2	4,25	26,6
		Взвешенные частицы РМ-10	0,19	3,2	4,26	14,2
		Диоксид серы	0,02	0,37	0,10	0,21
		Оксид углерода	1,19	0,40	20,70	4,1
		Диоксид азота	0,03	0,79	0,27	1,35
		Оксид азота	0,02	0,39	2,18	5,46
		Озон	0,03	1,11	0,28	1,73
		Сероводород	0,004		0,08	9,4
		Аммиак	0,0077	0,19	0,382	1,91
		Фенол	0,004	1,5	0,02	2,20
		Формальдегид	0,01	1,13	0,05	1,08
		Гамма-фон	0,11		0,25	0,11
		Мышьяк	0	0		
		Взвешенные частицы (пыль)	0,0000	0,00	0,0000	0,00
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,0488	1,39	0,3190	1,99
Қостанай	4,81 Төмен	Взвешенные частицы РМ-10	0,0488	0,81	0,3282	1,09
		Диоксид серы	0,0710	1,42	4,8633	9,73
		Оксид углерода	0,3687	0,12	46,9152	9,38
		Диоксид азота	0,0580	1,45	0,8005	4,00
		Озон	0,0037	0,12	0,0053	0,03
		Сероводород	0,0008		0,0075	0,94
		Оксид азота	0,0202	0,34	0,4915	1,23
		Взвешенные частицы (пыль)	0,03	0,20	0,11	0,22
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,00	0,02	0,09	0,55
		Взвешенные частицы РМ-10	0,01	0,13	0,30	0,99
		Диоксид серы	0,06	1,17	0,45	0,90
		Оксид углерода	0,50	0,17	8,11	1,62
		Диоксид азота	0,04	1,12	0,39	1,94
		Оксид азота	0,01	0,19	0,70	1,75
		Озон	0,01	0,41	0,64	3,99
Қызылорда	3,2 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,11	0,72	0,30	0,60
		Аммиак	0,005	0,12	0,16	0,79
		Диоксид азота	0,01	0,32	0,57	2,84
		Диоксид серы	0,01	0,16	0,52	1,04
		Оксид азота	0,01	0,15	1,83	4,59
		Оксид углерода	0,40	0,13	46,74	9,35
		Диоксид серы	0,01	0,18	0,49	1,24
		Сероводород	0,001		0,02	2,98
		Озон (приземный)	0,0217	0,72	0,66	4,12
		Фенол	0,001	0,34	0,02	1,60
		Хлор	0,00	0,10	0,07	0,70
		Хлористый водород	0,05	0,54	0,48	2,40
Павлодар	3 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,11	0,72	0,30	0,60
		Аммиак	0,005	0,12	0,16	0,79
		Диоксид азота	0,01	0,32	0,57	2,84
		Диоксид серы	0,01	0,16	0,52	1,04
		Оксид азота	0,01	0,15	1,83	4,59
		Оксид углерода	0,40	0,13	46,74	9,35
		Диоксид серы	0,01	0,18	0,49	1,24
		Сероводород	0,001		0,02	2,98
		Озон (приземный)	0,0217	0,72	0,66	4,12
		Фенол	0,001	0,34	0,02	1,60
		Хлор	0,00	0,10	0,07	0,70
		Хлористый водород	0,05	0,54	0,48	2,40

	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Орташа шоғырлану		Ең жоғарғы шоғырлану	
			мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі	мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі
Петропавл	3,41 Төмен	Взвешенные частицы (пыль)	0,00	0,01	0,22	0,43
		Диоксид серы	0,00	0,08	0,46	0,93
		Оксид углерода	0,54	0,18	17,87	3,6
		Диоксид азота	0,03	0,72	0,48	2,4
		Сероводород	0,01	0,13	0,27	0,54
		Оксид азота	0,01	0,23	0,93	2,33
		Сероводород	0,002		0,08	9,8
		Озон (приземный)	0,0380	1,27	0,183	1,14
		Фенол	0,002	0,73	0,008	0,80
		Формальдегид	0,01	0,53	0,03	0,6
		Взвешенные частицы (пыль)	0,0781	0,52	0,200	0,40
		Фенол	0,0011	0,36	0,004	0,40
		Формальдегид	0,0016	0,16	0,006	0,12
		Взвешенные частицы РМ-10	0,0	0,0	0,0	0,0
Риддер	2,2 Төмен	Диоксид азота	0,0314	0,79	0,599	3,00
		Диоксид серы	0,0265	0,53	1,7596	3,52
		Диоксид азота	0,4127	0,14	32,6481	6,53
		Сероводород	0,0024		0,0352	4,40
		Оксид азота	0,0036	0,06	0,314	0,79
		Аммиак	0,0104	0,26	0,1906	0,95
		Свинец	0,000148	0,5		0,000148
		Кадмий	0,000026	0,1		0,000026
		Цинк	0,000318	0,01		0,000318
		Медь	0,000023	0,01		
		Бериллий	0,000000067	0,01		
		Диоксид серы	0,0177	0,35	2,2493	4,50
		Оксид углерода	0,5862	0,20	13,5065	2,70
		Диоксид азота	0,0705	1,76	0,347	1,74
Семей	3,4 Төмен	Оксид азота	0,0191	0,32	1,2789	3,20
		Сероводород	0,0016		0,038	4,75
		Озон	0,0305	0,51	0,065	0,22
		Взвешенные частицы (пыль)	0,13	0,84	0,9	1,80
		Диоксид серы	0,012	0,25	0,441	0,88
		Оксид углерода	1,03	0,34	13,1	2,62
		Диоксид азота	0,06	1,54	0,18	0,90
		Оксид азота	0,04	0,61	0,12	0,30
		Фтористый водород	0,002	0,48	0,030	1,50
		Формальдегид	0,006	0,62	0,041	0,82
		Сероводород	0,001		0,031	3,85
		Бензапирен	0,000025	0,25	0,0007	
		Свинец	0,000022	0,075	0,000091	0,000022
		Марганец	0,000064	0,064	0,000286	0,000064
Тараз	4,15 Төмен	Кадмий	0	0	0	0
		Кобальт	0	0	0	0
		Взвешенные частицы (пыль)	0,24	1,6	0,60	1,2
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,07	2,1	0,25	1,6
		Взвешенные частицы РМ-10	0,07	1,2	0,25	0,8
		Диоксид серы	0,02	0,3	0,10	0,2
		Оксид углерода	0,31	0,1	12,9	2,6
		Диоксид азота	0,04	0,9	0,46	2,3
		Оксид азота	0,02	0,4	0,63	1,6
		Формальдегид	0,001		0,04	5,4
		Сероводород	0,001		0,04	5,4
		Фенол	0,008	2,5	0,035	3,5
		Аммиак	0,04	1,0	0,11	0,6
		Ртуть	0,00	0,0	0,00	
Теміртау	9,3 Жоғары	Кадмий	0,0000129	0,04		0,0000129
		Свинец	0,0000035	0,01		0,0000035
		Мышьяк	0	0		0
		Хром	0,0000021	0,014		0,0000021
		Медь	0,000003	0,02		0,000003

Жалғасы

	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5)	Орташа шоғырлану		Ең жоғарғы шоғырлану	
			мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі	мг/м³	ЖБШ-дан асып түсу еселігі
Өскемен	7,3 жоғары	Взвешенные частицы (пыль)	0,0015	0,01	0,0173	0,03
		Взвешенные частицы РМ-2,5	0,0012	0,03	0,24	1,50
		Взвешенные частицы РМ-10	0,0014	0,02	0,345	1,15
		Диоксид серы	0,0438	0,88	3,3046	6,61
		Оксид углерода	0,4760	0,16	12,3462	2,47
		Диоксид азота	0,0537	1,34	0,585	2,93
		Оксид азота	0,0877	1,46	0,7704	1,93
		Озон	0,0530	1,77	0,1599	1,00
		Сероводород	0,0019		0,0435	5,44
		Фенол	0,0027	0,92	0,021	2,10
		Формальдегид	0,0005	0,05	0,013	0,26
		Серная кислота	0,0209	0,21	0,64	2,13
		Фтористый водород	0,0055	1,11	0,04	2,00
		Хлор	0,0161	0,54	0,6	6,00
		Хлористый водород	0,0733	0,73	0,53	2,65
		Бензапирен	0,0006	0,60		0,0006
		Свинец	0,000197	0,7		0,000197
		Кадмий	0,000030	0,1		0,000030
		Цинк	0,000466	0,01		0,000466
		Медь	0,000026	0,01		0,000026
Шымкент	7 жоғары	Бериллий	0,000000088	0,01		
		Взвешенные вещества	0,2076	1,38	0,4000	0,80
		Диоксид серы	0,0110	0,22	3,8840	7,77
		Оксид углерода	1,8218	0,61	10,0000	2,00
		Диоксид азота	0,0547	1,37	0,6200	3,10
		Оксид азота	0,0203	0,34	0,0937	0,23
		Сероводород	0,0128		1,4866	185,8
		Аммиак	0,0214	0,53	0,0775	0,39
		Формальдегид	0,0187	1,87	0,0300	0,60
		Бенз(а)пирен	0,0001	0,1		
		кадмий	0,000013	0,043	0,000020	
		медь	0,000013	0,006	0,000022	
		свинец	0,000021	0,069	0,000029	
		хром	0,000001	0,001	0,000002	
		Взвешенные частицы (пыль)	0,10	0,64	0,30	0,60
		Диоксид азота	0,02	0,61	0,75	3,74
Екібастұз	1 Төмен	Диоксид серы	0,00	0,06	0,14	0,28
		Оксид азота	0,01	0,12	0,56	1,39
		Оксид углерода	0,139	0,05	6,00	1,20

7.8 Атмосфералық жауын-шашын

	мм				
	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы ел					
Орташа көпжылдық жылдық жауын-шашын мөлшері 1961-1990 жж.			317,7		
Жауын шашынның жылдық мөлшері 1961-1990 жылдар кезеңіндегі орташа көпжылдық мәннен түскен жауын-шашынның жылдық мөлшерінің ауытқуы, пайызбен	270,7	271,5	311,2	359,4	391,8
Жауған жауын-шашынның ең көп айлық мөлшері	-14,8	-14,5	-2,0	13,1	23,3
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	34,2	44,3	51,2	46,1	53,8
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	10,2	12,9	10,2	18,3	14,1
Астана					
Орташа көпжылдық жылдық жауын-шашын мөлшері 1961-1990 жж.			318,7		
Жауын шашынның жылдық мөлшері 1961-1990 жылдар кезеңіндегі орташа көпжылдық мәннен түскен жауын-шашынның жылдық мөлшерінің ауытқуы, пайызбен	460,6	332,3	268,5	370,8	528,8
Жауған жауын-шашынның ең көп айлық мөлшері	44,5	4,3	-15,8	16,3	65,9
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	96,3	52,6	47,0	63,8	114,3

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	7,3	4,3	7,1	0,6	21
Алматы					
Орташа көпжылдық жылдық жауын-шашын мөлшері 1961-1990 жж.			661,6		
Жауын шашынның жылдық мөлшері	510,0	488,0	640,3	575,4	780,3
1961-1990 жылдар кезеңіндегі орташа көпжылдық мәннен түскен жауын-шашынның жылдық мөлшерінің ауытқуы, пайызбен	-22,9	-26,2	-3,2	-13,0	17,9
Жауған жауын-шашынның ең көп айлық мөлшері	138,8	111,6	165,7	67,8	128,2
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	8,7	1,6	2,8	2,8	18,6
1961-1990 жылдар аралығында орташа есеппен жауған жауын-шашыны ұзақ мерзімді ең үлкен мөлшерлі елді мекен (облыс немесе аудан): Оңтүстік өңір, Алматы облысы, Мыңжылқы станциясы (т.д. 3017 м жоғары)					
Орташа көпжылдық жылдық жауын-шашын мөлшері 1961-1990 жж.			874,4		
Жауын шашынның жылдық мөлшері	671,7	722,0	853,5	963,3	998,5
1961-1990 жылдар кезеңіндегі орташа көпжылдық мәннен түскен жауын-шашынның жылдық мөлшерінің ауытқуы, пайызбен	-23,2	-17,4	-2,4	10,2	14,2
Жауған жауын-шашынның ең көп айлық мөлшері	134,2	125,5	163,9	151,4	161,9
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	1,8	6,5	8,2	14,2	16,3
1961-1990 жылдар аралығында орташа есеппен жауған жауын-шашыны ұзақ мерзімді ең аз мөлшерлі елді мекен (облыс немесе аудан):					
Оңтүстік өңір, Қызылорда облысы, Чирик-Рабат станциясы (т.д. 88 м жоғары)					
Орташа көпжылдық жылдық жауын-шашын мөлшері 1961-1990 жж.			118,6		
Жауын шашынның жылдық мөлшері	66,4	59,4	72,2	62,4	63,7
1961-1990 жылдар кезеңіндегі орташа көпжылдық мәннен түскен жауын-шашынның жылдық мөлшерінің ауытқуы, пайызбен	-44,0	-49,9	-39,1	-47,4	-46,3
Жауған жауын-шашынның ең көп айлық мөлшері	20,0	22,3	15,0	11,4	17,7
Жауған жауын-шашынның ең аз айлық мөлшері	0	0	0	0	0,0

7.9 Өңірлер бойынша 1961-1990 жылдар кезеңінде атмосфералық жауын-шашынның жылдық мөлшері нормадан пайызбен

	пайызбен				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	85,2	85,5	98,0	113,1	123,3
Абай	-	-	83,6	118,9	130,2
Ақмола	103,5	88,0	106,0	125,3	154,5
Ақтөбе	81,0	86,1	111,2	128,5	123,6
Алматы	72,3	80,0	102,8	97,7	118,0
Атырау	64,0	71,1	114,9	150,1	123,8
Батыс Қазақстан	73,3	101,2	122,3	130,7	99,9
Жамбыл	66,4	80,0	111,4	85,2	106,5
Жетісу	-	-	103,1	103,8	114,5
Қарағанды	91,8	84,6	78,0	119,6	130,1
Қостанай	107,1	70,6	87,3	126,2	108,3
Қызылорда	86,3	64,1	77,7	87,3	125,0
Маңғыстау	64,5	29,9	108,3	115,8	115,6
Павлодар	104,2	105,2	78,7	109,9	153,3
Солтүстік Қазақстан	93,2	84,5	87,3	116,9	143,2
Түркістан	84,0	77,4	111,6	98	117,6
Ұлытау	-	-	86,5	106,5	113,7
Шығыс Қазақстан	90,4	92,0	80,6	121,75	123,9
Астана қаласы	144,5	104,3	84,2	116,3	165,9
Алматы қаласы	77,1	73,8	96,8	87,0	117,9
Шымкент қаласы	93,1	83,8	129,5	106,8	132,4

7.10 2024 жылы ай сайынғы жауын-шашын мөлшері

	Айлар											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ақтау	14,6	11,0	34,8	1,0	51,4	1,6	6,4	0,7	1,4	26,2	26,7	27,2
Ақтөбе	54,8	42,0	20,8	31,2	15,9	46,5	42,0	104,1	0,4	19,1	33,2	18,5
Алматы	40,0	40,9	128,2	107,8	117,7	18,6	81,6	22,9	37,7	69,3	57,9	57,7
Атырау	15,3	39,0	27,2	10,0	32,8	20,7	7,8	3,7	2,2	16,2	32,3	14,2
Астана	43,9	30,2	21,0	21,6	77,7	46,7	28,9	114,3	35,6	40,5	38,0	30,4
Жезқазған	22,3	18,2	20,8	0,9	17,7	1,7	17,3	7,2	1,6	35,0	26,3	11,5
Тараз	38,1	43,8	34,0	68,3	22,6	2,6	21,6	0,3	13,0	48,1	57,6	15,2
Қарағанды	29,3	27,4	25,2	25,8	80,9	48,2	124,1	30,1	13,6	46,2	36,5	27,7
Кокшетау	31,4	9,9	11,4	21,8	51,9	61,9	51,8	49,0	15,0	15,6	23,7	16,4
Қостанай	45,0	13,3	14,1	31,4	30,2	51,8	56,0	71,3	10,5	8,9	37,0	6,5
Қызылорда	17,9	4,4	54,1	3,0	42,9	2,4	5,7	3,2	0,7	13,2	17,0	13,0
Қонаев	24,8	20,3	25,4	15,5	35,5	6,4	26,8	15,2	5,2	24,3	33,4	14,4
Семей	19,3	36,5	9,7	18,9	53,0	51,8	86,1	20,4	16,4	15,8	38,5	11,4
Орал	51,1	20	31,4	14,2	10,6	46,3	41,1	29	0	31,1	32,8	22,2
Өскемен	34,8	53,5	16,7	36,5	64,4	55,1	120,6	50,6	28,6	24,1	50,7	48,3
Павлодар	24	38,4	25,1	26,9	97,3	18,9	95,2	45	53	25,5	25,7	14,7
Петропавл	38,4	14,9	15,7	18,4	41,8	47,3	148	73,3	16,3	9,7	36,8	23,7
Талдықорған	44,7	38,1	47,1	21,6	89,9	20,5	31,8	30,5	4,9	53	61,8	43,7
Шымкент	93,8	104,0	127,8	67,8	77,2	8,5	35,2	0,4	2,9	84,3	72	79,8

7.11 Өңірлер бойынша жылдық жауын-шашын мөлшері

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	271	272	311	359	392
Абай	-	-	240	342	374
Ақмола	337	286	345	407	502
Ақтөбе	214	227	293	339	326
Алматы	348	385	494	470	568
Атырау	96	107	173	225	186
Батыс Қазақстан	206	285	344	368	281
Жамбыл	202	244	339	260	325
Жетісу	-	-	396	398	439
Қарағанды	234	215	199	304	331
Қостанай	310	205	253	366	314
Қызылорда	122	91	110	123	177
Маңғыстау	92	43	155	165	165
Павлодар	305	308	230	322	449
Солтүстік Қазақстан	328	298	308	412	505
Түркістан	366	338	487	427	513
Ұлытау	-	-	187	230	245
Шығыс Қазақстан	356	363	318	480	488
Астана қаласы	461	332	269	371	529
Алматы қаласы	510	488	640	575	780
Шымкент қаласы	530	477	737	608	754

7.12 Өңірлер бойынша қар жамылғысының биіктігі

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	24	30	23	32	28
Абай	-	-	23	41	33
Ақмола	55	52	53	47	55
Ақтөбе	24	32	32	31	26
Алматы	24	38	26	41	23
Атырау	4	11	7	19	4
Батыс Қазақстан	17	31	27	24	21
Жамбыл	12	24	8	22	12
Жетісу	-	-	19	34	27
Қарағанды	34	33	23	42	33
Қостанай	38	38	38	40	38
Қызылорда	7	10	6	6	7
Маңғыстау	1	2	2	5	2
Павлодар	28	36	26	28	26

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Солтүстік Қазақстан	29	48	36	45	41
Түркістан	15	22	14	30	13
Ұлытау	-	-	15	22	21
Шығыс Қазақстан	43	42	43	60	48
Астана қаласы	33	46	44	39	36
Алматы қаласы	21	21	14	29	20
Шымкент қаласы	13	22	12	35	21

7.13 Ауа температурасы

°C

	2020	2021	2022	2023	2024
Жалпы ел					
1961-1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температура			5,4		
Орташа жылдық температура	7,4	7,0	7,2	8,0	7,2
1961 - 1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температурадан орташа жылдық ауытқулар	1,9	1,6	1,8	2,6	1,7
Ең жоғарғы орташа айлық температура	23,8	24,2	23,4	25,1	23,1
Ең төменгі орташа айлық температура	-12,7	-12,9	-11,9	-11,9	-10,5
Астана					
1961-1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температура			2,7		
Орташа жылдық температура	5,6	4,3	5,0	6,2	4,9
1961 - 1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температурадан орташа жылдық ауытқулар	2,9	1,6	2,3	3,5	2,2
Ең жоғарғы орташа айлық температура	22,1	21,7	21,9	24,9	21,8
Ең төменгі орташа айлық температура	-15,7	-16,0	-15,3	-14,0	-13,5
Алматы					
1961-1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температура			9,1		
Орташа жылдық температура	10,7	11,5	12,0	12,0	11,4
1961 - 1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температурадан орташа жылдық ауытқулар	1,6	2,4	2,9	2,9	2,3
Ең жоғарғы орташа айлық температура	24,3	27,2	26,4	27,2	25,6
Ең төменгі орташа айлық температура	-6,3	-5,7	-4,5	-6,6	-3,9
1961-1990 жылдарең жоғарғы ұзақ мерзімді орташа температуралы елді мекен (облыс немесе аудан):					
Оңтүстік өңір, Түркістан облысы, Шардара станциясы (т.д. 271 м жоғары)					
1961-1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температура			13,6		
Орташа жылдық температура	14,5	15,5	15,2	16,0	15,3
1961 - 1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температурадан орташа жылдық ауытқулар	0,9	1,9	1,6	2,4	1,7
Ең жоғарғы орташа айлық температура	29,4	30,8	30,4	31,4	30,2
Ең төменгі орташа айлық температура	-2,3	-0,4	-8,0	-6,3	-0,3
1961 - 1990 жылдарең төменгі ұзақ мерзімді орташа температуралы елді мекен (облыс немесе аудан):					
Оңтүстік өңір, Алматы облысы, Мыңжылқы станциясы (т.д. 3017 м жоғары)					
1961 - 1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температура			-1,8		
Орташа жылдық температура	-1,0	-0,5	-0,3	0,0	0,0
1961 - 1990 жылдар аралығындағы ұзақ мерзімді орташа температурадан орташа жылдық ауытқулар	0,8	1,3	1,5	1,8	1,8
Ең жоғарғы орташа айлық температура	8,1	10,3	9,6	10,5	10,5
Ең төменгі орташа айлық температура	-11,1	-9,5	-10,9	-12,0	-12,0

7.14 Ауаның орташа жылдық температурасы (облыстар бойынша орташа алғанда)

°C

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	7,3	7,0	7,2	8,0	0,0
Абай	-	-	5,4	6,0	5,6
Ақмола	4,7	3,1	3,3	4,7	3,3

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Ақтөбе	7,5	7,4	6,9	8,2	7,0
Алматы	7,9	8,3	8,8	8,9	8,5
Атырау	11,4	11,7	11,4	12,1	11,5
Батыс Қазақстан	8,9	8,9	8,5	9,3	8,5
Жамбыл	10,6	11,2	12,0	11,9	11,3
Жетісу	-	-	8,5	8,7	8,3
Қарағанды	4,8	4,7	5,0	6,1	5,0
Қостанай	5,5	4,6	4,2	5,6	4,4
Қызылорда	11,0	11,6	11,7	12,7	11,6
Маңғыстау	13,6	13,8	14,0	14,3	14,1
Павлодар	5,4	3,3	3,6	5,0	4,0
Солтүстік Қазақстан	5,0	2,8	3,2	4,4	3,1
Түркістан	12,4	13,6	13,7	14,0	13,2
Ұлытау	-	-	6,5	7,5	6,3
Шығыс Қазақстан	4,9	3,9	4,5	5,2	4,8
Астана қаласы	5,6	4,3	5,0	6,2	4,9
Алматы қаласы	10,7	11,5	12,0	12,0	11,4
Шымкент қаласы	13,1	14,6	14,5	14,9	13,9

7.15 Ауаның орташа жылдық температурасының 1961 - 1990 жылдар кезеңіндегі орташа көпжылдық мәннен ауытқуы (облыстар бойынша орташа алғанда)

°C

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1,9	1,6	1,8	2,6	1,7
Абай	-	-	1,8	2,4	2,0
Ақмола	2,6	1,0	1,3	2,7	1,2
Ақтөбе	2,2	2,1	1,6	2,9	1,7
Алматы	1,1	1,6	2,0	2,1	1,7
Атырау	2,3	2,6	2,3	3,0	2,4
Батыс Қазақстан	2,5	2,5	2,1	2,9	2,1
Жамбыл	1,0	1,6	2,3	2,3	1,6
Жетісу	-	-	1,9	2,1	1,7
Қарағанды	1,3	1,1	1,5	2,5	1,4
Қостанай	2,5	1,6	1,3	2,6	1,4
Қызылорда	1,8	2,3	2,4	3,5	2,3
Маңғыстау	1,8	2,0	2,2	2,5	2,3
Павлодар	3,0	0,9	1,2	2,6	1,6
Солтүстік Қазақстан	3,2	1,0	1,3	2,6	1,3
Түркістан	0,8	1,9	2,0	2,4	1,5
Ұлытау	-	-	2,1	3,1	1,9
Шығыс Қазақстан	2,2	1,2	1,8	2,5	2,1
Астана қаласы	2,9	1,6	2,3	3,5	2,2
Алматы қаласы	1,6	2,4	2,9	2,9	2,3
Шымкент қаласы	0,6	2,1	2,0	2,4	1,4

7.16 2024 жылы қалалар бойынша айлық орташа ауа температурасы

°C

	Айлар											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ақтау	0,6	2,0	5,9	16,1	17,4	25,2	26,7	26,4	22,2	13,4	8,0	2,2
Ақтөбе	-11,2	-11,6	-4,8	13,5	13,1	22,9	22,9	20,2	14,1	6,7	-1,5	-6,4
Алматы	-1,2	-3,9	5,7	12,8	17,6	24,5	25,1	25,6	15,9	11,8	5,0	-1,9
Атырау	-5,7	-2,9	2,5	17,8	17,3	27,4	28,3	25,8	19,9	10,6	3,1	-2,6
Астана	-11,9	-13,5	-4,4	9,1	12,3	21,8	21,8	18,5	11,3	5,5	-3,5	-8,7
Жезқазған	-11,0	-12,7	-2,4	12,9	16,1	24,9	23,9	22,4	14,5	8,0	-1,0	-8,7
Тараз	0,0	-2,2	5,5	12,8	17,4	25,3	25,8	25,3	16,2	11,4	5,5	-2,4
Қарағанды	-10,9	-13,5	-3,7	8,6	12,6	20,6	20,6	18,6	10,5	5,9	-2,7	-9,4
Кокшетау	-12,6	-13,6	-4,8	8,0	10,7	21,0	20,3	17,3	11,3	3,8	-4,3	-7,6
Қостанай	-14,3	-13,7	-6,1	10,0	11,1	22,1	20,9	17,6	11,9	4,1	-3,6	-6,7
Қызылорда	-4,1	-2,8	5,4	17,6	20,6	29,3	28,0	26,7	18,4	11,5	3,5	-4,0
Қонаев	-2,7	-6,6	4,5	12,6	19,0	25,4	26,4	25,9	16,6	11,7	4,0	-4,0
Семей	-9,9	-13,9	-1,9	8,9	15,1	22,0	22,9	21,2	10,6	5,9	-2,27	-9,6
Орал	-12,0	-10,8	-4,6	14,9	13,3	23,8	24,1	21,1	15,2	8,3	0,4	-5,5
Өскемен	-9,2	-14,3	-1,0	9,3	15,6	20,9	22,5	21,4	10,7	7,2	-1,2	-8,3
Павлодар	-13,9	-14,1	-3,7	8,1	12,0	21,8	22,4	19,2	10,7	4,6	-4,4	-11,3

Жалғасы

	Айлар											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Петропавл	-15,6	-15,8	-6,1	7,1	10,6	20,5	19,9	17,0	11,3	3,3	-5,2	-7,9
Талдықорған	-4,8	-8,1	3,8	11,4	17,6	22,9	24,3	23,9	13,6	9,0	2,1	-8,1
Шымкент	3,4	2,1	7,5	15,1	19,0	26,6	27,0	26,7	19,8	13,1	7,9	-1,2

7.17 Желдің орташа жылдық жылдамдығы (облыстар бойынша орташа алғанда)

с/м

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	3,2	3,1	2,7	2,9	2,8
Абай	-	-	2,2	2,6	2,6
Ақмола	3,8	3,5	3,8	3,5	3,2
Ақтөбе	3,3	3,4	3,2	3,4	3,2
Алматы	1,7	1,7	1,9	2,0	1,8
Атырау	3,9	4,2	3,9	4,3	4,1
Батыс Қазақстан	3,2	3,2	3,1	3,3	3,1
Жамбыл	2,2	2,2	2,0	2,4	2,2
Жетісу	-	-	1,9	1,6	1,6
Қарағанды	2,9	3,1	3,1	2,9	2,8
Қостанай	3,7	3,7	3,7	3,5	3,4
Қызылорда	3,5	2,7	3,1	3,5	3,3
Маңғыстау	4,6	4,8	4,3	4,4	4,4
Павлодар	3,3	3,3	3,2	3,6	3,5
Солтүстік Қазақстан	3,9	3,7	3,9	3,7	3,5
Түркістан	2	2,1	2,1	2,0	1,9
Ұлытау	-	-	3,4	3,9	3,8
Шығыс Қазақстан	2,5	2,6	2,3	2,7	2,5
Астана қаласы	1,9	1,8	1,6	1,7	1,5
Алматы қаласы	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
Шымкент қаласы	1,5	1,8	1,6	1,8	1,7

7.18 Ауаның орташа жылдық ылғалдылығы (облыстар бойынша орташа алғанда)

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	61	60	62	62	66
Абай	-	-	62	64	66
Ақмола	68	66	66	67	74
Ақтөбе	61	59	64	62	66
Алматы	60	57	61	59	63
Атырау	59	62	62	62	63
Батыс Қазақстан	61	62	67	64	65
Жамбыл	54	54	59	57	60
Жетісу	-	-	59	60	63
Қарағанды	63	61	61	61	66
Қостанай	67	63	65	67	69
Қызылорда	52	50	53	52	56
Маңғыстау	58	62	60	64	61
Павлодар	66	66	65	65	73
Солтүстік Қазақстан	71	68	68	67	74
Түркістан	55	52	57	52	56
Ұлытау	-	-	60	62	64
Шығыс Қазақстан	64	63	62	65	68
Астана қаласы	64	63	64	65	74
Алматы қаласы	58	55	59	60	68
Шымкент қаласы	56	51	57	53	58

7.19 Орташа жылдық атмосфералық қысым (облыстар бойынша орташа алғанда)

гПа

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	983	982	972	969	969
Абай	-	-	966	964	964
Ақмола	981	979	977	980	979
Ақтөбе	995	993	993	992	992
Алматы	911	911	882	895	891
Атырау	1 022	1 020	1 018	1 019	1 021

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Батыс Қазақстан	1 015	1 014	1 013	1 013	1 014
Жамбыл	948	947	951	946	946
Жетісу	-	-	939	933	933
Қарағанды	954	954	952	946	946
Қостанай	996	997	994	996	996
Қызылорда	1 007	1 006	1 006	1 005	1 006
Маңғыстау	1 021	1 020	1 013	1 019	1 021
Павлодар	997	997	1 001	996	996
Солтүстік Қазақстан	997	998	998	997	996
Түркістан	951	951	963	951	951
Ұлытау	-	-	968	972	971
Шығыс Қазақстан	962	962	958	958	957
Астана қаласы	978	978	977	977	976
Алматы қаласы	921	921	920	920	920
Шымкент қаласы	947	946	946	946	946

*СИ халықаралық өлшем бірліктерінің жүйесіне сәйкес атмосфералық қысымды өлшеудің негізгі бірлігі - гектопаскаль (ГПа). Миллибар (мб) немесе миллиметр сынап (мм сынап бағанасы) - ескі өлшем бірліктері. РМК «Қазгидромет» мәліметтеріне сәйкес «Атмосфералық қысым» бағанында мәндер ГПа (гектопаскаль) түрінде берілгенін хабарлаймыз.

7.20 Орташа жылдық жиынтық күн радиациясы (облыстар бойынша орташа алғанда)

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	211,68	271,208	269,749	517,485	210,134
Абай	-	-	-	-	176,005
Ақмола	117,483	178,102	279,344	708,205	238,893
Ақтөбе	156,382	149,980	109,546	341,499	112,381
Алматы	141,033	278,486	218,502	593,619	203,711
Атырау	-	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	12,981	131,284	209,504	558,252	207,724
Жамбыл	119,468	113,780	98,435	330,155	118,606
Жетісу	-	-	161,805	701,021	236,266
Қарағанды	171,133	249,375	225,879	703,273	185,368
Қостанай	-	171,843	97,030	24,386	92,911
Қызылорда	236,259	208,863	185,847	769,491	247,420
Маңғыстау	164,870	163,986	236,631	731,119	223,344
Павлодар	147,465	139,699	92,404	569,931	182,024
Солтүстік Қазақстан	77,940	121,359	97,979	346,073	108,388
Түркістан	-	147,824	113,819	728,345	115,290
Ұлытау	-	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	225,787	229,837	300,987	717,962	281,895
Астана қаласы	125,421	125,067	81,833	319,396	116,155
Алматы қаласы	227,269	175,870	80,505	291,411	106,508
Шымкент қаласы	126,043	126,741	102,699	363,112	129,530

7.21 Парниктік газдардың шығарындылары*

	2019	2020	2021	2022	2023
Көміртегі диоксиді, млн.тонн/жыл	314,931	297,522	247,128	273,913	274,460
Азоттың шала тотығы (N ₂ O), (CO ₂ баламасында), млн.тонн/жыл	15,961	17,551	17,221	15,227	14,869
Метан (CH ₄), (CO ₂ баламасында), млн.тонн/жыл	57,985	57,853	57,720	56,732	57,150
ГФК, (CO ₂ баламасында), тыс. тонн/жыл	2040	2307	2498	2721	2722
ПФК, (CO ₂ баламасында), тыс. тонн /жыл	11,4	9,67	8,67	7,39	8,33
Күкірт гексафториді (SF ₆), (CO ₂ баламасында), тыс. тонн/жыл	2,37	2,37	2,47	2,54	2,63
Жиынтық шығарындылар (CO ₂ баламасында), млн.тонн/жыл	390,931	375,245	324,579	348,603	349,213
Жерді пайдаланудағы ПГ шығарындылары/сіңіру балансы және жер пайдаланудағы, орман шаруашылығындағы өзгеріс (ЖПОШӨ), (CO ₂ баламасында) млн.тонн/жыл	19,243	16,105	4,688	4,129	3,331
Жиынтық шығарындылардың сомасы минус ЖПОШӨ (CO ₂ баламасында), млн.тонн/жыл	371,688	359,140	319,891	344,474	345,882
Энергетика (барлығы), млн.тонн/жыл	304,635	287,953	247,685	277,638	278,537
олардан:					
тұрақты көздерде өртеу	238,396	232,367	185,877	212,452	213,089
мобильді көздерде өртеу	26,765	18,846	25,709	27,408	27,479

	2019	2020	2021	2022	2023
шығарындыларды өртеумен байланысты емесі	39,474	36,740	36,099	37,778	37,969
Өнеркәсіптік үдерістер және өнімдерді пайдалану, млн.тонн/жыл	25,705	26,999	26,554	26,723	26,773
Ауыл шаруашылығы, млн.тонн/жыл	35,288	37,475	38,608	32,998	33,427
Жерді пайдалану және орман шаруашылығы, млн.тонн/жыл	19,243	16,105	4,688	4,129	3,331
Қалдықтар, млн.тонн/жыл	6,060	6,713	7,043	7,115	7,144
Ел халқы, млн адам	18,5	18,8	19,0	19,6	19,9
Халықтың жан басына шаққандағы парниктік газдардың жиынтық шығарындылары, тонн CO ₂ - балама/халықтың жан басына	21,3	20,1	17,1	17,8	17,6
Ел алаңы, тыс. км ²	2 725	2 725	2 725	2 725	2 725
Елдің алаңына шаққандағы парниктік газдардың жиынтық шығарындылары, тонн CO ₂ - балама/км ²	0,14	0,14	0,12	0,13	0,13
2017 жылғы тұрақты бағалардағы ЖІӨ (СМП), млрд.доллар	487,9	475,6	496,1	-	-
2021 жылғы тұрақты бағалардағы ЖІӨ (СМП), млрд.халықаралық долларда	639,6	623,7	650,5	671,3	705,5
ЖІӨ бірлігіне шаққандағы парниктік газдардың жиынтық шығарындылары, тонн CO ₂ - балама/тыс. доллар	0,61	0,60	0,50	0,52	0,49

* Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің «Жасыл Даму» АҚ-ның деректері бойынша.

7.22 Көліктің барлық түрлерінен парниктік газдардың шығарындылары¹⁾

	жылына млн.тонн CO ₂ - эквиваленті				
	2019	2020	2021	2022	2023 ²⁾
Автомобиль көлігінен	20,991	16,383	21,857	22,564	23,104
Жолдан тыс көлігінен	1,187	9,474	5,535	4,237	3,347
Теміржол көлігінен	1,586	1,105	1,180	2,631	2,169
Су көлігінен	0,007	0,003	0,005	0,004	0,003
Құбыржолы көлігінен	1,246	1,228	1,752	1,134	1,046
Авиа көлігінен	1,192	0,112	0,900	1,060	1,135

¹⁾ Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің «Жасыл Даму» АҚ-ның деректері бойынша.

²⁾ 2023 жылға арналған деректер 2025 жылдың соңында жасалады.

7.23 Қазақстан Республикасында парниктік газдар шығарындыларына квоталарды сату*

Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспары	2021	2022	2023	2024
Сауда-саттықты өткізу кезеңі, жыл	2021	2022	2023	2024
Мәмілелер саны, бірлік	25	46	56	43
Мәмілелер көлемі, CO ₂ тонна	2 374 727	2 500 185	4 483 309	3 032 522
Мәмілелер көлемі, теңге	1 190 032 801	1 347 865 161	2 924 624 006	1 284 130 287
CO ₂ 1 тоннасы үшін орташа баға, теңге	501	539	652	474

* Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің «Жасыл Даму» АҚ-ның деректері бойынша. 2013 пилоттық жылы сауда болған жоқ.

7.24 Озон қабатын бұзатын заттарды тұтыну*

ОБҚ тонна										
Заттар	2020		2021		2022		2023		2024	
	өндіріс көлемі	ОБЗ импорті	өндіріс көлемі	ОБЗ импорті	өндіріс көлемі	ОБЗ импорті	өндіріс көлемі	ОБЗ импорті	өндіріс көлемі	ОБЗ импорті
ХФК	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Галондар	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Басқа да толығымен галондалған ХФК	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Тетрахлорметан	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Метилхлороформ	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
ГХФК	-	6,2	-	4,0	-	4,5	-	4,5	-	4,5
ГБФК	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Бромхлорметан	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Метилбромид	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Барлығы	-	0,67	-	0,023	-	4,5	-	4,5	-	4,5

*Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің деректері бойынша.

7.25 Атмосфераны ластайтын заттардың тұрақты көздерден шығарылуы және ұсталуы

	Барлық тұрақты ластаушы көздерден шыққан ластағыш заттардың көлемі, мың тонна	Есепті кезеңдегі атмосфераға шығарылған ластағыш заттар, мың тонна	Ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттер	
			мың тонна	тұрақты көздерден шығарылған ластағыш заттер қалдықтарының жалпы санынан, пайызбен
2020	35 445,9	2 441,0	33 004,8	93,1
2021	34 293,5	2 407,5	31 886,0	93,0
2022	33 440,6	2 314,8	31 244,2	93,4
2023	32 385,7	2 257,5	30 256,4	93,4
2024	32 396,2	2 271,4	30 251,2	93,4

7.26 Атмосфераны ластайтын заттардың тұрақты көздерден шығарылуы

	мың тонна				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	2 441,0	2 407,5	2 314,8	2 257,5	2 271,4
Абай	40,7	40,9	39,0	38,5	36,8
Ақмола	77,2	77,3	69,5	69,8	68,4
Ақтөбе	135,1	137,4	136,5	112,1	126,0
Алматы	26,3	30,3	28,8	28,4	29,6
Атырау	153,9	160,3	132,1	140,1	152,8
Батыс Қазақстан	30,7	26,0	25,8	34,4	31,2
Жамбыл	55,0	55,8	52,9	51,2	50,9
Жетісу	20,0	17,7	13,1	14,8	15,4
Қарағанды	519,0	488,0	469,0	455,0	445,3
Қостанай	123,4	137,9	121,4	118,3	111,6
Қызылора	28,3	29,2	23,4	25,3	24,9
Манғыстау	72,4	75,2	78,7	86,2	105,5
Павлодар	723,0	736,2	724,2	694,2	687,8
Солтүстік Қазақстан	76,0	61,2	52,6	58,9	59,5
Түркістан	28,2	29,0	25,2	26,7	26,3
Ұлытау	108,7	81,7	105,1	103,1	97,7
Шығыс Қазақстан	86,5	87,2	83,3	80,9	80,9
Астана қаласы	62,4	62,2	57,7	46,4	49,1
Алматы қаласы	44,5	40,8	41,4	44,0	43,3
Шымкент қаласы	29,5	33,2	35,0	29,3	28,3

7.27 Тұрақты көздерден шығатын атмосфераны ластайтын заттардың шығарылуы, халықтың жан басына шаққанда

	кг				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	130	127	118	113	112,7
Абай	-	-	64	63	60,8
Ақмола	105	105	88	89	86,9
Ақтөбе	152	153	148	120	133,4
Алматы	22	22	19	19	19,2
Атырау	236	242	192	201	216,0
Батыс Қазақстан	47	39	38	50	44,9
Жамбыл	48	49	44	42	41,7
Жетісу	-	-	19	21	22,1
Қарағанды	456	415	413	401	392,4
Қостанай	142	160	146	142	134,8
Қызылорда	35	35	28	30	29,5
Маңғыстау	102	103	104	111	132,6
Павлодар	962	983	958	920	914
Солтүстік Қазақстан	139	113	98	111	113,1
Түркістан	14	14	12	13	12,2
Ұлытау	-	-	475	466	441,3
Шығыс Қазақстан	93	94	114	111	111,5
Астана қаласы	54	51	44	33	33,2
Алматы қаласы	23	20	19	20	19,1
Шымкент қаласы	28	30	30	24	22,9

7.28 Тұрақты көздерден шығатын атмосфераны ластайтын заттардың шығарылуы, жеке қалалар бойынша

мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Көкшетау	8,5	7,9	11,5	11,3	11,1
Ақтөбе	31,3	31,5	30,7	30,1	26,6
Талдықорған	7,1	6,7	4,2	4,6	4,2
Атырау	56,8	30,5	26,1	26,0	30,2
Орал	7,6	7,8	8,4	9,5	9
Тараз	30,4	29,2	28,5	24,8	29,5
Қарағанды г.а.	57,2	49,8	46,0	41,6	43,8
Балқаш	91,5	75,4	76,3	74,1	72
Жезқазған	83,7	58,2	79,1	80,4	81,6
Теміртау	232,8	227,7	221,1	218,1	207,4
Қостанай	15,2	15,9	15,3	16,0	13,7
Арқалық	1,9	1,1	1,7	1,9	2
Рудный	54,4	67,9	67,0	63,1	64,5
Қызылорда	5,1	7,8	5,5	5,9	6,5
Ақтау	2,5	2,6	3,0	3,9	4
Павлодар	197,7	188,1	189,4	176,3	174,3
Ақсу	201,4	194,5	188,4	179,4	181,5
Екібастұз	237,9	256,8	259,5	251,7	245,4
Петропавл	44,7	30,3	23,0	30,0	30,6
Туркестан	1,7	1,6	1,3	1,1	0,5
Кентау	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Өскемен	53,9	53,1	50,3	48,8	48,9
Риддер	6,9	6,1	6,8	6,3	7,4
Семей	21,9	22,1	22,0	20,6	19,8
Глубокое кенті	0,7	0,7	0,2	0,7	0,6

7.29 Тұрақты көздерден шығатын атмосфераны ластайтын ең көп таралған заттардың шығарылуы

мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Барлығы, мың тонна	2 441,0	2 407,5	2 314,8	2 257,5	2 271,4
соның ішінде:					
қатты заттар	500,3	491,7	446,3	436,3	445,3
газ тәрізді және сұйық заттар	1 940,7	1 915,8	1 868,5	1 821,1	1 826,1
олардан:					
күкіртті ангидрид	868,1	835,4	821,6	798,5	785,4
көміртегі тотығы	486,5	473,2	447,9	436,7	432,4
азот тотығы (NO ₂ -ға қайта есептегенде)	311,4	322,0	311,6	303,7	307,5
көмірсутектер (ұшпа органикалық қоспаларсыз)	123,7	133,2	134,0	151,7	165,8
ұшпа органикалық қоспалар	146,2	146,5	156,8	126,6	133

7.30 Халықтың жан басына шаққандығы негізгі ластаушы заттардың шығарындылары

кг/адам

	2020	2021	2022	2023	2024
Халық, млн. адам	18,8	19,0	19,6	19,9	20,1
Күкіртті ангидрид,	46,3	43,9	41,8	40,1	39
Азот тотығы	16,6	16,9	15,9	15,3	15,2
НМЛОС	7,8	7,7	8,0	6,4	6,6
Аммиак	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Көміртегі тотығы	25,9	24,9	22,8	21,9	21,4
Көмірсутектер	6,6	7,0	6,8	7,6	8,2

7.31 Халықтың жан басына шаққандығы негізгі ластаушы заттардың шығарындылары өңірлер бойынша 2024 жылғы

	кг/адам				
	Күкіртті ангидрид	Азот тотығы	НМЛОС	Көміртегі тотығы	Көмірсутектер
Қазақстан Республикасы	39	15	7	21	8
Абай	9	7	1	21	1
Ақмола	24	6	1	22	3
Ақтөбе	27	18	14	38	15
Алматы	4	3	2	4	4
Атырау	48	25	36	62	41
Батыс Қазақстан	4	6	7	9	16
Жамбыл	2	6	2	4	17
Жетісу	3	4	1	7	0
Қарағанды	144	37	3	116	8
Қостанай	42	7	2	14	25
Қызылорда	2	10	2	11	4
Маңғыстау	3	19	53	15	40
Павлодар	420	163	23	106	2
Солтүстік Қазақстан	37	11	2	18	6
Түркістан	1	1	1	4	3
Ұлытау	315	14	19	15	3
Шығыс Қазақстан	47	17	3	21	5
Астана қаласы	15	7	1	2	1
Алматы қаласы	9	4	0	2	0
Шымкент қаласы	2	5	4	9	1

7.32 Алаң бірлігіне шаққандығы негізгі ластаушы заттардың шығарындылары

	тонна/км²				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ел алаңы, тыс. км²	2 724,9	2 724,9	2 724,9	2 724,9	2 724,9
Күкіртті ангидрид	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Азот тотығы	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
НМЛОС	0,05	0,05	0,06	0,05	0,06
Аммиак	0,001	0,001	0,001	0,001	0,11
Көміртегі тотығы	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Көмірсутектер	0,045	0,045	0,058	0,056	0,05

7.33 ЖІӨ бірлігіне шаққандығы негізгі ластаушы заттардың шығарындылары

	кг/ мың АҚШ долл.				
	2020	2021	2022	2023	2024
2021 жылғы тұрақты бағалардағы ЖІӨ (СПМ), млрд.халықаралық долларда	623,7	650,5	671,3	705,5	739,4
Күкіртті ангидрид	1,39	1,28	1,22	1,13	1,06
Азот тотығы	0,50	0,50	0,46	0,43	0,41
Аммиак	0,004	0,004	0,004	0,004	0,003
Көміртегі тотығы	0,78	0,73	0,67	0,62	0,58
Көмірсутектер	0,20	0,20	0,20	0,22	0,22

7.34 2024 жылы ластайтын заттардың түрлері бойынша атмосфераға шығарылуы

	тонна	
	Есепті жылы атмосфераға шығарылған ерекше ластаушы заттар	Есепті жылғы ластаушы заттардың белгіленген жол берілген шекті шығарындысы (ЖШШ), тонна/жылына
Барлығы	2 271 435,360	5 342 275,122
Күкіртті ангидрид (SO ₂)	785 450,803	1 133 938,374
Күкіртсутек (H ₂ S)	1 822,823	3 921,922
Көміртек тотығы (CO)	432 386,348	678 237,706
Азот диоксиді (NO ₂)	256 488,988	1 216 243,784
Аммиак (NH ₃)	2 843,231	4 657,830
Барий карбонаты (барийге қайта есептегенде)	1,767	1,769
Берилий және оның қосылыстары (берилийге қайта есептегенде)	0,002	0,029
Диванадий пентоксид (тозаң) (ванадий бес тотығы)	2,561	5,835

	Есепті жылы атмосфераға шығарылған ерекше ластанушы заттар	Есепті жылғы ластанушы заттардың белгіленген жол берілген шекті шығарындысы (ЖШШ), тонна/жылына
Кадмий және оның қосылыстары (кадмийге қайта есептегенде)	0,925	1,738
Магний оксиді	7,598	40,959
Марганец және оның қосылыстары (марганец диоксидіне қайта есептегенде)	86,002	205,316
Мыс оксиді (мысқа қайта есептегенде)	110,009	131,204
Натрий хлоридтер	49,769	70,169
Металды никель	0,459	2,709
Сынап және оның қосылыстары (сынапқа қайта есептегенде)	0,725	0,798
Қорғасын және оның бейорганикалық қосылыстары (қорғасынға қайта есептегенде)	221,416	280,169
Алты валенттік хром (хромның үш тотығына қайта есептегенде)	7,593	16,092
Мырыш диацетат (мырышқа қайта есептегенде (Мырыш ацетаты)	0,234	4,206
Барий және оның тұздары (ацетат, нитрат, нитрит, хлорид) барийге қайта есептегенде	92,539	303,262
Азот қышқылы	15,487	71,724
Аммоний нитраты	22,572	471,619
Бром (Br)	x	x
Арсин (күшәннің сутегі)	36,923	37,060
Гидрохлорид (тұз қышқылы, сутегі хлориді)	179,524	227,903
Гидроцианид (синил қышқылы, құмырсқа қышқылының нитрилы, цианосутегі)	98,026	141,569
Күкірт қышқылы (H2SO4 молекуласы бойынша)	400,019	625,727
Күшән, бейорганикалық қосылыстар (күшәнге қайта есептегенде)	52,379	64,013
Озон	7,773	8,380
Көміртек (күйе, қара көміртек)	4 658,757	11 019,019
Селен диоксиді (Селен (IV) оксиді (селенге қайта есептегенде)	1,161	4,581
Күкірт көміртегі	214,001	299,096
Газ тәрізді фторлы қосылыстар (фторға қайта есептегенде)	251,914	466,325
Нашар еритін бейорганикалық фторидтер - (алюминий фториді, кальций фториді, натрий гексафторалюминаты)	191,180	258,554
Хлор (Cl)	41,956	45,399
Бутан (C4H10)	1 793,314	2 879,606
Полиэтен (полиэтелен)	17,799	35,418
Циклогексан (C6H12)	0,611	0,612
Бензол (C6H6)	936,447	1 415,897
Ксилол (о-, м-, п-изомерлерінің қоспасы) (Диметилбензол (о-, м-, п-изомерлерінің қоспасы))	2 375,893	4 619,086
Винилбензол (Стирол, Этинилбензол)	17,964	24,559
Толуол (C7H8)	2 106,047	4 148,108
1,2,4-Триметилбензол (псевдокумол)	4,961	5,330
Этилбензол (C8H10)	117,711	167,294
Бенз/а/пирен (3,4-Бензпирен)	7,550	84,539
Нафталин (Платидиам, Цисплатин)	45,082	45,131
1,2-Дихлорэтан (Дихлорэтан)	0,017	0,017
Трихлорэтилен (C2HCl3)	9,094	9,147
Тетрахлорметан (тетрахлорид көміртегі, төртхлорлы көміртегі)	3,469	3,515
Пропан-2-ол (Изопропил спирті)	126,687	452,265
Метанол (Метил спирті) (CH4O)	492,267	556,210
Гидрооксиметилбензол (о-, м-, п- изомерлер қоспалары) (Трирезол)	10,785	10,819
Фенол	46,320	87,067
Бутилацетат (Сірке суы қышқылының бутил эфирі)	332,948	768,313
Метилацетат (Сірке қышқылының метил эфирі)	x	x
Пропилацетат (Сірке қышқылының пропил эфирі)	2,943	7,119

Жалғасы

	Есепті жылы атмосфераға шығарылған ерекше ластаушы заттар	Есепті жылғы ластаушы заттардың белгіленген жол берілген шекті шығарындысы (ЖШШ), тонна/жылына
Циан-(3-феноксифенил) метил-4-хлор-а-(1-метил этил) фенилацетат (Сумицидин, Фенвалерат, 1-Изопропил-4-хлорфенил сірке қышқылының 3-фенокси-1-цианобензил эфиірі)	x	x
Этилацетат (C4H8O2)	117,356	191,018
Этилпроп-2-еноат (Этил эфиірі акрил қышқылы, Этилакрилат)	0,715	0,806
Этилпентаноат (Этилвалерат, Пентан қышқылының этил эфиірі)	0,044	0,044
Проп-2-ен-1-аль (Акролеин, Акрилальдегид)	48,767	169,652
Бензальдегид (Бензой альдегиді)	0,341	0,594
Формальдегид (Метаналь)	242,885	783,257
Пропан-2-он (Ацетон)	715,402	1 122,135
1-Фенилэтанол	3,256	3,264
Пентан-3-он (Диэтилкетон)	2,400	2,400
4-Метилпентан-2-он (Метилизобутилкетон) (C6H12O)	8,357	8,389
Циклогексанон	20,475	24,337
1,3-Изобензофурандион (Фталъ ангидриді)	0,217	1,013
е-Капролактама (Гексагидро-2Н-азепин-2-он)	0,140	0,200
1,4-Бензолдикарбонды қышқылы (терефтал қышқылы)	0,150	0,714
Сірке қышқылы (Этан қышқылы)	304,141	543,372
Метантиол (метилмеркаптан)	10,140	13,226
Эантиол	1,222	20,939
Аммофос (аммоний сульфаттарның қоспасы бар моно және диаммоний қоспасы)	307,523	690,365
Бензин (мұнайлы, аз күкіртті) көміртегіне қайта есептегенде	537,059	864,375
Қоңыр көмірдің жоғары жылдамдықтағы пиролизі жеңіл шайырының бензин фракциясы (көміртегіне қайта есептегенде)	9,834	10,119
Эпоксидті ұнтақ бояу	0,135	0,136
Минералды мұнайлы майы (ұршықты, машиналы және тағы басқалар)	341,144	525,929
Қоңыр көмірдің жоғары жылдамдықтағы пиролиз жеңіл шайырының фенол фракциясы	0,263	0,263
Өлшенген бөлшектер	9 087,545	14 953,568
Мазут күлі (ванадийге қайта есептегенде)	148,997	339,881
Қос тотықты кремний бар бейорганикалық тозаң, % > 70	9 871,840	19 464,850
Қос тотықты кремнийі бар бейорганикалық тозаң, %-бен: 70-20 (цемент өндірісінің шамот, цемент, тозаңы- балшық, балшықты тақтатас, домна қожы, құм, клинкер, кремнезелі күлі, қазақстандық көмір күлі және т.б.)	301 495,369	481 983,533
Құрғақ карбомид желімінің тозаңы	0,094	0,402
Құрама жем тозаңы (ақуызға шағып есептегенде)	311,525	419,066
Фосфогипстен цемент қосылған тұтқыр гипсті (бейорганикалық) тозаң	642,045	1 591,590
Шыны пластик тозаңы	7,277	10,318
Мақта тозаңы (Зығыр тозаңы)	109,458	336,849
Цемент өндірісінің тозаңы (60% кальций оксиді бар)	35,953	44,702
Жылу электрстанциялары көмірінің күлі (дисперстілігі 3 мкм-ге дейін және кемінде 97%-дан төмен 35-40% кальций тотығы бар)	9 668,300	22 654,969
Алюмосиликаттар (цеолиттер, цеолиттік туфтар)	56,796	77,859
Сүрек шаңы	1 327,576	2 460,556
Кальций оксиді (өшірілмеген әктас)	2 497,774	2 982,169
Кобальт (металдық кобальт)	0,000	0,000
Марганецті мырышты феррит (марганецке қайта есептегенде)	0,008	0,066
Мырыш карбонаты (мырышқа есептегенде)	8,560	11,512
Бут-1-ен (Бутилен)	9,653	9,656
Бензоилхлориді(Бензойды хлориді)	x	x
Пропан-1-ол (Пропил спирті)	43,023	81,699
Ағашты-спиртт ік А маркасының еріткіші (ацетонды эфирлі)/ацетон бойынша/	0,189	0,189

	Есепті жылы атмосфераға шығарылған ерекше ластаушы заттар	Есепті жылғы ластаушы заттардың белгіленген жол берілген шекті шығарындысы (ЖШШ), тонна/жылына
Акрил (пропен) қышқылы	1,042	5,391
Диметиламин	8,922	12,375
Проп-2-еннитрил	6,693	8,650
Формамид (Құмырсқа қышқылының амиді)	0,058	0,076
0,0-Диметил-0- (3-метил-4-нитрофенил) -фосфат(Метилнитрофос)	3,154	3,265
Фуран-2-альдегид (Фурфурол, 2-Фуральдегид, Фурфураль, 2-Фурфуральдегид)	0,473	0,725
2-(2'-Гидрокси- 5'-метилфенил)- бензүшазол (Гидроксиметилбензол (о-, м-, п- изомерлер қосындысы-) Үшкрезол)	0,605	1,203
Бутилформиантты еріткіш (ацетаттар қосындысы бойынша)	0,010	0,018
Скипидар(көміртекке қайта есептелген)	11,118	14,071
Белсендірілген шайыршықты флюс (шайыршық бойынша бақылау)	0,000	0,003
Мелиорант (қоспалар: кальций карбонаты, хлорид,сульфа т - 79%, кремний диоксид- 10-13%, магний оксиді - 3,5%; темір оксиді-1,6% және т.б.)	38,223	57,297
Сүйек ұнының тозаңы/ ақ уызға қайта есептелген/ Шыныталшық тозаңы	18,544	25,804
Астақ тозаңы /сақталатын саңырауқұлақтар бойынша/ Гексан	2,296	6,293
	6 048,053	10 438,709
	494,952	566,205
Құрамында кремнийі бар бейорганикалық тозаң, %-бен: 20-дан кем (цемент өндірісінің доломиті, тозаңы - әктас, бор, тұқылдар, шикізат қоспасы, айналмалы пештің тозаңы, боксит және т.б.)	90 164,657	150 867,369
Абразивті тозаңы	318,667	529,046
С-ға есептелген C12-19 алкандар аударғанда/ C12-C19 шектелген көмірсутектері (С-ға қайта есептелген); РПК-265 П еріткіштері	33 474,769	57 605,670
Темір (II,III) оксиді (темірге есептелген) (дитемір үшоксиді, темір оксиді)	2 906,400	4 061,340
Пропаналь (пропиональдегиді, Пропиондық альдегид, метилқышқылды альдегид) (C3H6O)	19,583	36,432
Азот оксиді (NO)	47 171,362	795 267,615
C1H4-C5H12 қаныққан көмірсүтіктер қоспасы	64 186,100	105 074,831
C6H14-C10H22 қаныққан көмірсүтіктер қоспасы	17 964,829	28 058,818
Пентан	69,835	98,291
Пентилены (амилендер изомерлер қоспасы)	1 124,434	1 332,644
1,3-бутадиен (дивинил)	36,568	57,920
Гептен	0,106	0,106
2-Метилбута-1,3-диен	1,984	6,082
Пропилен	21,450	26,859
Этилен_	13,210	30,500
Этин (Ацетилен)	8,795	9,903
Техникалық дивинилбензол (дивинилбензол мен этилстирол қоспасы) (этилстирол бойынша)	0,031	0,222
Изопропилбензол (кумол)	2,412	2,765
2-Метилпропилбензол (Изобутилбензол)	9,241	14,435
Жиһаз еріткіші (АМР-3) (толуол бойынша бақылау)	0,307	0,307
альфа-метилстирол	1,502	6,452
1,2,4,5-Тетраметилбензол	2,978	3,994
1,3,5 – Триметилбензол (мезитилен) 2,6 – Диметилфенол (2,6 - ксиленол)	0,301	0,426
Метан	164 898,272	545 816,101
Бензосульфони́лхлорид	0,003	0,003
Хлорлы бутил	0,273	0,273
Гексафторбензол	x	x
Дибромбензол	1,732	1,732
Дихлордифторметан (фреон 12)	0,584	1,587
Дихлорфторметан (фреон 21)	0,104	0,107
Дифторхлорметан (фреон 22)	4,881	5,632
Метиленийдид (йодты метилен)	0,023	0,023
Хлорлы метилен	1,769	3,106

Жалғасы

	Есепті жылы атмосфераға шығарылған ерекше лақтаушы заттар	Есепті жылғы лақтаушы заттардың белгіленген жол берілген шекті шығарындысы (ЖШШ), тонна/жылына
Тетрахлорэтилен (перхлорэтилен)_	12,973	14,621
Тетрафторэтилен	0,010	0,014
Трихлорметан (хлороформ)	0,038	0,066
Трихлорфторметан (фреон 11)	0,453	0,700
Хлорбензол	0,065	0,065
Хлоропрен	0,018	0,071
Эпихлоргидрин	0,287	1,776
Хлорэтан (этилхлорид, хлорды этил)	0,208	0,236
2,6 – Диметилфенол (2,6 ксиленол)	0,013	0,013
бетта-нафтол	0,004	0,004
Ұнды тозаңы	639,938	1 103,472
Амил спирт	20,001	20,511
Бензилкарбинол (бензил спирт)	0,003	0,003
Бутилді спирт	207,258	455,705
Изобутилді спирт	3,445	9,668
Изооктилді спирт	0,046	0,112
Этил спирті	588,89	1098,666
Диоксолан -1,3 (формальгликоль)	x	x
Циклогексанол	0,294	0,63
2-Хлорэтанол	0,047	0,047
Диэтил эфирі	1,599	2,838
Этиленгликольдің (бутилцеллозоль) моноизобутил эфирі	1,611	1,795
Этиленгликольдің (пропилцеллозальз) моноизопротил эфирі	0,068	0,069
2-Этоксизэтанол (этиленгликольдің этил эфирі, этилцеллозоль)	121,262	378,700
Винилацетат (Этенилацетат)	3,182	8,004
Дибутилфталат (фталдық қышқылының дибутил эфирі)	1,025	1,690
Метилакрилат	0,024	0,024
Метилметакрилат	0,022	0,113
2-Этоксизэтилацетат (сірке қышқылдың 2-этоксизэтилдің эфир, целлозольвацетат)	2,616	3,397
Ацетальдегид_	8,458	11,411
Метилэтилкетон	0,272	0,406
Малеинді ангидрид (булар, аэрозоль)	0,014	0,284
Сірке ангидрид	0,146	0,496
Валериан қышқылы	1,587	2,768
Диметилформамид	1,759	1,784
Капрон қышқылы	13,916	17,198
Құмырсқа қышқылы	2,272	2,461
Пропион қышқылы	0,054	0,054
4-Метилпентан қышқылы (изокапрон қышқылы)	0,000	0,001
L-2-Гидроксипропан қышқылы (сүт қышқылы)	1,046	2,436
Изопропилбензолдың гидроасқынотығы (кумолдың гидроасқын тотығы)	x	x
4,4-Диметилдиоксан-1,3	0,000	0,007
Пропилен тотығы	2,706	4,047
Этилен тотығы	2,282	3,44
Табиғи меркаптандардың қоспасы (этилмеркаптанға есептелгенде)	18,516	1 577,180
C15-C20 алифатты аминдер	0,068	0,073
Диметиланилин	0,005	0,005
Циклогексиламин	0,389	0,410
Диэтиламин	0,034	0,034
бетта-Диэтиламиноэтилмеркаптан	0,065	0,151
Монометиланилин	5,754	5,762
Монометиламин	5,691	7,571
Моноэтиламин	x	x
Триэтиламин	0,138	2,507
Ди (2-гидроксизэтил) амин (диэтанолламин)	27,327	33,707
Бутиленнитрит (азот қышқылының бутилді эфирі)	0,000	0,000
м-Нитробромбензол	0,01	0,01
Дифенилметандинзодианат	0,000	0,000
C17-C20 карбон қышқылының нитрилдері	0,068	0,068
Толуилендиизоцианат	0,002	0,003

Жалғасы

	Есепті жылы атмосфераға шығарылған ерекше ластаушы заттар	Есепті жылғы ластаушы заттардың белгіленген жол берілген шекті шығарындысы (ЖШШ), тонна/жылына
Тетрагидрофуран_	0,001	0,008
Тиофен (тиофуран)	x	x
Тақтатасты бензин (көміртекке қайта есептегенде)	0,1	0,37
Сольвент_	184,486	311,760
Уайт-спирит_	932,571	2 335,446
Өзге заттар	7 387,442	15 251,163

7.35 2024 жылы тұрақты көздерден шығатын ең көп таралған атмосфераны ластайтын заттардың шығарылуы

мың тонна

	Барлығы	Оның ішінде						
		қатты	газ тәрізді және сұйық-барлығы	одан				
				күкіртті ангидрид	көміртегі тотығы	азот тотығы (NO2-ға қайта есептегенде)	көмірсутектер (ҰОҚ-сыз)	ұшпа органикалық қоспалар (ҰОҚ)
Қазақстан Республикасы	2 271,4	445,3	24,3	785,4	432,4	307,5	165,8	133
Абай	36,8	12,5	44,4	5,4	12,8	4,4	0,7	0,9
Ақмола	68,4	24,1	107,2	18,7	17,3	4,5	2,2	1,0
Ақтөбе	126,0	18,8	26,0	25,7	35,8	17,4	14,2	12,8
Алматы	29,6	3,3	150,3	5,8	6,2	4,4	5,5	2,4
Атырау	152,8	2,5	28,7	34	43,8	17,4	28,9	25,2
Батыс Қазақстан	31,2	2,5	38,5	2,4	6,5	4,4	10,7	4,5
Жамбыл	50,9	12,5	10,6	2,7	4,5	7,3	21,3	2,0
Жетісу	15,4	4,8	348,9	2,3	4,6	3	0,02	0,6
Қарағанды	445,3	96,4	74,8	163,4	131,8	42,2	8,7	3,2
Қостанай	111,6	36,8	23,1	34,5	11,6	5,4	20,8	1,7
Қызылорда	24,9	1,7	103,3	1,6	9,1	8,3	3,3	1,9
Маңғыстау	105,5	2,2	-	2,3	12	15	31,5	42,4
Павлодар	687,8	152,7	535,1	316	80	122,8	1,5	17,4
Солтүстік Қазақстан	59,5	20,7	39,1	19,3	9,4	5,7	3,3	1,0
Түркістан	26,3	6,3	20,0	2,0	7,7	3,2	5,4	1,6
Ұлытау	97,7	17	80,7	70	3,3	2,9	0,6	4,1
Шығыс Қазақстан	80,9	13	68,0	34,4	15,5	12,3	3,5	2,0
Астана қаласы	49,1	8,7	40,4	22,8	3,5	10,7	1,4	1,8
Алматы қаласы	43,3	6,8	36,4	20	5,4	8,8	0,04	1,0
Шымкент қаласы	28,3	2,0	26,3	2,4	11	6,6	1,5	4,9

7.36 2024 жылы тұрақты көздерден шығатын ластайтын заттарды ұстау және кәдеге жарату

	Ұсталған және залалсыздандырылған ластайтын заттар		Кәдеге жаратылған ластайтын заттар	
	нақты, мың тонна	тұрақты көздерден шығатын ластайтын заттардың жалпы көлемінен пайызбенбен	нақты, мың тонна	ұсталған және зиянсыздандырылған ластайтын заттардың жалпы көлемінен пайызбенбен
Қазақстан Республикасы	30 251,2	93,4	7 156,6	22,1
Абай	149,5	83,4	22,3	12,4
Ақмола	476,9	91,1	3,8	0,7
Ақтөбе	221,3	64,7	219,2	64,1
Алматы	321,5	92,6	18,3	5,3
Атырау	0,1	0,0-	-	-
Батыс Қазақстан	28,1	48,5	0,5	2,0
Жамбыл	142,7	74,5	18,2	9,5
Жетісу	182,7	92,7	156,9	79,5
Қарағанды	5 917,2	93,2	1 237,1	19,4
Қостанай	139,3	57,4	6,1	2,5
Қызылорда	0,0	0,0	-	-
Маңғыстау	221,6	68,1	210,9	64,8
Павлодар	17 256,3	96,3	4280,6	23,9

Жалғасы

	Ұсталған және залалсыздандырылған ластайтын заттар		Кәдеге жаратылған ластайтын заттар	
	нақты, мың тонна	тұрақты көздерден шығатын ластайтын заттардың жалпы көлемінен пайызбен	нақты, мың тонна	ұсталған және зиянсыздандырылған ластайтын заттардың жалпы көлемінен пайызбен
Солтүстік Қазақстан	871,7	96,2	10,5	1,1
Түркістан	19,0	42,8	16,0	36
Ұлытау	762,9	88,7	118,0	13,7
Шығыс Қазақстан	1 049,7	93,2	716,0	63,6
Астана қаласы	1 457,1	97	-	-
Алматы қаласы	898,0	95,5	4,2	0,4
Шымкент қаласы	135,6	83,3	117,8	72,4

7.37 2024 жылы жеке қалаларда тұрақты көздерден шығатын атмосфераны ластайтын заттарды ұстау және кәдеге жарату

	Ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттектер		Кәдеге жаратылған ластағыш заттектер	
	нақты, мың тонна	тұрақты көздерден шығатын ластағыш заттектердің жалпы көлемінен пайызбен	нақты, мың тонна	ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттектердің жалпы көлемінен пайызбен
Көкшетау	123,8	92,3	-	-
Ақтөбе	209,4	89,6	208,9	89,4
Талдықорған	1,9	33,4	1,9	33,2
Атырау	X	-	-	-
Орал	5,4	39,1	X	-
Тараз	139,2	82,9	15,1	9,01
Қарағанды г.а.	1 489,4	97,5	7,2	0,5
Балқаш	1 256,6	94,5	804,4	60,5
Жезқазған	761,9	90,4	117,2	13,9
Теміртау	1 687,2	89,0	412,7	21,8
Қостанай	0,9	42,8	0,08	0,4
Арқалық	1,2	32,8	-	-
Рудный	119,5	65,1	0,7	0,4
Қызылорда	0,00	-	-	-
Ақтау	0,0	-	-	-
Павлодар	6 366,1	97,3	3 860,1	59,04
Ақсу	4 129,7	95,8	402,7	9,3
Екібастұз	5236,2	95,5	-	-
Петропавл	861,9	96,7	2,3	0,3
Туркестан	-	-	-	-
Кентау	0,00	6,3	0,00	6,3
Өскемен	763,4	94,2	465,4	57,4
Риддер	25,2	77,2	12,5	38,4
Семей	117,3	86,7	0,02	0,1
Глубокое кенті	0,9	61,7	-	-

7.38 2024 жылы қызмет түрі бойынша тұрақты көздерден шығатын атмосфераны ластайтын заттарды ұстау және кәдеге жарату

	Ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттектер		Кәдеге жаратылған ластағыш заттектер	
	нақты, мың тонна	тұрақты көздерден шығатын ластағыш заттектердің жалпы көлемінен пайызбен	нақты, мың тонна	ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттектердің жалпы көлемінен пайызбен
Ауыл, орман және,балық шаруашылығы	6,3	27,4	2,3	36,2
Өнеркәсіп	30 140,4	93,9	7 149,4	23,7
Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	151,1	29,9	60,4	40
Өңдеу өнеркәсібі	10 438,7	93,8	7 050,2	67,5

Жалғасы

	Ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттектер		Кәдеге жаратылған ластағыш заттектер	
	нақты, мың тонна	тұрақты көздерден шығатын ластағыш заттектердің жалпы көлемінен пайызбен	нақты, мың тонна	ұсталған және зиянсыздандырылған ластағыш заттектердің жалпы көлемінен пайызбен
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстықсумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	19 545,0	95,8	34,8	0,17
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	5,6	9,3	3,9	70
Құрылыс	40,6	80,1	1,5	3,7
Көтерме және бөлшек сауда; автомобиль берді және мотоциклдерді жөндеу	1,3	26,2	0,03	24,4
Көлік және қоймалау	10,4	8,1	1,6	15,4
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	-	-	-	-
Ақпарат және байланыс	x	92,5	-	-
Қаржы және сақтандыру қызметі	-	-	-	-
Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар	10,0	74,9	1,0	10,5
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	0,03	13,4	0,00	1,02
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	0,01	7,8	0,01	99,9
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамтамасыз ету	0,05	4,5	0,02	35,9
Білім беру	0,0	1,3	-	-
Денсаулық сақтау және еңбекке қабілеттілік қызмет көрсету	0,07	17,6	0,0	1,34
Өнер, ойын-сауық және демалыс	x	0,0	x	x
Өзге де қызметтер түрлерін ұсыну	0,0	1,9	-	-

7.39 I санаттағы объектілер үшін қоршаған ортаға эмиссияға берілген рұқсаттар саны*

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
Қоршаған ортаға эмиссияға берілген рұқсаттар саны	1289	577	556	557	877

8. Қалдықтар

8.1 Өнеркәсіптік қалдықтардың қалыптасуы және оларды қайта өңдеу деңгейі

	мың тонна				
	2020	2021	2022	2023	2024
Өнеркәсіптік қалдықтардың пайда болуы	759 905	871 147	888 131	917 993	652 176
Өнеркәсіптік қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану	273 718	333 080	360 720	278 518	174 183
Өнеркәсіптік қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану үлесі, пайызбен	36,02	38,23	40,03	30,38	26,7
ЖІӨ бірлігіне шаққандағы өнеркәсіптік қалдықтар, кг/халықар. доллар 2021 жылғы салыстырмалы бағаларда	1,2	1,3	1,3	1,3	0,9
Жан басына шаққанда өнеркәсіптік қалдықтардың түзілуі, тонна	40,5	45,8	45,3	45,8	32,14

* Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің деректері

8.2 Тұрмыстық қатты қалдықтардың қалыптасуы және оларды қайта өңдеу деңгейі

	мың тонна				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қатты тұрмыстық қалдықтардың пайда болуы	4 551,7	4 214,1	4 340,6	4 352,1	4 849,2
Қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеу, қайтадан пайдалану	868,9	985,3	1 103,1	1 029,6	1 254,6
Тұрмыстық қатты қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану үлесі, пайызбен	18,6	21,1	25,4	24,0	25,87
Жан басына шаққанда тұрмыстық қатты қалдықтардың түзілуі, кг	242,7	221,8	222,1	221,8	239

* Жергілікті атқарушы органдар берген ақпарат негізінде Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің деректері.

8.3 Өңірлер бөлінісінде тұрмыстық қатты қалдықтардың қалыптасуы және оларды қайта өңдеу деңгейі

	мың тонна							
	2021		2022		2023		2024	
	ТҚҚ қалыптасуы	ТҚҚ қайта өңдеу, қайта пайдалану	ТҚҚ қалыптасуы	ТҚҚ қайта өңдеу, қайта пайдалану	ТҚҚ қалыптасуы	ТҚҚ қайта өңдеу, қайта пайдалану	ТҚҚ қалыптасуы	ТҚҚ қайта өңдеу, қайта пайдалану
Қазақстан Республикасы	4 214,1	985,247	4 340,6	1 103,1	4 352,2	1 029,6	4 849,2	1 254,6
Абай	-	-	89,2	1,4	51,6	9,2	77,1	15,8
Ақмола	124,0	10,800	155,5	12,3	183,4	18,6	249	47,8
Ақтөбе	299,764	32,117	300,9	45,2	303,7	56,8	303,9	66,8
Алматы	694,8	122,300	429,2	73,5	439,0	92,6	519,4	122
Атырау	190,74	40,190	232,6	63,8	179,7	50,7	254,6	76,8
Батыс Қазақстан	80,4	9,341	114,2	17,3	124,6	23,2	127	28,1
Жамбыл	65,323	8,325	47,2	7,6	56,5	10,7	58,7	11,7
Жетісу	-	-	220,0	39,1	225,8	44,5	220	39,1
Қарағанды	465,3	134,910	328,2	179,2	343,5	192,4	370,6	209,5
Қостанай	190,682	33,828	210,8	38,4	274,2	57,0	272	57,4
Қызылорда	116,0	22,800	164,0	40,2	166,0	45,7	303	91,2
Маңғыстау	102,102	28,938	207,8	66,7	199,7	63,0	210,1	70,5
Павлодар	648,0	154,224	292,8	79,9	296,1	91,2	229,1	77,9
Солтүстік Қазақстан	76,4	11,480	82,8	15,2	87,1	17,4	88,9	18,1
Түркістан	110,031	17,600	92,7	17,6	103,2	23,7	94,2	24,5
Ұлытау	-	-	268,4	0,2	143,4	0,002	124,9	0
Шығыс Қазақстан	180,628	20,407	110,8	17,7	146,5	32,3	121,7	29,3
Астана қаласы	335,0	47,000	316,8	238,2	304,8	53,0	432	73,4
Алматы қаласы	304,389	228,292	451,8	81,3	482,8	65,7	538,2	106,5
Шымкент қаласы	230,497	62,695	225,0	68,1	240,7	81,9	254,1	87,7

8.4 Коммуналдық қалдықтардың қалыптасуы

	2020	2021	2022	2023	2024
Коммуналдық қалдықтардың жиналған көлемі	2 812,2	3 188,9	3 071,9	3 298,4	3 801,6
одан үй шаруашылығының қалдықтары	2 009,3	2 091,7	2 035,9	2 062,7	1 985,6
Көмілген қалдықтардың көлемі	2 523,2	2 586,5	2 597,5	2 899,9	3 185,1

8.5 Өңірлер бөлінісінде коммуналдық қалдықтардың қалыптасуы

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	2 812,2	3 188,9	3 071,9	3 298,4	3 801,6
Абай	64,2	65,4	59,5	54,2	57,9
Ақмола	96,6	118,7	134,9	140,5	97,0
Ақтөбе	163,0	165,4	154,2	127,1	242,8
Алматы	114,0	126,7	123,8	186,6	175,0
Атырау	62,5	61,0	79,7	113,1	155,6
Батыс Қазақстан	107,5	118,9	127,4	111,9	87,1
Жамбыл	62,0	62,1	65,3	66,2	76,5
Жетісу	43,9	30,1	25,5	29,4	86,5
Қарағанды	307,6	330,5	336,8	321,1	313,8
Қостанай	153,6	144,2	171,2	196,2	182,2
Қызылорда	58,8	66,0	87,3	105,8	128,7
Маңғыстау	135,8	143,0	176,1	120,2	132,2
Павлодар	164,2	380,8	217,7	222,5	224,1
Солтүстік Қазақстан	75,7	78,2	69,3	74,1	80,5
Түркістан	157,5	161,2	156,8	172,0	153,9
Ұлытау	56,5	53,3	82,7	64,4	87,9
Шығыс Қазақстан	104,1	107,2	107,6	148,2	129,8
Астана қаласы	298,8	296,5	210,4	230,1	308,1
Алматы қаласы	414,4	480,4	480,2	568,2	829,6
Шымкент қаласы	171,5	199,3	205,4	246,6	252,6

8.6 Қауіпті қалдықтардың қалыптасуы және оның қайта өңдеуінің деңгейі*

	2020	2021	2022	2023	2024
Қауіпті қалдықтардың пайда болуы	137 828,0	42 090,0	46 487,8	43 867,9	45 136,8
Қауіпті қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану (инсинерацияны қоса есептегенде)	30 711,8	4 924,0	3 388,7	2 796,7	5 043,1
Қауіпті қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану үлесі, пайыз	22,3	11,7	7,3	6,3	11,17
ЖІӨ бірлігіне қауіпті қалдықтардың пайда болуы, кг/2021ж. бағалардағы мың халықаралық долл.	221,0	64,7	69,3	62,2	63,9
Жан басына шаққанда (қауіптіліктің барлық деңгейлері) қауіпті қалдықтардың пайда болуы (ТДМ 12.4.2), кг	7 349	2 215,3	2 367,6	2 193,4	2 225

*Мұнда және одан әрі Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің деректері бойынша

8.7 Өңірлер бөлінісінде қауіпті қалдықтардың қалыптасуы және оның қайта өңдеуінің деңгейі

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Қалыптасуы	Қайта өңдеу және қайта пайдалану*	Қалыптасуы	Қайта өңдеу және қайта пайдалану*	Қалыптасуы	Қайта өңдеу және қайта пайдалану*	Қалыптасуы	Қайта өңдеу және қайта пайдалану*	Қалыптасуы	Қайта өңдеу және қайта пайдалану*
Қазақстан Республикасы	137 828,0	30 269,0	42 090,2	4 411,6	46 487,8	2735,2	43 867,9	2 796,7	45 136,8	5 043,1
Абай	-	-	-	-	3727,8	104,8	...	...	...	...
Ақмола	9 595,3	1 369,4	5 192,1	121,7	15 261,2	52,9	15 372,3	10,80	...	...
Ақтөбе	1 434,6	1 217,4	5 423,4	391,1	5 262,2	325,1	5 426,4	254,7	...	...
Алматы	657,2	43,2	37,3	33,6	9,1	0,06	2,105	0,04	...	...
Атырау	296,3	157,4	274,5	65,1	212,8	18,6	218,9	64,9	...	...
Батыс Қазақстан	129,2	2 187,3	94,6	18,2	73,8	22,8	53,3	29,3	...	...
Жамбыл	325,6	235,1	143,3	132,0	155,8	144,6	121,2	113,8	...	...
Жетісу	-	-	-	-	0,9	0,02	...	...	...	...
Қарағанды	11 836,5	3 963,5	11 498,5	639,4	1 133,3	15,8	1 814,9	249,8	...	...
Қостанай	76 415,0	13 250,6	4 043,0	288,2	8 722,6	292,0	8 488,9	294,22	...	...
Қызылорда	161,4	18,4	54,4	19,0	40,9	8,3	56,9	27,1	...	...
Маңғыстау	405,8	627,7	217,9	88,0	331,1	125,2	501,5	172,9	...	...
Павлодар	29 102,8	4 661,3	4 122,2	1 879,2	209,7	79,8	197,5	61,0	...	...
Солтүстік Қазақстан	2 108,4	513,7	949,4	1,1	9,9	3,7	331,6	1,3	...	...
Түркістан	127,4	36,8	10,1	0,004	8,8	30,6	7,5	0,06	...	...
Ұлытау	-	-	-	-	0,7	0,03	...	...	...	...
Шығыс Қазақстан	2 399,0	622,4	7 738,4	365,9	11 167,8	1 500,6	5 143,8	1 418,1	...	...
Астана қаласы	1 698,5	826,8	1 818,8	0,3	15,7	0,3	18,6	1,4	...	...
Алматы қаласы	1 095,6	290,0	453,9	331,6	123,4	0,1	2,749	0,1	...	...
Шымкент қаласы	39,4	248,2	18,4	37,2	20,3	10,7	37,7	0,05	...	...

* Инсинерацияны есепке алмай

1) Ақпарат жалпы ел бойынша ұсынылған

8.8 Өндірістің қауіпті қалдықтарының қалыптасуы, пайдаланылуы және залалсыздандырылуы

жылына/млн. тонна

	Қауіпті қалдықтардың қалыптасуы	Кәсіпорындарда қауіпті қалдықтарды пайдалану	Қауіпті қалдықтарды залалсыздандыру
2020	137 828,0	30 711,8	299,0
2021	42 090,0	4 924,0	393,0
2022	46 487,8	3 388,7	212,3
2023	43 867,9	2 796,7	491,7
2024	45 136,8	5 043,1	374,3

8.9 Кәсіпорындарда өндірістің қауіпті қалдықтарының бары

жыл аяғына, мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	2 757 951,9	480 234,6	840 851,2	889 530,5	669 148,9
Абай	-	-	10 940,0	-	-
Ақмола	33 867,1	26 054,7	131 974,2	226 172,5	-
Ақтөбе	6 212,9	59 930,7	65 803,2	67 232,1	-
Алматы	6 001,2	38,6	2,3	2,6	-
Атырау	826,8	22,5	16,2	17,4	-
Батыс Қазақстан	408,9	87,1	78,6	54,9	-
Жамбыл	12 773,5	5 224,5	4 677,4	365,8	-
Жетісу	-	-	8,7	-	-
Қарағанды	745 730,3	54 894,2	23 649,4	819,7	-
Қостанай	1 219 162,0	191 106,5	257 345,4	254 875,7	-
Қызылорда	107,6	3,5	11,2	9,7	-
Маңғыстау	228,2	23,4	260,5	62,4	-
Павлодар	632 762,8	75 450,2	2 828,3	2 893,9	-
Солтүстік Қазақстан	39 586,0	2 188,1	5,7	536,5	-
Түркістан	1 340,6	644,1	648,4	649,7	-
Ұлытау	-	-	0,1	-	-
Шығыс Қазақстан	19 535,2	32 155,3	342 585,6	335 819,9	-
Астана қаласы	30 719,9	32 363,1	1,2	2,7	-
Алматы қаласы	8 057,5	25,0	4,1	0,06	-
Шымкент қаласы	631,4	23,1	10,7	15,0	-

8.10 Қауіпті қалдықтардың көлемі

мың тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Жыл бойы қалыптасқан қауіпті қалдықтар	137 828,0	42 090,2	46 487,8	43 867,9	45 136,8
Келіп түскен қауіпті қалдықтар олардан: импортталған қауіпті қалдықтар	16 063,9	1 006,3	1 568,9	1 163,9	778,9
Пайдаланылған (кәдеге жаратылған) қалдықтар	0	0	0,3	1,15	35,4
Залалсыздандырылған қалдықтар	30 711,8	512,4	3 388,7	2 796,7	5 043,1
Өнеркәсіптік қайта өңделуге берілгені	299,0	393,0	212,3	491,7	374,3
соның ішінде: Экспортталған қауіпті қалдықтар	15 143,1	2 051,2	2 221,9	2 377,5	1 961,7
бағытталуы: қоймалаудың және көмудің ұйымдастырылған жерлеріне	1,7	0	1,0	2,0	24,8
рұқсат етілген тұрмыстық қатты қалдықтар үйінділеріне және полигондарға	115 443,6	35 185,9	6 028,8	4 871,2	19 859,2
Жыл соңына қауіпті қалдықтардың көлемі	834,2	-	-	-	-
	2 757 951,9	480 234,6	840 851,2	908 869,2	669 148,9

8.11 Экономикалық қызмет түрлері бойынша қауіпті қалдықтардың қалыптасуы

	мың. тонна/жылына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қауіпті қалдықтар	137 828,0	42 090,2	46 487,8	46 868,0	45 136,8
соның ішінде:					
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	2 144,4	1 052,7	766,8	1 143,3	-
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және					
карьерлерді қазу	91 189,6	25 501,2	31 820,1	28 077,9	-
Өңдеу өнеркәсібі	20 979,1	6 121,0	8 396,6	8 644,0	-
Электрмен жабдықтау, газ, бу беру	19 784,5	4 606,1	554,3	147,3	-
Құрылыс	220,6	30,7	152,3	4,1	-
Экономикалық қызметтің басқа да түрлері	3 509,8	4 778,5	4 797,7	8 851,4	-

8.12 2023 жылда электрондық қалдықтардың түзілуі

	тонна
	2023
Электр және электрондық жабдықтардың қалдықтары	115,98
Құрамында полихлорланған бифенилдер бар трансформаторлар мен конденсаторлар	55,557
Құрамында полихлорланған бифенилдер бар немесе ластанған есептен шығарылған жабдық, айтылғанды қоспағанда	-
Құрамында қауіпті құрамдас бөліктері бар есептен шығарылған жабдық, айтылғанды қоспағанда	19,184
Есептен шығарылған жабдық, айтылғанды қоспағанда	0,631
Есептен шығарылған жабдыктан алынған қауіпті құрамдас бөліктер	3,111
Есептен шығарылған жабдыктан алынған құраушы компоненттер, аталғандарды қоспағанда	37,498

8.13 Өндіріс және тұтыну қалдықтарының пайда болуы*

	жылына/мың тонна				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қалыптасқан қалдықтардың жалпы көлемі	457 931,1	777 764,9	1 052 134,9	1 033 856,6	-
соның ішінде:					
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	2 168,7	3 132,9	3 039,6	3 302,6	-
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді					
қазу	392 534,4	495 400,1	744 017,6	717 736,6	-
Өңдеу өнеркәсібі	33 262,5	129 091,7	180 735,3	163 112,3	-
Электрмен жабдықтау, газ, бу беру	19 806,8	21 143,6	17 881,7	19 612,8	-
Құрылыс	358,8	498,4	634,6	180,6	-
Экономикалық қызметтің басқа да түрлері	9 799,9	128 498,2	105 826,1	129 911,7	-

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы экология және табиғи ресурстар министрлігінің «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» РМК деректері бойынша өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастры негізінде. Деректер техногенді минералды түзілімдерді және Үстірт эффузивті және интрузивті әртүрлі жастағы шөгінді жыныстарды (аршынды жыныстарды) есепке алмағанда келтірілген.

8.14 Қауіпті емес өнеркәсіптік қалдықтарды басқару

	тыс. тонн/жыл				
	2020	2021	2022	2023	2024
Өндірілген қалдықтардың жалпы сомасы	320 103,1	735 674,6	1 005 647,1	986 988,6	1 094 197,1
Есепті жылы қайта өңделді, қайта пайдаланылды, өрттелді	94 027,4	108 679,8	149 420,1	104 476,5	248 040,4
Есепті жылы залалсыздандырылды	0,3	-	-	-	-
Қалдықтарды орналастырудың жеке объектілерінде орналастырылған	175 477,0	439 185,1	827 298,7	330 009,0	376 822,7
Бөгде ұйымдарға, кәсіпорындарға берілді	3 191,5	5 452,2	6293,8	8 359,3	7 204,7

8.15 Медициналық қалдықтар

	тонна				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қалыптасқан қалдықтардың жалпы көлемі					
соның ішінде:					
«А» м3 сыныбының қалдықтары	21 827 557,0	344 957 067,0	159 290 910,8	19 397 051,21	15 006 783,36
«Б» сыныбының қалдықтары»	39 820 555,0	15 995 684,7	58 991 247,06	88 323 825,6	95 932 402,84
«В» сыныбының қалдықтары»	13 363 611,2	1 575 257 521,4	4 988 414,71	2 440 724,68	963 442,36

	2020	2021	2022	2023	2024
«Г» сыныбының қалдықтары					
Дана	70 933	101 789	39 267,8	31 117,19	113 654,63
Килограмм	349 834,6	11 685,5	715 178,97	750 173,8	887 458,23
литр	2 899,5	296,5	1 583,61	6 532,75	3 365,93
«Д» сыныбының қалдықтары»	3 229,6	1 628,4	223,04	416,96	6 414,83
Залалсыздандырылды (өз бетінше залалсыздандырылғандарды ескере отырып)	-	-	-	-	-
«А» сыныбының қалдықтары»	-	-	-	-	-
«Б» сыныбының қалдықтары»	23 573 287,98	312 631,3	569 132,85	2 135 752,2	7 562 399,5
«В» сыныбының қалдықтары»	6 524 847,3	83 970,6	22 710,3	11 445,3	156 908,3
«Г» сыныбының қалдықтары, литр	206,16 ,	1 989,6	4 039,85	133,12	26,36
«Д» сыныбының қалдықтары» Жерленген	-	-	-	-	-
«А» сыныбының қалдықтары»	-	-	-	-	-
«Б» сыныбының қалдықтары»	389,05	88,7	803,5	487,0	2 874,5
«В» сыныбының қалдықтары»	42,52	4,0	251,5	0,000	4,8
«Г» сыныбының қалдықтары	-	-	-	-	-
«Д» сыныбының қалдықтары»	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

9. Орман ресурстары

9.1 Орман қорының негізгі көрсеткіштері*

	жыл соңына				
	2020	2021	2022	2023	2024
Орман қорының ауданы (уақытша пайдалануға берілген ормандарды қоса), млн. га	30,0	30,6	30,9	30,9	31,4
Орманды алқап, млн. га	13,3	13,6	13,7	13,7	13,9
Тамырдағы сүректің жалпы босалқы қоры млн. текше метр	446,3	455,1	453,9	440,7	457,2
Аумақтың орман-тоғайлылығы, елдің жалпы алаңына пайызбен	4,9	5,0	5,0	5,0	5,1

*Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің деректері бойынша.

9.2 Орман қоры

есепті жылғы 1 қаңтарға

	Орман қорының жалпы ауданы, мың. га	Орманды алқап, мың.га	Тамырдағы сүректің жалпы босалқы қоры, млн.текше метр	Орман тоғайлылығы, елдің жалпы алаңына пайызбен
Қазақстан Республикасы	31375,5	13898,7	457,2	5,1
Абай	853,6	437,5	47,5	2,4
Ақмола	1059,5	445,9	51,4	3,0
Ақтөбе	1406,7	60,2	1,4	0,2
Алматы	3239,3	1582,0	40,4	15,1
Атырау	169,2	18,4	0,5	0,2
Батыс Қазақстан	570,8	90,2	8,8	0,6
Жамбыл	4441,1	2315,1	4,8	16,0
Жетісу	2197,4	445,9	16,3	3,7
Қарағанды	536,1	137,5	5,6	0,6
Қостанай	1150,4	237,7	17,5	1,2
Қызылорда	7541,8	3882,6	11,2	17,2
Маңғыстау	477,5	138,1	0,1	0,8
Павлодар	478,7	309,4	31,2	2,5
Солтүстік Қазақстан	688,1	518,8	49,4	5,3
Түркістан	3474,2	1595,7	3,6	13,6
Ұлытау	82,3	14,2	0,4	0,1
Шығыс Қазақстан	3008,7	1669,8	167,3	17,1

9.3 Орман және өзге де орманы бар жерлер

	мың га				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ел алаңы	272 490,2	272 490,2	272 490,2	272 490,2	272 490,2
Жалпы орман алаңы	30 047,7	30 552,5	30 941,7	30 970,5	31 375,5
Ел алаңындағы орман қоры алаңының үлесі, пайызбен	11,0	11,2	11,4	11,4	11,5
Орманмен қамтылған жерлердің алаңы	13 316,9	13 635,3	13 673,5	13 697,2	13 898,7
Ормандар және өзге де орман көмкерген жерлер, пайызбен	4,9	5,0	5,0	5,0	5,1
Ну ормандар және екпе ағаштар					
Орман қорының жалпы алаңы оның ішінен	30 047,7	30 552,5	30 941,7	30 970,5	31 375,5
Қорық ормандар	1 613,7	1 613,7	1 613,7	1 613,7	1 613,7
Қорық ормандар, пайызбен	5,4	5,3	5,2	5,2	5,1
Басқа табиғи жаңаратын ормандар	27 670,0	28 179,5	30 140,2	28 526,1	28 931,1
Басқа табиғи жаңаратын ормандар, пайызбен	92,1	92,2	97,4	92,1	92,3
Орман ағаштары (орман дақылдары)	764,0	759,3	812,2	830,7	830,7
Орман ағаштары, пайызбен	2,5	2,5	2,6	2,7	2,6
Өндіруге арналған орман алаңы					
Ормандардың жалпы ауданы оның ішінен	30 047,7	30 552,5	30 941,7	30 970,5	31 375,5
Орман өнімі (сүрек қоры)	446,3	455,1	453,9	440,7	457,2
Орман өнімі, пайызбен	1,5	1,5	1,5	1,4	1,5
Қорғалатын ормандардың ауданы және биоәртүрлілікті сақтауға арналған орындар					
Ормандардың жалпы ауданы	30 047,7	30 552,5	30 941,7	30 970,5	31 375,5

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
оның ішінен					
Қорғалатын аудандардағы ормандардың ауданы (ЕҚТА)	10 891,8	10 950,7	11 294,7	11 294,7	11 295,7
Күзетілетін аудандардағы орман алқа, пайызбен	36,2	35,8	36	36	36
Орман қоры және құрамы:					
қылқан жапырақты, мың текше метр	281 591,4	285 537,7	286 819,6	276 131,4	281 050,1
жапырақты, мың текше метр	146 962,8	145 191,8	140 998	142 492,7	137 101,0
тамырдағы орманның қоры, ең көп таралған 10 тұқымның түрі:					
қарағай, мың текше метр	441 460,1	450 035,5	453 927	440 738,4	457 300,0
шырша, мың текше метр	118 140,9	119 967,3	119 437,4	113 548,5	127 375,0
май қарағай, мың текше метр	47 072,7	47 973,5	48 832,4	49 142,0	49 771,2
балқарағай, мың текше метр	66 805,9	67 639,0	68 211,5	63 075,2	63 781,8
самырсын, мың текше метр	36 045,8	36 345,2	36 631,4	36 628,3	36 243,4
қайың, мың текше метр	13 233,5	13 326,0	13 417,5	13 445,4	13 584,0
көктерек, мың текше метр	91 102,2	92 519,9	89 300,1	89 143,7	88 190,3
терек, мың текше метр	35 951,4	36 818,4	35 424,4	31 720,0	32 926,2
тал, мың текше метр	10 926,6	11 142,7	11 442,6	11 269,7	11 595,8
сексеуіл, мың текше метр	4 360,6	4 442,3	4 557,7	4 504,1	4 155,2
басқасы, мың текше метр	17 790,5	19 861,2	20 952,2	22 114,3	23 390,1
Жаңғыртылған орманның ауданы	4 884,6	5 045,9	5 719,8	6 147,2	6 236,8
Орман плантациялары	74,8	50,2	66,9	53,3	1 014,2
	1,9	1,8	1,9	1,8	1,0

*Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің деректері бойынша.

9.4 2025 жылы мемлекеттік орман қорының орманды құрайтын негізгі тұқымдар алқаптарының бөлінуі

		Одан негізгі басым тұқымдары бойынша				мың га
	Ауданы	қылқан жапырақты	қатты жапырақты	жұмсақ жапырақты	сексеуілдер	
Қазақстан Республикасы	10 766,1	1 841,8	153,2	1 587,3	7 183,8	
Абай	371,7	320,2	7,1	44,4	0	
Ақмола	420,1	201,3	42,0	176,8	0	
Ақтөбе	36,4	1,4	23,2	5,2	6,6	
Алматы	1 268,6	151,9	4,1	11,3	1 101,3	
Атырау	5,1	0	0,4	4,5	0,2	
Батыс Қазақстан	74,5	0,7	21,5	52,3	0	
Жамбыл	1 211	3,6	7,4	0,5	1 199,5	
Жетісу	259	65,7	3,1	33,6	156,6	
Қарағанды	59,6	30,6	6	22,9	0,1	
Қостанай	188,8	54,8	5,2	128,8	0	
Қызылорда	3 516,9	0	0	0,1	3 516,8	
Маңғыстау	31,3	0	0	0	31,3	
Павлодар	294,6	191,5	16,1	87	0	
Солтүстік Қазақстан	501,2	38,6	5,1	457,5	0	
Түркістан	1 190,2	11,3	6,2	1,3	1 171,4	
Ұлытау	6,6	0,2	1,7	4,7	0	
Шығыс Қазақстан	1 330,5	770	4,1	556,4	0	

9.5 Орманды қалпына келтіру

	Орманды қалпына келтіру		Орманды қалпына келтіру жұмыстары жүргізілген жалпы алқаптағы орманды егудің және отырғызудың үлесі, пайызбен
	барлығы	соның ішінде ағаш отырғызу және егу	
2020	51,29	45,75	89,2
2021	53,8	45,5	84,6
2022	135,8	135,8	100
2023	218,9	218,9	100
2024	91,1	91,1	100

9.6 Мемлекеттік маңызы бар ормандарды қалпына келтіру

	мың га				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	51,3	53,8	138,5	218,9	91,1
Абай	-	-	4,1	2,5	5,1
Ақмола	3,6	5,1	5,9	6,0	4,3
Ақтөбе	1,0	1,0	3,2	4,7	1,2
Алматы	0,7	0,6	1,3	3,8	0,2
Атырау	0,3	0,3	0,5	0,5	0,3
Батыс Қазақстан	0,8	0,8	1,2	2,0	0,7
Жамбыл	5,2	5,6	9,2	13,9	4,7
Жетісу	-	-	0,3	2,4	0,2
Қарағанды	0,5	0,6	0,4	0,4	0,2
Қостанай	1,2	0,8	2,5	2,1	2,3
Қызылорда	13,4	12,9	84,6	156,6	64,9
Маңғыстау	0,3	0,3	0,3	0,9	0
Павлодар	3,3	3,1	3,1	2,0	1,6
Солтүстік Қазақстан	1,2	1,9	1,2	2,4	1,5
Түркістан	14,6	15,5	20	17,4	2,0
Ұлытау	-	-	-	0,1	0,3
Шығыс Қазақстан	5,0	5,1	0,7	1,2	1,5

9.7 Орман өрттері

	Орман өрттерінің саны, оқиғалар	Өрт болған орман алаңы, гектар	Орман өртінен болған залал, ағымдағы бағаларда, млн. тенге	Бір өрттің орташа алаңы, гектар
2020	701	41 866	2 115,5	59,7
2021	751	14 794	6 278,4	19,7
2022	801	56 251	20 593,7	70,2
2023	810	77 760	163,2	2,0
2024	294	18 181	101,6	61,8

9.8 Сайлы, жыралы, құмдауытты жерлерде және басқа қолайсыз жерлерде екпе ағаштарын жасау

	мың га				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	1,0	-	-	-	-
Ақмола	-	-	-	-	-
Атырау	0,2	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	0,8	-	-	-	-
Қызылорда	-	-	-	-	-

9.9 Жас екпе ағаштарды құнды (жоғары өнімді) екпе ағаштар санатына қосу

	мың га				
	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	62,2	50,2	66,9	53,3	42,0
Абай	-	-	2,7	2,8	1,6
Ақмола	1,8	1,7	1,8	0,9	0,8
Ақтөбе	0,8	0,7	0,6	0,8	0,7
Алматы	1,3	0,5	10,1	8,1	7,3
Атырау	-	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
Жамбыл	2,8	18,8	13,3	5,6	5,2
Жетісу	-	-	0,1	0,3	0,2
Қарағанды	0,3	0,2	0,1	0,2	0,3
Қостанай	2,9	1,2	1,9	1,4	1,5
Қызылорда	16,3	3,1	9,4	10,9	10,2
Манғыстау	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Павлодар	3,4	2,4	1,8	1,6	-
Солтүстік Қазақстан	6,8	7,2	5,2	4,6	4,4
Түркістан	17,6	6,6	18,1	12,6	8,6
Ұлытау	-	-	0,2	-	-
Шығыс Қазақстан	7,8	7,5	1,2	3,1	0,9

9.10 Орманды күтіп-баптау үшін кесу және іріктеп санитарлық кесу

	Кесу алқабы, барлығы, гектар	Кесілген сүрек, мың тығыз текше метр		
		барлығы	одан жоюға кесілгені	одан кәдеге жарамдысы
2020	18 018,2	401,2	392,5	3,85
2021	47 892,1	203,1	196,7	36,6
2022	14 293,0	325,5	319,2	36,5
2023	5 628,9	61 377,0	56 973,1	6 997,0
2024	18 070,4	74,123	68,807	10,415

9.11 2024 жылы орманды күтіп-баптау үшін кесу және іріктеп санитарлық кесу

	Кесу алаңы, барлығы, гектар	Кесілген сүрек, мың тығыз текше метр		
		барлығы	одан жоюға кесілгені	одан кәдеге жарамдысы
Қазақстан Республикасы	18 070,37	74,123	68,807	10,415
Абай	308,5	3,813	3,395	0,059
Ақмола	553,2	9,6	8,5	2,1
Ақтөбе	46,1	1,02	1,02	-
Алматы	34,51	1,04	0,83	0,7
Атырау	55	0,6	0,6	-
Батыс Қазақстан	299	5,9	5,1	0,5
Жамбыл	-	-	-	-
Жетісу	11,0	0,4	0,184	0,166
Қарағанды	132,4	1,34	1,128	0,07
Қостанай	470,6	8,4	8,4	0,9
Қызылорда	-	-	-	-
Маңғыстау	-	-	-	-
Павлодар	10 421,16	22,8	20,8	1,4
Солтүстік Қазақстан	640,6	11,3	11,0	3,3
Түркістан	4555,2	1,9	1,9	0
Ұлытау	22,3	0,31	0,28	-
Шығыс Қазақстан	520,8	5,7	5,67	1,22

10. Ерекше қорғалатын табиғат аумақтары

10.1 Ерекше қорғалатын табиғат аумақтары*

	мың. га				
	2020	2021	2022	2023	2024
Елдің алаңы, мың га	272 490	272 490	272 490	272 490	272 490
Ерекше қорғалатын аумақтардың жалпы ауданы	26 949,0	26 951,3	29 353,2	29 484,9	30 957,2
мемлекеттік табиғи қорықтар	1 611,4	1 613,7	1 613,7	1 613,7	1 613,7
мемлекеттік ұлттық табиғи парктер	2 668,9	2 668,9	2 727,8	2 727,8	2 727,8
мемлекеттік табиғи резерваттар	3 122,1	3 122,1	3 465,1	3 465,1	3 573,7
Республикалық маңызы бар мемлекеттік табиғат ескерткіштері	0,272	0,272	0,272	0,272	0,272
жергілікті маңызы бар мемлекеттік табиғат ескерткіштері	0,176	0,176	0,176	0,176	0,176
Республикалық маңызы бар мемлекеттік табиғи қаумалдар	6 537,1	6 537,1	8 537,1	8 537,1	8 537,1
жергілікті маңызы бар мемлекеттік табиғи қаумалдар	1 505,6	1 505,6	1 505,6	1 637,3	29 99,4
мемлекеттік қорық аймақтары	11 311,9	11 311,9	11 311,9	11 311,9	11 311,9
Республикалық маңызы бар мемлекеттік ботаникалық бақтар	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47
государственный дендрологический парк республиканского значения	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Республикалық маңызы бар мемлекеттік дендрологиялық парк	0,117	0,117	0,117	0,117	0,117
мемлекеттік (өңірлік) табиғи парктер	189,1	189,1	189,1	189,1	189,1
жергілікті маңызы бар мемлекеттік зоологиялық парктер	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
Ел аумағындағы ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың үлесі, пайызбен	9,88	9,89	10,77	10,82	11,37

* Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің деректері

11. Жануарлар дүниесін қорғау

11.1 Аквашаруашылық қоры*

тонна

	2020	2021	2022	2023	2024
Аквашаруашылық қоры (түрлері бойынша):					
заттай көріністе	9 020,5	14 993,9	19 243,0	21 899,1	24 373,4
тұқыбалықтар	3 354,8	6 447,6	6 703,0	12 309,1	13 234,62
ақсақабалықтар	507,4	589,2	1 236,8	1 767,4	2 035,78
албыртбалықтар	1 513,5	1 434,6	3 259,4	6 082,0	7 003,26
бекіребалықтары	278,1	324,0	395,6	463,3	328,24
жайынбалықтар	3 234,5	5 050,0	4 816,5	902,0	711
өзге де түрлері	132,2	1 148,5	2 831,7	375,3	1 060,5

11.2 Жеке су айдындары бойынша балық ресурстары*

мың тонна

Су айдындарының атауы	2020	2021	2022	2023	2024
Каспий теңізі	49,730	49,730	92,73	100,300	87,901
Қиғаш өзені	16,396	14,110	17,747	17,475	17,505
Жайық өзені Атырау облысы	20,342	17,684	16,665	10,668	10,909
Жайық өзені БҚО	0,140	0,126	0,098	0,058	0,118
Бұқтырма су қоймасы	13,466	13,053	14,235	13,573	14,760
Жайсан көлі	42,653	39,953	26,943	31,767	39,842
Шүлбі су қоймасы	3,678	2,542	3,519	3,373	2,562
Ертіс өзені	0,153	0,188	0,127	0,410	0,381
Өскемен су қоймасы	0,270	0,214	0,126	0,142	0,168
К. Сатпаев атындағы канал	0,801	0,793	1,680	1,527	1,527
Балқаш көлі	24,995	31,475	29,701	33,195	37,233
Алакөл көлі	1,867	0,993	4,368	4,173	4,562
Сасықкөл көлі	2,218	1,795	3,755	3,427	3,670
Қошқаркөл көлі	0,335	0,243	0,584	0,635	0,607
Қапшағай су қоймасы	4,333	4,379	5,116	5,369	5,493
Іле өзені	0,120	0,090	0,145	0,137	0,140
Дельта Іле өзені	0,459	0,413	0,513	0,501	0,550
Арал теңізі	24,256	25,734	26,272	25,820	23,244
Сырдария өзені					
Қызылорда облысы	0,313	0,345	0,464	0,488	0,406
Сырдария өзені ОҚО шегінде	0,700	0,752	0,744	0,758	0,728
Шардара су қоймасы	7,902	8,711	7,922	8,360	8,133
Тобыл өзені	0,089	0,029	0,051	0,075	0,059
Есіл өзені	0,149	0,100	0,085	0,083	0,072
Нұра өзені	0,294	0,221	0,162	0,145	0,153

* Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Балық шаруашылығы комитеттің деректері

11.3 Жоғалып кету қаупі бар түрлер және қорғалатын түрлер

бірлік

	2020	2021	2022	2023	2024
Сүтқоректілер					
Түрлерінің жалпы саны	178	178	178	178	178
Одан жоғалып кету қаупі бар түрлер, соның ішінде, саны	31	31	31	31	31
аса қиын жағдайдағы жоғалып кету қаупі түрлер	5	5	5	5	5
қауіпті жағдайдағы түрлер (жоғалып кету қаупі бар)	22	22	22	22	22
осал түрлері	4	4	4	4	4
Қорғалатын түрлерінің саны	40	40	40	40	40
Құстар					
Түрлерінің жалпы саны	489	489	489	489	489
Одан жоғалып кету қаупі бар түрлер, соның ішінде	49	49	49	49	49
аса қиын жағдайдағы жоғалып кету қаупі түрлер	16	16	16	16	16

	Жалғасы				
	2020	2021	2022	2023	2024
қауіпті жағдайдағы түрлер (жоғалып кету қаупі бар)	18	18	18	18	18
осал түрлері	15	15	15	15	15
Қорғалатын түрлерінің саны	57	57	57	57	57
Тамырлы өсімдіктер					
Түрлерінің жалпы саны	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Одан жоғалып кету қаупі бар түрлер, соның ішінде	370	370	370	370	370
аса қиын жағдайдағы жоғалып кету қаупі түрлер	327	327	327	327	327
қауіпті жағдайдағы түрлер (жоғалып кету қаупі бар)	41	41	41	41	41
осал түрлері	2	2	2	2	2
Қорғалатын түрлерінің саны	370	370	370	370	370
Мүк					
Түрлерінің жалпы саны	500	500	500	500	500
Одан жоғалып кету қаупі бар түрлер, соның ішінде	3	3	3	3	3
аса қиын жағдайдағы жоғалып кету қаупі түрлер	3	3	3	3	3
Қорғалатын түрлерінің саны	3	3	3	3	3
Қыналар					
Түрлерінің жалпы саны	500	500	500	500	500
Одан жоғалып кету қаупі бар түрлер, соның ішінде	1	1	1	1	1
аса қиын жағдайдағы (жоғалып кету қаупі) түрлер	1	1	1	1	1
Қорғалатын түрлерінің саны	1	1	1	1	1
Саңырау құлақтар					
Түрлерінің жалпы саны	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Одан жоғалып кету қаупі бар түрлер, соның ішінде	5	5	5	5	5
аса қиын жағдайдағы жоғалып кету қаупі түрлер	1	1	1	1	1
қауіпті жағдайдағы түрлер (жоғалып кету қаупі бар)	2	2	2	2	2
осал түрлері	2	2	2	2	2
Қорғалатын түрлерінің саны	10	10	10	10	10

11.4 Жоғалып кету қаупі бар және қорғаудағы түрлер*

	бас				
	2020	2021	2022	2023	2024
Сүт қоректілер классы					
Көптісті жертесер	...	...	...	...	...
Жұпар тышқан	...	...	...	...	...
Азия жалпаққұлақты жарқанаты	...	...	...	...	...
Бобринский жарқанаты	...	...	...	...	...
Тянь-шань қоңыр аюы	3 007	599	489	503	...
Тас сусары	...	...	741 910	923	...
Орман сусары	...	...	...	...	...
Европа күзені	9 134	...	...	...	...
Шұбар күзені	...	77	32	43	...
Орта азиялық өзен камшаты	351	355	...	358	...
Шағыл мысығы	...	...	...	...	...
Сабаншы	...	...	30	35	...
Қарақал	...	...	...	...	...
Орта азиялық немесе түркістан сілеусіні	...	177	359	362	...
Барыс	150	170	180	183	189
Түрікмен құланы	4 255	4 337	4 413	4 493	4 614
Тоғай кермаралы	914	976	1 052	1 147	1 210
Қарақұйрық	14 656	14 894	15 089	15 411	15 585
Үстірт арқары	2 374	2 412	3 301	3 605	3 829
Қазақстан арқары	12 818	13 083	13 259	13 543	14 072
Тянь-шань арқары	2 611	2 657	2 705	2 405	2 414
Қаратау арқары	657	711	747	763	867

	2020	2021	2022	2023	2024
Мензбир суыры	...	14 703	12 268	13 114	...
Үнді жайсары	...	113	247	263	...
Жалман	...	...	...	...	...
Бессаусақты ергежейлі қосаяқ	...	...	...	...	...
Ергежейлі боз қосаяқ	...	...	...	...	...
Ергежейлі майқұйрық қосаяқ	...	...	...	...	...
Үлкен көртышқан	...	975	975	963	...
Құстар классы					
Қызғылт бірқазан	...	4353	4 380	4 401	...
Бұйры бірқазан	...	3 042	3 079	3 095	...
Кішкене аққұтан	...	123	130	133	...
Жалбағай ,қалбағай	...	240	246	264	...
Қарабай	...	570	275	321	...
Түркістан аяқ дегелегі	...	...	...	...	...
Қара дегелек	...	269	273	288	...
Қоқиқаз	...	4 965	4 984	5 011	...
Шиқалдық қаз	...	...	...	...	...
Қызылжемсаулы қарашақаз	...	...	...	...	...
Сақылдақ аққу	...	3 274	3 281	3 413	...
Мәрмәр шүрегей	...	90	92	94	...
Алакөз қаралаүйрек	...	780	784	787	...
Ақбас үйрек	...	8 532	8 541	8 552	...
Балықшы тұйғын	...	52	56	58	...
Жыланшы қыран,бүркіт	...	71	72	75	...
Бақалтақ қыран	...	51	56	57	...
Дала қыраны	...	148	151	143	...
Қарақұс	...	260	270	267	...
Бүркіт	...	383	387	390	...
Ақиық субүркіт	...	38	41	43	...
Аққуирықты субүркіт	...	131	138	141	...
Сақалтай,қозықамай	...	78	82	83	...
Жұртшы	...	88	92	97	...
Кумай	...	111	113	114	...
Ақсуасқар	...	...	...	...	...
Ителгі	...	150	160	163	...
Бидайық	...	...	...	...	...
Лашын	...	...	...	...	...
Алтай улары	9 458	9 458	9 462	9 469	...
Ақтырна	...	...	...	...	...
Тазтырна	...	907	910	917	...
Ақбас тырна	...	6 412	6 418	6 432	...
Кәңмаңдай	...	...	...	...	...
Дуалдық	...	430	445	453	...
Безгелдек	...	1 050	1 090	1 096	...
Жек дуадақ	...	2 030	2 044	2 123	...
Тарғақ	...	506	508	515	...
Орақтұмсық	...	16	19	21	...
Кіші шалшықшы құс	...	...	...	...	...
Сүйір тұмсықты шалшықшы құс	...	...	...	...	...
Азиялық тарбаң шырғалақ	...	...	...	...	...
Қарабас егіз шағала	...	15 100	15 123	15132	...
Қарамойнақ шағала	...	...	...	...	...
Қарабауыр бұлдырық	...	2 021	2 032	2 042	...
Ақбауыр бұлдырық	...	360	365	369	...
Убақ,қолантөс	...	491	497	442	...
Қоңыр кептер	...	803	815	811	...
Үкі	...	389	394	392	...
Іле жорға торғайы	...	...	...	...	...
Қөкқұс	...	169	175	168	...
Үлкен құралайқұс	...	...	...	...	...

*Бұл жерде және одан әрі Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің деректері бойынша.

Жалғасы

11.5 Жан – жануарлардың жеке түрлері санының өзгеруі мен таралуының тенденциясы

бас

	2020	2021	2022	2023	2024
Ақбөкен (Saiga tatarika)	-	842 000	1 318 000	1 915 000	2 833 600
Архар/Ovis ammon	18 465	18 863	19 730	20 316	21 182
Тоғайбұғысы/Cervus elaphus bactrianus	914	976	1 052	1 147	1 210
Дрофа-сұлу	11 767	12 030	14 405	15 337	15 764
Қарақұйрық/Gazella subgutturosa	14 656	14 894	15 089	15 411	15 585
Басқа да түрлері: Құлан/Equus hemionus	4 255	4 337	4 413	4 493	4 614

11.6 Аңшылық шаруашылығы бойынша негізгі көрсеткіштер

мың га

	2020	2021	2022	2023	2024
Аңшылық жердің жалпы көлемі	273 365,9	273 365,9	273 365,9	273 365,9	273 365,9
Аңшылық шаруашылықтарға бекітілген аңшылық жердің көлемі	187 264	187 264,9	187 264,9	108 532,6	10 637,1
Аңшылық шаруашылықтарының аңшылық ісімен қамтылған аңшылық жерлерінің бекітілген алаңы	970 017	970 017	970 017	-	-
Жабайы жануарлардың саны есептелген аңшылық жердің көлемі	117 658	117 658	117 658	117 658	108 418
Ауланған тұяқтылар, терісі бағалы аңдар және қанатты жабайы құстар, бас*	738 150	725 603	749 646	744 957	751 540
Тұяқтылар	7 125	7 812	7 715	7 324	7 493
Терісі бағалы аңдар	132 665	142 413	143 561	141 352	142 682
Жабайы құстар	598 360	602 378	598 370	596 281	601 365

*Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің деректері ұсынылды.

11.7 Аңшылық шаруашылығы қызметінің нәтижелері және жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін бюджетке төленетін төлем

мың теңге

	2020	2021	2022	2023	2024
Аңшылық шаруашылығы қызметінен түскен табыс - барлығы, мың теңге	1 890 081	1 205 112	343 729	385 191,7	381 504,3
одан:					
шетел аңшысынан түскен бекітілген аңшылық алқаптарда аңшылық жүргізуге азаматтарға жолдамалар өткізуден түскені	699 983,7	699 932,7	63 698	95 020,8	84 240,6
аңшылықты өндіруде азаматтарға көрсетілген қызметтен	981 981,3	1 102 734	967 767	290 170,9	-
Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін бюджетке аударылған төлемдер	71 728,5	86 307	-	-	-
	699 932	711 527	343 729	385 191,7	-

12. Энергетика

12.1 Жеткізілетін бастапқы энергиялардың жалпы саны

мың м.э.т

	2020	2021	2022	2023	2024
Энергия өндірісі	159 030	157 399	160 265	162 923	162 533
Энергия импорты	13 026	3 858	2 718	3 500	6 870
Энергия экспорты	-105 539	-94 241	-89 800	-89 849	-90 829
Халықаралық теңіз және авиациялық бункерлер	-328	-505	-465	-527	-466
Қорлардың өзгеруі	-442	2 167	-1 349	-2 670	-3 803
Жеткізілетін бастапқы энергияның жалпы саны	65 748	68 679	71 369	73 378	74 304
оның ішінде:					
Көмір	32 613	33 533	35 986	36 416	35 036
Шикі мұнай	17 085	20 548	21 572	18 871	15 849
Мұнай өнімдері	-5 164	-3 434	-5 581	-2 972	-2 926
Табиғи газ	20 173	16 966	18 069	19 606	24 564
Гидроэнергия	831	792	791	757	970
Геотермальды және күн энергиясы және т.б.	217	290	363	487	546
Биоотын және қалдықтар	58	32	44	35	60
Электр энергиясы	-65	-49	125	178	205
Жылу	...	...	...	...	...

12.2 Отын мен энергияның жалпы алғашқы тұтынуы

млн м.э.т

	2020	2021	2022*	2023	2024
Отын мен энергияны жалпы бастапқы тұтынуы	65,7	68,7	69,9	73,4	74,3

12.3 Түпкілікті энергия тұтынуы

мың м.э.т

	2020	2021	2022	2023	2024
Отын және энергияның жалпытүпкілікті тұтынуы	40 331,9	43 261,7	41 156,5	43 382,4	44 647,3
Өнеркәсіп	12 558,8	13 107,4	11 852,1	11 566,4	9 898,6
Көлік	7 443,5	8 045,7	8 308,0	10 239,2	11 129,2
Үй шаруашылықтары	13 490,2	14 713,3	13 686,8	14 701,6	16 305,4
Қызметтер секторы	3 972,2	5 529,9	5 314,7	4 945,9	4 991,1
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	832,9	982,4	1 074,8	795,3	799,3
Қызметтің басқа түрлері	1 671,9	73,7	86,4	...	...
Энергияны энергетикалық емес пайдалану	362,4	809,3	833,6	1 134,0	1 523,6

*Алдын ала деректер. Нақтыланған деректер 2025 жылдың соңында қалыптастырылады

12.4 ЖІӨ Энергия сыйымдылығы

млн. кВт. сағат

	2020	2021	2022	2023	2024
ЖІӨ Энергия сыйымдылығы, мэт/2015ж. бағалардағы АҚШ мың долл.	0,321	0,320	0,317	0,318	0,304

*Алдын ала деректер. Нақтыланған деректер 2025 жылдың соңында қалыптастырылады

12.5 Электр энергиясы өндірісі

млн. кВт. сағат

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасы	108 628,4	115 079,2	113 453,2	113 585,5	118 669,9
Абай	1 845,5	1 754,6	1 778,4	2 110,9	2 493,7
Ақмола	1 312,1	1 529,9	1 308,0	1 869,6	1 878,7

Жалғасы

	2020	2021	2022	2023	2024
Ақтөбе	4 102,9	4 042,7	3 925,8	4 344,0	4 374,4
Алматы	3 375,7	3 092,8	3 430,5	3 506,5	4 082,3
Атырау	6 567,5	7 356,8	7 523,0	7 334,7	8 458,5
Батыс Қазақстан	2 162,0	2 411,8	2 317,9	2 252,4	2 338,2
Жамбыл	2 545,3	3 229,9	4 899,3	4 356,5	5 048,5
Жетісу	467,6	492,5	576,6	840,3	1 042,8
Қарағанды	13 704,6	13 466,7	11 995,2	12 229,3	12 223,8
Қостанай	1 082,9	995,0	1 066,7	1 087,1	1 354,8
Қызылорда	1 770,6	1 781,3	1 832,9	1 646,7	1 656,0
Маңғыстау	4 748,8	4 843,8	4 785,5	5 050,8	5 416,7
Павлодар	44 340,2	49 916,9	49 090,6	48 324,7	48 348,5
Солтүстік Қазақстан	3 355,0	2 724,5	1 625,9	2 328,8	2 352,3
Түркістан	766,6	802,5	944,8	1 004,5	1 105,0
Ұлытау	1 510,8	1 274,8	1 193,7	925,2	1 006,2
Шығыс Қазақстан	7 636,3	7 497,1	7 049,0	6 314,6	7 643,7
Астана қаласы	3 321,8	3 901,4	4 070,2	3 990,7	3 893,0
Алматы қаласы	3 230,5	3 085,4	3 144,1	3 172,1	3 040,2
Шымкент қаласы	781,7	878,8	894,9	896,2	912,5

12.6 Жаңартылатын энергия көздерінің өндірісі

мың кВт.сағат

	2020	2021	2022	2023	2024
Электр энергияның өндірісі, гидроэлектростанцияларды қоса алғанда, барлығы	110 890,3	115 079,2	113 552,1	113 585,5	118 716,7
Оның ішінен, жаңартылатын энергия көздерімен					
шағын су электр станцияларымен өндірілгені	558,1	602,2	817,9	993,9	980,3
жел электр станцияларымен өндірілгені	1 028,7	1 747,5	2 318,7	3 825,0	4 454,5
күн электр станцияларымен өндірілгені	1 490,4	1 629,1	1 899,6	1 872,8	1 890,4
биогазды пайдаланумен	6,5	2,6	2,9	5,1	1,8

12.7 Өндірілген электр энергиясының жалпы көлеміндегі жаңартылатын энергия көздері өндірген электр энергиясының үлесі

пайызбен

	2020	2021	2022	2023	2024
Өндірілген электр энергиясының жалпы көлеміндегі ЖЭК-тан өндірілген электр энергиясының үлесі, ірі су электр станцияларын қоса алғанда	10,99	10,94	11,82	12,74	14,85
Өндірілген су электр станцияларын есепке алмай, электр энергиясын өндірудің жалпы көлеміндегі ЖЭК үлесі	2,8	3,5	4,4	5,9	6,2
Оның ішінде ЖЭК түрлері бойынша					
гидроэлектр станциялары	8,7	8,0	8,1	7,8	9,5
жел электр станциялары	0,9	1,5	2,0	3,3	3,8
күн электр станциялары	1,3	1,4	1,7	1,6	1,6
биогазды пайдалану	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ЖЭК өндірген электр энергиясының жалпы көлемінен					
гидроэлектр станциялары	79,3	73,2	68,6	60,9	64,0
жел электр станциялары	8,4	13,9	17,3	26,2	25,3
күн электр станциялары	12,2	12,9	14,2	12,9	10,7
биогазды пайдалану	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

*Алдын ала деректер. Нақтыланған деректер 2025 жылдың соңында қалыптастырылады

12.8 Өнеркәсіп өнімдерін өндіруші кәсіпорындардың электр энергиясына және энергия көздерінің жекелеген түрлеріне бағалары

кезең соңына, өлшем бірлігі үшін теңгемен

	2020	2021	2022	2023	2024
Энергетикалық тас көмір, теңге/тонна	5 242	5 664	5 575	9 057	9 795
Битуминозды минералдардан алынған мұнайды қоса алғанда, шикі мұнай (көмірсутектердің табиғи қоспасы), теңге/тонна	41 907	81 909	95 025	107 076	98 903
Газ тәрізді күйдегі табиғи (табиғи) газ, теңге / мың текше м	16 614	14 031	18 878	24 145	36 537
Ұшқынмен тұтанатын қозғалтқыштарға арналған, құрамында қорғасын 0,013 г/л - ден аспайтын, TEL немесе TML қосындыларының моторлы Бензин (айдау температурасы-30-220 Цельсий градус), теңге/тонна	118 865	152 046	141 593	165 599	165 714
Автомобиль және теміржол көлігіне арналған дизель отыны (айдау температурасы 180-380 градус Цельсий), тонна	153 185	174 724	168 351	219 427	226 029
Отындық маз, теңге/тонна	56 649	103 710	109 838	118 149	106 488
Электр энергиясы, оны бөлу бойынша қызметтерді есепке алғанда, теңге / мың квт.сағат	9 292	11 931	12 619	15 878	16 444

12.9 Газ, электр энергиясына және жанар-жағармай материалдарына халық үшін орташа бағалары мен тарифтері

кезең соңына, өлшем бірлігі үшін теңгемен

	2020	2021	2022	2023	2024
Таратушы желілер арқылы тасымалданатын газ					
табиғи, текше м.	18,67	26,36	26,76	30,16	33,50
сұйытылған газ, кг	153,68	162,16	166,82	176,31	192,83
Сұйытылған газ, 50 литр баллон	2 853	4 487	3 524	3 866	4 363
Тұтыну көлеміне байланысты электр энергиясы					
электр плиталарын пайдаланатын халық үшін, 100 кВт/ сағат					
1 – деңгей,	1 199	1 452	1 569	1 903	2 262
2 – деңгей	1 575	1 885	2 059	2 503	2 959
3 -деңгей	1 943	2 347	2 558	3 103	3 671
Тұтыну көлеміне байланысты электр энергиясы,					
электр плиталарын пайдаланбайтын халық үшін, 100 кВт/ сағат					
1 – деңгей	1 217	1 475	1 569	1 928	2 278
2 – деңгей	1 577	1 902	2 052	2 519	2 967
3 – деңгей	1 946	2 369	2 550	3 124	3 683
Жанармай АИ-92, литр	151	180	179	203	203
Жанармай АИ-95, 96, литр	171	209	212	254	260
Жанармай АИ-98, литр	190	231	233	284	298
Дизель отыны					
жазғы, литр	183	243	239	291	293
қысқы, литр	247	346	608	561	555

13. Халықаралық салыстырулар

13.1 2024 жылы ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштері

бұл жерде және одан әрі ақпарат көзі ТМД Мемлекетаралық статистикалық комитеті

	Қазақстан	Әзірбайжан	Армения	Беларусь		
2025 жылдың басына халық саны, млн. адам	20,3	10,2	3,1	9,1		
Қала халқының үлесі, пайызбен	63,0	54,4	64,1	78,9		
Ауыл халқының үлесі, айызбен	37,0	45,6	35,9	21,2		
Туған кезден күтілетін өмір ұзақтығы, жыл	75,4	76,9	77,7 ¹⁾	74,5 ²⁾		
Сәбилер өлімінің коэффициенті, тірі туған 1 000 балаға шаққанда	6,8	13,9	6,2	2,9		
Жұмыссыздық деңгейі, пайызбен	4,7	5,3	13,9	3,0		
Дәрігерлер саны, халықтың 10 000 адамына шаққанда	41	35		54		
Қылмыстылық деңгейі, 100 000 адамға шаққанда	659	327	1326	802		
Білім беруге арналған мемлекеттік бюджет шығындары, ЖІӨ-ге пайызбен						
Денсаулық сақтауға арналған мемлекеттік бюджет шығындары, ЖІӨ-ге пайызбен						
ЖІӨ-нің нақты көлемінің индексі, 2024ж. 2006 жылға пайызбен	203	202	...	...		
ЖІӨ-нің нақты көлемінің индексі, ЖІӨ 2024ж. 1991 жылға пайызбен	288	303	171	125		
Жалғасы						
	Қырғызстан	Молдова	Ресей	Тәжікстан	Түрікменстан	Өзбекстан
2025 жылдың басына халық саны, млн. адам	7,3	2,4	146,0	10,5	...	37,5
Қала халқының үлесі, пайызбен	41,7	43,7	75,1		...	51,0
Ауыл халқының үлесі, пайызбен	58,3	56,4	24,9		...	49,0
Туған кезден күтілетін өмір ұзақтығы, жыл	72,0 ¹⁾	72,0	73,4 ¹⁾	76,5 ¹⁾	...	74,7 ¹⁾
Сәбилер өлімінің коэффициенті, тірі туған 1 000 балаға шаққанда	13,1	11,8	4,2 ¹⁾	...	...	9,0
Жұмыссыздық деңгейі, пайызбен	3,7	4,0	2,5	...	...	5,5
Дәрігерлер саны, халықтың 10 000 шаққанда		52				
Қылмыстылық деңгейі, 100 000 адамға шаққанда	503	1024	1308	215	...	356
Мемлекеттік бюджеттің білім беруге шығысы, ЖІӨ-гі үлесі, пайызбен						
Мемлекеттік бюджеттің денсаулық сақтауға шығысы, ЖІӨ-гі үлесі, пайызбен						
ЖІӨ-нің нақты көлемінің индексі , 2024ж. 2006 жылға пайызбен	230	...	...	...	416	321
ЖІӨ-нің нақты көлемінің индексі, ЖІӨ , 2024ж. 1991 жылға пайызбен	206	118	124	167	...	442

*Ескерту: 2022 жылдың желтоқсанынан бастап ТМД Статкомитетінде Украина бойынша деректер жоқ, 2022 жылдың желтоқсан айына дейін мәліметтер елдің ұлттық статистикалық қызметінің ресми сайтынан ұсынылды, Түрікменстан үшін – елдің мемлекеттік ұйымдарының веб-сайттарынан берілген.

13.2 Туғандар, өлгендер саны және халықтың табиғи өсімі

мың адам

	Қазақстан	Әзірбайжан	Армения	Беларусь	Қырғызстан
Туғандар саны					
2020	427	126	37	...	158
2021	446	112	37	...	150
2022	404	123	37	...	150
2023	388	113	36	...	146
2024	366	102	33	...	141
Өлгендер саны					
2020	161	76	36	...	40
2021	182	77	34	...	39
2022	134	61	27	...	31
2023	131	60	24	...	30
2024	133	59	25	...	32
Табиғи өсім, кему (-)					
2020	265	51	0,1	...	118
2021	264	35	3	...	111
2022	270	62	10	...	119
2023	258	53	12	...	116
2024	233	43	8	...	109
Жалғасы					
	Молдова	Ресей	Тәжікстан	Түрікменстан	Өзбекстан
Туғандар саны					
2020	31	1 436	...	...	853
2021	29	1 398	...	...	905
2022	29	1 304	...	...	932
2023	24	1 264	...	...	962
2024	24	...	...	...	926
Өлгендер саны					
2020	41	2 124	...	...	176
2021	45	2 442	...	...	174
2022	45	1 899	...	...	172
2023	34	...	...	...	174
2024					
Табиғи өсім, кему (-)					
2020	-11	-689	...	...	666
2021	-16	-1 044	...	...	731
2022	-16	-595	...	...	760
2023	-10	-500	...	...	789
2024	-10	...	...	...	752

13.3 Туудың, өлім-жітімнің жалпы коэффициенттері және халықтың табиғи өсімі

1000 халыққа шаққанда

	Қазақстан	Әзірбайжан	Армения	Беларусь	Қырғызстан
Туғандар саны					
2020	22,8	12,7	12,3	...	23,5
2021	23,5	11,2	12,4	...	21,9
2022	20,6	11,2	12,3	...	21,5
2023	19,5	11,1	12,3	...	20,6
2024	18,15	10,0	11,1	6,5	19,4
Өлгендер саны					
2020	8,6	7,6	12,2	...	5,9
2021	9,5	7,7	11,6	...	5,7
2022	6,8	6,0	9,0	...	4,5
2023	6,6	5,9	8,2	...	4,3
2024	6,6	5,8	8,4	12,6	4,4
Табиғи өсім, кему (-)					
2020	14,2	5,1	0,1	...	17,6
2021	13,9	3,5	0,8	...	16,2
2022	13,8	6,2	3,3	...	17,0
2023	12,9	5,2	4,1	...	16,1
2024	11,56	4,2	2,7	-6,1	15,0

Жалғасы

	Молдова	Ресей	Тәжікстан	Түрікменстан	Өзбекстан
Туғандар саны					
2020	11,7	9,8	25,8	...	24,6
2021	11,3	9,5	22,1	...	25,9
2022	10,7	8,9	23,2	...	26,2
2023	9,8	8,6	24,6	...	26,4
2024	9,8	...	...	...	24,9
Өлгендер саны					
2020	15,4	14,6	4,5	...	5,1
2021	17,4	17,5	4,0	...	5,0
2022	14,2	13,8	...	...	4,8
2023	13,7	12,1	...	...	4,7
2024	13,9	...	...	...	4,7
Табиғи өсім, кему (-)					
2020	-3,7	-4,8	21,1	...	19,5
2021	-6,2	-8,0	18,1	...	20,9
2022	-3,6	-5,0	...	...	21,3
2023	-3,9	-3,5	...	...	21,7
2024	...	...	...	...	...

13.4 Нәрестелік өлім

1 000 тірі туғандарға шаққандағы 1 жасқа дейінгі өлген балалардың саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	7,7	8,3	7,7	7,7	6,8
Әзірбайжан	9,8	7,5	7,8	18,1	13,9
Армения	7,4	6,9	6,9	6,6	6,2
Беларусь	...	...	...	...	2,9
Қырғызстан	14,4	15,2	14,3	14,0	13,1
Молдова	8,7	8,5	9,0	10,0	11,8
Ресей	4,5	4,6	4,6	4,2	...
Тәжікстан	...	...	...	...	...
Түрікменстан	...	...	...	...	...
Өзбекстан	9,3	9,2	8,6	8,5	9,0

13.5 Халықтың қатерлі жаңа өскінмен сырқаттанушылығы

халықтың 100000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	170,6	236,8	299,6	204,9	204,8
Әзірбайжан	116	136	138	135	-
Армения	234	258	274	281	-
Беларусь	463	502	575	633	-
Қырғызстан	82	86	89	86	-
Молдова	326	336	398	435	-
Ресей	380	398	426	461	-
Тәжікстан	32	33	41	45	-
Түрікменстан	...	...	...	...	-
Өзбекстан	76	249	228	75	-

13.6 Халықтың белсенді туберкулезбен сырқаттанушылығы

халықтың 100000 адамына шаққандағы ауырғандар саны

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	35,7	35,9	36,5	31,2	33,4
Әзірбайжан	26	25	29	28	-
Армения	13	12	13	12	-
Беларусь	13	13	15	14	-
Қырғызстан	54	58	58	54	-
Молдова	43	52	56	61	-
Ресей	32	31	31	30	-
Тәжікстан	40	40	39	40	-
Түрікменстан	...	...	...	...	-
Өзбекстан	32	35	35	34	-

13.7 Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің саны

10 000 жұмысшыға

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	3,9	4,1	4,4	4,7	3,7
Әзірбайжан	1,5	1,9	2,0	2,6	
Армения	3,4	2,7	3,1	3,4	2,9
Беларусь	5,3	5,4	5,3	5,4	
Қырғызстан	3,3	4,2	5,5	2,1	
Молдова	7,0	9,1	8,3	9,2	
Ресей	10,3	10,8	10,1	10,2	10,4
Тәжікстан	0,7	0,7	0,1	0,1	
Түрікменстан	...	...	...	...	
Өзбекстан	2,9	3,3	3,4	0,9	
Украина	9,0	...	...	...	

13.8 Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде өлгендер саны

10 000 жұмысшыға

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3
Әзірбайжан	0,3	0,3	0,2	0,4	...
Армения	0,4	0,6	0,6	0,7	0,5
Беларусь	0,3	0,3	0,3	0,3	...
Қырғызстан	0,2	0,4	1,1	0,2	...
Молдова	0,5	0,5	0,5	0,4	...
Ресей	0,5	0,6	0,5	0,5	0,1
Тәжікстан	0,2	0,3	...	...	...
Түрікменстан	...	...	...	...	...
Өзбекстан	0,6	0,6	0,8	...	...
Украина	0,5	0,8	...	...	...

13.9 ТМД елдерінде зейнетақының тағайындалған орташа мөлшері

желтоқсан

	2021		2022		2023		2024	
	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары
Қазақстан, теңге	67 432	158,3	73 902	160,49	81 277	178,4	131 556	280,2
Әзірбайжан, манат	331,8	195,2	372,1	218,9	441,3	259,6	496,6	292,1
Армения, драм	43677	91,0	46 629	118,5	49 605	122,5	46 567	125,0
Беларусь, белорусь рублі	514,4	201,9	630,8	230,5	692,5	217,9	799,3	230,1
Қырғызстан, сом	10428	123,0	12 020	140,3	13895	156,0	17 906	205,8
Молдова, лей	2578,5	145,3	3 156,4	164,8	3 676,6	211,2	39 75,2	215,1
Ресей, рублі	15842	213,2	18 552	263,8	19 637	218,9	21 096	209,9
Тәжікстан, сомони	321,4	28,4	337,3	33,1	370,6	33,8	...	...
Өзбекстан, сумм	963,6 ¹⁾	88,9	1 080,8	96,3	...	...	...	...

13.10 ТМД елдерінде жас бойынша зейнетақының ең төменгі (базалық) мөлшері

желтоқсан

	2021		2022		2023		2024	
	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары
Қазақстан, теңге	43 272	101,57	48 032	104,31	53 076	116,5	57 853	123,2
Әзірбайжан, манат	200	117,6	240	141,2	280	164,7	280	164,7
Армения, драм	16 000	33,3	21 000	53,4	24000	59,3	24 000	60,5
Беларусь, белорусь рублі	378	148,4	462	168,9	509	160,2	594	171,1
Қырғызстан, сом	1 780	21,0	3 170	37,0	3170	35,6	3 170	36,4
Молдова, лей	2 000	112,7	2 279	118,9	2621	150,6	2 778	150,3
Ресей, рублі	6 044	81,4	7 221	102,7	7567	84,4	8 135	80,9
Тәжікстан, сомони	207	18,3	207	20,3	250	22,8	325	29,7
Өзбекстан, сумм	565	52,1	633	56,4	725	58,8	834	64,5

13.11 ТМД елдеріндегі күнкөріс деңгейінің мөлшері

	2021		2022		2023		2024	
	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары	ұлттық валютада	АҚШ доллары
Қазақстан, теңге	37 266	87	43 566	95	48 738	107	51 058	109
Әзірбайжан, манат	196	115	210	124	247	145	270	159
Армения, драм	...	...	...	...	...	...	...	...
Беларусь, белорусь рублі	282	111	...	...	...	...	...	...
Қырғызстан, сом	6 268	74	7 178	85	7 682	87	7 964	91
Молдова, лей	2 154	122	2 628	139	2 877	158	2 964	167
Ресей, рублі	11 653	158	12 654	188	14 375	170	15 453	167
Тәжікстан, сомони	...	...	...	...	...	...	...	...
Өзбекстан, сумм	...	...	...	...	...	...	...	...
Украина, гривень	2 250	82	...	...	...	...	...	...

13.12 2024 жылы егістік жерлер

	Халықтың 100 адамына шаққанда, га егістік жерлер алаңы
Қазақстан	23,2
Әзірбайжан	20
Армения	14
Беларусь	61
Қырғызстан*	...
Молдова	78
Ресей рублі	...
Тәжікстан	8
Түрікменстан	...
Өзбекстан	11

13.13 2024 жылы дәнді және дәнді-бұршақты дақылдардың негізгі түрлерінің егістік алқабы құрылымы

дәнді және дәнді-бұршақты дақылдарының жалпы алаңынан пайызбен

	Бидай	Қара бидай	Жүгері	Арпа	Сұлы	Күріш	Өзгелері (дәнді- бұршақ)
Қазақстан	15,2	16,1	62,8	17,8	18,3	56,8	3,3
Әзірбайжан	53,5	0,0	2,9	41,2	0,5	0,5	1,4
Армения	48,5	0,1	1,3	36,1	8,8	-	1,5
Беларусь	30,9	9,4	12,9	19,4	5,4	-	5,4
Қырғызстан	...	...	...	...	...	...	...
Молдова	39,0	0,6	48,9	6,8	0,2	-	4,1
Ресей	61,9	1,4	5,9	15,1	3,7	0,5	8,4
Тәжікстан	67,6	0,4	4,8	18,1	0,6	3,5	4,7
Түрікменстан	...	...	...	...	...	...	...
Өзбекстан	80,6	0,1	2,3	6,7	0,0	3,0	4,1

13.14 2024 жылы негізгі ауыл шаруашылығы дақылдарын жалпы жинау

млн. тонна

	Дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар	Картоп	Көкөністер мен бақшалық дақылдар
Қазақстан	25,2	2,6	10,2
Әзірбайжан	3 203,3	927,4	2 329,5
Армения	218,3	337,7	772,0
Беларусь	8 341,1	3 110,9	2 775,2
Қырғызстан	...	...	...
Молдова	2 166,9	135,4	283,3
Ресей	125 856,0	17 829,6	15 559,1
Тәжікстан	1 810,1	1 263,9	4 443,5
Түрікменстан	...	...	...
Өзбекстан	8 877,7	3 716,9	14 678,0

13.15 Дәнді және дәнді-бұршақты дақылдардың түсімі

жиналған алқаптың 1 гектарынан центнер

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	12,8	10,7	13,8	11,1	16,2
Әзірбайжан	30,9	31,9	30,4	32,2	30,2
Армения	20,5	12,9	21,8	23,5	19,6
Беларусь	35,0	29,8	34,5	33,2	33,8
Қырғызстан	31,1	22,5	30,9	...	...
Молдова	18,7	50,4	20,9	33,5	23,5
Ресей	28,6	26,7	33,6	33,10	27,9
Тәжікстан	30,8	30,7	33,1	...	33,1
Түрікменстан	...	...	...	...	...
Өзбекстан	41,8	40,9	43,4	47,9	48,5
Украина	42,5	53,9	...	...	...

13.16 Ірі қара мал басы

1 қантардағы млн. бас

	2020	2021	2022	2023	2024
Қазақстан	7,4	7,9	8,2	6,6	7,9
Әзірбайжан	2,6	2,7	2,6	2,6	2,5
Армения	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Беларусь	4,3	4,2	4,2	4,2	4,1
Қырғызстан	1,7	1,7	1,8	...	...
Молдова	0,1	0,1	0,1	...	0,1
Ресей	18,0	17,6	17,5	17,1	16,2
Тәжікстан	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8
Түрікменстан	...	...	...	...	...
Өзбекстан	12,9	13,2	13,5	...	...
Украина	2,9	2,2	...	...	...

13.17 2024 жылғы мал шаруашылығы өнімінің негізгі түрлерін өндіру

	Ет (сойыс салмағында)		Сүт		Жұмыртқа	
	мың тонна	халықтың адам басына, кг	мың тонна	халықтың адам басына, кг	млн. дана	халықтың адам басына, дана
Қазақстан	1 995,3	99	3 572,0	177	4 461,1	221
Әзірбайжан	386,3	38	2 298,5	225	2 300,8	226
Армения	105,7	...	574,4	...	721,2	...
Беларусь	1 345,2	...	8 751,1	...	3 713,2	...
Қырғызстан	...	...	...	...	...	...
Молдова	129,4	...	267,2	...	627,8	...
Ресей	12 301,9	84	34 034,8	233	46 572,2	319
Тәжікстан	248,0	...	1 177,4	...	1 265,6	...
Түрікменстан	...	...	...	...	...	...
Өзбекстан	...	...	...	...	...	...

13.18 2024 жылы су алу, пайдалану және ластанған ағынды суларды жіберу

	Табиғи көздерден су алу, млн. текше метр	Суды пайдалану, млн. текше метр	Жер беті су қоймаларына ластанған сарқынды суларды жіберу, барлығы млн. текше метр	одан тазартылмаған
Қазақстан	25 557,9	21 440,3	5 194,8	0,650
Әзірбайжан	12 806	9 772	...	229
Армения	2 918	2 262	216	154
Беларусь	1 460	1 284	3	1
Қырғызстан	8 873	6 028	2	2
Молдова	158	119	5	2
Ресей	58 012	49 668	10 842	1 386
Тәжікстан	...	...	...	...
Түрікменстан	26 929	17 590	5 874	...
Өзбекстан	...	...	...	...

13.19 2024 жылы тұрақты көздерден атмосфералық ауаға зиянды заттардың шығарылуы

мың тонна

	Шығарылған ластанған заттар	Оның ішінде		Газ тәрізді және сұйық заттардың жалпы санынан		
		қатты	газ тәрізді және сұйық	күкіртті ангидрид	көміртегі тотығы	азот тотығы (NO ₂ -ға қайта есептегенде)
Қазақстан	2 271,4	445,3	1 826,1	785,4	432,4	307,5
Әзірбайжан	144	3,7		1	38	26
Армения	117	6	111	1	4	2
Беларусь	444	25	419	37	73	43
Қырғызстан	62	24	38	16	12	5
Молдова	17,5	2,2	15,3	1,0	5,1	1,6
Ресей	16 952	1 705	15 247	3 266	5 060	1 937
Тәжікстан	66	35	31	9	17	2
Түрікменстан	...	...	...	...	...	...
Өзбекстан	...	167	707	...	74	14

Әдіснамалық түсініктемелер

Қоршаған орта – атмосфералық ауаны, жердің озон қабатын, жер беті және жер асты суын, жерді, жер қойнауын, жануарлар мен өсімдіктер әлемін, сондай-ақ осылардың өзара әрекетінен туындайтын климатты қоса алғанда, табиғи және жасанды объектілердің жиынтығы.

Қоршаған ортаны қорғау - қоршаған ортаны сақтау мен қалпына келтіруге, шаруашылық және өзге де қызметтің қоршаған ортаға теріс әсерін болғызбауға және оның зардаптарын жоюға бағытталған мемлекеттік және қоғамдық шаралар жүйесі.

Жыл басындағы халық санын ағымдағы бағалау жыл сайын туылғандар мен сол аумаққа келгендер саны қосылатын және өлгендер мен сол аумақтан кеткендердің саны алып тасталатын соңғы халық санағы қорытындыларының негізінде есептеледі. Өткен жылдардағы халық санын ағымдағы бағалау кезекті санақ қорытындылары негізінде нақтыланады.

Халықты қалалық және ауылдық деп бөлу тұрған жері бойынша жүргізіледі, мұның өзінде қалалық қоныс болып, заңнамада белгіленген тәртіппен қалалық санатқа жатқызылған елді мекендер (қалалар, қала типтегі кенттер, жұмысшы және курорт кенттері) есептеледі. Қалған барлық елді мекендер ауылдық болып табылады.

Халықтың табиғи өсімі – туғандар мен өлгендер санының айырмасына тең.

Туу және өлім-жітімнің жалпы коэффициенттері – тірі туғандар және өлгендер сандарын жеке алғанда 1000-ға көбейтілген халықтың орташа жылдық санына ара - қатынасы.

Туған кезден күтілетін өмір ұзақтығы – туған ұрпақтың бір адамының осы ұрпақтың бүкіл ғұмырының ұзақтығындағы әрбір жастағы өлім деңгейі осы көрсеткіш есептелген жылдағыдай сақталып отырған жағдайдағы күтілетін өмір сүрудің орташа жас саны.

Жұмыссыздық деңгейі – жұмыс күші санындағы жұмыссыздар санының үлесі пайызбен өлшенеді. Өлу себептерінің негізгі жіктелімі бойынша өлім-жітімнің коэффициенттері – өлу себептерінің негізгі жіктелімі бойынша өлгендер санының халықтың орташа жылдық санына қатынасы ретінде есептеліп шығарылады.

Ана өлімі - жүктіліктен, босанғаннан және босанғаннан кейінгі асқынудан өлген әйелдердің 100 000 тірі туған балаға шаққандағы саны.

Нәресте өлімі – 1000 тірі туған балаға шаққандағы 1 жасқа дейінгі өлген балалар саны.

Ауру–сырқаулық деңгейі диагнозы алғашқы рет анықталған аурулар санының халықтың орташа жылдық санына қатынасы.

Тұрғын үй қорын көркейту – тұрғын жайларды көркейтудің жекелеген түрлері: су құбырымен, кәрізбен, орталық жылумен, газбен, ыстық сумен, ванна бөлмелерімен және т.б. жабдықтау.

Егер құбырлар үй ішінен өтетін болса, онда тұрғын үй су құбырымен жабдықталған болып саналады. Құбырлар орталық жүйеге немесе жеке қондырғыға қосылуы мүмкін.

Егер жылу беру орталық жылу жүйесі арқылы немесе жылыту мақсатына көзделген ғимарат және тұрғын үйдің ішінде орналастырылған қондырғы (энергия көзіне қарамастан) арқылы беріліп отырса, онда тұрғын үй орталықтандырылған жылыту жүйесімен жабдықталған болып саналады.

Жалпы ішкі өнім - өндіріс сатысында жалпы қосылған құнды салалар бойынша жиынтықтау жолымен анықталады. Жалпы ішкі өнім нарық бағасы бойынша есептеп шығарылады, яғни өнімдерге және импортқа салынған таза салықтарды қосады. «Таза» термині салықтың тиісті демеу қаржыларының шегеріліп көрсетілгендігін білдіреді. Бұл – елдің экономикалық қызметінің түпкілікті нәтижесін сипаттайтын ұлттық шоттар жүйесінің аса маңызды көрсеткіштерінің бірі.

Өнеркәсіптік кәсіпорынның құндық көріністегі өнімі сатуға (өткізуге) арналған өнімнің одан әрі қайта өңдеуге арналған тауарлардың (өзі өндірген жартылай фабрикаттарының және қосымша мен қосалқы өндіріс өнімдерінің); өнеркәсіптік сипаттағы жұмыстардың (қызметтердің) құны болып саналады.

Кәсіпорын өндірген өнеркәсіптік өнімнің (тауарлар, қызметтер) көлемі, ішкі зауыттық айналым құнынсыз, зауыттық әдіс бойынша анықталады. Өнеркәсіптік сипаттағы жұмыстар, қызметтер өндірілген өнеркәсіптік өнімнің көлеміне олардың құны бойынша, мұның өзінде жұмсалған өзінің қосымша материалдарының құнын қоса қосылады.

Тұтастай өнеркәсіп және оның қызмет түрлері бойынша өнім көлемі, меншік нысанына қарамастан, заңды тұлғалар мен олардың оқшауланған бөлімшелері өндірген өнімдер, тауарлар мен өнеркәсіптік сипаттағы қызметтер көлемі туралы деректер жиынтығы ретінде анықталады. Өнім көлемі туралы деректер нақты қолданыста болған бағалармен (ҚҚС мен акциздерсіз) келтіріледі.

Тұтастай өнеркәсіптік өнімнің көлемі бойынша жиынтық деректерге ірі, орта, шағын және қосалқы кәсіпорындар (өнеркәсіптік емес кәсіпорындар жанындағы өнеркәсіптік кәсіпорындар),

үй шаруашылықтары секторы өндіріп шығарған өнім көлемі кіреді, сондай-ақ бақыланбайтын қызмет бойынша өнім көлемдерін қосымша санау жүргізіледі.

Жалпы жер көлемі – мемлекеттік шекара ішіндегі ішкі сулармен бірге құрлық бетінің көлемі.

Ауыл шаруашылығы алабы – ауыл шаруашылығы өнімдерін алу үшін пайдаланылатын жер учаскелері. Оның құрамына егістік, тұрақты дақылдар егілетін жерлер, шабындықтар мен жайылымдар кіреді.

Егістік – ауыл шаруашылығы дақылдарын егуге пайдаланылатын, жүйелі өңделіп отыратын пайдалы жерлер, оған көпжылдық шөптерді егетін жерлер мен таза сүрі жерлер де кіреді.

Шабындықтар – шөп шабу үшін жүйелі пайдаланылатын жер учаскелері.

Жайылымдар – мал жаю үшін жүйелі түрде пайдаланылатын (осындай пайдалану негізгі болып табылатын) ауыл шаруашылығы алқаптары, сондай-ақ шабындыққа пайдаланылмайтын және тыңайған жерлерге жатпайтын мал жаюға жарамды жер учаскелері.

Суармалы жерлер – су ресурстары осы жерлердің суарылуын қамтамасыз ететін суару көздеріне байланысты тұрақты суарылатын желісі (арықтар, құбырлар, тартпалар) бар жерлерді қамтиды.

Бүлінген жерлер – шаруашылық қызметіне байланысты бастапқы құндылықты жоғалтқан және қоршаған ортаға жағымсыз ықпал жасаудың көзі болып табылатын жерлер.

Қайта өңделген жерлер – шаруашылықта (ауыл, орман, су және т.б.) пайдалану үшін жарамды күйге келтірілген және қайта өңделген жерлердің геологиялық барлау, іздестіру, құрылыс және өзге де топырақ қабатының бүлінуіне байланысты жұмыстарды жүргізетін, пайдалы қазбалар қойнаулары мен шым тезекті өңдейтін кәсіпорындар, ұйымдар және мекемелермен қолданыстағы тәртіпке сәйкес жер пайдаланушыларға актілер бойынша берілген жерлер.

Егістік жерлер – ауыл шаруашылығы дақылдары егілген жердің ауданы. Оның құрамына, қысқы солғандарын есептен шығарып тастағандағы өткен жылғы егілген күздіктер, дербес ауданға, соның ішінде солған күздіктердің орнына қайта себілгендерді қоса, ағымдағы жылы егілген жаздық дақылдар және берілген жылы егілген көпжылдық шөптер (бүркемесіз), бұрынғы жылдары егілген көпжылдық шөптердің биыл жиналатын ауданы, яғни көктемге сақталған шабындық ауданы кіреді.

Ауыл шаруашылығы дақылдарын жалпы жинау – әртүрлі ауыл шаруашылығы дақылдарының барлық егістігінен, ауыл шаруашылығы екепелерінен немесе басқа ауыл шаруашылығы жерлерінен өндірілген (жиналған) өнім. Дәнді дақылдардың, күнбағыстың, қант қызылшасының (фабрикалық) жалпы түсімі жетілдіруден кейінгі (таза, есепке алынатын салмақта) салмақ бойынша, басқа дақылдардың – алғашқы кіріске алынған (бункерлік) салмағы бойынша көрсетіледі.

Ауыл шаруашылығы дақылдарының түсімі – жер бірлігінен ауыл шаруашылығы өнімінің орташа жиналымын сипаттайтын көрсеткіш, 1 гектардан жиналған центнермен жалпы жинаудың жиналған алқапқа қатынасы ретінде есептеледі.

Мал мен құс басы – есепті кезең аяғына шаруашылықтарда қолда бар тірі мал мен құстың саны.

Ауаның орташа айлық температурасы келесідей анықталады: Бақылаудың біркелкі және дәйекті болуын қамтамасыз ету үшін, ҚР территориясындағы барлық станциялар метеорологиялық құралдар мен байқаулардың әдістері жөніндегі басшылығы бойынша талаптар мен ережеге сәйкес байқау жүргізеді. Өлшеулер үшін сәйкес өлшеу түрі бойынша Қазгидромет жүйесіне арналған құралдары қолданылады.

Метеорологиялық бақылау барлық бақылау станцияларында біркелкі синхронды мерзімде, халықаралық уақыт ретінде қабылданған (3 сағат сайын 8 уақыт) 18, 21, 0, 3, 6, 9, 12 және 15 ОГУ орташа гринвич уақыты (ОГУ) бойынша жүргізіледі.

Метеорологиялық шамаларды өлшеу жыл бойы үнемі әр мерзімде, соның ішінде ауа температурасын және жауын-шашын өлшеу жүзеге асырылады.

Метеорологиялық станцияларда белгісіздіктің болмауы үшін температура 2 м. биіктікте жалюзделген торапта өлшенеді, ол күн радиациясын шығуынан және қоршаған заттарға сәуленің таралуына сақтайды және жауын-шашыннан, катты желден қорғайды.

Ай сайынғы жауын-шашын мөлшері келесідей анықталады: Жауын-шашын-мөлшерін өлшеу ОГУ 3 және 15 сағат мерзіміндегі тәуліктің күндік және түндік жартысындағы мөлшерін алу үшін тәулігіне 2 рет жүргізіледі.

Жауын-шашын мөлшері қабылдайтын айдыңның тұрақты ауданы бар қабылдау ыдысымен жауын-шашынды жинау барысында алынатын сұйық су көлемімен анықталады.

Судың ластану индексі – судың ластануының кешендік индексінің (СЛИ) мөлшері $СЛИ = \sum (q_{ср.і} / ЖБШі) / 6$ формуласы бойынша 6 көрсеткіш үшін есептеледі, мұндағы $q_{ср.і}$ – i затының орташа шоғырлануы

ЖБШ - і затының орташа тәуліктік жол берілетін шоғырлануы.

Су ресурстарындағы қоспаның (заттың) жол берілетін шоғырлануы (ЖБШ) – тұрақты немесе мерзімдік әсерлер кезінде халыққа, өсімдік және жануарлар дүниесіне қолайсыз салдарды туғызбайтын су көздеріндегі қоспаның жоғарғы шоғырлануы.

Су алу – алдағы уақытта суды пайдалану мақсатында жер үсті су қоймалары (теңіздерді қоса) және жер асты қабаттарындағы су ресурстарын алу көлемі. Су алудың жалпы көлеміне пайдалы қазбаларды өндіру кезінде алынған пайдаланылатын шахта-руда сулары кіреді. Бұл көрсеткішке электр энергиясын өндіру, кемелерді, балықтарды шлюз арқылы өткізу, кеме жүретін тереңдікті сақтау үшін су тораптары арқылы өтетін су көлемі қосылмайды. Сондай-ақ, ірі арналарға жіберу үшін транзиттік су алу көлемі есепке алынбайды.

Тасымалдаудағы су шығыны – су алу орнынан тұтыну (пайдалану) орнына дейін булануға, сүзілуге, төгілуге және басқаларға кеткен судың шығындары. Мұнда тысқары тұтынушыға пайдалануға берілген су көлемі қосылмайды.

Суды пайдалану – шаруашылық қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін әртүрлі көздерден алынған су ресурстарын (теңіз суын қоса) пайдалану. Бұған айналымдағы суды тұтыну, сондай-ақ ақаба және коллекторлық - кәріздеу суларын қайта пайдалану қосылмайды.

Ақаба суларды ағызу – бұл ақаба сулардың барлық түрлерін тікелей су қоймаларға, жер асты қабаттарына, ағынсыз ойыстарға ағызу көлемі, сондай-ақ ақаба суларды басқа да кәсіпорындарға (ұйымдарға) беру. Ағынсыз ойыстарға сүзілу алаңы кіреді, олардан тазартылған ақаба сулар су көздеріне жіберілмейді. Ақаба сулардың көлеміне өндірістік, коммуналдық, шахта, руда және басқа да осыған ұқсас (суармалау жүйесі үшін – кәріздеу және басқа ағызба) сулар, сондай-ақ тыстан алынған ақаба сулар кіреді.

Ластанған ағынды су – судың сапасы, көлемі немесе келіп түсу уақыты салдарынан пайдаланылған мақсаттары үшін одан әрі тікелей құндылығын жоғалтқан су. Алайда, бір тұтынушының ағынды суы басқа бір жердегі тұтынушы үшін потенциалды су көзі қызметін атқаруы мүмкін.

Айналымдық сумен жабдықтау - тазартудан кейігі өндірістік қажеттілікке қайта өңделген сумен жабдықтау жүйесі. Айналымдық сумен жабдықтау өндірісте суды үнемдеу мақсатында қолданылады.

Ақаба суларды тазалау – белгіленген нормативтерге жеткізу үшін ақаба сулардың құрамындағы ластағыш заттектерді шығару, жою, бейтараптандыру мақсатындағы өңдеу. Ақаба суларды тазалау үшін түрлі әдістер: механикалық, физика-химиялық, биологиялық қолданылады.

Нормативтік – тазартылған ақаба сулар – тиісті ғимараттарда тазартудан өткен, су объектілеріне тазартылғаннан кейін бұру, бақыланатын тұстамада немесе су пайдалану пункттерінде судың нормасы мен сапасының бұзылуын болдырмайтын ағындылар, яғни бұл ақаба сулардағы ластағыш заттар мөлшері бекітілген жол берілетін төгіндіге (ЖБТ) сәйкес келуі керек.

Жол берілетін төгінді (ЖБТ) – су объектісінің осы пунктінде уақыттың бірлігінде төгу үшін рұқсат етілген және берілген тұстамада (су қоймасының учаскесінде) су сапасының нормасын бұзбайтын ағынды сулардағы заттың барынша көп саны. Статистикада нақты төгу мен ЖБТ-нің ара қатынасы ақаба сулар ластануының деңгейін (категориясын) сипаттайтын негізгі көрсеткіш болып табылады.

Атмосфераның ластану индексі (АЛИ5) – ол барынша үлкен мәндері бар бес зат бойынша есептелетін атмосфера ластануының кешенді индексінің шамасы

$$АЛИ5 = \sum(q \cdot c_{p.i}/ЖБШ_i) \cdot C_i$$
, мұндағы $q \cdot c_{p.i}$ – і-ші заттың орташа шоғырлануы

ЖБШ-ы- і-ші заттың орташа тәуліктік жол берілетін шоғырлануы;

C_i - 1,7; 1,3; 0,1 және 0,9 тең қабылданатын ластаушы қоспа қауіптілігінің 1, 2, 3 және 4 сыныбы үшін тиісінше і затының қауіптілік сыныбынан тәуелді коэффициент.

Ластаушызаттардыңорташашоғырлануыжылішіндеөлшенгенбіржолғышоғырланулардың орташа арифметикалық мәні ретінде есептеледі.

Атмосферадағы қоспаның жол берілетін шоғырлануы (ЖБШ) – ол мерзімдік әсер еткен кезде немесе одан кейін болатын салдарды қоса алғанда, адамның өмір бойы оған, сондай-ақ тұтастай алғанда қоршаған ортаға зиянды әсер етпейтін атмосферадағы қоспаның барынша көп шоғырлануы.

Атмосфераны ластайтын заттардың шығарындылары – шығарындылардың тұрақты (жылжымайтын) көздерінен ластаушы (халықтың денсаулығы мен қызметіне, қоршаған табиғи ортаға қолайсыз әсер ететін) заттардың атмосфераға түсуі. Атмосфералық ауаға ластанудың ұйымдастырылған көздерінде шаң газ тазарту қондырғыларды өткеннен кейін (толық

емес ұстау және тазарту нәтижесінде) түскен де, сондай-ақ ластанудың ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған көздерінен тазартусыз түскен барлық ластағыштар ескеріледі. Атмосфераны ластайтын заттардың шығарындыларын есепке алу агрегаттық жай-күйі бойынша да (қатты, газ тәрізді және сұйықтардың саны), сондай-ақ жеке заттар бойынша (ингредиенттер бойынша) жүргізіледі.

Атмосфераны ластайтын тұрақты көздер деп пайдалану процесінде зиянды заттар бөлетін жылжымайтын технологиялық агрегат (қондырғы, аппарат және т.б.) аталады. Бұған басқа да объектілер (террикондар, резервуарлар және т.б.) жатады.

Атмосфераны ластайтын газдарды тазарту (ұстау) – арнайы қондырғылар, құралдар және жабдық арқылы атмосфералық ауаның ластану көзінен бөлінетін газ ауа қоспасының құрамынан зиянды заттарды жою, мұнда бөлінген (пайда болған) газдардағы зиянды заттарды залалсыздандыру, уыттылықты Төмендету, бейтараптандыру, күйдіру және тағы басқалар кіреді. Бұл жағдайда статистикалық байқаумен олар кезінде пайда болып жатқан және ұсталынып (кәдеге жаратылып) жатқан заттар регламентке сәйкес басынан бастап шикізаттың, жартылай дайын өнімдер мен дайын өнімдердің бір түрлерін алу үшін көзделген технологиялық процестер қамтылмайды.

Жол берілетін шекті шығарынды (ЖБШШ) – көзден немесе олардың жиынтығынан ауаның жер бетіне жақын қабатында ластаушы заттардың құрамы халық, жануарлар және өсімдіктер дүниесі үшін ауа сапасының нормативтерінен аспау шартынан белгіленетін ғылыми-техникалық норматив.

Уытты қалдықтардың болуы, түзілуі, оларды пайдалану – халық денсаулығы мен биологиялық ресурстар үшін қауіп төндіретін түзілген, пайдаланған, залалсыздандырылудағы өндіріс пен тұтыну қалдықтарының санын есепке алу. Есепке өзінің құрамына зиянды заттектерді қосатын өнеркәсіптің уытты қалдықтарының барлығы жатады.

Қалдықтарды жою – қалдықтарды көму және жою жөніндегі операциялар.

Қалдықтарды сақтау – қалдықтарды кейіннен қауіпсіз жағдайда жою мақсатында арнайы белгіленген орындарға қоймалау.

Қалдықтарды көму – қалдықтарды шектеусіз мерзім ішінде қауіпсіз сақтау үшін арнайы белгіленген орындарға қоймалау.

Қалдықтарды кәдеге жарату – қалдықтарды қайталама материалдық немесе энергетикалық ресурстар ретінде пайдалану.

Орман қоры – бұл орманды, сондай-ақ ормансыз, бірақ орман шаруашылығының мұқтаждарына арналған елдің (өңірдің) аумақтың бөлігі. Орман қорына орман алаңы, яғни орман ағаштары өскен (екпе ағаштардың әр түрлі өсірілген нақты орман алаңы) және орман ағаштары өсірілмеген, бірақ жас екпелерді өсіруге арналған (өртең, кесілген, бос қалған, алаңқай, сиреген жерлер, қураған екпе ағаш алаңдары) аумақтар кіреді.

Орман алаңы – сүректі ағаш тұқымдары өскен екпе ағаштардың алаңы.

Орманды қалпына келтіру – кесілген, өртелген, бос қалған, алаңқай жерлерде және бұрын орман алаңы болған басқа да жерлерде орманды қалпына келтіру шараларын жүргізу. Орманды қалпына келтіруге ағаш отырғызу, орман егу жұмыстары және орманның табиғи қалпына келуіне ықпал ету жұмыстары жатады.

Орманды күтіп-баптау мақсатында кесу – екпелердің керекті құрамы, формасы құрылған және өсім артқан кезден бастап жүргізілетін ағаштар мен бұталар бөлігінің екпелеріндегі мерзімді кесулер.

Мемлекеттік табиғи қорық – табиғи үдерістердің табиғи күйінде және дамуында, үлгілі және бірегей экологиялық жүйелерді, өсімдіктер мен жануарлар дүниесінің биологиялық әртүрлілігі мен генетикалық қорын сақтау және зерделеуге арналған ерекше қорғалатын табиғи аумақтар.

Мемлекеттік ұлттық табиғи саябақ – ерекше экологиялық, рекреациялық және ғылыми құндылығы бар табиғи және тарихи-мәдени кешендер мен объектілерді сақтауға, қайта қалпына келтіруге және көп профильді пайдалануға арналған ерекше қорғалатын табиғи аумақ.

Мемлекеттік табиғи резерваттар – аталған аймақта бұл ландшафтық және биологиялық әртүрлілігін сақтау және қалпына келтіруге, табиғи ресурстардың орнықты дамуын және теңдестірілген дәрежеде пайдаланылуын қамтамасыз етуге арналған әртүрлі күзет режимімен ерекше қорғалатын табиғи аумақ.

Аңшылық жерлердің ауданы – жабайы аңдар мен құстар мекендейтін жерлер және аңшылық шаруашылығын жүргізу үшін пайдаланылуы мүмкін орман, су және ауыл шаруашылығы алқаптарын алып жатқан жерлер.

Шығаруға жауапты:
Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау және
реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы
Өндіріс және қоршаған орта статистикасы департаменті
Тел. +7 7172 749311, 749307
А.Ж. Исабекова
Тел. +7 7172 749056

Компьютерлік безендіру және дизайн: «ІТ-СтройМебель» ЖК